

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussell, 2.12.2011
KUMM(2011) 804 finali

2011/0380 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata

SEG(2011) 1416 finali
SEG(2011) 1417 finali

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

Il-proposta tal-Kummissjoni għall-Qafas Finanzjarju Multiannwali (QFM) 2014-2020 adottata fid-29 ta' Ġunju, stabbilixxiet il-qafas baġitarju u l-orjentazzjonijiet ewlenin għall-finanzjament tal-Politika Komuni tas-Sajd (PKS) u l-Politika Marittima Integrata (PMI).

Barra minn hekk, fit-13 ta' Lulju 2011 il-Kummissjoni adottat pakkett li jstabbilixxi l-qafas leġislativ il-ġdid għall-PKS. Fis-snin 2008-2010, il-Politika Marittima Integrata (PMI) kienet ifffinanzjata permezz ta' serje ta' skemi pilota u azzjonijiet preparatorji. Il-Kummissjoni pproponiet li jiġi stabbilit strument finanzjarju ġdid għall-perjodu bejn l-2012 u l-2013. Bit-tnedija tal-QFM il-ġdid, sar neċessarju li jiġi adottat strument fit-tul għall-appoġġ finanzjarju tal-PMI.

Fis-6 ta' Ottubru 2011, il-Kummissjoni adottat proposta għal Regolament dwar "Dispożizzjonijiet Komuni" li jstabbilixxi regoli komuni għall-fondi b'ġestjoni kongunta, bl-għan ewlieni ta' simplifikazzjoni tat-twassil tal-politika. Il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Ewropew tal-ġejjieni għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (il-Fondi tas-CSF - Common Strategic Framework) isegwu għanijiet komplimentari u jhaddnu l-istess modalità amministrattiva. Ir-Regolament dwar "id-Dispożizzjonijiet Komuni" jstabbilixxi serje ta' regoli komuni għal dawn il-fondi. Dawn id-dispożizzjonijiet jikkoncernaw il-prinċipji generali bħas-shubija, il-governanza f'diversi livelli, l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, is-sostenibbiltà u l-konformità mal-liġi nazzjonali u tal-UE applikabbli. Il-proposta fiha wkoll elementi komuni ta' ppjanar u pprogrammar strateġiku, inklużi lista ta' għanijiet tematiċi miġjuba mill-Istrateġija Ewropa 2020, dispożizzjonijiet dwar il-Qafas Strateġiku Komuni fil-livell tal-Unjoni u dwar Kuntratti ta' Shubija li għandhom jiġu konklużi ma' kull Stat Membru. Tintroduci kundizzjonalitajiet makroekonomiċi u tistabbilixxi approċċ komuni għall-orjentazzjoni tal-prestazzjoni tal-fondi tas-CSF. Għalhekk, din tinkludi kundizzjonalitajiet u analiżi tal-prestazzjoni ex ante, iżda anki l-arranġamenti għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni. Huma stabbiliti wkoll dispożizzjonijiet komuni fir-rigward tar-regoli ta' eliġibbiltà, u huma definiti arranġamenti speċjali għall-istrumenti finanzjarji u għall-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità. Xi arranġamenti ta' ġestjoni u kontroll huma wkoll komuni għall-Fondi kollha tas-CSF.

Il-proposta attwali għar-Regolament dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) timmira li jintlaħqu l-għanijiet tal-PKS u l-PMI riformati. Hija bbażata fuq dawn l-għanijiet, definiti mill-ġdid f'termini ta' finanzjament:

- (1) il-promozzjoni ta' sajd u akkwakultura kompetittivi u sostenibbli;
- (2) it-trawwim tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Politika Marittima Integrata tal-Unjoni, b'mod komplimentari għall-politika ta' koeżjoni u għall-PKS;
- (3) il-promozzjoni ta' żvilupp territorjali bilanċjat u inklużiv taż-żoni tas-sajd (inkluża l-akkwakultura u s-sajd intern);
- (4) kontribuzzjoni għall-implimentazzjoni tal-PKS.

In-negozjati tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerç fir-rigward tad-dixxiplini godda dwar is-sussidji għas-sajd għadhom għaddejnin. In-natura preliminarja tagħhom ma tippermettix li jkun antiċipat ir-riżultat. Madankollu, jekk ikun hemm obbligi godda tal-UE b'riżultat ta' dawn in-negozjati, il-kompatibbiltà tal-proposta tal-FEMS għandha tkun żgurata. Għal dan il-għan, tista' tkun meħtieġa analiżi tal-kompatibbiltà tal-miżuri rilevanti tal-FEMS.

2. RIŻULTATI TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET INTERESSATI U L-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

Fuq il-bażi tal-evalwazzjoni ex post tal-SFGS, l-evalwazzjoni interim tal-FES u l-valutazzjoni tal-impatt għar-riforma tal-PKS, il-valutazzjoni tal-impatt tal-FEMS tivvaluta tliet xenarji alternattivi: (i) il-"FES+", li huwa kontinwazzjoni tal-FES attwali mingħajr ħafna mis-sussidji diretti tal-flotta u l-appoġġ iffokat fuq l-għanijiet tar-riforma tal-PKS (ii) il-"FES+ Integrazzjoni", fejn l-istrumenti ta' finanzjament l-oħrajn tal-PKS huma integrati f'fond ta' wara l-FES, iżda jzommu l-istess modalità amministrattiva bħal-lum u (iii) u l-"FES+ Konverġenza" fejn l-appoġġ għall-PMI huwa integrat ukoll taħt il-fond uniku l-gdid u sa fejn huwa possibbli, l-istrumenti kollha jingiebu taħt il-ġestjoni kongunta.

Dawn it-tliet xenarji ta' politika ġew allinjati max-xenarju ppreferut għar-riforma tal-PKS u evalwati bl-istess xenarju bażi. Ikkunsidraw ukoll ir-riżultati tal-konsultazzjonijiet immedja bl-adozzjoni tal-Green Paper f'April 2009. Ir-riżultati ta' dawn il-konsultazzjonijiet jingabru fil-qosor hawn taħt:

- Bosta kontribuzzjonijiet jitolbu għall-kontinwazzjoni tal-finanzjament pubbliku għas-sajd, għalkemm xi ftit Stati Membri u l-maġġoranza tal-NGOs jargumentaw li huma jippriservaw l-istrutturi li mhumiex vijabbli, jikkontribwixxu għall-kapaċità eċċessiva u jzommu d-dipendenza tal-industrija fuq is-sussidji.
- Hemm ftehim li kwalunkwe appoġġ fil-ġejjieni għandu jakkumpanja l-implimentazzjoni tar-riforma tal-PKS u jiffaċilita l-ispejjeż ta' aġġustament tal-industrija.
- Il-finanzjament tal-UE għandu jiffoka fuq ir-riċerka u l-innovazzjoni, it-titjib tal-protezzjoni tal-baħar, u l-appoġġ għall-organizzazzjonijiet tas-sajjieda u l-iżvilupp lokali.
- Ir-rabta mal-PMI titqies importanti: il-politiki marittimi ma jistgħux jibqgħu jaġixxu f'izolazzjoni, filwaqt li jeħtieġ li tissaħħaħ il-koerenza tal-PKS mal-PMI.
- Hija meħtieġa aktar kondizzjonalità bejn il-finanzjament tal-UE u l-issodisfar tal-għanijiet tal-PKS. Il-konformità mar-regoli/il-miri għandu jkollha effett fuq id-disponibbiltà tal-fondi.
- Approċċ aktar settorjali għall-allokazzjoni tal-finanzjament (marbut mad-daqs tas-settur tas-sajd minflok mal-livell ta' żvilupp ekonomiku, kif inhu l-każ bħalissa) huwa appoġġjat ħafna minn grupp ta' Stati Membri, filwaqt li huwa oppost mill-PE.
- Hemm qbil generali fir-rigward tal-importanza tal-flotot kostali fuq skala żgħira li jibqgħu sors sinifikanti ta' impjegi fil-komunitajiet kostali. Xi Stati Membri jridu aċċess privileġġjat ta' dawn il-flotot għal finanzjament, filwaqt li oħrajn mhumiex favur approċċ speċifiku.

- Il-maġġoranza l-kbira tal-industrija u l-Istati Membri jikkunsidraw li s-servizzi komuni (bhall-kontroll u l-ġbir tad-dejta) għandhom ikompli jiġu appoġġjati taht finanzjament tal-UE.

Minbarra l-konsultazzjoni pubblika, ġew organizzati madwar 200 laqgħa mal-partijiet interessati. Fl-2010 u l-2011 saru laqgħat li matulhom ġew diskussi r-riforma u l-finanzjament tal-PKS. B'mod partikolari: (i) fit-13 ta' April 2010 ġie organizzat fi Brussell seminar iddedikat dwar il-FES fil-ġejjieni, mal-partijiet interessati mill-industrija, mat-trejdjunjins, mal-PE u l-Istati Membri; (ii) f'Gand (12-14 ta' Settembru 2010) u Noordwijk (9-11 ta' Marzu 2011) saru żewġ laqgħat mal-Istati Membri (iii) bejn it-12 u t-13 ta' April 2011 saret konferenza fi Brussell dwar il-ġejjieni tal-iżvilupp lokali fiż-żoni tas-sajd. Finalment, il-validità tal-approċċ integrat lejn l-affarijiet marittimi u l-ħtieġa ta' finanzjament tal-PMI ġew ikkonfermati mill-Kummissjoni, mill-Kunsill u mill-PE.

Il-valutazzjoni tal-impatt ikkonkludiet li l-"FES+ Konverġenza" għandu prestazzjoni aħjar miż-żewġ għażliet l-oħrajn fir-rigward tat-tliet indikaturi tal-impatt magħzula għall-analiżi: it-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent, l-għeluq tad-distakk fl-innovazzjoni fis-sajd u fl-akkwakultura u n-numru ta' impjiegi maħluqa barra mis-settur tas-sajd f'komunitajiet li huma dipendenti fuq is-sajd.

3. ELEMENTI LEGALI TAL-PROPOSTA

Qed jiġi propost li l-maġġoranza tal-istrumenti finanzjarji attwali tal-PKS u tal-PMI jiġu integrati f'fond wieħed, bl-eċċezzjoni tal-Ftehimiet dwar Sajd Sostenibbli (Sustainable Fisheries Agreements - SFAs) u l-kontribuzzjoni obligatorja għall-RFMOs. Il-FEMS huwa strutturat madwar 4 pilastri:

- **Sajd Ekoloġiku u Intelligenti** (ġestjoni kongunta) - sabiex titrawwem it-tranzizzjoni għas-sajd sostenibbli, li huwa aktar selettiv, ma jipproduċix rimi, jagħmel inqas ħsara lill-ekosistemi tal-baħar u għalhekk jikkontribwixxi għall-ġestjoni sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar; u sabiex jiġi pprovdut appoġġ li jkun iffokat fuq l-innovazzjoni u l-valur miżjud, tant li jagħmel is-settur tas-sajd ekonomikament vijabbli u reżistenti għal xokkijiet esterni u għall-kompetizzjoni minn pajjiżi terzi.
- **Akkwakultura Ekoloġika u Intelligenti** (ġestjoni kongunta) - sabiex tinkiseb akkwakultura ekonomikament vijabbli, kompetittiva u ekoloġika, li tkun kapaċi tiffaċċja l-kompetizzjoni globali u tipprovdi prodotti tajbin għas-saħħa u b'valur nutrittiv għoli lill-konsumaturi tal-UE.
- **Żvilupp Territorjali Sostenibbli u Inkluziv** (ġestjoni kongunta) - sabiex jitregġa' lura t-tnaqqis ta' ħafna komunitajiet kostali u interni li jiddependu fuq is-sajd, permezz taż-żieda ta' aktar valur lis-sajd u l-attivitajiet relatati mas-sajd u permezz ta' diversifikazzjoni għal setturi oħrajn tal-ekonomija marittima.
- **Politika Marittima Integrata** (ġestjoni ċentralizzata diretta) - sabiex jiġu appoġġjati dawk il-prijoritajiet trasversali li jiġġeneraw frankar u tkabbir, iżda li l-Istati Membri mhumiex ser imexxu 'l quddiem wehidhom – bħal għarfien dwar il-baħar, l-ippjanar spazjali marittimu, il-ġestjoni integrata taż-żoni kostali u s-sorveljanza marittima integrata, il-protezzjoni tal-ambjent marittimu, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu, kif ukoll l-adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima fuq iż-żoni kostali.

Minbarra l-erba' pilastru, il-FEMS ser jinkludi miżuri ta' akkumpanjament: il-gbir tad-dejta u l-konsulenza xjentifika, il-kontroll, it-tmexxija, is-swieq tas-sajd (inklużi r-reġjuni l-aktar imbiegħda), il-ħlasijiet volontarji lill-RFMOs u l-assistenza teknika.

Il-proposta hija **konformi mal-prinċipju tas-sussidjarjetà**. L-għan generali tal-FEMS huwa li **jappoġġja l-għanijiet tal-PKS**, politika li fuqha l-UE għandha kompetenza esklussiva, u li jkompli jżviluppa l-Politika Marittima Integrata tal-UE. Billi jaġixxu wehdom, l-Istati Membri mhumiex f'pożizzjoni li jilhqg dawn l-għanijiet li jintlaħqu aħjar fil-livell tal-UE permezz ta' finanzjament multiannwali ffokat fuq il-prijoritajiet rilevanti.

4. Tagħlimiet miksuba u karatteristiċi godda tal-FEMS

Kontribuzzjoni għall-Ewropa 2020

Il-FEMS se jikkontribwixxi għall-kisba tal-għanijiet tal-istrategija Ewropa 2020 taħt tliet inizjattivi ewlenin: i) Ewropa li tuża r-riżorsi b'effiċjenza, ii) unjoni tal-innovazzjoni u iii) l-aġenda għall-ħiliet godda u l-impjiegi.

Appoġġ għat-tranzizzjoni lejn sajd sostenibbli, ibbażat fuq l-ogħla rendimenti sostenibbli, l-eliminazzjoni tal-iskart u t-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent marittimu, il-promozzjoni ta' akkwakultura b'livelli għoljin ta' protezzjoni ambjentali u koordinazzjoni akbar mal-politiki marittimi li jwasslu għal użu aktar sostenibbli tar-riżorsi se jkunu kontribuzzjoni ewlenija tal-FEMS għal "Ewropa b'Użu Effiċjenti ta' Riżorsi".

Taħt l-"Aġenda għall-ħiliet godda u l-impjiegi", il-prijorità tal-FEMS se tkun li jżiedu l-impjiegi, il-koeżjoni territorjali u l-inklużjoni soċjali fil-komunitajiet li jiddependu fuq is-sajd. Id-diversifikazzjoni tal-ekonomija lokali, b'mod partikolari lejn setturi oħra tal-ekonomija marittima, se tohloq impjiegi godda u opportunitajiet ta' tkabbir f'żoni kostali.

Il-FEMS se jikkontribwixxi għall-"Unjoni tal-Innovazzjoni" wkoll permezz tal-appoġġ għall-innovazzjoni tal-prodotti u l-proċessi fil-livelli kollha tal-produzzjoni, kummerċjalizzazzjoni u katini ta' distribuzzjoni tas-setturi tas-sajd u l-akkwakultura, żieda fil-valur miżjud tal-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura, appoġġ għall-eko-innovazzjoni u żvilupp ulterjuri ta' għodod politiċi godda, innovattivi u trażversali bħall-Għarfien dwar il-Baħar, l-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu u s-Sorveljanza Marittima Integrata.

Dimensjoni soċjali msahha

Il-FEMS ser jipromwovi l-koeżjoni soċjali u l-ħolqien tal-impjiegi fil-komunitajiet dipendenti fuq is-sajd billi jżid aktar il-valur tas-sajd u permezz tad-diversifikazzjoni f'setturi marittimi oħrajn. L-approċċ immexxi mill-komunità lejn żvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd għandu jissahha. Għall-ewwel darba, il-FEMS jirrikonoxxi wkoll li r-rwol li l-konjuġi – l-aktar in-nisa - spiss ikollhom fin-negozju familjari tas-sajd, f'ħafna każijiet mingħajr ebda rikonoxximent. Dawn jistgħu jibbenifikaw *inter alia* minn appoġġ mill-FEMS għal taħriġ, b'mod partikolari għall-kisba ta' ħiliet marbuta mal-impreditorija u l-ġestjoni tan-negozju.

Il-FEMS għandu jipromwovi wkoll il-kapital uman u jrawwem id-diversifikazzjoni billi jippermetti lill-komunitajiet lokali jiksbu l-ħiliet meħtieġa biex jidhlu f'attivitajiet godda li qed jemerġu f'setturi marittimi oħrajn. Dan l-approċċ se jibni wkoll il-wirt naturali u kulturali, u jibdilhom f'assi importanti għall-iżvilupp lokali.

Minhabba l-importanza ta' flotot kostali fuq skala żgħira għall-komunitajiet kostali, il-FEMS jipproponi li japplika għalihom rata oġhla ta' intensità tal-għajjnuna u jintroduci xi miżuri speċjali eligibbli biss għal dawk il-flotot. Dawk il-miżuri jinkludu pariri professjonali dwar l-istrategiji ta' negozju u kummerċjalizzazzjoni, dwar il-bidu ta' negozju barra mis-settur tas-sajd u appoġġ speċjali għall-innovazzjoni; dan tal-aħhar huwa partikolarment importanti meta wiehed iqis li l-maġġoranza ta' dawn in-negozji tas-sajd huma impriżi mikro b'aċċess ristrett għal finanzjament.

Ser tingħata prijorità lill-istrategiji kollettivi, inter alia minn organizzazzjonijiet ta' produttori, li jibnu fuq il-kapital soċjali u jippermettu l-kisba ta' massa kritika ta' investment. Dawn l-istrategiji kollettivi ser jibbenifikaw ukoll minn rata oġhla ta' intensità tal-għajjnuna.

Is-sostenibbiltà ambjentali

Il-miżuri eżistenti ġew issimplifikati u riveduti sabiex tiġi stabbilita rabta qawwija għas-sostenibbiltà ambjentali. Il-kapaċità eċċessiva tibqa' l-problema ewlenija tal-PKS u hija waħda mill-fatturi ewlenin li jwasslu għas-sajd eċċessiv. It-tneħħija tal-kapaċità eċċessiva permezz tal-għajjnuna pubblika bħall-iskrappjar uriet bil-provi li ma kinitx effettiva; minkejja l-EUR 1.7 biljun minfuqa sa mill-1994, il-kapaċità attwali tas-sajd ma naqsitx f'haġna mill-flotot tal-UE. Għalhekk, l-FEMS mhuwiex se jibqa' jappoġġja l-iskrappjar u jalloka r-rizorsi finanzjarji li jiffranka minn dan lil forom aktar effettivi ta' assistenza għas-sajd sostenibbli.

Il-FEMS ser jappoġġja t-tranzizzjoni għall-Oġhla Rendiment Sostenibbli (MSY - Maximum Sustainable Yield) u jiffaċilita l-introduzzjoni gradwali ta' projbizzjoni fuq ir-rimi permezz tal-approċċ integrali, li jinvolvi miżuri bħal appoġġ għal tagħmir u tekniki tas-sajd aktar selettivi, investment fit-tagħmir abbord u l-faċilitajiet tal-port meħtieġa għall-użu ta' qabdiet mhux mixtieqa, miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar. Bl-istess għan, l-allokazzjoni finanzjarja żdiedet b'mod sostanzjali għall-gbir tad-dejta u parir xjentifiku (sabiex jizdied in-numru ta' stokkijiet li għalihom huwa disponibbli parir xjentifiku) u għall-kontroll tan-nefqa (sabiex tiġi żgurata konformità aħjar).

Għandu jkun hemm ukoll enfasi fuq l-iżvilupp ta' akkwakultura b'livell għoli ta' protezzjoni ambjentali u appoġġ għal akkwakultura li jkollha effett pożittiv fuq l-ekosistemi.

L-attività tas-sajd madwar id-dinja tirrappreżenta madwar 1.2 % tal-konsum globali tal-fjuwil. Jeħtieġ li tizdied l-effiċjenza fl-użu tar-rizorsi u li jitnaqqsu l-emissjonijiet fis-settur tal-qbid tal-ħut u, sa ċertu punt, fl-akkwakultura, sabiex dawn jikkontribwixxu għall-mira ewlenija tal-Ewropa 2020 dwar it-tibdil fil-klima. Għaldaqstant, l-FEMS ser jappoġġja xi miżuri maħsuba biex itaffu t-tibdil fil-klima.

Enfasi fuq sajd u akkwakultura innovattivi, vijabbli u kompetittivi

Kemm is-sajd kif ukoll l-akkwakultura għandhom diffikultajiet fir-rigward tal-innovazzjoni. Il-provvista, it-tqegħid fis-suq u l-kummerċjalizzazzjoni bħalissa qegħdin jiġu organizzati b'tali mod li n-negozji tas-sajd u tal-akkwakultura rament huma involuti fil-bejgħ u t-tqegħid fis-suq tal-prodotti tagħhom.

1. Miżuri godda b'enfasi qawwija fuq l-innovazzjoni ġew inklużi fil-FEMS sabiex jippromwovu l-iżvilupp ta' prodotti, proċessi u sistemi ta' ġestjoni u ta' organizzazzjoni godda jew imtejba matul il-katina kollha tal-valur sabiex is-sajd l-akkwakultura jiġu meġġuna sabiex iżidu l-valur mal-prodotti tagħhom, inaqqsu l-

impatt ambjentali tal-attivitajiet tagħhom u jbaxxu l-ispejjeż tal-produzzjoni. L-innovazzjoni ser titrawwem ukoll permezz ta' miżuri li jstimolaw il-kooperazzjoni bejn ix-xjentisti u s-sajjeda. Anki l-appoġġ għall-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità għandu jxerred l-innovazzjoni fil-livell lokali, meta wieħed iqis li din l-innovazzjoni spiss hija definita fil-kuntest lokali, u tista' tkun teknoloġika jew mhux teknoloġika, u bbażata fuq Prattiki godda jew tradizzjonali.

2. Għall-ewwel darba, il-FEMS ser ifittex ukoll li jippromwovi forom godda ta' akkwakultura b'potenzjal għoli ta' tkabbir, bħall-akkwakultura 'il barra mill-kosta u l-akkwakultura mhux relatata mal-ikel u sabiex jinkoraġġixxi bidu ta' negozji. Il-karatteristiċi l-godda jinkludi wkoll appoġġ għall-akkwakultura multifunzjonali, li jippermetti li jiġi diversifikat id-dhul tal-impriżi fis-settur tal-akkwakultura permezz ta' attivitajiet bħas-sajd bil-qasba, il-bejgħ dirett, l-ekoturizmu jew attivitajiet edukattivi relatati mal-akkwakultura. Huma proposti wkoll appoġġ għall-użu ta' servizzi konsultattivi minn ditti tal-akkwakulturi u miżuri li jkabbri l-potenzjal ta' siti ta' akkwakulturi (fost l-oħrajn permezz ta' finanzjament għall-ippjanar tal-ispazju marittmu u titjib ta' infrastrutturi).

Se jiġu inkoraġġiti komplimentarjetà u sinerġija ma' programmi ta' riċerka u innovazzjoni previsti mal-programm Kwadru għar-Riċerka li qed jitthejja (Orizzont 2020).

Impetu gdid għall-iżvilupp tal-Politika Marittima Integrata (PMI)

Il-PMI giet immedija fl-2007 sabiex tiffacilita l-koordinazzjoni marittima tul il-fruntieri u s-setturi (it-trasport marittmu, l-industrija, ir-regjuni kostali, l-enerġija offshore, is-sajd jew l-ambjent tal-baħar). Il-koordinazzjoni bejn il-politiki li qabel kienu maqsuma f'kategoriji tirriżulta fit-tnaqqis ta' spejjeż u aktar effiċjenza.

Il-finanzjament għall-PMI fil-FEMS ser jiffoka fuq l-iżvilupp ta' għodod ta' politika transsettorjali: inizjattivi li minnhom jibbenifikaw setturi differenti, iżda li ma jistgħux jintlaħqu fi hdan oqsma ta' politika individwali. L-Ippjanar Spazjali Marittmu jipprovdi qafas legali stabbli għall-ġestjoni taż-żoni tal-baħar, riżorsi u servizzi tal-ekosistema b'mod sostenibbli. Intwera li dan jaċċellera l-investimenti marittimi u jbaxxi l-ispejjeż legali u amministrattivi għall-kumpaniji. Is-Sorveljanza Marittima Integrata tippermetti lill-atturi pubbliċi jaqsmu d-dejta bejniethom sabiex ikunu jistgħu jlaħħqu b'mod effiċjenti mal-avvenimenti li jsiru f'hin reali fuq il-baħar. Hija tevita d-duplikazzjonijiet għaljin tal-attivitajiet ta' sorveljanza marittima li jikkonsmaw ir-riżorsi. Is-sorveljanza integrata tfisser sinerġiji kosteffettivi għall-użu aħjar tal-flus pubbliċi. L-Għarfien dwar il-Baħar 2020 għandu l-għan li jiġbor flimkien l-għarfien frammentat tal-Ewropa dwar il-baħar f'riżorsa li tkun aċċessibbli għall-pubbliku mingħajr ħlas. Id-Direttiva ta' Qafas dwar l-Istrateġija Marittima, li hija pilastru ambjentali tal-PMI, se tiddefinixxi ulterjorment il-limiti ta' sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li għandhom impatt fuq l-ambjent marittmu.

Il-ġestjoni tal-affarijiet marittimi b'mod integrat tfisser li l-flus pubbliċi jintefqu aħjar u jiġi massimizzat l-effett tad-diversi politiki li jaffettwaw il-baħar. Fuq dik il-linja, il-finanzjament għandu jappoġġja wkoll l-iżvilupp tat-tmexxija marittima integrata fil-livell tal-baċini tal-baħar. Il-koordinazzjoni fil-livell tal-baċini tal-baħar tiżgura li l-fondi jintefqu fi hdan qafas politiku konsistenti, li jgħaqqad sorsi differenti ta' finanzjament. L-inkluzjoni tal-PMI fil-FEMS tappoġġja wkoll l-integrazzjoni tal-għanijiet marittimi f'fondi oħrajn billi tippermetti lill-politiki marittimi jagħmlu kontribuzzjoni aktar b'saħħitha għall-istrateġija Ewropa 2020.

Simplifikazzjoni u tnaqqis tal-piż amministrattiv

L-integrazzjoni ta' ħames strumenti finanzjarji tal-PKS u tal-PMI f'fond wieħed għandha twassal għal simplifikazzjoni kbira minħabba regoli u proċeduri simplifikati u magħquda. Barra minn hekk, il-ġbir tad-dejta, il-kontroll u l-miżuri tas-suq, inkluż il-kumpens għar-regjuni l-aktar imbiegħda, ser jiġu ġestiti flimkien ma' eks miżuri tal-FES taħt il-ġestjoni kongunta. Dan ifisser li erba' settijiet ta' deċiżjonijiet, rapportar, monitoraġġ u proċeduri ta' evalwazzjoni finanzjarji se jiġu sostitwiti minn sett wieħed.

Barra minn hekk, l-evalwazzjoni interim tal-FES turi li l-piż amministrattiv ewlieni kien dovut għat-twaqqif tas-Sistema ta' Ġestjoni u Kontroll. Il-proposta għar-Regolament dwar id-“Dispożizzjonijiet Komuni” tipprevedi sistema ta' ġestjoni u kontroll li hija simili għall-fondi tas-CSF u hija bbażata fuq principji komuni. Sistema ta' akkreditazzjoni nazzjonali hija implimentata sabiex tenfasizza l-impenn tal-Istati Membri għal ġestjoni finanzjarja tajba. Ġew armonizzati l-arranġamenti li huma l-bażi tal-garanzija tal-Kummissjoni fir-rigward tar-regolarità tan-nefqa u ġew introdotti elementi komuni godda bħal dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni tal-ġestjoni u approvazzjoni annwali tal-kontijiet. Dan l-approċċ għandu jnaqqas b'mod sinifikanti l-ammont ta' żmien neċessarju sabiex jiġu stabbiliti sistemi ta' ġestjoni u kontroll u sabiex tithaffef l-implimentazzjoni. B'mod partikolari, l-allinjament tal-mekkanizmu ta' konsenja ma' dak tal-fond għall-iżvilupp rurali, se jagħti l-possibbiltà lill-Istati Membri sabiex jużaw l-istess korpi għall-ġestjoni tal-Programmi Operazzjonali tal-FAEŻR u l-FEMS. Dan se jkompli jnaqqas l-ispejjeż amministrattivi minħabba approċċ unifikat f'termini tal-ġestjoni u l-kontroll, inklużi r-rapportar, l-evalwazzjoni u l-monitoraġġ.

Regoli komuni dwar l-użu tal-istrumenti finanzjarji jipprovdu qafas aktar ċar u jiċċaraw il-fatt li l-istrumenti finanzjarji jistgħu jintużaw għat-tipi kollha ta' investimenti u benefiċjarji. Dan jippermetti li l-kontribuzzjoni tal-FEMS tasal għal istituzzjonijiet finanzjarji li diġà jeżistu, fejn il-ftehimiet dwar il-kollaborazzjoni jkunu diġà ġew żviluppati għal fondi oħra tal-UE, u għaldaqstant, jiġu evitati l-piż amministrattiv u d-duplikazzjoni u dan irendi l-ingenierija finanzjarja alternattiva aktar attraenti għall-kofinanzjament permezz ta' għotjiet.

L-approċċ integrat għall-iżvilupp lokali immexxi mill-komunità (attwalment l-Ass 4) jiffaċilita l-imprizi kongunti ffinanzjati mill-fondi tal-CSF, billi jippermetti li ssir valutazzjoni kongunta u approvazzjoni ta' strateġiji ta' żvilupp lokali, u b'hekk jippermetti li l-finanzjament tal-ispejjeż ta' ġestjoni jista' jsir minn sors wieħed biss u li jiġi evitat ir-rapportar ta' dawn l-ispejjeż lil korpi differenti.

L-użu ta' indikaturi komuni se jiffaċilita r-rapportar mill-Istati Membri, billi dan jiġi ffokat fuq dejta kwantifikata dwar il-progress u jitnaqqsu l-elementi deskrittivi.

Barra minn hekk, l-FEMS jiċċara r-regoli dwar il-konformità mal-PKS, b'mod partikolari mal-qafas dwar il-ġbir tad-dejta, il-kontroll u r-Regolamenti dwar l-IUU (Illegal, Unregulated and Unreported fishing), u għaldaqstant jagħti ċertezza legali akbar lill-Istati Membru u lill-benefiċjarji.

Sabiex l-implimentazzjoni tal-FEMS tiġi simplifikata ulterjorment, ir-regoli dwar l-eligibbiltà huma armonizzati ma' fondi oħra tal-UE. Dan se jiffaċilita l-ġestjoni tal-proġetti kemm għall-benefiċjarji kif ukoll għall-awtoritajiet nazzjonali u se jiffaċilita wkoll l-implimentazzjoni ta' proġetti integrati. Se jkun jista' jsir użu aktar wiesa' ta' għażliet simplifikati ta' spejjeż għall-parti ta' ġestjoni kongunta tal-FEMS (spejjeż standard, hlasijiet ta' somma f'daqqa u

finanzjament b'rata fissa għal għotjiet) u għaldaqstant, jonqsu l-ispejjeż ta' kontroll u r-rata ta' zball.

Approċċ strateġiku:

Is-CSF u l-Kuntratti ta' Shubija jkopru hames fondi taht ġestjoni kongunta skont ir-Regolament dwar id-"Dispożizzjonijiet Komuni". Dan il-qafas jippermetti qbil strateġiku aħjar bejn dawn il-fondi fil-livell tal-Unjoni. Is-CSF se jiġi implimentat permezz ta' Kuntratt ta' Shubija, li jikkoordina l-fondi tas-CSF fil-livell nazzjonali.

Bhalissa, il-koordinazzjoni tal-FES ma' linji oħrajn ta' finanzjament tal-UE ssir bl-użu tal-prinċipju ta' "linji ta' demarkazzjoni" bejn il-fondi, li wassal għal koinċidenzi u nuqqasijiet fil-kopertura tal-politika. Għalhekk, huwa meħtieġ mekkaniżmu ta' koordinazzjoni aħjar u l-mekkanizmu ġdid ta' twassil li jsahhaħ l-approċċ strateġiku għandu jwieġeb għal dawk il-problemi. Is-CSF u l-Kuntratti ta' Shubija se jieħdu post l-approċċ strateġiku (Pjanijiet Strateġiċi Nazzjonali) introdott fil-FES attwali, li għandu limitazzjonijiet serji u li kien jeħtieġ sforz sproporzjonat għall-Istati Membri li jirċievu finanzjament limitat mill-FES.

Programmar strateġiku

Il-FEMS jiffoka fuq l-għanijiet strateġiċi fit-tul tal-PKS u tal-PMI li jinkludu s-sajd u l-akkwakultura sostenibbli u kompetittivi, qafas politiku konsistenti għall-iżvilupp ulterjuri tal-PMI u żvilupp territorjali bilanċjat u inkluziv taż-żoni tas-sajd. Skont l-istrateġija Ewropa 2020, dawn l-għanijiet wiesgħa għall-2014-2020 huma tradotti fis-sitt prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS li ġejjin:

- Iz-żieda tal-impjiegi u l-koeżjoni territorjali;
- It-trawwim ta' sajd innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien;
- It-trawwim ta' akkwakultura innovattiva u kompetittiva u bbażata fuq l-għarfien;
- Il-promozzjoni ta' sajd sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-rizorsi;
- Il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-rizorsi;
- It-trawwim tal-implimentazzjoni tas-CFP.

Dawn il-prijoritajiet se jiffurmaw il-bażi tal-ipprogrammar finanzjarju, inkluża d-definizzjoni tal-indikaturi fil-mira fir-rigward ta' kull wieħed minnhom.

Kondizzjonalità

Ir-Regolament dwar id-"Dispożizzjonijiet Komuni" jintroduci dispożizzjonijiet godda tal-kondizzjonalità sabiex ikun żgurat li l-finanzjament tal-Unjoni johloq incentivi qawwija għall-Istati Membri sabiex iwasslu l-għanijiet u l-miri tal-Ewropa 2020. Il-kondizzjonalità ser tieħu l-forma ta' kondizzjonijiet 'ex ante' li għandhom ikunu fis-seħh qabel jinħargu l-fondi u kondizzjonijiet 'ex post' li għandhom jagħmlu r-rilaxx ta' 5 % tal-allokkazzjoni tal-FEMS kontingenti fuq il-prestazzjoni. Il-kondizzjonalità 'ex post' ser tkun ibbażata fuq il-kisba ta' għanijiet importanti relatati mal-miri għall-produzzjoni u r-rizultati marbuta mal-għanijiet tal-Ewropa 2020 stabbiliti għall-programmi fil-Kuntratt ta' Shubija.

L-ghajjnuna finanzjarja tal-Unjoni taht l-FEMS ser issir kondizzjonali hekk kif ikun hemm konformità tal-Istati Membri u l-operaturi mal-ghanijiet u r-regoli tal-PKS, b'mod partikolari l-obbligi ta' kontroll, ir-Regolament IUU u l-obbligi tal-gbir tad-dejta. Barra minn hekk, il-kondizzjonalità 'ex ante' ser tapplika għall-akkwakultura, li tehtieg li l-Istati Membri jhejju pjanijiet strateġiċi nazzjonali multiannwali fuq il-bażi tal-linji gwida strateġiċi tal-Unjoni. Kif previst mir-Regolament tal-PKS, l-ghanijiet ta' dawn il-pjanijiet, ibbażati fuq il-linji gwida strateġiċi, se jkunu li jiġi faċilitat l-iżvilupp sostenibbli tal-akkwakultura fir-rigward tas-sigurtà tan-negozju, aċċess għall-ilmijiet u l-ispazju, u s-simplifikazzjoni amministrattiva tal-liċenzjar. Dawn il-kondizzjonalitajiet għandhom irawmu l-konformità mar-regoli tal-PKS u jżidu l-konsistenza tal-politika kollha.

Monitoraġġ u Evalwazzjoni

L-evalwazzjoni interim tal-FES ikkonkludiet li l-indikaturi eżistenti huma ffokati fuq il-produzzjoni u huma wisq numerużi. Barra minn hekk, huma nieqsa minn approċċ komuni u minn definizzjoni komuni tal-unitajiet li jridu jitkejlu.

Għaldaqstant, l-FEMS jipproponi Qafas Strateġiku Komuni ta' Monitoraġġ u Evalwazzjoni (CMEF - Common Strategic Monitoring and Evaluation Framework) fejn għandhom jiġu definiti sett ta' indikaturi komuni tal-produzzjoni, ir-rizultati u l-impatt b'kooperazzjoni mal-Istati Membri u adottati f'att ta' implimentazzjoni. Dawn l-indikaturi se jintrabtu mal-prijoritajiet tal-FEMS, sabiex jippermettu l-aggregazzjoni tad-dejta fil-livell tal-Unjoni u l-valutazzjoni tal-progress, l-effiċjenza u l-effikaċja tal-implimentazzjoni tal-politika neċessarja, fost l-oħrajn, għall-allokazzjoni tar-rizerva tal-prestazzjoni. L-evalwazzjoni ex ante ser tintuża biex tiffissa linja bażi, punti ta' referenza u valuri ta' indikaturi tal-miri li se jiġu integrati fil-Kuntratti ta' Shubija u fl-OPs (Programmi Operattivi). Żewġ rapporti annwali speċjali fl-2017 u fl-2019 ser iħarsu lejn l-istat tat-twassil u t-tagħlimiet għall-perjodu ta' pprogrammar li jmiss.

4. IMPLIKAZZJONI BAĠITARJA

Il-proposta tal-MFF tistabbilixxi li parti sinifikanti mill-baġit tal-UE għandha tkompli tkun iddedikata lill-politiki dwar is-sajd u l-affarijiet marittimi. Il-pakkett finanzjarju għall-perjodu 2014-2020, bil-prezzijiet attwali, huwa stabbilit għal EUR 7,535 biljun, inklużi l-FPAs u l-kontribuzzjonijiet obligatorji għall-RFMOs, li se jiġu ffinanzjati b'mod separat. Il-baġit tal-FEMS, bil-prezzijiet attwali, jammonta għal EUR 6567 miljun. Id-dettalji dwar l-impatt finanzjarju tal-proposta tal-FEMS huma stabbiliti fid-dikjarazzjoni finanzjarja li takkumpanja l-proposta.

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b' mod partikolari l-Artikolu 42, l-Artikolu 43(2), l-Artikolu 91(1) u 100(2), l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 175, l-Artikolu 188, l-Artikolu 192(1), l-Artikolu 194(2) u l-Artikolu 195(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara trażmissjoni tal-abbozz tal-att leġiżlattiv lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni²,

Wara li aġixxew skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

Billi:

- (1) Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni dwar ir-"Riforma tal-Politika Komuni tas-Sajd" (minn hawn 'il quddiem "il-Komunikazzjoni tal-PKS") stabbilixxiet l-isfidi potenzjali, l-għanijiet u l-orjentazzjonijiet għall-Politika Komuni tas-Sajd (minn hawn 'il quddiem "il-PKS") wara l-2013. Fid-dawl tad-dibattitu dwar dik il-Komunikazzjoni, il-PKS għandha tiġi riformata b'effett mill-1 ta' Jannar 2014. Dik ir-riforma għandha tkopri l-elementi ewlenin kollha tal-PKS, inklużi l-aspetti finanzjarji tagħha. Sabiex jiġu indirizzati l-għanijiet tar-riforma, huwa xieraq li jiġi jthassru r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 dwar il-Fond Ewropew għas-Sajd³, ir-Regolament (KE) Nru 861/2006 li jstabbilixxi miżuri finanzjarji Komunitarji għall-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd u fil-qasam tal-Liġi tal-Baħar⁴, id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (KE) Nru 1290/2005, il-Fond ta' Garanzija dwar il-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura⁵, ir-Regolament (KE) Nru 791/2007 li jintroduċi skema bhala kumpens għall-ispejjeż addizzjonali magħmula fil-kummerċjalizzazzjoni

---

¹ ĠU C , , p. .

² ĠU C , , p. .

³ ĠU L 223, 15.8.2006, p. 1

⁴ ĠU L 160, 14.6.2006, p.1.

⁵ ĠU L 209, 11.8.2005, p.1.

ta' ċerti prodotti tas-sajd mir-reġjuni l-aktar imbiegħda l-Azores, il-Madeira, il-Gzejjer Kanari, il-Guiana Franciża u r-Réunion⁶ u li dawn jiġu sostitwiti minn Regolament ġdid dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS). Billi huwa rikonoxxut li l-kwistjonijiet kollha relatati mal-oċeani u l-ibħra tal-Ewropa huma interkonnessi, ir-Regolament il-ġdid għandu jappoġġja wkoll l-iżvilupp ulterjuri tal-Politika Marittima Integrata (PMI) kopert fir-[Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi Programm li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata].

- (2) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-FEMS għandu jkopri l-appoġġ għall-PKS li jestendi sal-konservazzjoni, il-ġestjoni u l-użu tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar, ir-riżorsi bijoloġiċi tal-ilma frisk u l-akkwakultura, kif ukoll l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura, fejn dawn l-attivitajiet seħħew fit-territorju tal-Istati Membri, jew fl-ilmijiet tal-Unjoni, anki minn bastimenti tas-sajd li jtajru l-bandiera ta' pajjizi terzi, u li huma rreġistrati fihom, jew minn bastimenti tas-sajd tal-Unjoni, jew minn ċittadini tal-Istati Membri, mingħajr hsara għar-responsabbiltà primarja tal-Istat tal-bandiera, dejjem fil-kuntest tad-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 117 tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar.
- (3) Is-suċċess tal-Politika Komuni tas-Sajd tiddependi fuq sistema effettiva ta' kontroll, spezzjoni u infurzar kif ukoll fuq dejta sħiħa affidabbli, kemm għal finijiet ta' parir xjentifiku kif ukoll għal finijiet ta' implimentazzjoni u kontroll; għaldaqstant, il-FEMS għandu jappoġġja dawn il-politiki.
- (4) Il-kamp ta' applikazzjoni tal-FEMS għandu jkopri l-appoġġ lill-PMI li jestendi sal-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet koordinati u t-teħid ta' deċiżjonijiet fir-rigward tal-oċeani, l-ibħra, ir-reġjuni kostali u s-setturi marittimi li jikkomplimentaw il-politiki differenti tal-UE li jmissu magħhom, l-aktar il-Politika Komuni tas-Sajd, it-trasport, l-industrija, il-koeżjoni territorjali, l-ambjent, l-enerġija u t-turiżmu. Il-konsistenza u l-integrazzjoni għandhom jiġu żgurati fil-ġestjoni ta' politiki settorjali differenti fil-baċiri tal-Baħar Baltiku, il-Baħar tat-Tramuntana, l-Ibħra Ċeltiċi, il-Bajja ta' Biscay u l-Kosta Iberika, il-Mediterran u l-Baħar l-Iswed.
- (5) F'konformità mal-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-17 ta' Ġunju 2010, li permezz tagħhom giet adottata l-Istrateġija Ewropa 2020, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jimplementaw it-twassil ta' tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv, filwaqt li jippromwovu l-iżvilupp armonjuż tal-Unjoni. B'mod partikolari, ir-riżorsi għandhom ikunu kkonċentrati biex jilħqu l-għanijiet u l-miri tal-Ewropa 2020 u l-effettività għandha tittejjeb permezz ta' enfasi akbar fuq ir-riżultati. L-inklużjoni tal-PMI fil-FEMS il-ġdid tikkontribwixxi wkoll għall-għanijiet politiċi ewlenin stabbiliti fil-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni tat-3 ta' Marzu 2010 "Ewropa 2020 – Strateġija għat-tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv"⁷ ("L-Istrateġija Ewropa 2020") u hija konformi mal-għanijiet ġenerali li tizdied il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali msemmija fit-Trattat.
- (6) Sabiex jiġi żgurat li l-FEMS jikkontribwixxi għall-kisba tal-għanijiet tal-PMI, tal-PMI u tal-Istrateġija Ewropa 2020, jeħtieġ li ssir enfasi fuq numru limitat ta' prijoritajiet

---

⁶ GÜ L 176, 6.7.2007, p 1.

⁷ COM(2010) 2020 finali, 3.3.2010.

prinċipali relatati mat-trawwim tal-innovazzjoni u l-għarfien ibbażat fuq is-sajd u l-akkwakultura, il-promozzjoni tas-sajd u l-akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi, u ż-żieda tal-impjiegi u l-koeżjoni territorjali permezz tal-ftuħ tal-potenzjal tat-tkabbir u l-impjiegi tal-komunitajiet tas-sajd kostali u interni u l-promozzjoni tad-diversifikazzjoni tal-attivitajiet tas-sajd f' setturi oħrajn tal-ekonomija marittima.

- (7) Fl-istadji kollha tal-implimentazzjoni tal-Fond, l-Unjoni għandu jkollha l-għan li telimina n-nuqqas ta' ugwaljanza u tippromwovi l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, kif ukoll tiġġieled id-diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, ir-razza jew l-oriġini etnika, ir-religjon jew it-twelmin, id-diżabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali.
- (8) L-għan ġenerali tal-Politika Komuni tas-Sajd huwa li tiżgura li l-attivitajiet ta' sajd u tal-akkwakultura jikkontribwixxu għal kondizzjonijiet ambjentali, ekonomiċi u soċjali sostenibbli fit-tul, li huma neċessarji għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali. Barra minn hekk, għandha tikkontribwixxi għal produttività akbar, livell ta' għixien tajjeb għas-settur tas-sajd, swieq stabbli, tiżgura d-disponibbiltà tar-riżorsi u li l-provvisti jilhqqu lill-konsumaturi bi prezzijiet raġonevoli.
- (9) Huwa ta' importanza kbira li t-tħassib ambjentali jiġi integrat aħjar fil-PKS li għandha tilhaq l-għanijiet u l-miri tal-politika ambjentali tal-Unjoni u tal-Istrateġija Ewropa 2020. Il-PKS hija mmirata lejn użu tar-riżorsi bijologiċi haġġin tal-baħar li jregġa' lura u jzomm l-istokkijiet tal-ħut fil-livelli li jistgħu johlqu l-ogħla rendiment possibbli, mhux aktar tard mill-2015. Il-PKS għandha timplimenta approċċi prekawżjonali u tal-ekosistemi għall-ġestjoni tas-sajd. Konsegwentement, il-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-ambjent marittimu kif stabbilit fid-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru [qafas]dwar l-Istrateġija Marina)⁸.
- (10) Peress li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri minhabba l-iskala u l-effetti tal-operazzjonijiet li għandhom jiġu ffinanzjati fil-kuntest tal-programmi operazzjonali u l-problemi strutturali li nstabu fl-iżvilupp tas-setturi tas-sajd u dak marittimu kif ukoll minhabba r-riżorsi finanzjarji limitati tal-Istati Membri, dawn l-għanijiet jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni billi jipprovdu assistenza finanzjarja multiannwali ffokata fuq il-prijoritajiet rilevanti, l-Unjoni tista' tadotta mizuri, b'konformità mal-prinċipji ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. B'konformità ma' dan il-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit fl-Artikolu 5(4) ta' dak it-Trattat, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jilhaq dak l-għan.
- (11) Il-finanzjament tan-nefqa tal-Politika Komuni tas-Sajd u tal-Politika Marittima Integrata permezz ta' fond waħdieni, il-FEMS, għandu jindirizza l-ħtieġa għal simplifikazzjoni, kif ukoll it-tiħiħ tal-integrazzjoni taż-żewġ politiki. L-estensjoni tal-ġestjoni kongunta għall-Organizzazzjonijiet tas-Swieq Komuni, inkluż il-kumpens għar-regjuni l-aktar imbiegħda, il-kontroll u l-attivitajiet ta' ġbir tad-dejta għandhom ikomplu jikkontribwixxu għas-simplifikazzjoni u jnaqqsu l-piż amministrattiv għall-Kummissjoni u għall-Istati Membri, kif ukoll jiksbu konsistenza u effiċjenza akbar tal-appoġġ mogħti.

---

⁸ ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19

- (12) Il-baġit tal-Unjoni għandu jiffinanzja l-ispejjeż tal-Politika Komuni tas-Sajd u tal-Politika Marittima Integrata permezz ta' fond waħdieni, il-Federazzjoni Ewropea tas-Swieq Finanzjarji (European Financial Markets Federation - EFMF), direttament jew fil-kuntest tal-ġestjoni kongunta mal-Istati Membri. Il-ġestjoni kongunta mal-Istati Membri għandha tapplika mhux biss għal mizuri li jappoġġjaw is-sajd, l-akkwakultura u l-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità, iżda anki għall-Organizzazzjonijiet Komuni tas-Swieq, inkluż il-kumpens għar-regjuni l-aktar imbiegħda, il-kontroll u l-attivitajiet ta' ġbir tad-dejta. Il-ġestjoni diretta għandha tapplika għall-konsulenza xjentifika, il-kontribuzzjonijiet volontarji lill-Organizzazzjonijiet Reġionali tal-Ġestjoni tas-Sajd, il-kunsilli konsultattivi u l-azzjonijiet għall-implimentazzjoni ta' Politika Marittima Integrata. Għandhom jiġu speċifikati t-tipi ta' mizuri li jistgħu jiġu ffinanzjati bl-użu ta' dan il-Fond.
- (13) Huwa neċessarju li ssir distinzjoni bejn il-kategoriji ta' mizuri ta' kontroll u ta' infurzar li jridu jiġu kofinanzjati fi ħdan il-qafas tal-ġestjoni kongunta u dawk fi ħdan il-qafas ta' ġestjoni diretta. Huwa kruċjali li ssir delimitazzjoni tar-rizorsi li għandhom jiġu allokati lill-kontroll taħt il-ġestjoni kondiviza.
- (14) Skont l-Artikoli 50 u 51 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] (hawn 'il quddiem ir-Regolament PKS) l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni taħt il-FEMS għandha ssir kondizzjonali fuq il-konformità mill-Istati Membri kif ukoll mill-operaturi mar-regoli tal-PKS. Din il-kondizzjonalità hija maħsuba sabiex tirrifletti r-responsabbiltà tal-Unjoni sabiex fl-interess pubbliku tiġi żgurata l-konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar taħt il-PKS, kif inhu enfasizzat fl-Artikolu 3 tat-TFUE.
- (15) Il-kisba tal-ghanijiet tal-PKS tkun imxekkla jekk l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni taħt il-FEMS tingħata lil operaturi li, *ex ante*, ma jikkonformawx mar-rekwiżiti relatati mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar. Għaldaqstant għandhom ikunu ammissibbli biss l-operaturi li, f'perjodu ta' żmien partikolari qabel ma jipprezentaw applikazzjoni għall-ghajnuna, ma kinux involuti fl-operazzjoni, fil-ġestjoni jew fis-sjieda tal-bastimenti tas-sajd inklużi fil-lista tal-bastimenti IUU tal-Unjoni hekk kif stabbilit fl-Artikolu 40(3) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 tad-29 ta' Settembru 2008 li jistabbilixxi sistema Komunitarja sabiex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u telimina sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1936/2001 u (KE) Nru 601/2004 u li jirrevoka r-Regolamenti (KE) Nru 1093/94 u (KE) Nru 1447/1999⁹ u li ma wettqux ksur serju skont l-Artikolu 42 tar-Regolament (KE) Nru 1005/2008 jew l-Artikolu 90(1) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009 li jistabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 847/96, (KE) Nru 2371/2002, (KE) Nru 811/2004, (KE) Nru 768/2005, (KE) Nru 2115/2005, (KE) Nru 2166/2005, (KE) Nru 388/2006, (KE) Nru 509/2007, (KE) Nru 676/2007, (KE) Nru 1098/2007, (KE) Nru 1300/2008, (KE) Nru 1342/2008 u li jhassar ir-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1627/94 u (KE) Nru 1966/2006¹⁰ jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li b'mod partikolari jipperikolaw is-sostenibbiltà tal-istokkijiet ikkonċernati u huma theddida serja għall-użu sostenibbli tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar hajjin li jirrestawra u jhars popolazzjonijiet ta' speċijiet

⁹ ĠU L286, 29.10.2008, p.1.

¹⁰ ĠU L 343, 22.12.2009, p. 1.

maħsuda 'il fuq mil-livelli li jistgħu joħolqu r-Rendiment Massimu Sostenibbli (minn issa 'l quddiem MSY).

- (16) Barra minn hekk, il-benefiċjarji għandhom jibqgħu jikkonformaw mar-rekwiziti marbuta mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar wara li jipprezentaw applikazzjoni għall-għajnuna, matul il-perjodu shiħ tal-implimentazzjoni tal-operazzjoni u, għal ċerti tipi ta' operazzjonijiet, anki għal perjodu indefinit ta' żmien wara l-aħħar hlas. L-appoġġ mogħti lil benefiċjarji jew miżmum minn benefiċjarji li ma jirrispettawx ir-rekwiziti relatati mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar jista' jintrabat mal-ksur imwettaq, u għalhekk jipperikola l-kisbiet tal-għanijiet tal-PKS.
- (17) Il-konsegwenzi stabbiliti għan-nuqqas ta' ssodisfar tal-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà għandhom japplikaw f'kaz li l-benefiċjarji jiksru r-regoli tal-PKS. Sabiex jiġi determinat l-ammont ta' nfiq ineliġibbli, għandhom jkun kunsidrati l-gravità tan-nuqqas ta' konformità tal-benefiċjarju mar-regoli tal-PKS, il-vantaġġ ekonomiku li jirriżulta min-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS jew l-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju.
- (18) Il-kisba tal-għanijiet tal-PKS tiġi mxekkla wkoll jekk l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni taħt l-FEMS tithallas lill-Istati Membri li ma jikkonformawx mal-obbligi tagħhom taħt ir-regoli tal-PKS relatati mal-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar, bħall-ġbir ta' dejta u l-implimentazzjoni ta' obbligi ta' kontroll. Barra minn hekk, jekk ma jikkonformawx ma' dawn l-obbligi, hemm ir-riskju li l-Istati Membri ma jidentifikawx lill-benefiċjarji inammissibbli jew l-operazzjonijiet ineliġibbli.
- (19) Bħala miżuri ta' prekawzjoni, sabiex jiġi evitat li jsehhu hlasijiet mhux konformi kif ukoll sabiex l-Istati Membri jiġu inċentivati jikkonformaw mar-regoli tal-PKS jew sabiex jehtieġu konformità mill-benefiċjarji, għandhom jintużaw interruzzjoni tad-data ta' skadenza tal-hlas u sospensjoni tal-hlasijiet, li huma limitati biż-żmien fl-ambitu tagħhom ta' applikazzjoni. Sabiex ikun rispettata il-prinċipju ta' proporzjonalità, il-korrezzjonijiet finanzjarji li għandhom konsegwenzi definiti u irrevokabbli għandhom japplikaw biss għal infiq relatat b'mod dirett mal-operazzjonijiet li matulhom twettqu l-każijiet ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS.
- (20) Sabiex tittejjeb il-koordinazzjoni u tiġi armonizzata l-implimentazzjoni tal-Fondi li jipprovdu appoġġ fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni, jiġifieri l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew (FSE) u l-Fond ta' Koeżjoni (FK), mal-Fondi għall-iżvilupp rurali, jiġifieri l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR), u għas-settur tal-affarijiet marittimi u s-sajd, jiġifieri l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS), ġew stabbiliti dispożizzjonijiet komuni għal dawn il-Fondi kollha (il-'Fondi tal-PKS') fir-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni¹¹. Minbarra dan ir-Regolament, il-FEMS fih dispożizzjonijiet speċifiċi minhabba l-partikolaritajiet tal-PKS u l-PMI.
- (21) Billi jiġi kkunsidrat id-daqs tal-FEMS tal-gejjieni u fid-dawl tal-prinċipju ta' proporzjonalità, id-dispożizzjonijiet relatati mal-ippjanar strateġiku ġew derogati mir-

---

¹¹ COM(2011) 615 finali.

Regolament [dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni], u minn issa 'l quddiem, il-konsultazzjoni mal-partijiet interessati għandha ssir tal-inqas darbtejn matul il-perjodu ta' pprogrammar, madanakollu, dan ma għandux ikun obligatorju darba kull sena għaliex dan ikun jikkostitwixxi piż amministrattiv u finanzjarju eċċessiv għall-Kummissjoni u għall-Istati Membri.

- (22) L-azzjoni meħuda mill-Unjoni għandha tkun komplimentari għall-azzjoni meħuda mill-Istati Membri jew tfittex li tikkontribwixxi għal dik l-azzjoni. Sabiex jiġi żgurat valur miżjud sinifikanti, is-shubija bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandha tissaħħaħ permezz ta' arrangamenti għall-partecipazzjoni ta' diversi tipi ta' msieħba b'attenzjoni shiħa għall-kompetenzi istituzzjonali tal-Istati Membri. Għandha tingħata attenzjoni partikolari sabiex tiġi żgurata rappreżentanza adegwata għan-nisa u għall-gruppi ta' minoranza. Din is-shubija tikkonċerna l-awtoritajiet reġjonali, lokali u pubbliċi oħrajn, kif ukoll korpi xierqa oħrajn, inklużi dawk responsabbli għall-ambjent u għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, l-imsieħba ekonomiċi u soċjali u korpi kompetenti oħrajn. L-imsieħba kkonċernati għandhom jiġu involuti fit-thejjija tal-Kuntratti ta' Shubija, kif ukoll fit-thejjija, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-iprogrammar.
- (23) Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, il-mezzi użati mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri jistgħu jvarjaw skont l-ammont totali ta' infiq pubbliku allokat għall-programm operazzjonali. Tali varjazzjoni għandha tapplika b'mod partikolari għall-mezzi użati għall-evalwazzjoni, il-kontroll u r-rappurtar dwar l-implimentazzjoni tal-programmi operazzjonali;
- (24) Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi tqassim annwali skont l-Istati Membri tal-appropriazzjonijiet ta' impenn disponibbli bl-użu ta' kriterji oġġettivi u trasparenti; dawn il-kriterji għandhom jinkludu l-allokkazzjonijiet storiċi skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u l-konsum storiku skont ir-Regolament tal-Kunsill Nru 861/2006.
- (25) L-issodisfar ta' ċerti kondizzjonalitajiet ex ante huwa importanti ħafna fil-kuntest tal-PKS, speċjalment fir-rigward tas-sottomissjoni ta' Pjan ta' Strategija Nazzjonali Multiannwali dwar l-Akkwakultura u l-kapaċità amministrattiva pprovata li jikkonformaw mar-rekwiżiti tad-dejta għall-ġestjoni tas-sajd u li jinfurzar l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni.
- (26) F'konformità mal-għan ta' simplifikazzjoni, l-attivitajiet kollha tal-FEMS li jaqgħu taħt il-ġestjoni kongunta, inkluż il-kontroll u l-ġbir tad-dejta, għandhom jieħdu l-forma ta' programm operazzjonali wieħed għal kull Stat Membru, f'konformità mal-istruttura nazzjonali ta' kull wieħed. L-eżerċizzju tal-iprogrammar għandu jkopri l-perjodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020. Kull Stat Membru għandu jhejji programm operazzjonali wieħed. Kull programm għandu jidentifika strategija sabiex jintlaħqu l-miri fir-rigward tal-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS u għażla ta' miżuri. L-iprogrammar għandu jkun konformi mal-prijoritajiet tal-Unjoni, filwaqt li jkun adattat għall-kuntesti nazzjonali u jkkomplimenta l-politiki l-oħrajn tal-Unjoni, b'mod partikolari l-politika tal-iżvilupp rurali u l-politika ta' koeżjoni.
- (27) Sabiex jikkontribwixxu għall-għan ta' simplifikazzjoni fl-implimentazzjoni tal-FEMS u sabiex inaqqsu l-ispejjeż ta' kontroll u r-rata ta' żball, l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-akbar użu possibbli mill-possibbiltà offruta fir-[Regolament li jstabbilixxi

Dispożizzjonijiet Komuni] li jużaw somom f'daqqa u forom oħra simplifikati ta' għotjiet.

- (28) Għall-iskop tal-infurzar tal-obbligi ta' kontroll taħt il-PKS, l-Istati Membri għandhom ifasslu t-taqsimha dwar il-kontroll tal-Programm Operazzjonali skont il-prijoritajiet tal-Unjoni adottati mill-Kummissjoni għal dan il-qasam ta' politika. Sabiex jiġi aġġustat il-programm operazzjonali għall-htigijiet li qed jevolvu f'termini ta' kontroll u infurzar; it-taqsimha ta' kontroll tal-programmi operazzjonali jistgħu jiġu reveduti b'mod regolari fuq il-bażi tal-bidliet fil-prijoritajiet tal-Unjoni fil-politika ta' kontroll u infurzar taħt il-PKS. Dawn l-emendi għandhom jiġu approvati mill-Kummissjoni.
- (29) Sabiex tinzamm il-flessibbiltà fl-ippogrammar tal-attivitajiet fil-qasam tal-kontroll, ir-reviżjoni tat-taqsimha tal-programm operazzjonali dwar il-kontroll għandha tkun soġġetta għal proċedura simplifikata.
- (30) L-Istati Membri għandhom ifasslu t-taqsimha dwar il-ġbir tad-dejta tal-Programm Operazzjonali skont programm Multiannwali tal-Unjoni; Sabiex jadattaw għall-htigijiet speċifiċi tal-attivitajiet ta' ġbir ta' dejta, l-Istati Membri għandhom jellaboraw pjan ta' hidma annwali li għandu jiġu adattat b'mod annwali taħt il-gwida tal-Kummissjoni u li għandu jkun soġġett għall-approvazzjoni tagħha.
- (31) Sabiex jiżdiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tas-sajd, huwa vitali li jiġu stimolati l-innovazzjoni u l-imprenditorija. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja l-operazzjonijiet innovattivi u l-iżvilupp tan-negozju.
- (32) L-investment fil-kapital uman huwa wkoll vitali sabiex jiżdiedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tas-sajd u tal-attivitajiet marittimi. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja t-taħriġ tul il-ħajja, il-kooperazzjoni bejn ix-xjentisti u s-sajjieda li tistimola t-tixrid tal-għarfien, kif ukoll is-servizzi ta' konsulenza li jgħinu sabiex jittejjbu l-kompetittività u l-prestazzjoni globali tal-operaturi.
- (33) Fid-dawl tal-importanza tal-irwol li għandhom il-konjugi tas-sajjieda li jaħdmu għal rashom fis-sajd kostali fuq skala żgħira, il-FEMS għandu jappoġġja t-taħriġ u n-netwerking li jikkontribwixxu għall-iżvilupp professjonali tagħhom u jagħtuhom il-mezzi biex jissodisfaw aħjar il-kompiti anċillari li jwettqu tradizzjonalment.
- (34) Konxju mill-preżenza dgħajfa tas-sajjieda kostali fuq skala żgħira fid-djalogu soċjali, il-FEMS għandu jappoġġja lill-organizzazzjonijiet li jippromwovu dan id-djalogu fil-fora xierqa.
- (35) Konxju mill-potenzjal li toffri d-diversifikazzjoni għal sajjieda tal-kosta fuq skala żgħira u r-rwol kruċjali tagħhom fil-komunitajiet kostali, il-FEMS għandu jgħin id-diversifikazzjoni billi jkopri l-ftuħ ta' negozji u l-investimenti għal rinnovazzjonijiet tal-bastimenti tagħhom, minbarra t-taħriġ relevanti sabiex jiksbu ħiliet professjonali fil-qasam relevanti barra mill-attivitajiet ta' sajd.
- (36) Sabiex jindirizza l-htigijiet tas-saħħa u s-sigurtà abbord, il-FEMS għandu jappoġġja l-investimenti li jkopru s-sigurtà u l-igijene abbord.
- (37) Minħabba t-twaqqif ta' sistemi ta' konċessjonijiet ta' sajd trasferibbli previsti fl-Artikolu 27 tar-[Regolament PKS] u sabiex l-Istati Membri jiġu appoġġjati fl-

implimentazzjoni ta' dawn is-sistemi l-godda, il-FEMS għandu jagħti appoġġ f' termini ta' bini ta' kapaċità u skambju tal-aħjar Prattiki.

- (38) L-introduzzjoni tas-sistemi ta' konċessjonijiet trasferibbli tas-sajd għandhom irendu lis-settur aktar kompetittiv. Konsegwentement, jista' jkun hemm hteieġa għal opportunitajiet professjonali godda barra l-attivitajiet tas-sajd. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja d-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi fil-komunitajiet tas-sajd, b'mod partikolari billi jappoġġja l-bidu ta' negozji u l-assenjazzjoni mill-ġdid tal-bastimenti għal attivitajiet marittimi barra l-attivitajiet tas-sajd ta' bastimenti tas-sajd kostali ta' skala żgħira. Din l-aħhar operazzjoni tidher li hija adattata hekk kif il-bastimenti tas-sajd kostali ta' skala żgħira mhumiex koperti mis-sistemi ta' konċessjonijiet trasferibbli tas-sajd.
- (39) L-għan tal-Politika Komuni tas-Sajd huwa li tiżgura użu sostenibbli tal-istokkijiet tal-ħut. Il-kapaċità żejda giet identifikata bħala kawża ewlenija ta' sajd żejjed. Għaldaqstant, huwa ta' importanza kbira li l-flotta tas-sajd tal-Unjoni tiġi adattata għar-rizorsi disponibbli. It-tnehhija tal-kapaċità żejda permezz ta' għajjuna pubblika bħal waqfien temporanju jew permanenti u skemi ta' skrappjar uriet li hija ineffettiva. Għaldaqstant, il-FEMS se jappoġġja s-sistemi ta' stabbiliment u ġestjoni ta' sistemi ta' konċessjonijiet ta' sajd trasferibbli li għandhom l-għan li jnaqqsu l-kapaċità żejda u jżidu l-prestazzjoni ekonomika u l-profitabbiltà tal-operaturi kkonċernati.
- (40) Peress li l-kapaċità żejda hija waħda mill-kawzi tas-sajd żejjed, huwa meħtieġ li jittieħdu miżuri sabiex il-flotta tas-sajd tal-Unjoni tiġi adattata għar-rizorsi disponibbli; f'dan il-kuntest, il-FEMS għandu jappoġġja l-istabbiliment, il-modifika u l-ġestjoni tas-sistemi ta' konċessjonijiet ta' sajd trasferibbli introdotti mill-PKS bħala għodod ta' ġestjoni għat-tnaqqas tal-kapaċità żejda.
- (41) Huwa ta' importanza kbira li t-tħassib ambjentali jiġi integrat fil-FEMS u li tiġi appoġġjata l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni taħt il-PKS, filwaqt li madanakollu, jiġu kkunsidrati d-diversi kundizzjonijiet fost l-ibħra tal-Unjoni. Għal dan il-għan, huwa essenzjali li jiġi żviluppat approċċ reġjonalizzat għall-miżuri ta' konservazzjoni.
- (42) F'dan il-kuntest, il-FEMS għandu jappoġġja t-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent marittimu b'mod partikolari permezz tal-promozzjoni tal-ekoinnovazzjoni, apparat u taġġmir aktar selettivi kif ukoll miżuri li għandhom l-għan li jipproteġu u jreġġgħu lura l-bijodiversità u l-ekosistemi marittimi u s-servizzi li jipprovdu, b'konformità mal-Istrateġija tal-UE dwar il-Bijodiversità għall-2020.
- (43) F'konformità mal-projbizzjoni tar-rimi introdotta mill-PKS, il-FEMS għandu jappoġġja l-investimenti abbord li għandhom l-għan li jagħmlu l-aħjar użu mill-ħut maqbud mhux mixtieq u li jivvalorizzaw il-komponenti li ma jintużawx wisq tal-ħut maqbud. Meta wieħed iqis l-iskarsità tar-rizorsi, sabiex jiġi massimizzat il-valur tal-ħut maqbud, il-FEMS għandha tappoġġja wkoll l-investimenti abbord li għandhom l-għan li jżidu l-valur kummerċjali għall-ħut maqbud.
- (44) Konxju mill-importanza tal-portijiet tas-sajd, is-siti ta' zbank u l-postijiet ta' kenn, il-FEMS għandu jappoġġja l-investimenti rilevanti b'mod partikolari sabiex iżid l-effiċjenza enerġetika, il-protezzjoni ambjentali, il-kwalità tal-prodott imniżżel l-art kif ukoll il-kundizzjonijiet ta' sikurezza u tax-xogħol.

- (45) Huwa ferm importanti għall-Unjoni li jinkiseb bilanċ sostenibbli bejn ir-rizorsi tal-ilma ħelu u l-isfruttament tagħhom; għalhekk, billi tikkunsidra l-impatt ambjentali filwaqt li tiżgura li dawn is-setturi jzommu l-vijabbiltà ekonomika, l-Unjoni għandu jkollha dispożizzjonijiet xierqa li jappoġġjaw is-sajd intern.
- (46) F'konformità mal-Istrateġija tal-Kummissjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tal-Akkwakultura Ewropea¹², l-għanijiet tal-PKS u l-Istrateġija Ewropa 2020, il-FEMS għandu jappoġġja l-iżvilupp ambjentalment, ekonomikament u soċjalment sostenibbli tal-industrija tal-akkwakultura.
- (47) L-akkwakultura tikkontribwixxi għat-tkabbir u l-impjiegi fir-reġjuni kostali u rurali. Għalhekk, huwa kruċjali li l-FEMS ikun aċċessibbli għall-imprizi tal-akkwakultura, b'mod partikolari l-SMEs, u jikkontribwixxi sabiex ikun hemm bdiewa tal-akkwakultura godda fin-negozju. Sabiex jiżdedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tal-akkwakultura, huwa vitali li jiġu stimolati l-innovazzjoni u l-impreditorija. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja l-operazzjonijiet innovattivi u l-iżvilupp tan-negozju, b'mod partikolari l-akkwakultura mhux relatata mal-ikel u l-akkwakultura 'il barra mill-kosta.
- (48) Forom godda ta' dħul flimkien ma' attivitajiet tal-akkwakultura diġà wrew il-valur miżjud tagħhom għall-iżvilupp tan-negozju. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja dawn l-attivitajiet komplimentari barra l-akkwakultura, bħat-turiżmu tas-sajd bil-qasba u l-attivitajiet edukattivi jew ambjentali.
- (49) Forma importanti oħra ta' kif jiżded id-dħul tal-imprizi tal-akkwakultura hija li dawn iżidu l-valur lill-prodotti tagħhom billi jipproċessaw u jikkummerċjalizzaw il-produzzjoni tagħhom stess, kif ukoll billi jintroduċu speċi godda bi prospettivi tajbin fis-suq u b'hekk jiddiversifikaw il-produzzjoni tagħhom.
- (50) Konxju mill-htieġa li jiġu identifikati l-aktar żoni addattati għall-iżvilupp tal-akkwakultura billi jiġi kkunsidrat l-aċċess għall-ibħra u l-ispazju, il-FEMS għandu jappoġġja lill-awtoritajiet nazzjonali sabiex jagħmlu l-għażliet strateġiċi tagħhom fil-livell nazzjonali.
- (51) L-investiment fil-kapital uman huwa wkoll vitali sabiex jiżdedu l-kompetittività u l-prestazzjoni ekonomika tal-attivitajiet tal-akkwakultura. Għalhekk, il-FEMS għandu jappoġġja t-tagħlim tul il-ħajja u n-netwerking li jstimolaw it-tixrid tal-għarfien, kif ukoll is-servizzi ta' konsulenza li jgħinu sabiex jittejjbu l-kompetittività u l-prestazzjoni globali tal-operaturi.
- (52) Sabiex jippromwovi akkwakultura ambjentalment sostenibbli, il-FEMS għandu jappoġġja l-attivitajiet ta' akkwakultura li għandhom rispett kbir lejn l-ambjent, il-konverżjoni tal-imprizi tal-akkwakultura għall-ekoġestjoni, l-użu ta' skemi ta' verifika, kif ukoll il-konverżjoni għall-akkwakultura organika. Bl-istess mod, il-FEMS għandu jappoġġja wkoll l-akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali speċjali.
- (53) Konxju mill-importanza tal-protezzjoni tal-konsumaturi, il-FEMS għandu jiżgura appoġġ adegwat lill-bdiewa sabiex jipprevjenu u jtaffu r-riskji għas-saħħa pubblika u għas-saħħa tal-annimali li tista' tiġġenera t-trobbija fil-qasam tal-akkwakultura.

---

¹² [COM\(2002\) 511 finali](#).

- (54) Fid-dawl tar-riskju tal-investimenti fl-attivitajiet tal-akkwakultura, il-FEMS għandu jikkontribwixxi għas-sigurtà tan-negożju billi jkopri l-aċċess għall-assigurazzjoni fuq il-popolazzjoni u għalhekk jissalvagwardja d-dhul tal-produtturi f'każ ta' telf anormali fil-produzzjoni, b'mod partikolari minhabba diżastri naturali, avvenimenti klimatiċi ħżiena, bidliet f'daqqa fil-kwalità tal-ilma, mard jew infestazzjonijiet minn insetti u l-qerda tal-faċilitajiet tal-produzzjoni.
- (55) Meta wieħed iqis li l-approċċ immexxi mill-komunità għall-iżvilupp lokali, fuq numru ta' snin, wera l-utilità tiegħu fil-promozzjoni tal-iżvilupp tas-sajd u ż-żoni rurali billi jikkunsidra b'mod sħiħ il-ħtiġijiet multisettorjali għall-iżvilupp endoġenu, l-appoġġ għandu jissokta u jissahħaħ fil-gejjieni.
- (56) Fiz-żoni tas-sajd, l-iżvilupp immexxi mill-komunità għandu jinkoraġġixxi lill-istrategiji innovattivi biex johlqu t-ktabbir u l-impjiegi, b'mod partikolari billi jżidu l-valur lill-prodotti tas-sajd u jiddiversifikaw l-ekonomija lokali lejn attivitajiet ekonomiċi godda, inklużi dawk offruti minn ktabbir marittimu ("blue growth") u s-setturi marittimi usa'.
- (57) L-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd għandu jikkontribwixxi għall-għanijiet tal-UE2020 tal-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali u t-tnaqqis tal-faqar, u t-trawwim tal-innovazzjoni fil-livell lokali, kif ukoll għall-għan tal-koeżjoni territorjali, prijorità ewlenija fit-Trattat ta' Lisbona.
- (58) L-iżvilupp lokali mmexxi mill-Komunità għandu jiġi implimentat permezz ta' approċċ minn isfel għal fuq minn sħubijiet lokali li huma magħmula minn rappreżentanti tal-pubbliku, setturi privati u tas-soċjetà ċivili u għandu jkun jirrifletti korrettament is-soċjetà lokali; dawn l-atturi lokali jinsabu fl-aħjar pożizzjoni biex ifasslu u jimplementaw strategiji integrati tal-iżvilupp lokali multisettorjali sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet taż-żoni tas-sajd lokali tagħhom; dan huwa importanti sabiex tkun żgurata r-rappreżentanza tal-gruppi ta' azzjoni lokali b'mod li l-ebda grupp ta' interess wieħed ma jkollu aktar minn 49% tad-dritt tal-vot fil-korpi tat-tehid tad-deċiżjonijiet.
- (59) In-netwerking bejn is-sħubiji lokali huwa karatteristika essenzjali ta' dan l-approċċ. Il-kooperazzjoni bejn dawn is-sħubiji lokali hija għodda ta' żvilupp importanti li għandha ssir disponibbli mill-FEMS.
- (60) L-appoġġ għaž-żoni tas-sajd permezz tal-FEMS għandu jiġi kkoordinat mal-appoġġ għall-iżvilupp lokali offrut minn Fondi oħrajn tal-Unjoni u għandu jkopri l-aspetti kollha tat-tnejjija u l-implimentazzjoni tal-istrategiji ta' żvilupp lokali u l-operazzjonijiet tal-gruppi ta' azzjoni lokali, kif ukoll l-ispejjeż għall-animazzjoni taż-żona lokali u t-tmexxija tas-sħubija lokali.
- (61) Sabiex tiġi żgurata l-vijabbiltà tas-sajd u tal-akkwakultura f'suq kompetittiv ħafna, jeħtieġ li jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet li jappoġġjaw l-implimentazzjoni tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura]¹³ kif ukoll għall-attivitajiet ta' kummerċjalizzazzjoni u pproċessar imwettqa mill-operaturi sabiex jimmassimizzaw il-valur tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-promozzjoni tal-

---

¹³ ĠU L[.], [...],p.;

operazzjonijiet li jintegraw l-attivitajiet tal-produzzjoni, l-ipproċessar u l-kummerċjalizzazzjoni tal-katina tal-provvista. Sabiex jadatta għall-politika ġdida ta' projbizzjoni fuq ir-rimi, il-FEMS għandu jappoġġja wkoll l-ipproċessar ta' qabdiet mhux mixtieqa.

- (62) Għandha tingħata prijorità lill-organizzazzjonijiet tal-produtturi u lill-assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi billi dawn jingħataw appoġġ. Il-kumpens għall-ghajnuna għall-ħżin u l-ghajnuna għall-pjanijiet ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni għandhom jiġu eliminati b'mod gradwali hekk kif l-importanza ta' tip partikolari ta' appoġġ tilef l-interess tiegħu fid-dawl tal-istruttura li qed tevolvi tas-suq tal-Unjoni għal dawn it-tip ta' prodotti u l-importanza li qed tikber ta' organizzazzjonijiet b'saħħithom ta' produtturi.
- (63) Billi jirrikonoxxi l-kompetizzjoni li qed tikber li s-sajjeda kostali ta' skala żgħira qed ikollhom jaffaċċjaw, il-FEMS għandu jappoġġja inizjattivi imprenditorjali ta' sajjeda kostali fuq skala żgħira li jżidu l-valur għall-ħut li jaqbd, b'mod partikolari billi jwettqu l-ipproċessar jew il-kummerċjalizzazzjoni diretta tal-ħut li jaqbd.
- (64) L-attivitajiet tas-sajd fir-reġjuni l-aktar imbiegħda tal-Unjoni Ewropea qegħdin jaffaċċjaw diffikultajiet, b'mod partikolari minħabba l-ispejjeż addizzjonali mgarrba fil-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd, minħabba n-nuqqasijiet partikolari rikonoxxuti mill-Artikolu 349 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.
- (65) Sabiex iżzomm il-kompetittività ta' ċerti prodotti tas-sajd mir-reġjuni l-aktar imbiegħda tal-Unjoni Ewropea mqabbla ma' dik ta' prodotti simili minn reġjuni oħrajn tal-Unjoni Ewropea, fl-1992 l-Unjoni Ewropea introduċiet miżuri biex tikkumpensa għall-ispejjeż addizzjonali relatati fis-settur tas-sajd. Il-miżuri li japplikaw għall-perjodu 2007-2013 huma stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 791/2007¹⁴. Huwa neċessarju li jkompli jiġi pprovdut appoġġ sabiex jittaffew l-ispejjeż addizzjonali għall-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd mill-1 ta' Jannar 2014.
- (66) Fid-dawl tal-kondizzjonijiet tal-kummerċjalizzazzjoni differenti fir-reġjuni l-aktar imbiegħda kkonċernati, il-varjazzjonijiet fil-qbid u l-ħażniet u fid-domandi tas-suq, għandu jiġi jithalla f'idejn l-Istati Membri kkonċernati biex jiddeterminaw il-prodotti tas-sajd eliġibbli għal kumpens, il-kwantitajiet massimi rispettivi tagħhom u l-ammonti ta' kumpens fl-allokkazzjoni globali għal kull Stat Membru.
- (67) L-Istati Membri għandhom ikunu awtorizzati jiddifferenzjaw il-lista u l-kwantitajiet tal-prodotti tas-sajd ikkonċernati u l-ammont ta' kumpens fl-allokkazzjoni globali għal kull Stat Membru. Huma għandhom ikunu awtorizzati wkoll jaġġustaw il-pjanijiet tal-kumpens tagħhom jekk dan ikun ġustifikat mill-kondizzjonijiet li qegħdin jinbidlu.
- (68) L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-ammont ta' kumpens f'livell li jippermetti t-tpaċija xierqa tal-ispejjeż addizzjonali, li jirrizultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-reġjuni l-aktar imbiegħda u b'mod partikolari mill-ispejjeż tat-trasportazzjoni tal-prodotti lejn l-Ewropa kontinentali. Sabiex jiġi evitat kumpens eċċessiv, l-ammont għandu jkun proporzjonali għall-ispejjeż addizzjonali li tpatti għalihom l-ghajnuna u

---

¹⁴ ĠU L 176, 6.7.2007, p. 1

fl-ebda każ ma jaqbeż il-100 % tal-ispejjeż tat-trasport u spejjeż oħrajn relatati għall-Ewropa kontinentali. Għal dan il-għan, huwa għandu jikkunsidra wkoll tipi oħrajn ta' interventi pubbliċi li jhallu impatt fuq il-livell ta' spejjeż addizzjonali.

- (69) Huwa ferm importanti li l-Istati Membri u l-operaturi jkunu mgħammra b'tali mod li l-kontrolli jkunu jistgħu jitwettqu bi standard għoli u għalhekk jiżguraw il-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd, filwaqt li jipprovdu għall-isfruttar sostenibbli tar-riżorsi akkwatiċi haġġin; il-FEMS għalhekk għandu jappoġġja lill-Istati Membri u lill-operaturi skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009. Billi johloq kultura ta' konformità, dan l-appoġġ għandu jikkontribwixxi għat- tkabbir sostenibbli.
- (70) L-appoġġ mogħti lill-Istati Membri fuq il-bażi tar-Regolament (KE) Nru 861/2006 għall-infiq relatat mal-implimentazzjoni tas-sistema ta' kontroll tal-Unjoni għandu jissokta taħt il-FEMS billi jsegwi l-logika ta' fond wiehed.
- (71) F'konformità mal-għanijiet politiċi ta' kontroll u infurzar tal-Unjoni, jidher xieraq li jiġi dedikat hin minimu għall-kontroll tas-sajd fl-użu ta' bastimenti, inġenji tal-ajru, elikopters ta' sorveljanza li għandhom jiġu stabbiliti eżattament sabiex jipprovdu bażi għall-appoġġ taħt il-FEMS.
- (72) Meta wiehed iqis l-importanza tal-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-kontroll, il-FEMS għandu jipprovdi appoġġ għal dak il-għan.
- (73) Għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet biex jappoġġjaw il-għbir, il-ġestjoni u l-użu ta' dejta dwar is-sajd kif speċifikat fil-programm multiannwali tal-Unjoni, b'mod partikolari biex jappoġġjaw il-programmi nazzjonali u l-ġestjoni u l-użu tad-dejta għall-analizi xjentifika u l-implimentazzjoni tal-PKS. L-appoġġ mogħti lill-Istati Membri fuq il-bażi tar-Regolament (KE) Nru 861/2006 għall-infiq relatat mal-għbir, il-ġestjoni u l-użu tad-dejta dwar is-sajd għandu jissokta fil-kuntest tal-FEMS billi jsegwi l-logika ta' fond wiehed.
- (74) Jeħtieġ li tiġi appoġġjata l-kooperazzjoni fost l-Istati Membri, kif ukoll ma' pajjiżi terzi, fejn relevanti, fir-rigward tal-għbir tad-dejta fi hdan l-istess baċin tal-baħar, kif ukoll mal-korpi xjentifiċi internazzjonali relevanti.
- (75) L-għan tal-PMI huwa li tappoġġja l-użu sostenibbli tal-ibħra u l-oċeani u li tizviluppa proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet ikkoordinat, konsistenti u trasparenti fir-rigward tal-politiki li jaffettwaw l-oċeani, l-ibħra, il-gżejjer, ir-reġjuni kostali u l-aktar imbiegħda u s-setturi marittimi, b'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Politika Marittima Integrata tal-Unjoni Ewropea"¹⁵.
- (76) Huwa meħtieġ finanzjament sostnut għall-implimentazzjoni u l-iżvilupp ulterjuri tal-Politika Marittima Integrata għall-Unjoni Ewropea kif rifless fid-dikjarazzjonijiet tal-Kunsill, tal-Parlament Ewropew u tal-Kumitat tar-Reġjuni¹⁶.

---

¹⁵ COM(2007)575 finali 10.10.2007.

¹⁶ Konkluzjonijiet tal-Kunsill Affarijiet Ġenerali tal-14 ta' Ġunju 2010, riżoluzzjoni tal-PE tal-21 ta' Ottubru 2010 dwar il-Politika Marittima Integrata (PMI) – Evalwazzjoni tal-progress li sar u l-isfidi godda; Opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni dwar 'L-iżvilupp ta' Politika Marittima Integrata u Tagħrif dwar il-Baħar 2020'.

- (77) Il-FEMS għandu jappoġġja l-promozzjoni ta' tmexxija marittima integrata fil-livelli kollha, speċjalment permezz ta' skambji tal-aqwa prattiċi u l-implimentazzjoni u l-iżvilupp ulterjuri tal-istrateġiji tal-baċini tal-baħar. Dawn l-istrateġiji huma maħsuba biex jistabbilixxu qafas integrat għall-indirizzar tal-isfidi komuni fil-baċini tal-baħar Ewropej u l-kooperazzjoni msafha bejn il-partijiet interessati sabiex jimmassimizzaw l-użu tal-istrumenti finanzjarji u l-fondi tal-Unjoni u jikkontribwixxu għall-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-Unjoni.
- (78) Il-FEMS għandu jappoġġja wkoll l-iżvilupp ulterjuri tal-ghodod sabiex jinholqu sinerġiji bejn l-inizjattivi meħuda f'setturi differenti u li jaffettwaw l-ibħra, l-oċeani u l-kosti. Dan huwa l-każ għas-sorveljanza marittima integrata li hija maħsuba biex ittejjeb l-għarfien dwar is-sitwazzjoni marittima permezz ta' skambji ta' informazzjoni mtejba u sikuri fis-setturi kollha. Madanakollu, l-operazzjonijiet relatati mas-sorveljanza marittima li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tat-Titolu V tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ma għandhomx jiġu ffinanzjati permezz tal-FEMS.
- (79) L-interkonnessjoni ta' ċerta sistemi ta' informazzjoni mmexxija minn dawk is-setturi tista' tkun teħtieġ il-mobilizzazzjoni tal-mekkanizmi ta' finanzjament tagħhom b'mod konsistenti u skont id-dispożizzjonijiet tat-Trattat. L-ippjanar spazjali marittimu u l-ġestjoni integrata taż-żoni kostali huma essenzjali għall-iżvilupp sostenibbli taż-żoni marittimi u r-regjuni kostali u t-tnejn li huma jikkontribwixxu għall-għanijiet ta' ġestjoni bbażati fuq l-ekosistemi u l-iżvilupp ta' rabtiet bejn l-art u l-baħar. Dawn l-ghodod huma importanti wkoll għall-ġestjoni tal-użi differenti tal-kosti, l-ibħra u l-oċeani tagħna sabiex ikun hemm lok għall-iżvilupp ekonomiku sostenibbli tagħhom u biex jiġi stimolat l-investment transkonfinali, filwaqt li l-implimentazzjoni tad-Direttiva ta' Qafas dwar l-Istrateġija Marittima se tiddefinixxi ulterjorment il-limiti ta' sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li jhallu impatt fuq l-ambjent marittimu. Barra minn hekk, jeħtieġ li jittejjeb l-għarfien dwar id-dinja tal-baħar, u li tiġi stimolata l-innovazzjoni permezz tal-iffacilitar tal-ġbir, it-tqassim b'xejn, l-użu mill-ġdid u t-tixrid tad-dejta dwar l-istat tal-oċeani u l-ibħra.
- (80) Il-FEMS għandu jappoġġja wkoll it-tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, l-innovazzjoni u l-kompetittività fis-setturi marittimi u fir-regjuni kostali. Huwa partikolarment importanti li jiġu identifikati l-ostakoli regolatorji u n-nuqqasijiet fil-hiliet li jfixklu t-tkabbir f'setturi marittimi emergenti u prospettivi, kif ukoll l-operazzjonijiet immirati lejn it-trawwim tal-investment fl-innovazzjoni teknoloġika meħtieġa biex jittejjeb il-potenzjal kummerċjali tal-applikazzjonijiet tal-baħar u dawk marittimi.
- (81) Il-FEMS għandu jkun komplimentari u konsistenti mal-istrumenti finanzjarji eżistenti u futuri magħmula disponibbli mill-Unjoni u mill-Istati Membri, fil-livell nazzjonali u sottonazzjonali, għall-promozzjoni tal-protezzjoni u l-użu sostenibbli tal-oċeani, l-ibħra u l-kosti, billi jgħin sabiex titrawwem kooperazzjoni aktar effettiva bejn l-Istati Membri u r-regjuni kostali, tal-gżejjer u l-aktar imbiegħda tagħhom, u billi jikkunsidra l-prijoritizzazzjoni u l-progress tal-proġetti nazzjonali u lokali. Il-Fond ser jintrabat ma' politiki oħrajn tal-Unjoni li jistgħu jiġbru fihom dimensjoni marittima, b'mod partikolari il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Soċjali Ewropew, kif ukoll il-Programm Orizzont 2020 għar-Riċerka u l-politika dwar l-enerġija.

- (82) Sabiex jinkisbu l-għanijiet tal-PKS fil-livell globali, l-Unjoni għandha rwol attiv fil-ħidma tal-organizzazzjonijiet internazzjonali. Għalhekk, huwa essenzjali li l-Unjoni tikkontribwixxi għall-attivitajiet ta' dawn l-organizzazzjonijiet li jgħinu sabiex jiżguraw il-konservazzjoni u l-isfruttar b'mod sostenibbli tar-riżorsi tas-sajd fl-ibhra miftuħa u fl-ibhra tal-pajjiżi terzi. L-appoġġ mogħti lill-organizzazzjonijiet internazzjonali fuq il-bażi tar-Regolament Nru (KE) 861/2006 għandu jissokta taħt l-FEMS billi jsegwi l-logika ta' fond wiehed.
- (83) Sabiex tittejjeb it-tmexxija fil-PKS u jigi żgurat il-funzjonament effettiv tal-Kunsilli Konsultattivi (ACs), huwa essenzjali li l-ACs jigu pprovduti b'finanzjament sufficjenti u permanenti sabiex ikunu jistgħu jwettqu l-irwol konsultattiv tagħhom b'mod effettiv fi ħdan il-PKS. Billi jsegwi l-logika ta' fond wiehed, l-appoġġ mogħti lill-ACs taħt il-FEMS għandu jiehu post l-appoġġ mogħti lill-Kunsilli Konsultattivi Reġjonali (Regional Advisory Councils - RACs) fuq il-bażi tar-Regolament (KE) Nru. 861/2006.
- (84) Permezz ta' assistenza teknika, il-FEMS għandu jipprovdi appoġġ preparatorju, amministrattiv u tekniku, kif ukoll appoġġ għall-miżuri ta' informazzjoni, in-netwerking, l-evalwazzjonijiet, il-verifiki, l-istudji u l-iskambji ta' esperjenza sabiex tkun iffacilitata l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali u għall-promozzjoni ta' strateġiji u prattici innovattivi għal implimentazzjoni sempliċi u trasparenti. L-assistenza teknika għandha tinkludi wkoll it-twaqqif ta' netwerk Ewropew ta' Gruppi ta' Azzjoni Lokali tas-Sajd immirat lejn il-bini tal-kapaċità, it-tixrid tal-informazzjoni, l-iskambju tal-esperjenza u l-appoġġ għall-kooperazzjoni bejn is-sħubiji lokali.
- (85) Fir-rigward tal-operazzjonijiet kollha ffinanzjati skont dan ir-Regolament, kemm taħt ġestjoni kongunta kif ukoll taħt ġestjoni diretta, huwa meħtieġ li tiġi żgurata l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-applikazzjoni korretta tal-leġislazzjoni li tappartjeni għall-protezzjoni ta' dawk l-interessi, u li jigi żgurat li jitwettqu l-verifiki xierqa mill-Istati Membri u mill-Kummissjoni.
- (86) Ir-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] u d-dispożizzjonijiet adottati f'konformità miegħu għandhom japplikaw għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, li jaqgħu taħt ġestjoni kongunta. B'mod partikolari, ir-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]¹⁷ jistabbilixxi dispożizzjonijiet relatati mal-ġestjoni kongunta tal-fondi tal-Unjoni mal-Istati Membri abbażi tal-prinċipji ta' ġestjoni finanzjarja tajba, it-trasparenza u n-nondiskriminazzjoni, kif ukoll dispożizzjonijiet dwar il-funzjoni tal-korpi akkreditati, il-prinċipji baġitarji, dispożizzjonijiet li għandhom jigu rrispettati fil-qafas ta' dan ir-Regolament.
- (87) Madankollu, meta wiehed iqis l-ispeċifità tal-FEMS, b'mod partikolari d-daqs tiegħu, it-tipi ta' operazzjonijiet iffinanzjati, ir-rabta qawwija mal-PKS u kwalunkwe fatturi rilevanti oħrajn, uħud mid-dispożizzjonijiet komuni relatati mal-ġestjoni kongunta għandhom jigu adattati, idderogati jew miżjuda f'dan ir-regolament. Fejn meħtieġ mid-dispożizzjonijiet tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], il-FEMS għandu jikkompleta u jissupplimenta dawk id-dispożizzjonijiet komuni.

¹⁷ ĠU L[.], [...], p.

- (88) Konxji mill-importanza tal-iżgurar tal-konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar u tal-protezzjoni tal-istokkijiet tal-ħut, b'mod partikolari mis-sajd illegali u fl-ispirtu tal-konkluzjonijiet magħmula fil-Green Paper dwar ir-Riforma tal-PKS¹⁸, dawk l-operaturi li ma jkunux konformi mar-regoli tal-PKS, b'mod partikolari dawk li jipperikolaw is-sostenibbiltà tal-istokkijiet ikkonċernati u li għalhekk jikkostitwixxu theddid serju għall-użu sostenibbli tar-rizorsi bijoloġiċi hajjin tal-baħar fil-livell tal-MSY li jirrestawraw u jħarsu l-popolazzjonijiet ta' speċijiet maħsuda 'l fuq mil-livelli li jistgħu joħolqu l-MSY u dawk li huma involuti fis-sajd tal-IUU għandhom jiġu esklużi mill-appoġġ fil-kuntest tal-FEMS. Il-finanzjament tal-Unjoni fl-ebda stadju mill-għażla għall-implimentazzjoni ta' operazzjoni ma għandu jintuża biex ixekkel l-interess pubbliku ta' konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar espress fl-għanijiet tar-Regolament tal-PKS.
- (89) L-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri adegwati biex jiggarrantixxu l-funzjonament xieraq tas-sistemi ta' ġestjoni u kontroll. Għal dak il-għan, għandhom jiġu nnominati awtorità amministrattiva, aġenzija tal-pagamenti u korp ta' ċertifikazzjoni għal kull programm operazzjonali u għandhom jiġu speċifikati r-responsabbiltajiet tagħhom. Dawn ir-responsabbiltajiet għandhom ikunu relatati primarjament mal-implimentazzjoni finanzjarja tajba, l-organizzazzjoni tal-evalwazzjoni, iċ-ċertifikazzjoni tal-infiq, il-verifika u l-konformità mal-liġi tal-Unjoni. Għandha ssir dispożizzjoni għal laqgħat regolari bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali kkonċernati sabiex jimmonitorjaw l-għajnuna. Fir-rigward tal-ġestjoni u l-kontroll, huwa meħtieġ, b'mod partikolari, li jiġu stabbiliti l-modalitajiet li permezz tagħhom l-Istati Membri jagħtu garanzija li s-sistemi huma implimentati u li qegħdin jiffunzjonaw b'mod sodisfaċenti.
- (90) L-interess finanzjarju tal-Unjoni Ewropea għandu jiġi mħares permezz ta' miżuri proporzjonali fiċ-ċiklu kollu tan-nefqa, inkluż il-harsien, l-individwazzjoni tal-irregolaritajiet, l-irkupru tal-fondi mitlufa, imħallsa b'mod ħażin jew użati b'mod mhux korrett u, fejn meħtieġ, penalitajiet.
- (91) Is-somom irkuprati mill-Istati Membri wara irregolaritajiet għandhom jibqgħu disponibbli għall-programmi operazzjonali tal-Istati Membri kkonċernati. Għandha titfassal sistema ta' responsabbiltà finanzjarja fin-nuqqas ta' rkupru totali tal-irregolaritajiet u l-Kummissjoni għandha tkun tista' tissalvagwardja l-interessi tal-baġit tal-Unjoni billi tiddebita lill-Istat Membru kkonċernat dawk is-somom mitlufa minhabba irregolaritajiet u li ma ġewx irkuprati fi żmien dati ta' skadenza raġonevoli.
- (92) Fl-interess ta' sħubija ta' hidma tajba u ta' promozzjoni xierqa tal-assistenza tal-Unjoni, għandhom jiġu pprovduti l-aktar informazzjoni u pubbliċità mifruxa possibbli. L-awtoritajiet responsabbli għall-ġestjoni tal-assistenza għandhom ikunu responsabbli għal dan l-aspett u li jzommu lill-Kummissjoni informata bil-miżuri meħuda.
- (93) Ir-regoli u l-proċeduri li jirregolaw l-impenji u l-pagamenti għandhom jiġu ssimplifikati sabiex tkun żgurata likwidità regolari. Prefinanzjament ta' 4 % tal-kontribuzzjoni mill-FEMS għandu jgħin sabiex tithaffef l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali.

---

¹⁸ COM(2009)163 finali 22.4.2009.

- (94) Sabiex tiġi żgurata l-ġestjoni tajba tar-rizorsi tal-Unjoni, għandu jsir titjib fil-previżjoni u l-implimentazzjoni tal-infiq. Għal dak il-għan, l-Istati Membri għandhom jibagħtu l-previżjonijiet tagħhom regolarment lill-Kummissjoni rigward l-użu tar-rizorsi tal-Unjoni, u kwalunkwe dewmien fl-implimentazzjoni finanzjarja għandu jagħti lok għall-hlas lura ta' self bil-quddiem u għal dizimpenji awtomatiċi.
- (95) Sabiex jiġu indirizzati l-htigijiet speċifiċi tal-PKS imsemmija fl-Artikoli 50 u 51 tar-[Regolament tal-PKS] u ssir kontribuzzjoni għall-konformità mar-regoli tal-PKS, għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet addizzjonali għar-regoli dwar l-interruzzjoni tad-data ta' skadenza tal-hlas [Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]. Fejn Stat Membru jew operatur jonqos milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu taht il-PKS jew fejn il-Kummissjoni għandha provi li jissuġġerixxu dan in-nuqqas ta' konformità, bħala miżura ta' prekawzjoni, il-Kummissjoni għandha tithalla tinterrampi l-hlasijiet.
- (96) Minbarra l-possibbiltà ta' interruzzjoni u, sabiex jiġi evitat riskju evidenti ta' hlas ta' nefqa ineligibbli, il-Kummissjoni għandha tithalla tissospendi l-pagamenti marbuta ma' nuqqas ta' konformità tar-regoli tal-PKS kif meħtieġ mill-Artikoli 50 u 51 tar-[Regolament PKS].
- (97) Sabiex tiġi stabbilita r-relazzjoni finanzjarja bejn l-aġenziji tal-pagamenti akkreditati u l-baġit tal-Unjoni, il-Kummissjoni għandha tapprova l-kontijiet ta' dawn l-aġenziji tal-pagamenti kull sena. Id-deċiżjoni dwar l-approvazzjoni tal-kontijiet għandha tkopri l-kompletezza, il-precizjoni u l-veracità tal-kontijiet iżda mhux il-konformità tal-infiq mal-legiżlazzjoni tal-Unjoni.
- (98) Il-programm operazzjonali għandu jkun soġġett għal monitoraġġ u evalwazzjoni sabiex tittejjeb il-kwalità tiegħu u jintwerew il-kisbiet tiegħu. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi qafas għal monitoraġġ u evalwazzjoni komuni li jiżgura, fost l-oħrajn, li d-dejta rilevanti tkun disponibbli fil-hin. F'dan il-kuntest, għandha tiġi stabbilita lista ta' indikaturi, filwaqt li jiġi vvalutat l-impatt tal-politika tal-FEMS mill-Kummissjoni fir-rigward ta' għanijiet speċifiċi.
- (99) Ir-responsabbiltà għall-monitoraġġ tal-programm għandha tinqasam bejn l-Awtorità Amministrattiva u Kumitat ta' Monitoraġġ imwaqqaf għal dan il-għan. Għal dan il-għan, għandhom jiġu speċifikati r-responsabbiltajiet rispettivi. Il-monitoraġġ tal-programm għandu jinvolvi t-thejjija ta' rapport ta' implimentazzjoni annwali, li għandu jintbagħat lill-Kummissjoni.
- (100) Bil-għan li jissahħu l-aċċessibbiltà u t-trasparenza tal-informazzjoni dwar l-opportunitajiet ta' finanzjament u l-benefiċjarji tal-proġetti, f'kull Stat Membru għandhom isiru disponibbli sit elettroniku uniku jew portal ta' sit elettroniku li jipprovdu l-informazzjoni dwar il-programm operazzjonali, inklużi l-listi ta' operazzjonijiet appoġġjati taht kull programm operazzjonali. Din l-informazzjoni għandha tagħti idea raġonevoli, tangibbli u konkreta lill-pubbliku ġenerali u b'mod partikolari lill-kontribwenti tal-Unjoni dwar kif jintefaq il-finanzjament tal-Unjoni f'dan il-qafas tal-FEMs. Minbarra dan l-għan, il-pubblikazzjoni tad-dejta rilevanti għandha taqdi l-iskop ta' pubbliċità ulterjuri tal-possibbiltà li wiehed japplika għal finanzjament tal-Unjoni. Madanakollu, bir-rispett shiħ tad-dritt fundamentali għall-

protezzjoni tad-dejta u f'konformità mas-sentenza tal-Qorti fil-Kawzi Kongunti Schecke¹⁹, ma għandhiex tintalab il-pubblikazzjoni tal-ismijiet tal-persuni fiżiċi.

- (101) Sabiex jiġu supplimentati u emendati ċerti elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat għandha tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward ta' kodiċi ta' kondotta dwar l-identifikazzjoni tal-kazijiet ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li jistgħu jwasslu għall-inammissibbiltà tal-applikazzjoni u l-limitu ta' żmien tal-applikazzjoni, sabiex tiġi żgurata kundizzjonalità *ex ante* b'mod proporzjonat, identifikazzjoni ta' investimenti eliġibbli abbord sabiex jiġu evitati investimenti li jkunu jwasslu għal żieda fil-kapaċità tas-sajd tal-bastiment, dwar il-metodu ta' kalkolu tad-dhul nett fil-każ tal-ekoinnovazzjoni, dwar id-determinazzjoni tal-operazjonijiet u l-ispejjeż eliġibbli marbuta mal-protezzjoni u r-restawr taż-żoni marittimi protetti, dwar l-identifikazzjoni ta' spejjeż eliġibbli fl-investimenti fl-akkwakultura lil hinn mill-kosta u mhux tal-ikel, id-determinazzjoni tal-kontenut tal-pjan ta' azzjoni tal-istrateġiji ta' żvilupp lokali, id-determinazzjoni tal-ispejjeż ta' eliġibbiltà taht l-appoġġ preparatorju għall-istrateġiji lokali ta' żvilupp, id-definizzjoni tal-ispejjeż eliġibbli taht l-ispejjeż operazzjonali u l-ispejjeż ta' animazzjoni għall-istrateġiji ta' żvilupp lokali, l-obbligi tal-aġenziji tal-pagamenti, id-determinazzjoni ta' kompiti ta' korpi ta' ċertifikazzjoni, il-kjarifika tal-proċeduri għal rekord tal-awditjar xieraq, kjarifika tal-obbligi tal-Istati Membri f'każ ta' rkupri ta' pagamenti mhux dovuti, id-determinazzjoni tal-kazijiet ta' nuqqas ta' konformità mal-PKS li jistgħu jwasslu għal sospensjoni tal-pagamenti, l-istabbiliment ta' kriterji u metodoloġija sabiex jiġu applikati f'każ ta' rata fissa jew korrezzjonijiet finanzjarji estrapolati u l-lista ta' kazijiet rilevanti ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li jistgħu jwasslu għall-applikazzjoni tal-korrezzjonijiet finanzjarji u dwar il-kontenut u l-bini tas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.
- (102) Il-Kummissjoni, meta thejji u tfassal atti ddelegati, għandha tiżgura trażmissjoni simultanja, f'waqtha u xierqa tad-dokumenti rilevanti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
- (103) Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, deċiżjonijiet dwar it-tqassim annwali ta' allokkazzjonijiet, deċiżjonijiet li japprovaw il-programmi operazzjonali u l-emendi tagħhom, deċiżjonijiet dwar il-prijorità tal-Unjoni fil-politika ta' kontroll u infurzar, deċiżjoni li tapprova l-pjanijiet ta' hidma annwali għall-ġbir tad-dejta, deċiżjonijiet li jstabbilixxu provi ta' nuqqas ta' konformità mal-PKS li jwassal għal interruzzjonijiet possibbli tad-dati ta' skadenza għall-pagamenti, deċiżjonijiet dwar in-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li jwassal għal sospensjoni possibbli tal-ħlasijiet, deċiżjonijiet li jissospendu l-ħlasijiet u li jirrevokaw is-sospensjoni tal-ħlasijiet, deċiżjonijiet dwar korrezzjonijiet finanzjarji u deċiżjoni dwar l-approvazzjoni ta' kontijiet.
- (104) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, is-setgħat ta' implimentazzjoni relatati mal-format tal-programm operazzjonali, il-proċeduri sabiex jiġi adottat programm operazzjonali, il-proċeduri relatati mal-adozzjoni ta' pjan ta' hidma annwali għall-ġbir tad-dejta, l-applikazzjoni konkreta tal-punti perċentwali ta' intensità tal-ghajjnuna tal-Anness I, il-perjodu ta' żmien sabiex tintbagħat dikjarazzjoni intermedja tal-infiq, regoli dwar l-obbligu tal-

¹⁹ Sentenza tal-Qorti tad-9.11.2010, Kawzi Kongunti C-92/09 u C-93/09, Schecke.

agenziji ta' pagamenti fir-rigward tal-ġestjoni u l-kontroll, kompiti speċifiċi tal-korpi ta' ċertifikazzjoni, ir-regoli għall-ġestjoni u l-kontroll effiċjenti, regoli dwar id-determinazzjoni tal-ħlasijiet li għandhom jiġu sospizi, dwar il-proċeduri għall-interruzzjoni ta' data ta' skadenza għall-pagamenti, dwar il-proċedura għal verifiki addizzjonali fuq il-post mill-Kummissjoni, il-format tar-Rapporti ta' Implimentazzjoni Annwali, l-elementi li għandhom jiġu inklużi fl-evalwazzjonijiet ex ante u ex post u dwar l-elaborazzjoni tal-elementi tekniċi għall-miżuri ta' pubbliċità għandhom jingħataw lill-Kummissjoni. Dawn is-setgħat għandhom jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni²⁰.

- (105) Fid-dawl tan-natura proċedurali tad-dispożizzjonijiet li għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni bl-atti ta' implimentazzjoni tal-Artikolu 24, l-Artikolu 98, l-Artikolu 120 u l-Artikolu 143, għandha tapplika l-proċedura konsultattiva meta jiġu adottati dawn tal-aħħar.
- (106) Sabiex tiġi ffaċilitata tranżizzjoni bla xkiel mis-sistema stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 1198/2006 għas-sistema stabbilita minn dan ir-Regolament, is-setgħa li tadotta atti b'konformità mal-Artikolu 290 tat-Trattat għandha tiġi ddelegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-istabbiliment ta' dispożizzjonijiet tranżitorji.
- (107) L-iskema ġdida ta' appoġġ stabbilita minn dan ir-Regolament tissostitwixxi l-iskema ta' appoġġ stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 1198/2006, ir-Regolament (KE) Nru 861/2006, ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Programm li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata, ir-Regolament (KE) Nru 1290/2005 il-Fond ta' Garanzija, ir-Regolament (KE) Nru 791/2007 u l-Artikolu 103 tar-Regolament 1224/2009. Għaldaqstant, dawn ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet għandhom jithassru mill-1 ta' Jannar 2014.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

---

²⁰ ĠU L55, 28.2.2011, p.13.

TITOLU I GHANIJIET

KAPITOLU I Kamp ta' applikazzjoni u Definizzjonijiet

Artikolu 1 Suġġett

Dan ir-Regolament jiddefinixxi l-mizuri finanzjarji tal-Unjoni għall-implimentazzjoni ta':

- (a) il-Politika Komuni tas-Sajd (PKS),
- (b) mizuri rilevanti marbuta mal-Liġi tal-Baħar,
- (c) l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd u s-sajd intern,
- (d) u l-Politika Marittima Integrata (PMI).

Artikolu 2 Ambitu ġeografiku

Dan ir-Regolament għandu japplika għal operazzjonijiet imwettqa fit-territorju tal-Unjoni sakemm ma jkunx stabbilit esplicitament b'mod ieħor f'dan ir-Regolament.

Artikolu 3 Definizzjonijiet

1. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd]²¹, fl-Artikolu 5 tar-[Regolament dwar l-Organizzazzjoni Komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura] u fl-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 u fl-Artikolu 2 tar-Regolament Nru [Regolament li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]²².
2. Għall-iskop ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
  - (1) 'Ambjent Komuni għall-Qsim tal-Infurmazzjoni' (Common Information Sharing Environment - CISE) tfisser netwerk ta' sistemi b'setup deċentralizzat żviluppat għall-iskambju ta' infurmazzjoni dwar utenti minn setturi differenti sabiex jittejjeb l-għarfien dwar is-sitwazzjoni tal-attivitajiet fuq il-baħar;

---

²¹ COM(2011) 425 finali.

²² COM(2011) 615 finali.

- (2) 'operazzjonijiet transsettorjali' tfisser inizjattivi li minnhom jistgħu jibbenifikaw b'mod reċiproku setturi u/jew politiki settorjali differenti, kif imsemmi fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u li ma jistgħux jitwettqu kompletament permezz ta' miżuri inklużi fl-oqsma ta' politika rispettivi;
- (3) 'sistema elettronika ta' reġistrazzjoni u ta' rappurtar' (electronic recording and reporting system - ERS) tfisser sistema għar-reġistrazzjoni u r-rappurtar elettronici tad-dejta kif imsemmi fl-Artikoli 15, 24 u 63 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009;
- (4) 'Netwerk Ewropew ta' Dejta u Osservazzjoni dwar il-Baħar' tfisser netwerk li jintegra l-programmi nazzjonali ta' dejta u osservazzjoni dwar il-baħar f'riżorsa Ewropea komuni u aċċessibbli;
- (5) 'zona tas-sajd' tfisser zona b'xatt tal-baħar jew ta' lag jew li tinkludi għadajjar jew estwarju ta' xmara b'livell sinifikanti ta' impjeg fis-settur tas-sajd jew tal-akkwakultura u magħzula bħala tali mill-Istat Membru;
- (6) 'sajjed' tfisser kwalunkwe persuna involuta f'sajd professjonali, kif rikonoxxut mill-Istat Membru, abbord bastiment operattiv tas-sajd jew involuta fir-rakkolta professjonali ta' organiżmi tal-baħar, kif rikonoxxut mill-Istat Membru, mingħajr bastiment;
- (7) "Politika Marittima Integrata" (PMI) tfisser politika tal-Unjoni li l-għan tagħha huwa li trawwem teħid ta' deċiżjonijiet koordinat u konsistenti sabiex jiġi massimizzat l-iżvilupp sostenibbli, it-tkabbir ekonomiku u l-koeżjoni soċjali tal-Istati Membri, u b'mod partikolari r-reġjuni kostali, insulari u l-aktar imbiegħda tal-Unjoni, kif ukoll is-setturi marittimi, permezz ta' politiki konsistenti relatati mas-settur marittimu u kooperazzjoni internazzjonali rilevanti;
- (8) 'Sorveljanza Marittima Integrata' hija inizjattiva tal-UE maħsuba biex issaħħaħ l-effettività u l-effiċjenza fl-attivitajiet ta' sorveljanza tal-ibħra Ewropej permezz ta' skambju ta' informazzjoni u kollaborazzjoni madwar is-setturi u l-fruntieri;
- (9) 'irregolarità' tfisser irregolarità kif definita fl-Artikolu 1(2) tar-Regolament tal-Kunsill 2988/95;
- (10) 'sajd fl-ibħra interni' tfisser sajd imwettaq għal skopijiet kummerċjali minn bastimenti li joperaw esklussivament fl-ibħra interni jew b'mezzi oħrajn użati għas-sajd fis-silġ;
- (11) 'ġestjoni integrata taż-żoni kostali' tfisser tali strateġiji u miżuri kif definiti fir-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (2002/413/KE) tat-30 ta' Mejju 2002 dwar l-implimentazzjoni ta' Ġestjoni Integrata taż-Żoni Kostali fl-Ewropa [traduzzjoni mhux uffiċjali]²³;

---

²³

ĠU L 148 6.6.2002

- (12) 'tmexxija marittima integrata' tfisser il-ġestjoni koordinata tal-politiki settorjali kollha tal-UE li jaffettwaw l-oċeani, l-ibħra u r-reġjuni kostali;
- (13) 'reġjuni tal-baħar' tfisser iż-żoni ġeografici stabbiliti fl-Anness I għad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2004/585/KE u ż-żoni stabbiliti mill-organizzazzjonijiet reġjonali tal-ġestjoni tas-sajd;
- (14) 'pjanar spazjali marittimu' tfisser proċess li permezz tiegħu l-awtoritajiet pubbliċi janalizzaw u jallokaw id-distribuzzjoni spazjali u temporali tal-attivitajiet umani f'żoni tal-baħar sabiex jilhqqu l-għanijiet ekoloġiċi, ekonomiċi u soċjali;
- (15) 'miżura' tfisser sett ta' operazzjonijiet;
- (16) 'infiq pubbliku' tfisser kull kontribuzzjoni għall-finanzjament ta' operazzjonijiet immissla mill-baġit tal-Istat Membru jew mill-baġit tal-awtoritajiet reġjonali jew lokali, jew tal-Unjoni Ewropea u kwalunkwe nefqa simili. Kull kontribuzzjoni għall-finanzjament ta' operazzjonijiet li jorigina mill-baġit ta' korpi rregolati bid-dritt pubbliku jew ta' assoċjazzjonijiet ta' waħda jew aktar mill-awtoritajiet reġjonali jew lokali jew ta' korpi rregolati mid-dritt pubbliku li jaġixxu f'konformità mad-Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 fuq koordinazzjoni ta' proċeduri għall-għoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi għandha titqies bħala kontribuzzjoni pubblika²⁴;
- (17) 'strategija tal-baċini tal-baħar' tfisser qafas strutturat ta' kooperazzjoni fir-rigward ta' zona ġeografika partikolari, żviluppat mill-Istituzzjonijiet Ewropej, mill-Istati Membri, mir-reġjuni tagħhom u, fejn xieraq, minn pajjiżi terzi li jikkondividu baċin tal-baħar; l-istrategija tikkunsidra l-ispecificitajiet ġeografici, klimatiċi, ekonomiċi u politiċi tal-baċin tal-baħar;
- (18) 'sajd kostali fuq skala żgħira' tfisser sajd imwettaq minn bastimenti tas-sajd b'tul globali ta' inqas minn 12-il metru u li ma jużawx tagħmir irmunkat kif elenkat fit-Tabella 3 tal-Anness I għar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 26/2004 tat-30 ta' Diċembru 2003 dwar ir-reġistru tal-flotta tas-sajd tal-Unjoni²⁵;
- (19) 'bastimenti li joperaw esklussivament f'ibħra interni' tfisser bastimenti involuti f'sajd kummerċjali f'ibħra interni u mhux inklużi fir-reġistru tal-flotta tas-sajd tal-Unjoni.

²⁴ ĠU L 134, 30.4.2004, p.114.

²⁵ ĠU L 5, 9.1.2004, p.25.

TITOLU II QAFAS ĠENERALI

KAPITOLU I

Stabbiliment u għanijiet tal-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd

Artikolu 4 **Stabbiliment**

Hawnhekk, huwa stabbilit il-Fond Ewropew Marittimu u tas-Sajd (FEMS).

Artikolu 5 **L-għanijiet**

Il-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-kisba tal-għanijiet li ġejjin billi:

- (a) jippromwovi sajd u akkwakultura sostenibbli u kompetittivi;
- (b) irawwem l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Politika Marittima Integrata tal-Unjoni b'mod komplimentari għall-politika ta' koeżjoni u għall-Politika Komuni tas-Sajd;
- (c) jippromwovi żvilupp territorjali bilanċjat u inkluziv taż-żoni tas-sajd;
- (d) it-trawwim tal-implimentazzjoni tas-CFP.

Artikolu 6 **Il-prijoritajiet tal-Unjoni**

Il-kisba tal-għanijiet tal-FEMS għandu jikkontribwixxi għall-istrategija Ewropa 2020 għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv. Din għandha tintlaħaq permezz tas-sitt prijoritajiet tal-Unjoni, li jittraduċu l-Għanijiet Tematiċi tal-Qafas Strategiku Komuni (minn hawn 'il quddiem CSF):

- (1) Iz-żieda tal-impjiegi u l-koeżjoni territorjali permezz tal-għanijiet li ġejjin:
  - (a) Il-promozzjoni tat-tkabbir ekonomiku, l-inkluzjoni soċjali, il-holqien tal-impjiegi u l-appoġġ tal-mobbiltà tax-xogħol f'komunitajiet kostali u interni li jiddependu fuq is-sajd u l-akkwakultura;
  - (b) id-diversifikazzjoni tal-attivitajiet tas-sajd f'setturi oħrajn tal-ekonomija marittima u t-tkabbir tal-ekonomija marittima, inkluża l-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima.
- (2) It-trawwim tas-sajd innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien permezz tal-enfasi fuq dawn l-oqsma:

- (a) l-appoġġ għat-tishih tal-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien;
  - (b) itejjeb il-kompetittività u l-vijabbiltà tas-sajd, b'mod partikolari tas-sajd kostali fuq skala żgħira u t-titjib tas-sikurezza jew tal-kondizzjonijiet tax-xogħol;
  - (c) l-iżvilupp ta' hilet professjonali godda u t-tagħlim tul il-hajja;
  - (d) l-organizzazzjoni mtejba tas-suq għall-prodotti tas-sajd.
- (3) It-trawwim ta' akkwakultura innovattiva, kompetittiva u bbażata fuq l-għarfien permezz tal-enfasi fuq dawn l-oqsma:
- (a) l-appoġġ għat-tishih tal-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien;
  - (b) it-titjib tal-kompetittività u l-vijabbiltà ta' imprizi tal-akkwakultura, b'mod partikolari SMEs;
  - (c) l-iżvilupp ta' hilet professjonali godda u t-tagħlim tul il-hajja;
  - (d) l-organizzazzjoni mtejba tas-suq għall-prodotti tal-akkwakultura.
- (4) Il-promozzjoni ta' sajd sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-rizorsi permezz tal-enfasi fuq dawn l-oqsma:
- (a) it-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar;
  - (b) il-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar, inklużi s-servizzi li jipprovdu.
- (5) Il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-rizorsi permezz tal-enfasi fuq dawn l-oqsma:
- (a) it-titjib tal-ekosistemi relatati mal-akkwakultura u l-promozzjoni ta' akkwakultura effiċjenti fl-użu tar-rizorsi;
  - (b) Il-promozzjoni tal-akkwakultura b'livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa u l-benessri tal-annimali u wkoll tas-saħħa u s-sigurtà pubblika.
- (6) It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS permezz ta':
- (a) il-forniment ta' għarfien xjentifiku u ġbir ta' dejta;
  - (b) l-appoġġ għall-kontroll u l-infurzar, filwaqt li titjeb il-kapaċità istituzzjonali u amministrazzjoni pubblika effiċjenti.

KAPITOLU II

Ġestjoni kongunta u diretta

Artikolu 7

Ġestjoni kongunta u diretta

1. Mizuri koperti mit-Titolu V u l-assistenza teknika taħt l-Artikolu 92 għandhom jiġu ffinanzjati mill-FEMS skont il-prinċipju tal-ġestjoni kongunta bejn l-Istati Membri u l-Unjoni u skont ir-regoli komuni stabbiliti mir-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]²⁶.
2. Mizuri koperti mit-Titolu VI ħlief l-assistenza teknika taħt l-Artikolu 92 għandhom jiġu ffinanzjati mill-FEMS skont il-prinċipju ta' ġestjoni diretta.

KAPITOLU III

Prinċipji Ġenerali tal-Assistenza taħt Ġestjoni kongunta

Artikolu 8

Għajnuna mill-Istat

1. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat għandhom japplikaw għall-għajnuna mogħtija mill-Istati Membri lil impriži fis-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura.
2. Madankollu, l-Artikoli 107, 108 u 109 tat-Trattat ma għandhomx japplikaw għall-pagamenti magħmula mill-Istati Membri skont u b'konformità ma' dan ir-Regolament fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 42 tat-Trattat.
3. Id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jistabbilixxu l-finanzjament pubbliku li jmorru 'lil hinn mid-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament dwar il-kontribuzzjonijiet finanzjarji, kif stabbilit fil-paragrafu 2, għandhom jiġu ttrattati b'mod globali fuq il-bażi tal-paragrafu 1.

Artikolu 9

Shubija

Permezz ta' deroga għall-Artikolu 5(4) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] il-Kummissjoni għandha tikkonsulta, mill-inqas darbtejn matul il-perjodu tal-ipprogrammar, lill-organizzazzjonijiet li jirrapprezentaw lill-imsieħba fil-livell tal-Unjoni dwar l-implimentazzjoni tal-appoġġ mill-FEMS.

---

²⁶ ĠUL, P..

Artikolu 10
Koordinazzjoni

Minbarra l-prinċipji msemmija fl-Artikolu 4 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-koordinazzjoni u l-komplimentarjetà bejn l-appoġġ mill-FEMS u minn politiki u strumenti finanzjarji oħrajn tal-Unjoni, inkluż ir-Regolament (KE) Nru [li jistabbilixxi l-Programm Kwadru għall-Ambjent u l-Azzjoni dwar it-Tibdil fil-Klima (Programm Kwadru LIFE)]²⁷ u daww qafas tal-azzjoni esterna tal-Unjoni. Il-koordinazzjoni bejn l-għajnuna mill-FEMS u l-Programm Qafas LIFE għandha tinkiseb, b'mod partikolari, permezz tal-promozzjoni tal-finanzjament ta' attivitajiet li jikkomplimentaw proġetti integrati ffinanzjati taħt il-Programm Qafas LIFE, kif ukoll permezz tal-promozzjoni tal-użu ta' soluzzjonijiet, metodi u strateġiji vvalidati taħt il-Programm Qafas LIFE.

Artikolu 11
Kondizzjonalitajiet *ex ante*

Il-kundizzjonalitajiet *ex ante* msemmija fl-Anness III għal dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-FEMS.

KAPITOLU IV
Ammissibbiltà ta' applikazzjonijiet u operazzjonijiet ineligibbli

Artikolu 12
Ammissibbiltà ta' applikazzjonijiet

1. L-applikazzjonijiet sottomessi mill-operaturi li ġejjin ma għandhomx ikunu ammissibbli għall-appoġġ mill-FEMS għal perjodu ta' żmien identifikat:
  - (a) operaturi li wettqu ksur serju skont l-Artikolu 42 tar-Regolament (KE) Nru 1005/2008 jew l-Artikolu 90(1) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009;
  - (b) operaturi involuti fl-operazzjoni, fil-ġestjoni jew is-sjieda ta' bastimenti tas-sajd inklużi fil-lista ta' bastimenti IUU tal-Unjoni kif speċifikat fl-Artikolu 40(3) tar-Regolament (KE) Nru 1005/2008;
  - (c) operaturi li wettqu każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS li jipperikolaw b'mod serju s-sostenibbiltà tal-istokkijiet ikkonċernati.
2. L-applikazzjonijiet sottomessi minn operaturi li wettqu irregolarità skont il-FES jew il-FEMS ma għandhomx ikunu ammissibbli għal perjodu ta' żmien identifikat.
3. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta att iddelegat skont l-Artikolu 150 rigward:

---

²⁷ ĠU L[.], [...],P.

- (a) l-identifikazzjoni tal-perjodu ta' żmien imsemmi fil-paragrafu 1 u 2 li għandu jkun proporzjonat għall-gravità jew għar-ripetizzjoni tal-ksur jew nuqqas ta' konformità;
  - (b) id-dati ta' bidu u tmiem relevanti tal-perjodu msemmi fil-paragrafu 1;
  - (c) l-identifikazzjoni tal-każijiet l-oħra ta' nuqqas ta' konformità msemmija fil-paragrafu 1(c) li serjament jipperikolaw is-sostenibbiltà tal-istokkijiet ikkonċernati.
4. L-Istati Membri għandhom jehtiegu li l-operaturi li jissottomettu applikazzjoni taht il-FEMS jipprovdu lill-awtorità amministrattiva b'dikjarazzjoni ffirmata li tikkonferma li huma jirrispettaw il-kriterji elenkati fil-paragrafu 1 u li ma wettqux irregolarità taht il-FES jew il-FEMS kif imsemmi fil-paragrafu 2. L-Istati Membri għandhom jivverifikaw il-veracità tad-dikjarazzjoni qabel l-approvazzjoni tal-operazzjoni.
5. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħat li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar id-delega li tikkonċerna l-istabiliment ta' sistema għall-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri dwar in-nuqqas ta' konformità.

Artikolu 13

Operazzjonijiet ineligibbli

L-opearazzjonijiet li ġejjin ma għandhomx ikunu eligibbli taht il-FEMS:

- (a) operazzjonijiet li jżidu l-kapaċità ta' sajd tal-bastiment;
- (b) bini ta' bastimenti tas-sajd godda, dekkummissjonamenti jew importazzjoni ta' bastimenti tas-sajd;
- (c) waqfien temporanju mill-attivitajiet ta' sajd;
- (d) sajd esperimentali;
- (e) trasferiment tas-sjieda ta' negozju;
- (f) ripopolazzjoni diretta, sakemm dan ma jkunx previst b'mod esplicitu bħala miżura ta' konservazzjoni minn att legali tal-Unjoni jew fil-każ ta' ripopolazzjoni esperimentali.

TITOLU III

QAFAS FINANZJARJU

Artikolu 14

Implimentazzjoni tal-baġit

1. Il-baġit tal-Unjoni allokat għall-FEMS taħt it-Titolu V għandu jiġi implimentat fil-qafas tal-ġestjoni kongunta skont l-Artikolu 4 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].
2. Il-baġit tal-Unjoni allokat għall-FEMS taħt it-Titolu VI għandu jiġi implimentat direttament mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 55(1)(a) tar-[Regolament Finanzjarju l-ġdid].
3. Il-Kummissjoni għandha tikkancella l-impenn baġitarju kollu jew parti minnu taħt ġestjoni diretta skont ir-[Regolament Finanzjarju l-ġdid] u skont l-Artikolu 147 ta' dan ir-Regolament.
4. Il-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja tajba għandu jkun applikat skont l-Artikoli 27 u 50 tar-[Regolament Finanzjarju l-ġdid].

Artikolu 15

Rizorsi baġitarji taħt ġestjoni kongunta

1. Ir-rizorsi disponibbli għall-impenni mill-FEMS għall-perjodu li jkopri mill-2014 sal-2020 taħt ġestjoni kongunta għandhom ikunu EUR 5 520 000 000 fi prezzijiet attwali skont it-tqassim annwali stabbilit fl-Anness II.
2. EUR 4,535,000,000 tar-rizorsi msemija fil-paragrafu (1) għandhom jiġu allokat i għall-iżvilupp sostenibbli tas-sajd, tal-akkwakultura u taż-żoni tas-sajd taħt il-Kapitoli I, II u III tat-Titolu V.
3. EUR 477 000 000 tar-rizorsi msemija fil-paragrafu (1) għandhom jiġu allokat i għall-miżuri ta' kontroll u infurzar imsemija fl-Artikolu 78.
4. EUR 358 000 000 tar-rizorsi msemija fil-paragrafu (1) għandhom jiġu allokat i għall-miżuri dwar il-ġbir tad-dejta msemija fl-Artikolu 79.
5. Fis-sena, ir-rizorsi allokat i għall-kumpens tar-regjuni l-aktar imbiegħda taħt il-Kapitolu V tat-Titolu V, ma għandhomx jaqbu:
  - EUR 4 300 000 għall-Azores u l-Madeira;
  - EUR 5 800 000 għall-Gżejjer Kanarji;
  - EUR 4 900 000 għall-Gujana Franciża u r-Réunion.

6. EUR 45 000 000 tar-rizorsi msemmija fil-paragrafu (1) għandhom jiġu allokati għall-għajjnuna għall-ħzin imsemmija fl-Artikolu 72 mill-2014 sal-2018 inklużi.

Artikolu 16

Rizorsi baġitarji taht ġestjoni diretta

Ammont ta' EUR 1,047,000,000 tal-FEMS għandu jiġi allokati għall-miżuri taht ġestjoni diretta kif speċifikat fil-Kapitolu I u II tat-Titolu VI. L-ammont jinkludi l-assistenza teknika skont l-Artikolu 91.

Artikolu 17

Distribuzzjoni finanzjarja għall-ġestjoni kongunta

1. Ir-rizorsi disponibbli għall-impenji mill-Istati Membri msemmija fl-Artikolu 15 (2) sa (6) għall-perjodu 2014 sal-2020 kif speċifikati fit-tabella fl-Anness II huma determinati fuq il-bażi tal-kriterji oġġettivi li ġejjin:
- (a) Fir-rigward tat-Titolu V:
    - (i) il-livell tal-impjegi fis-sajd u l-akkwakultura,
    - (ii) il-livell ta' produzzjoni fis-sajd u l-akkwakultura, u
    - (iii) is-sehem tal-flotot tas-sajd kostali fuq skala żgħira fil-flotot tas-sajd;
  - (b) Fir-rigward tal-Artikolu 78 u l-Artikolu 79:
    - (i) il-firxa tal-kompiti ta' kontroll tal-Istat Membru kkonċernat, approssimizzata mid-daqs tal-flotta tas-sajd nazzjonali, l-ammont ta' żbarkamenti u l-valur tal-importazzjonijiet minn pajjiżi terzi,
    - (ii) ir-rizorsi ta' kontroll disponibbli mqabbla mal-firxa tal-kompiti ta' kontroll tal-Istat Membru, fejn il-mezzi disponibbli huma approssimizzati minn għadd ta' kontrolli mwettqa fuq il-baħar u ta' spezzjonijiet ta' żbarkament;
    - (iii) Il-firxa tal-kompiti ta' għbir tad-dejta tal-Istat Membru kkonċernat, approssimizzata mid-daqs tal-flotta tas-sajd nazzjonali, l-ammont ta' żbarkamenti u l-ammont ta' attivitajiet ta' monitoraġġ xjentifiku fil-baħar u n-numru ta' stħarriġ li l-Istat Membru jkun qed jieħu sehem fih, u
    - (iv) Ir-rizorsi disponibbli ta' għbir ta' dejta meta mqabbel mal-firxa tal-kompiti ta' għbir ta' dejta tal-Istat Membru, fejn disponibbli tfisser li jkunu approssimizzati għan-numru ta' osservaturi fil-baħar u l-ammont ta' rizorsi umani u mezzi tekniċi meħtieġa sabiex ikun implimentat il-programm ta' kampjunar għall-għbir tad-dejta.
  - (c) Fir-rigward tal-miżuri kollha, l-allokkazzjonijiet storiċi skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u l-konsum storiku skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006.

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta deċiżjoni, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, li tistabbilixxi t-tqassim annwali tar-riżorsi globali skont kull Stat Membru.

TITOLU IV Programmar

KAPITOLU I Programmar ghal mizuri ffinanzjati taht ġestjoni kongunta

Artikolu 18

It-thejjija ta' programmi operazzjonali

1. Kull Stat Membru għandu jhejji programm operazzjonali uniku sabiex jimplimenta l-prijoritajiet tal-Unjoni li għandhom jiġu kofinanzjati mill-FEMS.
2. Il-programm operazzjonali għandu jiġi stabbilit mill-Istat Membru wara kooperazzjoni mill-qrib mal-imsieħba msemmija fl-Artikolu 5 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]. Il-konsultazzjoni tal-imsieħba dwar id-dokumenti ta' thejjija għandha tiġi organizzata b'tali mod li tippermetti lill-imsieħba jeżaminawhom.
3. Fir-rigward tat-taqsimha tal-programm operazzjonali msemmija fl-Artikolu 20(1)(n) il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-politika ta' infurzar u kontroll sa mhux aktar tard mill-31 ta' Mejju 2013.
4. It-taqsimha tal-programm operazzjonali imsemmija fl-Artikolu 20(1)(o) li tkopri l-parti tal-programm multiannwali msemmija fl-Artikolu 37(5) tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] għas-sena 2014 għandha tintbagħat sa mhux aktar tard mill-31 ta' Ottubru 2013.

Artikolu 19

Prinċipji gwida għall-programm operazzjonali

Fit-thejjija tal-programm operazzjonali, l-Istat Membru għandu jikkunsidra l-prinċipji gwida li ġejjin:

- (a) huma inkluzi kombinazzjonijiet rilevanti ta' mizuri fir-rigward ta' kull waħda mill-prijoritajiet tal-Unjoni, li loġikament ġejjin mill-evalwazzjoni ex ante u mill-analizi tas-saħħiet, in-nuqqasijiet, l-opportunitajiet u t-theddid (minn hawn 'il quddiem "SWOT");
- (b) approċċ pertinenti lejn l-innovazzjoni u t-tnaqqis u l-adattament għat-tibdil fil-klima huwa integrat fil-programm;
- (c) hija prevista azzjoni xierqa biex tissimplifika u tiffaċilita l-implimentazzjoni tal-programm;

- (d) fejn applikabbli, il-konsistenza tal-mizuri skont il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS imsemmija fl-Artikolu 6(3) u (5) ta' dan ir-Regolament mal-Pjan Strategiku Nazzjonali Multiannwali għall-Akkwakultura msemmi fl-Artikolu 43 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd].

Artikolu 20

Il-kontenut tal-programm operazzjonali

1. Minbarra l-elementi msemmija fl-Artikolu 24 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], il-programm operazzjonali għandu jinkludi:

- (a) l-evalwazzjoni *ex ante* msemmija fl-Artikolu 48 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni];

- (b) analizi tas-sitwazzjoni f'dak li għandu x'jaqsam mas-SWOT u l-identifikazzjoni tal-htigijiet li għandhom jiġu indirizzati fiż-żona ġeografika koperta mill-programm;

L-analizi għandha tkun strutturata madwar il-prijoritajiet tal-Unjoni. Il-htigijiet speċifiċi dwar it-tnaqqis u l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-promozzjoni tal-innovazzjoni għandhom jiġu vvalutati madwar il-prijoritajiet tal-Unjoni, fid-dawl tal-identifikazzjoni tar-reazzjonijiet rilevanti f'dawn iż-żewġ oqsma fil-livell ta' kull prijorità; sintezi tas-sitwazzjoni tal-oqsma ta' politika eligibbli għal appoġġ f'termini ta' saħħiet u nuqqasijiet;

- (c) wiri ta' approċċ pertinenti integrat fil-programm lejn l-innovazzjoni, l-ambjent, inklużi l-htigijiet speċifiċi taż-żoni tan-Natura 2000, u l-mitigazzjoni u l-adattament tat-tibdil fil-klima;

- (d) Il-valutazzjoni tal-kundizzjonalitajiet *ex ante*, u, fejn meħtieġ l-azzjonijiet msemmija fl-Artikolu 17(4) tar-[Regolament (EU) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] u l-istadji importanti stabbiliti għall-finijiet tal-Artikolu 19 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni];

- (e) lista tal-mizuri magħżula organizzati skont il-prijoritajiet tal-Unjoni;

- (f) deskrizzjoni tal-kriterji tal-għażla għall-proġetti;

- (g) deskrizzjoni tal-kriterji tal-għażla għall-istrateġiji ta' żvilupp lokali taħt il-Kapitolu III tat-Titolu V;

- (h) indikazzjoni ċara tal-operazzjonijiet li jaqgħu taħt il-Kapitolu III tat-Titolu V li jistgħu jitwettqu b'mod kollettiv u li għalhekk jistgħu jibbenifikaw minn intensità oghla tal-għajna skont l-Artikolu 95(3);

- (i) analizi tal-htigijiet relatati mar-rekwiziti ta' monitoraġġ u evalwazzjoni u l-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 49 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]. L-Istati Membri għandhom jipprovdu biżżejjed riżorsi u attivitajiet ta' bini tal-kapaċità sabiex jindirizzaw il-htigijiet identifikati;

- (j) pjan ta' finanzjament li għandu jittfassal wara li jiġu kkunsidrati l-Artikoli 18 u 20 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] u f'konformità mad-deċiżjoni tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 17(3) li jikkonsistu minn:
- (i) tabella li tistabbilixxi l-kontribuzzjoni totali tal-FEMS ippjanata għal kull sena;
  - (ii) tabella li tistabbilixxi r-rizorsi applikabbli tal-FEMS u r-rata ta' kofinanzjament għall-għanijiet skont il-prijoritajiet tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 6 u l-assistenza teknika. Fejn applikabbli, din it-tabella għandha tindika separatament ir-rizorsi tal-FEMS u r-rati tal-kofinanzjament li japplikaw permezz ta' deroga għar-regola ġenerali tal-Artikolu 94(1) għall-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 72, fl-Artikolu 73, fl-Artikolu 78(2)(a) sa (d) u (f) sa (j), fl-Artikolu 78(2)(e) u fl-Artikolu 79.
- (k) informazzjoni dwar il-kumplementarjetà mal-mizuri ffinanzjati permezz ta' Fondi oħrajn tas-CSF jew il-Programm Qafas LIFE;
- (l) arrangamenti għall-implimentazzjoni tal-programm, inklużi:
- (i) il-ħatra mill-Istati Membri tal-awtoritajiet kollha msemmija fl-Artikolu 107 u, għal skopijiet ta' informazzjoni, deskrizzjoni fil-qosor tal-istruttura ta' ġestjoni u kontroll;
  - (ii) deskrizzjoni tal-proċeduri ta' monitoraġġ u evalwazzjoni, kif ukoll il-kompożizzjoni tal-Kumitat ta' Monitoraġġ;
  - (iii) id-dispożizzjonijiet li jiżguraw li l-programm jingħata pubbliċità f'konformità mal-Artikolu 143.
- (m) il-ħatra tal-imsieħba msemmija fl-Artikolu 5 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] u r-rizultati tal-konsultazzjoni tal-imsieħba;
- (n) għall-għan ta' konformità akbar permezz tal-kontroll imsemmi fil-kuntest tal-Artikolu 6(6) u skont l-Artikolu 18 (3):
- (i) lista tal-korpi li jimplementaw is-sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar u deskrizzjoni qasira tar-rizorsi umani u finanzjarji tagħhom disponibbli għall-kontroll, l-ispezzjoni u l-infurzar tas-sajd, it-tagħmir tagħhom disponibbli għall-kontroll, l-ispezzjoni u l-infurzar tas-sajd, b'mod partikolari l-għadd ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters;
  - (ii) l-għanijiet globali tal-mizuri ta' kontroll li għandhom jiġu implimentati bl-użu ta' indikaturi komuni li għandhom ikunu stabbiliti skont l-Artikolu 133;
  - (iii) l-għanijiet speċifiċi li għandhom jinkisbu f'konformità mal-prijoritajiet tal-Unjoni tal-Artikolu 6 u li jispjegaw fid-dettall kemm entrati ta' kull kategorija ta' infiq għandhom jinxtrow matul il-perjodu kollu ta' pprogrammar;

- (o) Għall-iskop tal-ġbir tad-dejta għall-ġestjoni tas-sajd sostenibbli msemmija taħt l-Artikoli 6(6) u 18(4) u f'konformità mal-programm multiannwali tal-Unjoni msemmi fl-Artikolu 37(5) tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd]:
- (i) deskrizzjoni tal-attivitajiet ta' ġbir tad-dejta li għandhom jitwettqu sabiex ikunu jistgħu jsiru dawn li ġejjin:
    - evalwazzjoni tas-settur tas-sajd (varjabbli bijoloġiċi, ekonomiċi u trasversali kif ukoll stħarriġ ta' riċerka fuq il-baħar),
    - evalwazzjoni tas-sitwazzjoni ekonomika tal-industriji tal-akkwakultura u tal-ipproċessar,
    - evalwazzjoni tal-effetti tas-settur tas-sajd fuq l-ekosistema.
  - (ii) deskrizzjoni tal-metodi ta' ħzin tad-dejta, il-ġestjoni tad-dejta u l-użu tad-dejta,
  - (iii) wiri tal-kapaċità sabiex tinkiseb ġestjoni finanzjarja u amministrattiva tajba tad-dejta migbura.

Din it-taqsima tal-programm operazzjonali għandha tiġi supplimentata mill-Artikolu 23.

2. Il-programm operazzjonali għandu jinkludi l-metodi għall-kalkolu tal-ispejjeż simplifikati, l-ispejjeż addizzjonali jew id-dhul mitluf b'konformità mal-Artikolu 103, jew il-metodu sabiex jiġi kkalkolat il-kumpens skont il-kriterji rilevanti identifikati għal kull waħda mill-attivitajiet implimentati taħt l-Artikolu 38(1).
3. Barra minn hekk, il-programm operazzjonali għandu jinkludi deskrizzjoni tal-azzjonijiet speċifiċi sabiex jipromwovi opportunitajiet ugwali u jipprevjeni kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, ir-razza jew l-origini etnika, ir-religjon jew it-twemmin, id-dizabbiltà, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali, inkluzi l-arranġamenti sabiex tiġi żgurata l-integrazzjoni tal-perspettiva tas-sessi fil-livell tal-programm operazzjonali u fil-livell ta' operazzjoni.
4. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, regoli għall-prezentazzjoni tal-elementi deskritti fil-paragrafi 1, 2 u 3. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 151(2).

Artikolu 21

Approvazzjoni tal-Programm Operazzjonali

1. Minbarra d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 25 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-konsistenza tal-programmi operazzjonali ma' dan ir-Regolament u l-kontribut effettiv tagħhom għall-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS imsemmija fl-Artikolu 6 filwaqt li tkun ikkunsidrata l-evalwazzjoni *ex ante*.

2. Il-Kummissjoni għandha tapprova l-programm operazzjonali permezz ta' att ta' implimentazzjoni.

Artikolu 22

Emenda tal-Programm Operazzjonali

1. Il-Kummissjoni għandha tapprova l-emenda ta' programm operazzjonali permezz ta' atti ta' implimentazzjoni.
2. Sabiex tiġi adattata għall-htigijiet tekniċi li qegħdin jevolvu tal-attivitajiet ta' kontroll, it-taqsima tal-programm operazzjonali msemmija fl-Artikolu 20(1)(n) tista' tiġi emendata kull sentejn, bl-ewwel darba li tiegħu effett mill-1 ta' Jannar 2015.

Għal dan il-għan, il-Kummissjoni għandha, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, tadotta deċiżjoni li tagħti d-dettalji tal-bidliet fil-prijoritajiet tal-Unjoni fil-politika ta' infurzar u kontroll imsemmija fl-Artikolu 18(3) u l-operazzjonijiet korrispondenti eliġibbli li għandhom jiġu prijoritizzati.

Billi jikkunsidraw dawn il-prijoritajiet il-godda stipulati fid-deċiżjoni msemmija fit-tieni subparagrafu ta' dan il-paragrafu, sal-31 ta' Ottubru tas-sena qabel is-sena ta' implimentazzjoni kkonċernata, l-Istati Membri għandhom jissottomettu lill-Kummissjoni l-emenda għall-Programm Operazzjonali.

3. Skont il-prinċipju tal-proporzjonalità, l-emendi għall-programmi msemmija fil-paragrafu 2 għandhom jibbenifikaw minn proċedura simplifikata adottata f'konformità mal-Artikolu 24.

Artikolu 23

Pjan ta' hidma annwali għall-ġbir tad-dejta

1. Għall-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 20(1)(o), l-Istati Membri għandhom jissottomettu pjan ta' hidma annwali lill-Kummissjoni qabel il-31 ta' Ottubru ta' kull sena. Il-pjanijiet ta' hidma annwali għandu jkollhom deskrizzjoni tal-proċeduri u l-metodi li għandhom jintużaw fil-ġbir u l-analiżi tad-dejta u sabiex jiġu vvalutati l-eżattezza u l-preċiżjoni tagħhom.
2. L-Istati Membri għandhom jissottomettu kull pjan ta' hidma annwali b'mezzi elettronici.
3. Permezz ta' att ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tadotta l-pjan ta' hidma annwali għal kull sena sal-31 ta' Dicembru ta' kull sena.
4. L-ewwel pjan ta' hidma annwali għandu jinkludi l-attivitajiet għas-sena 2014 u għandu jintbagħat lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Ottubru 2013.

Artikolu 24
Regoli dwar proċeduri u skedi

1. Il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, regoli dwar il-proċeduri, il-format u l-iskedi ta' żmien għal:
  - l-approvazzjoni ta' programmi operazzjonali;
  - is-sottomissjoni u l-approvazzjoni ta' proposti għal emendi fil-programmi operazzjonali, inkluż id-dhul fis-seħh tagħhom u l-frekwenza tas-sottomissjoni matul il-perjodu tal-ipprogrammar;
  - is-sottomissjoni u l-approvazzjoni ta' proposti għall-emendi msemija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 22;
  - is-sottomissjoni ta' pjanijiet ta' hidma annwali għall-gbir tad-dejta.

Il-proċeduri u l-iskedi ta' żmien għandhom jiġu ssimplifikati f'każ ta' emendi fil-programmi operazzjonali dwar

- (a) trasferiment tal-fondi bejn il-prijoritajiet tal-Unjoni;
- (b) l-introduzzjoni jew l-irtirar ta' miżuri jew tipi ta' operazzjonijiet;
- (c) bidliet fid-deskrizzjoni tal-miżuri, inklużi bidliet fil-kundizzjonijiet tal-eligibbiltà;
- (d) l-emendi msemija fl-Artikolu 22(2) kif ukoll emendi ulterjuri tal-programm tat-taqsimha msemija fl-Artikolu 20(1)(n).

L-emendi msemija fil-punti (a) u (b) ma għandhomx jaqbu 1-5 % tal-ammont allokati għall-prijorità tal-Unjoni u 10 % tal-ammont allokati għal kull miżura sabiex jibbenifikaw minn din il-proċedura ssimplifikata.

2. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura konsultattiva msemija fl-Artikolu 151(2).

KAPITOLU II
Programmi għal miżuri ffinanzjati taħt ġestjoni diretta

Artikolu 25
Programm ta' hidma annwali

1. Sabiex timplimenta l-Kapitolu I u II tat-Titolu VI u l-Artikolu 92 permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tadotta programmi ta' hidma annwali skont l-għanijiet stabbiliti f'dawk il-Kapitoli. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemija fl-Artikolu 151(3).

2. Il-programm ta' hidma annwali għandu jstabilixxi l-għanijiet fil-mira, ir-riżultati mistennija, il-metodu ta' implimentazzjoni u l-ammont totali tiegħu. Għandu wkoll jinkludi deskrizzjoni tal-attivitajiet li għandhom ikunu ffinanzjati, indikazzjoni tal-ammont allokati għal kull attività, skeda taż-żmien ta' implimentazzjoni indikattiva, kif ukoll informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tagħhom. Għall-għotjiet għandha tinkludi l-prijoritajiet, il-kriterja essenzjali ta' evalwazzjoni u r-rata massima ta' kofinanzjament.

TITOLU V

MIZURI FFINANZJATI TAHT ĠESTJONI

KONĠUNTA

KAPITOLU I

Żvilupp sostenibbli tas-sajd

Artikolu 26

Ghanijiet Speċifiċi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ksib tal-prijoritajiet tal-Unjoni identifikat fl-Artikolu 6(2) u (4).

Artikolu 27

Kondizzjonijiet ġenerali

1. Is-sid ta' bastiment tas-sajd li rċieva appoġġ taht l-Artikoli 32(1)(b), 36, 39(1)(a), jew 40(2) ta' dan ir-Regolament ma għandux jittrasferixxi l-bastiment lil pajjiż terz barra mill-Unjoni tal-inqas matul 5 snin wara d-data tal-ħlas attwali lill-benefiċjarju.
2. L-ispejjeż operazzjonali mhumiex eligibbli sakemm dak ma jkunx speċifikat espressivament b'mod ieħor f'dan il-Kapitolu.

Artikolu 28

Innovazzjoni

1. Sabiex tiġi stimolata l-innovazzjoni fis-sajd il-FEMS jista' jappoġġja proġetti li għandhom l-għan li jiżviluppaw jew jintroduċu prodotti ġodda jew sostanzjalment imtejba meta mqabbla mal-qagħda attwali, proċessi ġodda jew imtejba, sistemi ta' ġestjoni u organizzazzjoni ġodda jew imtejba.
2. Operazzjonijiet iffinanzjati taht dan l-Artikolu għandhom jitwettqu f'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku rikonoxxut mill-Istat Membru li għandu jivvalida r-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet iffinanzjati fil-kuntest ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu soġġetti għal pubbliċità adegwata mill-Istat Membru skont l-Artikolu 143.

Artikolu 29

Servizzi konsultattivi

1. Sabiex jitjiebu l-prestazzjoni ġenerali u l-kompetittività tal-operaturi, il-FEMS jista' jappoġġja:

- (a) studji ta' fattibilità li jeżaminaw il-vijabbiltà ta' proġetti potenzjalment eliġibbli għal appoġġ taht dan il-Kapitolu;
  - (b) l-ġhoti ta' parir professjonali dwar strategiji ta' negozju u kummerċjalizzazzjoni.
2. L-istudji tal-fattibilità u l-pariri msemmija fil-paragrafu 1(a) u (b), rispettivament, għandhom jiġu pprovduti minn korpi xjentifiċi jew tekniċi rikonoxxuti bil-kompetenzi konsultattivi meħtieġa kif rikonoxxuti mil-liġi nazzjonali ta' kull Stat Membru.
  3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata lill-operaturi jew l-organizzazzjonijiet tas-sajjieda rikonoxxuti mill-Istat Membru li kkummissjona l-istudju tal-fattibilità msemmi fil-paragrafu 1.
  4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operazzjonijiet li jridu jiġu ffinanzjati taht dan l-Artikolu jintgħazlu permezz ta' proċedura aċċellerata.
  5. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jieħu l-forma ta' somom f'daqqa li ma jaqbzux l-ammont ta' EUR 3 000. Dan il-limitu ma għandux japplika meta l-benefiċjarju jkun organizzazzjoni tas-sajjieda.

Artikolu 30

Shubiji bejn xjentisti u sajjieda

1. Sabiex irawwem it-trasferiment tal-għarfien bejn ix-xjentisti u s-sajjieda, il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) il-ħolqien ta' netwerk kompost minn korp xjentifiku indipendenti wiehed jew aktar u sajjieda jew organizzazzjoni tas-sajjieda waħda jew aktar;
  - (b) l-attivitajiet imwettqa minn netwerk kif imsemmi fil-punt (a).
2. L-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1(b) jistgħu jkopru attivitajiet ta' ġbir tad-dejta, studji, it-tixrid ta' għarfien u l-aħjar prattici.
3. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jingħata lil korpi tal-liġi pubblika, sajjieda, organizzazzjonijiet tas-sajjieda u organizzazzjonijiet mhux governattivi rikonoxxuti mill-Istat Membru jew lil FLAGs (Fisheries Local Action Groups - Grupp ta' Azzjoni Lokali tas-Sajd) kif speċifikat fl-Artikolu 62.

Artikolu 31

Il-promozzjoni tal-kapital uman u d-djalogu soċjali

1. Sabiex jippomwovi l-kapital uman u d-djalogu soċjali, il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) it-tagħlim tul il-ħajja, it-tixrid ta' għarfien xjentifiku u prattici innovattivi u l-akkwist ta' ħiliet professjonali ġodda marbuta b'mod partikolari mal-ġestjoni sostenibbli tal-ekosistemi tal-baħar, l-attivitajiet fis-settur marittimu, l-innovazzjoni u l-imprenditorija;

- (b) netwerking u skambju ta' esperjenza u l-aħjar prattika bejn il-partijiet interessati, inkluż organizzazzjonijiet li jippromwovu d-djalogu soċjali kif ukoll l-opportunitajiet indaqs bejn l-irgħiel u n-nisa u partijiet interessati oħrajn;
  - (c) il-promozzjoni tad-djalogu soċjali fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali li jinvolvi s-sajjieda u partijiet interessati rilevanti oħrajn.
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata wkoll lil konjugi ta' sajjieda li jaħdmu għal rashom jew, meta u sakemm ikunu rikonnoxxuti mil-liġi nazzjonali, l-imsieħba fil-ħajja ta' sajjieda li jaħdmu għal rashom, li ma jkunux impjegati jew imsieħba fin-negozju, fejn abitwalment u taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti mil-liġi nazzjonali, huma jipparteċipaw fl-attivitajiet tas-sajjieda li jaħdmu għal rashom jew li jwettqu kompiti anċillari.

Artikolu 32

L-iffaċilitar tad-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi

1. Sabiex jiffaċilita d-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi barra s-settur tas-sajd, il-FEMS jista' jappoġġja:
- (a) il-bidu ta' negozju barra s-settur tas-sajd;
  - (b) ir-rikonfigurazzjoni ta' bastimenti tas-sajd kostali fuq skala żgħira sabiex dawn jiġu assenjati mill-ġdid għal attivitajiet barra mis-settur tas-sajd.
2. L-appoġġ taħt il-paragrafu 1 (a) għandu jingħata lis-sajjieda li:
- (a) jissottomettu pjan tan-negozju għall-iżvilupp tal-attivitajiet godda tagħhom;
  - (b) jippossjedu ħiliet professjonali adegwati li jistgħu jinkisbu permezz ta' operazzjonijiet iffinanzjati skont l-Artikolu 31(1)(a).
3. L-appoġġ taħt il-paragrafu 1(b) għandu jingħata lil sajjieda kostali fuq skala żgħira li għandhom bastimenti tas-sajd tal-Unjoni rreġistrati bħala attivi u li jkunu wettqu attivitajiet ta' sajd fil-baħar tul mill-inqas 60 ġurnata matul is-sentejn ta' qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni. Il-liċenzja tas-sajd assoċjata mal-bastiment tas-sajd għandha tiġi rtirata b'mod permanenti.
4. Il-benefiċjarji tal-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 ma għandhomx jinvolvu ruħhom f'attivitajiet ta' sajd professjonali fil-ħames snin wara li jirċievu l-aħħar pagament tal-appoġġ.
5. L-ispejjeż eliġibbli taħt il-paragrafu 1(b) għandhom ikunu limitati għall-ispejjeż tal-modifika ta' bastiment imwettqa għall-iskop tal-assenjar mill-ġdid tiegħu.
6. L-ammont ta' għajjnuna finanzjarja mogħtija taħt il-paragrafu 1(a) ma għandux jaqbeż 50 % tal-baġit previst fil-pjan tan-negozju għal kull operazzjoni u ma għandux jaqbeż ammont massimu ta' EUR 50 000 għal kull operazzjoni.

Artikolu 33

Is-sahha u s-sikurezza abbord

1. Sabiex itejjeb il-kondizzjonijiet tax-xogħol għas-sajjeda abbord, il-FEMS jista' jappoġġja investimenti abbord jew fit-tagħmir individwali jekk dawn l-investimenti jmorru lil hinn mill-istandards meħtieġa mil-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni.
2. L-appoġġ għandu jingħata lil sajjeda jew lil proprjetarji ta' bastimenti tas-sajd.
3. Meta l-operazzjoni tkun tikkonsisti f'investiment abbord, l-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perjodu tal-iprogrammar għall-istess bastiment tas-sajd. Meta l-operazzjoni tkun tikkonsisti minn investiment f'tagħmir individwali, l-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perjodu tal-iprogrammar għall-istess benefiċjarju.
4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 sabiex tidentifika t-tipi ta' operazzjonijiet eliġibbli taħt il-paragrafu 1.

Artikolu 34

Appoġġ għal sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli tal-PKS

1. Sabiex jistabilixxi jew jimmodifika sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd skont l-Artikolu 27 tar-[Regolament tal-PKS], il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) it-tfassil u l-iżvilupp ta' mezzi tekniċi u amministrattivi meħtieġa għall-holqien jew il-funzjonament ta' sistema ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli;
  - (b) il-partecipazzjoni tal-partijiet interessati fit-tfassil u l-iżvilupp ta' sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli;
  - (c) il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tas-sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli;
  - (d) il-ġestjoni tas-sistemi ta' konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli.
2. L-appoġġ taħt il-paragrafu 1 (a), (b) u (c) għandu jingħata biss lill-awtoritajiet pubbliċi. L-appoġġ taħt il-paragrafu 1(d) ta' dan l-Artikolu għandu jingħata lil awtoritajiet pubbliċi, persuni ġuridiċi jew fiżiċi jew organizzazzjonijiet ta' produtturi rikonoxxuti involuti fil-ġestjoni kollettiva tal-konċessjonijiet tas-sajd trasferibbli miġbura skont l-Artikolu 28(4) tar-Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd.

Artikolu 35

Appoġġ għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni taħt il-PKS

1. Sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' konservazzjoni taħt l-Artikoli 17 u 21 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd], il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) id-disinn u l-iżvilupp ta' mezzi tekniċi u amministrattivi meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni skont it-tifsira tal-Artikoli 17 u 21 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd];

- (b) il-partecipazzjoni tal-partijiet interessati fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' konservazzjoni skont it-tifsira tal-Artikoli 17 u 21 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd]
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata biss lil awtoritajiet pubbliċi.

Artikolu 36

Limitazzjoni tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar

1. Sabiex tnaqqas l-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar, tinkoraġġixxi l-eliminazzjoni tar-rimi u tiffaċilita t-tranzizzjoni għall-isfruttar tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar haġġin li jirrestawraw u jħarsu l-popolazzjonijiet tal-ispeċi maħsuda 'l fuq mill-livelli li jistgħu jista' johloq l-MSY, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti f'taġġmir:
- (a) li jtejjeb is-selettività tad-daqs jew is-selettività tal-ispeċi tal-irkaptu;
- (b) li jnaqqas il-qabdiet mhux mixtieqa ta' stokkijiet kummerċjali jew qabdiet incidentalni oħrajn;
- (c) li jillimita l-impatti fiżiċi u bijoloġiċi tas-sajd fuq l-ekosistema jew qiegħ il-baħar.
2. L-appoġġ ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perjodu tal-ipprogrammar għall-istess bastiment tas-sajd tal-Unjoni u għall-istess tip ta' taġġmir.
3. L-appoġġ għandu jingħata biss meta l-irkaptu jew taġġmir ieħor imsemmi taħt il-paragrafu 1 ikun wera b'mod ċar għażla ta' daqs aħjar jew impatt iżgħar fuq l-ispeċi mhux fil-mira mill-irkaptu standard jew taġġmir ieħor permess skont il-liġi tal-Unjoni jew skont il-liġi nazzjonali rilevanti tal-Istati Membri adottati fil-kuntest tar-reġjonalizzazzjoni kif imsemmi fir-[Regolament tal-PKS].
4. L-appoġġ għandu jingħata lil:
- (a) sidien ta' bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li l-bastimenti taġġhom ikunu rreġistrati bħala bastimenti attivi u li jkunu wettqu attività ta' sajd ta' mill-inqas 60 ġurnata fuq il-baħar matul is-sentejn qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni;
- (b) sajjieda, li huma proprjetarji tal-irkaptu li għandu jinbidel u dawk li hadmu abbord bastiment tas-sajd tal-Unjoni għal mill-inqas 60 ġurnata matul is-sentejn qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni;
- (c) organizzazzjonijiet ta' sajjieda rikonoxxuti mill-Istat Membru.

Artikolu 37

Innovazzjoni marbuta mal-konservazzjoni tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar

1. Sabiex jikkontribwixxi għall-eliminazzjoni tar-rimi u l-qbid incidentalni u jiffaċilita t-tranzizzjoni għall-isfruttar tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar haġġin li jirrestawraw u

jħarsu popolazzjonijiet ta' speċijiet maħsuda 'l fuq mil-livelli li jista' johloq l-MSY, il-FEMS jista' jappoġġja l-proġetti maħsuba biex jiżviluppaw jew jintroduċu għarfien tekniku jew organizzattiv ġdid bil-għan li jitnaqqas l-impatt tal-attivitajiet tas-sajd fuq l-ambjent jew jinkiseb użu aktar sostenibbli tar-rizorsi bijoloġiċi tal-baħar.

2. L-operazzjonijiet iffinanzjati fil-kuntest ta' dan l-Artikolu għandhom jitwettqu b'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku rikonoxxut mil-ligi nazzjonali ta' kull Stat Membru li għandu jivvalida r-rizultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-rizultati tal-operazzjonijiet iffinanzjati fil-kuntest ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu soġġetti għal pubbliċità adegwata mill-Istat Membru skont l-Artikolu 143.
4. Il-bastimenti tas-sajd involuti fi proġetti ffinanzjati fil-kuntest ta' dan l-Artikolu ma għandhomx jaqbu 1-5 % tal-bastimenti tal-flotot nazzjonali jew 5 % tat-tunnellaġġ tal-flotot nazzjonali f'tunnellaġġ gross, ikkalkolati fi żmien is-sottomissjoni tal-applikazzjoni.
5. L-operazzjonijiet li jikkonsistu fl-ittejtjar ta' rkaptu jew tekniki godda għandhom jitwettqu fil-limiti tal-opportunitajiet tas-sajd allokat lill-Istat Membru.
6. Id-dħul nett iġġenerat mill-partecipazzjoni tal-bastiment tas-sajd fl-operazzjoni għandu jitnaqqas mill-infiq eligibbli tal-operazzjoni.
7. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta att iddelegat skont l-Artikolu 150 sabiex tispeċifika l-kalkolu tad-dħul nett imsemmi fil-paragrafu 6 marbut ma' perjodu ta' żmien rilevanti.

Artikolu 38

Il-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-ekosistemi u l-bijodiversità tal-baħar fil-qafas tal-attivitajiet tas-sajd sostenibbli

1. Sabiex tigi stimolata l-partecipazzjoni tas-sajjieda fil-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-ekosistemi u l-bijodiversità tal-baħar inklużi s-servizzi li jipprovdu fil-qafas tal-attivitajiet tas-sajd sostenibbli, il-FEMS jista' jappoġġja l-operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) il-ġbir tal-iskart mill-baħar, bħat-tneħħija ta' rkaptu li jintilef u skart tal-baħar;
  - (b) il-kostruzzjoni jew l-installazzjoni ta' faċilitajiet statiči jew mobbli maħsuba biex jiproteġu u jsaħħu l-fawna u l-flora tal-baħar;
  - (c) il-kontribuzzjoni għal ġestjoni jew konservazzjoni aħjar tar-rizorsi;
  - (d) il-ġestjoni, ir-restorazzjoni u l-monitoraġġ ta' żoni tan-NATURA 2000, skont id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitats naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġi²⁸ u d-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-

---

²⁸ ĠU L 206, 22.7.1992 p.7.

30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi ²⁹, f'konformità mal-oqsfa ta' azzjonijiet prijoritizzati skont id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE;

- (e) il-ġestjoni, ir-restorazzjoni u l-monitoraġġ ta' żoni marittimi protetti fid-dawl tal-implimentazzjoni tal-miżuri ta' protezzjoni spazjali msemmija fl-Artikolu 13(4) tad-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;
  - (f) il-partecipazzjoni f'azzjonijiet oħra mmirati lejn iż-żamma u t-titjib tas-servizzi tal-bijodiversità u tal-ekosistemi, bħar-restawr ta' habitats marittimi u kostali speċifiċi sabiex tiġi appoġġjata s-sostenibbiltà tal-istokkijiet tal-ħut.
2. L-operazzjonijiet fil-kuntest ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu implimentati minn korpi tal-liġi pubblika li għandhom jinvolvu sajjieda jew organizzazzjonijiet ta' sajjieda rikonoxxuti mill-Istat Membru, jew organizzazzjonijiet mhux governattivi fi sħubija ma' organizzazzjonijiet ta' sajjieda jew FLAGs kif iddefiniti taħt l-Artikolu 62.
3. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 sabiex:
- (a) tidentifika t-tipi ta' operazzjonijiet eliġibbli taħt il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu;
  - (b) tispeċifika l-ispejjeż eliġibbli taħt il-paragrafu 1.

Artikolu 39

Mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima

1. Sabiex jiġu mitigati l-effetti tat-tibdil fil-klima, il-FEMS jista' jappoġġja:
- (a) investimenti abbord bil-għan li jnaqqsu l-emissjoni ta' sustanzi niġġiesa jew il-gassijiet serra u jżidu l-effiċjenza enerġetika tal-bastimenti tas-sajd;
  - (b) verifiki u skemi ta' effiċjenza fl-użu tal-enerġija.
2. L-appoġġ ma għandux jikkontribwixxi għat-tibdil jew l-immodernizzar ta' magni prinċipali jew anċillari. L-appoġġ għandu jingħata lis-sidien tal-bastimenti tas-sajd biss u ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perjodu tal-iprogrammar għall-istess bastiment tas-sajd.
3. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 sabiex tiddefinixxi l-investimenti eliġibbli taħt il-paragrafu 1(a).

---

²⁹ ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7.

Artikolu 40

Il-kwalità tal-prodotti u l-użu ta' qabdiet mhux mixtieqa

1. Sabiex tittejjeb il-kwalità tal-ħut li jinqabdu, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti abbord għal dan il-għan.
2. Sabiex itejjeb l-użu tal-qabdiet mhux mixtieqa, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti abbord sabiex isir l-aħjar użu mill-qabdiet mhux mixtieqa ta' stokkijiet kummerċjali u jingħata valur lill-komponenti sottoutilizzati tal-ħut maqbuda, f'konformità mal-Artikolu 15 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] u l-Artikolu 8(b) tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura].
3. L-appoġġ taht dan l-Artikolu ma għandux jingħata aktar minn darba matul il-perjodu tal-ipprogrammar għall-istess bastiment tas-sajd jew għall-istess benefiċjarju.
4. L-appoġġ imsemmi f'dan il-paragrafu 1 għandu jingħata biss lis-sidien tal-bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li l-bastimenti tagħhom ikunu wettqu attività ta' sajd għal mill-inqas 60 gurnata fuq il-baħar matul is-sentejn qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni.

Artikolu 41

Portijiet tas-sajd, postijiet ta' nżul u postijiet ta' kenn

1. Għall-iskop li tittejjeb il-kwalità tal-prodott żbarkat, tiżdied l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, isseħħ kontribuzzjoni għall-protezzjoni ambjentali jew jittejjbu l-kondizzjonijiet tas-sigurtà u x-xogħol, il-FEMS jista' jappoġġja investimenti maħsuba sabiex itejjbu l-postijiet ta' nżul jew l-infrastrutturi tal-portijiet tas-sajd, inklużi investimenti f'faċilitajiet għal ġbir ta' skart u skart fil-baħar.
2. Sabiex jiffaċilita l-użu tal-qabdiet mhux mixtieqa, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti fil-portijiet tas-sajd u fil-postijiet ta' nżul li jippermettu li jsir l-aħjar użu mill-qabdiet mhux mixtieqa ta' stokkijiet kummerċjali u li jivvalorizzaw lill-komponenti sottoutilizzati tal-ħut maqbuda, f'konformità mal-Artikolu 15 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] u l-Artikolu 8(b) tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura].
3. Sabiex tittejjeb is-sigurtà tas-sajjieda, il-FEMS jista' jappoġġja investimenti għall-kostruzzjoni jew l-immodernizzar tal-postijiet ta' kenn.
4. L-appoġġ ma għandux ikopri l-kostruzzjoni ta' portijiet ġodda, postijiet ta' nżul ġodda jew swali tal-irkant ġodda.

Artikolu 42

Sajd Intern

1. Sabiex jitnaqqas l-impatt tas-sajd intern fuq l-ambjent, tiżdied l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, tittejjeb il-kwalità tal-ħut żbarkat jew biex jittejjbu l-kondizzjonijiet tas-sigurtà jew tax-xogħol, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti li ġejjin:

- (a) abbord jew f'tagħmir individwali msemmi fl-Artikolu 33 u taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
- (b) f'tagħmir kif speċifikat fl-Artikolu 36 u taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
- (c) abbord u skemi u verifiki tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija kif previst fl-Artikolu 39 u taħt l-istess kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu;
- (d) fil-portijiet u l-postijiet ta' nżul eżistenti msemmija fl-Artikolu 41 u taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak l-Artikolu.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1:

- (a) Ir-referenzi magħmula fl-Artikoli 33, 36 u 39 għall-bastimenti tas-sajd għandhom jinftehemu bħala referenzi għall-bastimenti li joperaw b'mod esklussiv f'baħar intern;
- (b) Ir-referenzi magħmula fl-Artikolu 36 għall-ambjent tal-baħar għandhom jinftehemu bħala referenzi għall-ambjent fejn jopera l-bastiment tas-sajd intern.

3. Sabiex tiġi sostnuta d-diversifikazzjoni mis-sajjieda interni, il-FEMS jista' jappoġġja l-assenjazzjoni mill-ġdid tal-bastimenti li joperaw f'sajd intern għal attivitajiet oħrajn barra s-sajd taħt il-kondizzjonijiet tal-Artikolu 32 ta' dan ir-Regolament.

4. Għall-finijiet tal-paragrafu 3, ir-referenzi magħmula fl-Artikolu 32 għall-bastimenti tas-sajd għandhom jinftehemu bħala referenzi għall-bastimenti li joperaw b'mod esklussiv f'baħar intern.

5. Sabiex jiġu protetti u żviluppati l-fawna u l-flora akwatiċi, il-FEMS jista' jappoġġja l-partecipazzjoni tas-sajjieda li jistadu f'baħar intern fir-rigward tal-ġestjoni, ir-restorazzjoni u l-monitoraġġ tas-siti ta' NATURA 2000 fejn dawn iż-żoni jkunu jikkonċernaw direttament l-attivitajiet ta' sajd, kif ukoll ir-rijabilitazzjoni tal-ibhra interni, inklużi l-postijiet fejn ibid il-ħut u r-rotot ta' migrazzjoni għall-ispeċi migratorji, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 38(1)(d).

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-bastimenti li jirċievu appoġġ skont dan l-Artikolu jkomplu joperaw b'mod esklussiv fl-ibhra interni.

KAPITOLU II

Żvilupp sostenibbli tal-akkwakultura

Artikolu 43 **Għanijiet speċifiċi**

L-appoġġ taħt dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ksib tal-prijoritajiet tal-Unjoni identifikat fl-Artikolu 6(2) u (4).

Artikolu 44
Kondizzjonijiet ġenerali

1. L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jkun limitat għall-imprizi tal-akkwakultura sakemm ma jkunx espliċitament stabbilit mod ieħor.
2. Fejn l-operazzjonijiet ikunu jikkonsistu minn investimenti f'taġħmir jew infrastruttura li jiżguraw il-konformità mar-rekwiziti dwar l-ambjent, is-saħħa tal-bniedem jew tal-annimali, l-iġjene jew il-benesseri tal-annimali skont il-liġi tal-Unjoni, u li jidhlu fis-sehħ wara l-2014, l-appoġġ jista' jingħata sad-data li fiha l-istandards isiru obligatorji għall-imprizi.

Artikolu 45
Innovazzjoni

1. Sabiex tiġi stimolata l-innovazzjoni fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja operazzjonijiet:
  - (a) li jintroduċu għarfien tekniku jew organizzattiv ġdid fl-irziezet tal-akkwakultura li jnaqqas l-impatt taġħhom fuq l-ambjent jew jinkoraġġixxi użu aktar sostenibbli tar-riżorsi fl-akkwakultura;
  - (b) li jiżviluppaw jew jintroduċu fis-suq prodotti ġodda jew li jkunu ttejbu b'mod sostanzjali meta mqabbel mal-aħħar avvanzi, proċessi ġodda jew imtejba, ġestjoni ġdida jew imtejba u s-sistemi ta' organizzazzjoni.
2. L-operazzjonijiet taht dan l-Artikolu għandhom jitwettqu b'kollaborazzjoni ma' korp xjentifiku jew tekniku kif rikonoxxuti mil-liġi nazzjonali ta' kull Stat Membru li għandu jivvalida r-riżultati ta' dawn l-operazzjonijiet.
3. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet li jirċievu appoġġ għandhom ikunu soġġetti għal pubbliċità adegwata mill-Istat Membru skont l-Artikolu 143.

Artikolu 46
Investimenti fl-akkwakultura lil hinn mill-kosta u fl-akkwakultura mhux relatata mal-ikel

1. Sabiex jitrawmu forom ta' akkwakultura b'potenzjal għoli ta' tkabbir, il-FEMS jista' jappoġġja l-investment fl-iżvilupp tal-akkwakultura 'l barra mill-kosta jew tal-akkwakultura mhux relatata mal-ikel.
2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 150 sabiex tidentifika t-tip ta' operazzjonijiet u l-ispejjeż eliġibbli.

Artikolu 47
Forom ġodda ta' dhul u valur miżjud

1. Sabiex titrawwem l-impreditorija fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti li jikkontribwixxu għal:

- (a) zieda ta' valur lill-prodotti tal-akkwakultura, b'mod partikolari billi l-impriza tal-akkwakultura tiffhalla twettaq l-ipproċessar, it-tqeghid fis-suq u l-bejgħ dirett tal-produzzjoni tal-akkwakultura tagħha stess;
  - (b) diversifikazzjoni tad-dhul tal-imprizi tal-akkwakultura permezz tal-iżvilupp ta' speċi godda fl-akkwakultura bi prospettivi tajba fis-suq;
  - (c) id-diversifikazzjoni tad-dhul tal-imprizi tal-akkwakultura permezz tal-iżvilupp ta' attivitajiet komplimentari barra l-akkwakultura.
2. L-appoġġ taht il-paragrafu 1(c) għandu jingħata biss lill-imprizi tal-akkwakultura sakemm l-attivitajiet komplimentari barra l-akkwakultura jkunu relatati man-negozju akkwakulturali prinċipali tal-impriza, bħat-turiżmu tas-sajd bil-qasba, servizzi ambjentali tal-akkwakultura jew attivitajiet edukattivi dwar l-akkwakultura.

Artikolu 48

Servizzi ta' ġestjoni, għajjnuna u konsulenza għal farms tal-akkwakultura

1. Sabiex jitlejbu l-prestazzjoni u l-kompetittività globali tal-farms tal-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja:
- (a) it-twaqqif ta' servizzi ta' ġestjoni, għajjnuna u konsulenza għall-farms tal-akkwakultura;
  - (b) il-forniment ta' servizzi ta' konsulenza ta' natura teknika, xjentifika, legali jew ekonomika għall-farms.
2. Is-servizzi ta' konsulenza taht il-paragrafu 1(b) għandhom ikopru:
- (a) il-ħtiġijiet tal-ġestjoni għall-akkwakultura sabiex ikunu konformi mal-leġislazzjoni nazzjonali u tal-Unjoni dwar il-ħarsien ambjentali, kif ukoll ir-rekwiziti tal-Ippjanar Spazjali Marittimu;
  - (b) il-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali;
  - (c) il-ħtiġijiet tal-ġestjoni għall-akkwakultura sabiex ikunu konformi mal-leġislazzjoni tal-Unjoni dwar is-saħħa u l-benesseri tal-annimali akkwatiċi jew dwar is-saħħa pubblika;
  - (d) l-istandards tas-saħħa u s-sigurtà bbażati fuq il-leġislazzjoni nazzjonali u tal-Unjoni;
  - (e) l-istrategiji tal-kummerċjalizzazzjoni u n-negozju.
3. L-appoġġ taht il-paragrafu (1)(a) għandu jingħata biss lil korpi tal-liġi pubblika magħżula sabiex jistabbilixxu s-servizzi ta' konsulenza għall-farms. L-appoġġ taht il-paragrafu (1)(b) għandu jingħata biss lil SMEs tal-akkwakultura jew lill-organizzazzjonijiet tal-produtturi.

4. Il-farms tal-akkwakultura ma għandhomx jirċievu appoġġ għas-servizzi ta' konsulenza aktar minn darba għal kull kategorija ta' servizzi koperti taħt il-paragrafu 2 (a) sa (e) matul il-perjodu tal-ippogrammar.

Artikolu 49

Il-promozzjoni tal-kapital uman u tan-netwerking

1. Sabiex jippromwovi l-kapital uman u n-netwerking fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) it-tagħlim tul il-ħajja, it-tixrid ta' għarfien xjentifiku u prattici innovattivi u l-akkwist ta' ħiliet professjonali godda fl-akkwakultura;
  - (b) in-netwerking u l-iskambju ta' esperjenza u l-aqwa prattika fost l-imprizi tal-akkwakultura jew l-organizzazzjonijiet professjonali u partijiet interessati oħrajn, inklużi korpi xjentifiċi jew dawk li jippromwovu l-opportunitajiet indaqs bejn l-irġiel u n-nisa.
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1(a) ma għandux jingħata lil imprizi kbar tal-akkwakultura.

Artikolu 50

Iż-żieda tal-potenzjal tas-siti tal-akkwakultura

1. Sabiex jikkontribwixxi għall-iżvilupp tas-siti u l-infrastrutturi tal-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) l-identifikazzjoni u l-immappjar tal-aktar żoni adattati għall-iżvilupp tal-akkwakultura, u fejn applikabbli, il-kunsiderazzjoni tal-proċessi tal-ippjanar spazjali marittimu;
  - (b) it-titjib tal-infrastrutturi taż-żoni tal-akkwakultura, inkluż permezz tal-konsolidazzjoni tal-art, il-provvista tal-enerġija jew il-ġestjoni tal-ilma;
  - (c) l-azzjoni meħuda u implimentata mill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikolu 9(1) tad-Direttiva 2009/147/KE jew l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 92/43/KE bil-għan li jipprevjenu ħsara serja fl-akkwakultura.
2. Il-benefiċjarji tal-appoġġ taħt dan l-Artikolu għandhom ikunu korpi tal-liġi pubblika biss.

Artikolu 51

L-inkoraġġiment ta' bdiewa godda fis-settur tal-akkwakultura

1. Sabiex irawwem l-impreditorija fl-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja t-twaqqif ta' imprizi tal-akkwakultura minn bdiewa godda li għadhom jibded.
2. L-Appoġġ 1 għandu jingħata lill-bdiewa tal-akkwakultura li jidhlu fis-settur sakemm dawn:

- (a) ikollhom kompetenzi u hiliet professjonali adegwati;
  - (b) ikunu qeghdin iwaqqfu għall-ewwel darba impriża mikro jew żgħira fis-settur tal-akkwakultura bħala kapijiet ta' dik l-impriża;
  - (c) jissottomettu pjan tan-negozju għall-iżvilupp tal-attivitajiet tagħhom fl-akkwakultura.
3. Sabiex jiksbu hiliet professjonali adegwati, il-bdiewa tal-akkwakultura li jidhlu fis-settur jistgħu jibbenifikaw mill-appoġġ taht l-Artikolu 49(1)(a).

Artikolu 52

Il-promozzjoni ta' akkwakultura b'livell għoli ta' protezzjoni ambjentali

Sabiex inaqqas b'mod sostanzjali l-impatt tal-akkwakultura fuq l-ambjent, il-FEMS jista' jappoġġja investimenti:

- (a) li jippermettu tnaqqis sostanzjali tal-impatt tal-imprizi tal-akkwakultura fuq l-ilma, b'mod partikolari permezz ta' tnaqqis tal-ammont ta' ilma użat jew titjib tal-kwalità tal-ilma prodott, inkluż permezz tal-iskjerament ta' sistemi tal-akkwakultura multitrofici;
- (b) li jillimitaw l-impatt negattiv tal-imprizi tal-akkwakultura fuq in-natura jew il-bijodiversità;
- (c) ix-xiri tat-tagħmir li jiproteġi l-farms tal-akkwakultura minn predaturi selvaġġi li jibbenifikaw minn protezzjoni skont id-Direttiva 2009/147/KEE tal-Kunsill u tal-Parlament Ewropew u d-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KE;
- (d) li jżidu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u li jippromwovu l-konverżjoni tal-imprizi tal-akkwakultura għal sorsi tal-enerġija rinnovabbli;
- (e) ir-restorazzjoni tal-għadajjar jew il-laguni tal-akkwakultura eżistenti permezz tat-tneħħija tal-ħama, jew miżuri possibbli mmirati lejn il-prevenzjoni tad-depożizzjoni tal-ħama.

Artikolu 53

Konverżjoni għal skemi tal-immaniġġjar tal-ambjent u verifika u l-akkwakultura organika

1. Sabiex jiġi promoss l-iżvilupp ta' akkwakultura organika u effiċjenti fl-enerġija, il-FEMS jista' jappoġġja:
- (a) il-konverżjoni tal-metodi konvenzjonali ta' produzzjoni tal-akkwakultura f'akkwakultura organika skont it-tifsira tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 tat-28 ta' Ġunju 2007 dwar il-produzzjoni organika u t-tikkettar ta' prodotti organiċi u li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2092/91³⁰ u skont

---

³⁰ ĠU L 189, 20.7.2007, p. 1

ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 710/2009 tal-5 ta' Awwissu 2009 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 889/2008 li jstabilixxi regoli ddettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007, f'dak li għandu x'jaqsam mal-iffissar ta' regoli ddettaljati dwar il-produzzjoni organika tal-annimali tal-akkwakultura u tal-alka tal-baħar³¹;

- (b) parteċipazzjoni fl-iskemi tal-Unjoni tal-immaniġġjar tal-ambjent u verifika tal-Unjoni stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 761/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2001 li jippermetti l-parteċipazzjoni volontarja ta' organizzazzjonijiet fl-iskema Komunitarja għall-immaniġġjar tal-ambjent u verifika (EMAS)³².
2. L-appoġġ għandu jingħata biss lil benefiċjarji li jimpenjaw ruħhom għal minimu ta' 3 snin li jipparteċipaw fl-EMAS (Skema ta' Mmaniġġjar u Awditjar Ekoloġiċi) jew għal minimu ta' 5 snin li jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-produzzjoni organika.
  3. L-appoġġ għandu jieħu l-forma ta' kumpens għal massimu ta' sentejn matul il-perjodu tal-konverżjoni tal-impriza għall-produzzjoni organika jew matul it-tnejjija għall-parteċipazzjoni fl-iskema EMAS.
  4. L-Istati Membri għandhom jikkalkolaw il-kumpens fuq il-bażi ta':
    - (a) telf tad-dhul jew spejjeż addizzjonali mgarrba matul il-perjodu ta' tranzizzjoni mill-produzzjoni konvenzjonali fi produzzjoni organika għall-operazzjonijiet eliġibbli taħt il-paragrafu 1(a) ta' dan l-Artikolu;
    - (b) spejjeż addizzjonali li jirriżultaw mill-applikazzjoni u t-tnejjija għall-parteċipazzjoni fl-EMAS fil-każ ta' operazzjonijiet eliġibbli taħt il-paragrafu 1(b).

Artikolu 54

Akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali

1. Sabiex jitrawwem l-iżvilupp ta' akkwakultura li tipprovdi servizzi ambjentali, il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) metodi ta' akkwakultura kompatibbli ma' htigijiet ambjentali speċifiċi u soġġetti għal rekwiżiti ta' ġestjoni speċifiċi li jirriżultaw min-nomina ta' zoni ta' NATURA 2000 f'konformità mad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE u d-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;
  - (b) il-parteċipazzjoni fil-konservazzjoni ex-situ u r-riproduzzjoni tal-annimali akkwatiċi, fi hdan il-qafas tal-programmi ta' konservazzjoni u r-restorazzjoni tal-bijodiversità żviluppata mill-awtoritajiet pubbliċi, jew taħt is-superviżjoni tagħhom;

---

³¹ ĠU L 204, 6.8.2009, p. 15

³² ĠU L 114, 24.4.2001, p. 1

- (c) forom ta' akkwakultura estensiva, inkluż il-konservazzjoni u t-titjib tal-ambjent, il-bijodiversità u l-ġestjoni tal-pajsaġġ u l-karatteristiċi tradizzjonali taż-żoni tal-akkwakultura.
2. L-appoġġ taht il-paragrafu 1 (a) għandu jiehu l-forma ta' kumpens annwali għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba jew id-dhul mitluf li jirriżultaw minn rekwiżiti tal-ġestjoni fiż-żoni kkonċernati, b'rabta mal-implimentazzjoni tad-Direttiva 92/43/KEE tal-Kunsill jew id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.
  3. L-appoġġ taht il-paragrafu 1(c) għandu jingħata biss meta l-benefiċjarji jimpenjaw ruħhom għal minimu ta' ħames snin li jissodisfaw ir-rekwiżiti akwaambjentali li jmorru lil hinn mis-sempliċi applikazzjoni tal-liġi nazzjonali u tal-Unjoni. Il-benefiċċji ambjentali tal-operazzjoni għandhom jintwerew permezz ta' valutazzjoni minn qabel imwettqa minn korpi kompetenti mahtura mill-Istat Membru, sakemm il-benefiċċji ambjentali ta' operazzjoni partikolari ma jkunux diġà rikonoxxuti.
  4. L-appoġġ speċifikat taht il-paragrafu 1(c) għandu jiehu l-forma ta' kumpens annwali għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba.
  5. Ir-riżultati tal-operazzjonijiet li jirċievu l-appoġġ skont dan l-Artikolu għandhom ikunu soġġetti għal pubbliċità adegwata mill-Istat Membru skont l-Artikolu 143.

Artikolu 55

Miżuri tas-saħħa pubblika

1. Il-FEMS għandu jappoġġja l-kumpens lill-bdiewa tal-molluski għas-sospensjoni temporanja tar-rakkolta ta' molluski mrobbija esklussivament għal raġunijiet ta' saħħa pubblika.
2. L-appoġġ jista' jingħata biss fejn is-sospensjoni tal-ħsad minħabba kontaminazzjoni tal-molluski hija konsegwenza tal-proliferazzjoni ta' plankton li jipproduċi t-tossina jew ita-prezenza ta' plankton li fih il-bijotossini, u meta:
  - (a) din iddum għal aktar minn erba' xhur konsekuttivament; jew
  - (b) it-telf li jirriżulta mis-sospensjoni tal-ħsad jammonta għal aktar minn 35 % tal-fatturat annwali tan-negozju kkonċernat, ikkalkolat fuq il-baži tal-fatturat medju tan-negozju matul it-tliet snin ta' qabel.
3. It-tul ta' żmien li għalih jista' jingħata l-kumpens għandu jkun ta' massimu ta' 12-il xahar matul il-perjodu kollu tal-ipprogrammar.

Artikolu 56

Miżuri tas-saħħa u l-benessri tal-annimali

1. Sabiex jitrawmu l-prinċipji tas-saħħa u l-benessri tal-annimali fl-impriżi tal-akkwakultura, b'mod partikolari f'termini ta' prevenzjoni u bijosigurtà, il-FEMS jista' jappoġġja:

- (a) il-kontroll u l-eradikazzjoni tal-mard fl-akkwakultura skont it-termini tad-Deċizzjoni tal-Kunsill 2009/470/KE dwar in-nefqa fil-kamp veterinarju;
  - (b) l-iżvilupp tal-aqwa prattiċi ġenerali u għal prattiċi apposta għal speċi partikolari jew kodiċi ta' mġiba fuq il-bijosigurtà jew fuq il-ħtiġijiet tal-benessri tal-annimali fl-akkwakultura;
  - (c) iż-żieda fid-disponibbiltà tal-mediċini veterinarji għall-użu fl-akkwakultura u l-promozzjoni tal-użu xieraq ta' dawn il-mediċini permezz tal-ikkummissjonar ta' studji farmaċewtiċi u t-tixrid u l-iskambju tal-informazzjoni.
2. L-appoġġ taht il-paragrafu 1(c) ma għandux ikopri x-xiri ta' mediċini veterinarji.
  3. Ir-rizultati tal-istudji ffinanzjati taht il-paragrafu 1(c) għandhom ikunu soġġetti għal rappurtar u pubbliċità adegwati mill-Istat Membru skont l-Artikolu 143.
  4. L-appoġġ jista' jingħata lill-korpi tal-liġi pubblika wkoll.

Artikolu 57

Assigurazzjoni fuq l-istokkijiet tal-akkwakultura

1. Sabiex jiġi salvagwardjat id-dhul tal-produtturi tal-akkwakultura, il-FEMS jista' jappoġġja l-kontribuzzjoni għal assicurazzjoni fuq l-istokkijiet tal-akkwakultura li għandha tkopri t-telf minħabba:
  - (a) diżastri naturali;
  - (b) avvenimenti klimatiċi ħżiena ħafna;
  - (c) bidliet f'daqqa fil-kwalità tal-ilma;
  - (d) mard fl-akkwakultura jew il-qerda tal-faċilitajiet tal-produzzjoni.
2. L-okkorrenza ta' avveniment klimatiku ħazin ħafna jew l-infestazzjoni ta' marda fl-akkwakultura għandha tiġi rikonoxxuta tali mill-Istat Membru kkonċernat.

Fejn dan ikun xieraq, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu kriterji minn qabel li fuq il-bażi tagħhom għandu jitqies li ngħata dan ir-rikonoxximent.
3. L-appoġġ għandu jingħata biss għal kuntratti ta' assicurazzjoni tal-istokkijiet tal-akkwakultura li tkopri t-telf ekonomiku taht il-paragrafu 1 li jaqbeż it-30% tal-produzzjoni medja annwali tal-bidwi tal-akkwakultura.

KAPITOLU III

L-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd

TAQSIMA 1

KAMP TA' APPLIKAZZJONI U GHANIJET

Artikolu 58

Kamp ta' applikazzjoni

Il-FEMS jista' jappoġġja l-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd wara approċċ għall-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità kif stabbilit fl-Artikolu 28 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].

Artikolu 59

Ghanijiet Speċifiċi

L-appoġġ finanzjarju taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-ksib tal-prijoritajiet tal-Unjoni identifikat fl-Artikolu 6(1).

TAQSIMA 2

ŻONI TAS-SAJD, SHUBJI LOKALI U STRATEĠIJI GHALL-IŻVILUPP LOKALI

Artikolu 60

Żoni tas-sajd

1. Żona tas-sajd eliġibbli għall-appoġġ għandha tkun:
  - (a) limitata fid-daqs u, bħala regola ġenerali, għandha tkun iżgħar mil-livell 3 tan-NUTS tal-klassifikazzjoni komuni tal-unitajiet territorjali għall-istatistika skont it-tifsira tar-Regolament (KE) Nru 1059/2003 tas-26 ta' Mejju 2003 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Mejju 2003 dwar l-istabbiliment ta' klassifikazzjoni komuni ta' unitajiet territorjali għall-istatistika (NUTS)³³; u
  - (b) funzjonalment konsistenti f'termini ġeografiċi, ekonomiċi u soċjali, billi tiegħu kont speċifiku tas-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura u toffri massa kritika suffiċjenti f'termini tar-rizorsi umani, finanzjarji u ekonomiċi sabiex tappoġġja strateġija ta' żvilupp lokali vijabbli.
2. Fil-programm operazzjonali, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-proċedura għall-għażla taż-żoni, inklużi l-kriterji applikati.

---

³³ ĠUL 154, 21.6.2003, p. 1

Artikolu 61

Strategiji għall-iżvilupp lokali integrati

1. Għall-finijiet tal-FEMS, l-istrategija integrata tal-iżvilupp lokali msemmija fl-Artikolu 28(1)(c) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandha tkun ibbażata fuq l-interazzjoni bejn l-atturi u l-proġetti ta' setturi differenti tal-ekonomija lokali, b'mod partikolari s-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura;
2. Sabiex jikkontribwixxu għall-kisba tal-għanijiet msemmija fl-Artikolu 59, l-istrategiji ta' żvilupp lokali għandhomli :
  - (a) jimmassimizzaw il-parteciġazzjoni tas-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura fl-iżvilupp sostenibbli taż-żoni tas-sajd kostali u fil-baħar intern;
  - (b) jiżguraw li l-komunitajiet lokali jużaw u jibbenefikaw bis-shiħ mill-opportunitajiet offruti mill-iżvilupp marittimu u kostali.
3. L-istrategija għandha tkun konsistenti mal-opportunitajiet u l-htigijiet identifikati fiż-żona u l-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS. L-istrategiji jistgħu jvarjaw minn dawk li jiffokaw fuq is-sajd għal strategiji usa' diretti lejn id-diversifikazzjoni taż-żoni tas-sajd. L-istrategija għandha tmur lil hinn minn sempliċi gabra ta' operazzjonijiet jew it-tqegħid flimkien ta' miżuri settorjali.
4. Sabiex tkun eliġibbli għall-finanzjament tal-FEMS, l-istrategija ta' żvilupp lokali integrata msemmija fl-Artikolu 29 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandu jkollha wkoll, bħala minimu, l-elementi li ġejjin:
  - (a) deskrizzjoni u ġustifikazzjoni tas-shubija tal-FLAG;
  - (b) ġustifikazzjoni tal-baġit tal-FEMS propost u allokkazzjoni tar-riżorsi bejn il-prijoritajiet lokali identifikati.
5. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar il-kontenut tal-pjan ta' azzjoni msemmi fl-Artikolu 29(1)(e) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].
6. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu fil-programm operazzjonali kriterji għall-għażla tal-istrategiji għall-iżvilupp lokali, li jirriflettu l-valur miżjud tal-approċċ immexxi mill-komunità.

Artikolu 62

Gruppi ta' azzjoni lokali tas-sajd

1. Għall-finijiet tal-FEMS, il-gruppi ta' azzjoni lokali msemmija fl-Artikolu 28 (1)(b) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandhom jinhatru bħala Gruppi ta' Azzjoni Lokali tas-Sajd (li minn hawn 'il quddiem jissejġu "FLAGs")

2. Il-FLAGs għandhom jipproponu strategija ta' żvilupp lokali integrata bbażata mill-inqas fuq l-elementi stabbiliti fl-Artikolu 61 u jkunu responsabbli għall-implimentazzjoni tagħha.
3. Il-FLAGs għandhom:
  - (a) jirriflettu b'mod wiesa' l-enfasi prinċipali tal-istrategija tagħhom u l-kompożizzjoni soċjoekonomika taż-żona permezz ta' rappreżentanza bbilanċjata tal-partijiet interessati ewlenin, inklużi s-settur privat, is-settur pubbliku u s-soċjetà ċivili;
  - (b) jiżguraw rappreżentanza sinifikanti tas-setturi tas-sajd u tal-akkwakultura.
4. Jekk l-istrategija tal-iżvilupp lokali hija appoġġjata minn Fondi oħra minbarra l-FEMS, għandu jiġi stabbilit korp speċifiku għall-għażla tal-proġetti appoġġjati mill-FEMS skont il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu (3).
5. Il-kompiti minimi tal-FLAGs huma stabbiliti fl-Artikolu 30(3) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]:
6. Il-FLAGs jistgħu wkoll iwettqu kompiti addizzjonali ddelegati lilhom mill-awtorità amministrattiva u/jew mill-aġenzija tal-pagamenti.
7. Ir-rwoli rispettivi tal-FLAG, tal-awtorità amministrattiva jew tal-aġenzija tal-pagamenti għall-kompiti ta' implimentazzjoni relatati mal-istrategija għandhom jiġu deskritti b'mod ċar fil-programm operazzjonali.

TAQSIMA 3 OPERAZZJONIJIET ELIĠIBBLI

Artikolu 63

Appoġġ mill-FEMS għal żvilupp lokali integrat

1. L-operazzjonijiet eliġibbli taħt din it-Taqsima huma stabbiliti fl-Artikolu 31 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].
2. Il-gruppi ta' azzjoni lokali jistgħu jitolbu l-hlas ta' self bil-quddiem mill-aġenzija tal-pagamenti kompetenti jekk tali possibbiltà tkun stabbilita fil-programm operazzjonali. L-ammont ta' hlasijiet bil-quddiem ma għandux jaqbeż il-50 % tal-appoġġ pubbliku relatat mal-ispejjeż operazzjonali.

Artikolu 64

Appoġġ preparatorju

1. L-appoġġ preparatorju għandu jkopri l-bini tal-kapaċità, it-taħriġ u n-netwerking bil-ghan li tithejja u tiġi implimentata strategija ta' żvilupp lokali.

2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar id-definizzjoni tal-ispejjeż eliġibbli tal-attivitajiet imsemmija taħt il-paragrafu 1.

Artikolu 65

L-implimentazzjoni ta' strateġiji ta' żvilupp lokali

1. L-appoġġ għall-implimentazzjoni tal-istrateġiji ta' żvilupp lokali tista' tingħata għall-ghanijiet li ġejjin:
  - (a) iż-żieda tal-valur, il-holqien tal-impjiegi u l-promozzjoni tal-innovazzjoni fl-istadji kollha tal-katina tal-provvista tas-sajd u tal-akkwakultura;
  - (b) l-appoġġ għad-diversifikazzjoni u l-holqien tal-impjiegi f'żoni tas-sajd, b'mod partikolari f'setturi marittimi oħrajn;
  - (c) it-tiŝiħ u l-kapitalizzazzjoni fuq l-assi ambjentali taż-żoni tas-sajd, inklużi operazzjonijiet sabiex jiġi mitigat it-tibdil fil-klima;
  - (d) il-promozzjoni tal-benessri soċjali u l-wirt kulturali fl-oqsma fiż-żoni tas-sajd inkluż il-wirt kulturali marittimu;
  - (e) it-tiŝiħ tar-rwol tal-komunitajiet tas-sajd fl-iżvilupp lokali u t-tmexxija tar-riżorsi tas-sajd lokali u tal-attivitajiet marittimi.
2. L-appoġġ mogħti jista' jinkludi miżuri stabbiliti fil-Kapitoli I u II ta' dan it-Titolu sakemm ikun hemm raġuni ċara għall-ġestjoni tagħhom fil-livell lokali. Meta tingħata l-ghajnuna għall-operazzjonijiet li jikkorrespondu għal dawn il-miżuri, għandhom japplikaw il-kondizzjonijiet rilevanti u l-iskali ta' kontribuzzjoni għal kull operazzjoni stabbiliti fil-Kapitoli I u II ta' dan it-Titolu.

Artikolu 66

Attivitajiet ta' kooperazzjoni

1. L-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 31(c) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] tista' tingħata għal:
  - (a) proġetti ta' kooperazzjoni interterritorjali jew transnazzjonali;
  - (b) appoġġ tekniku preparatorju għal proġetti ta' kooperazzjoni interterritorjali u transnazzjonali, bil-kundizzjoni li l-gruppi ta' azzjoni lokali jkunu jistgħu juru li qegħdin ihejju l-implimentazzjoni ta' proġett.

“Kooperazzjoni interterritorjali” tfisser kooperazzjoni fi Stat Membru.
“Kooperazzjoni transnazzjonali” tfisser kooperazzjoni bejn territorji f'bosta Stati Membri u ma' territorji f'pajjiżi terzi;
2. Minbarra FLAGS oħrajn, l-imsieħba ta' FLAG taħt il-FEMS jistgħu jkunu shubija bejn il-pubbliku u l-privat lokali li qiegħda timplimenta strateġija ta' żvilupp lokali fl-Unjoni jew barra minnha.

3. F'kazijiet fejn il-proġetti ta' kooperazzjoni ma jintgħazlux mill-FLAGs, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistema ta' applikazzjoni kontinwa għall-proġetti ta' kooperazzjoni. Huma għandhom jipubblikaw il-proċeduri amministrattivi nazzjonali jew reġjonali dwar l-għażla ta' proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali u lista tal-ispejjeż eliġibbli sa mhux aktar tard minn sentejn wara d-data tal-approvazzjoni tal-programm operazzjonali tagħhom.
4. L-approvazzjoni tal-proġetti ta' kooperazzjoni għandha ssir mhux aktar tard minn erba' xhur wara d-data tas-sottomissjoni tal-proġett.
5. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw il-proġetti ta' kooperazzjoni transnazzjonali approvati lill-Kummissjoni.

Artikolu 67

Spejjeż operazzjonali u animazzjoni

1. L-ispejjeż operazzjonali msemmija fl-Artikolu 31(d) tar-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandhom jintrabtu mal-ġestjoni tal-implimentazzjoni tal-istrateġija ta' żvilupp lokali permezz tal-FLAG.
2. L-ispejjeż għall-animazzjoni taż-żona tas-sajd imsemmija fl-Artikolu 31d) tar-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandhom ikopru operazzjonijiet li jinformatu dwar l-istrateġija ta' żvilupp lokali, kif ukoll il-kompiti fir-rigward tal-iżvilupp tal-proġett.
3. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar id-definizzjoni tal-ispejjeż eliġibbli tal-operazzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2.

KAPITOLU IV

Mizuri relatati mal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar

Artikolu 68

Ghanijiet Speċifiċi

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-kisba tal-għanijiet speċifiċi tal-Kapitolu I u tal-Kapitolu II ta' dan it-Titolu.

Artikolu 69

Pjanijiet tal-Produzzjoni u l-Kummerċjalizzazzjoni

1. Il-FEMS jista' jappoġġja t-tnejn u l-implimentazzjoni tal-pjanijiet ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni msemmija fl-Artikolu 32 tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura].
2. L-infiq relatat mal-pjanijiet ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni għandu jkun eliġibbli għal kontribuzzjoni taht il-FEMS biss wara l-approvazzjoni mill-awtoritajiet kompetenti f'kull Stat Membru tar-rapport annwali msemmi fl-Artikolu 32(4) tar-

[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura].

3. L-appoġġ mogħti fis-sena taħt dan l-Artikolu ma għandux jaqbeż it-3 % tal-valur annwali medju tal-produzzjoni kummerċjalizzata fl-ewwel bejgħ ta' kull organizzazzjoni ta' produtturi fil-perjodu 2009-2011. Għal kwalunkwe organizzazzjoni ta' produtturi rikonoxxuta ġdida, l-appoġġ mogħti fis-sena ma għandux jaqbeż it-3 % tal-valur annwali medju tal-produzzjoni kummerċjalizzata fl-ewwel bejgħ tal-membri tagħhom tul il-perjodu 2009-2011.
4. L-Istat Membru kkonċernat jista' jagħti hlas bil-quddiem ta' 50 % tal-ghajnuna finanzjarja wara l-approvazzjoni tal-pjan ta' produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni f'konformità mal-Artikolu 32(2) tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura].
5. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata lil organizzazzjonijiet ta' produtturi u lil assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet ta' produtturi.

Artikolu 70

Għajnuna għall-ħżin

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-kumpens lill-organizzazzjonijiet ta' produtturi u l-assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet ta' produtturi rikonoxxuti li jaħżnu l-prodotti tas-sajd elenkati fl-Anness II għar-Regolament Nru. [dwar l-organizzazzjoni komuni tas-suq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura], bil-kundizzjoni li il-prodotti jinħażnu f'konformità mal-Artikoli 35 u 36 tar-Regolament Nru ... [dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura]:
  - (a) l-ammont tal-ghajnuna għall-ħżin ma għandux jaqbeż l-ammont tal-ispejjeż tekniċi u finanzjarji tal-azzjonijiet meħtieġa għall-istabbilizzazzjoni u l-ħżin tal-prodotti inkwistjoni;
  - (b) il-kwantitajiet eliġibbli għall-ghajnuna għall-ħżin ma għandhomx jaqbeżu l-15 % tal-kwantitajiet annwali tal-prodotti kkonċernati mqiegħda għall-bejgħ mill-organizzazzjoni ta' produtturi;
  - (c) l-ghajnuna finanzjarja fis-sena ma għandhiex taqbeż il-perċentwali li ġejjin tal-valur annwali medju tal-produzzjoni kummerċjalizzata fl-ewwel bejgħ tal-membri tal-organizzazzjoni tal-produtturi fil-perjodu 2009-2011. Fil-każ li l-membri tal-organizzazzjoni tal-produtturi ma kellhom l-ebda produzzjoni kummerċjalizzata fl-2009-2011, għandu jkun ikkunsidrat il-valur annwali medju tal-produzzjoni kummerċjalizzata fl-ewwel tliet snin tal-produzzjoni tat-tali membru:
    - 1 % fl-2014
    - 0.8 % fl-2015
    - 0.6 % fl-2016
    - 0.4 % fl-2017

– 0.2 % fl-2018

2. Sal-2019, l-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jiġi eliminat b'mod gradwali.
3. L-appoġġ għandu jinghata biss ladarba l-prodotti jiġu rilaxxati għall-konsum mill-bniedem.
4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-ammont tal-ispejjeż tekniċi u finanzjarji applikabbli fit-territorji tagħhom kif ġej:
  - (a) l-ispejjeż tekniċi għandhom jiġu kkalkolati kull sena fuq il-bażi ta' spejjeż diretti relatati mal-azzjonijiet meħtieġa għall-istabbilizzazzjoni u l-ħżin;
  - (b) l-ispejjeż finanzjarji għandhom jiġu kkalkolati kull sena bl-użu tar-rata tal-imgħax stabbilita kull sena f'kull Stat Membru;
  - (c) l-ispejjeż tekniċi u finanzjarji għandhom jitpoġġew għad-disponibbiltà tal-pubbliku.
5. L-Istati Membri għandhom iwettqu kontrolli biex jiżguraw li l-prodotti li jibbenifikaw minn għajjnuna għall-ħżin jissodisfaw il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu. Għall-finijiet ta' dawn l-arrangamenti ta' spezzjoni, il-benefiċjarji tal-għajjnuna għall-ħżin għandhom iżommu rekords tal-ħażniet għal kull kategorija ta' prodotti mdaħħla fil-ħażna u aktar tard introdotti mill-ġdid fis-suq għall-konsum mill-bniedem.

Artikolu 71

Miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-miżuri ta' kummerċjalizzazzjoni għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura li għandhom l-għan li:
  - (a) jtejbu l-kondizzjonijiet għat-tqegħid fis-suq ta':
    - (i) speċi żejda jew li għadhom mhumiex sfruttati biżżejjed;
    - (ii) qabdiet mhux mixtieqa żbarkati f'konformità mal-Artikolu 15 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] u l-Artikolu 8 (b) it-tieni inċiż tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura];
    - (iii) prodotti miksuba bl-użu ta' metodi b'impatt baxx fuq l-ambjent jew prodotti tal-akkwakultura organika definiti fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007 dwar il-produttazzjoni organika.
  - (b) jippromwovu l-kwalità billi jiffacilitaw:
    - (i) l-applikazzjoni għar-registrazzjoni ta' prodott partikolari taħt it-termini tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 510/2006 tal-20 ta' Marzu 2006

dwar il-protezzjoni tal-indikazzjonijiet ġeografici u d-denominazzjonijiet tal-orijini għall-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel³⁴;

- (ii) iċ-ċertifikazzjoni u l-promozzjoni inklużi l-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura sostenibbli u ta' metodi ta' pproċessar li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent;
  - (iii) kummerċjalizzazzjoni diretta ta' prodotti tas-sajd minn sajjieda kostali fuq skala żgħira.
- (c) jikkontribwixxu għat-trasparenza tal-produzzjoni u s-swieq u jwettqu sħarriġ tas-suq;
  - (d) ifasslu kuntratti standard li jkunu kompatibbli mal-liġi tal-Unjoni;
  - (e) il-ħolqien ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi, ta' assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi jew organizzazzjonijiet bejn il-fergħat rikonoxxuti skont il-Kapitolu II, Taqsima III tar-Regolament [dwar l-Organizzazzjoni Komuni tas-swieq fil-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura];
  - (f) jagħmlu kampanji promozzjonali reġjonali, nazzjonali jew transnazzjonali għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura.
2. L-operazzjonijiet taħt il-paragrafu (1)(b) jistgħu jinkludu l-integrazzjoni ta' attivitajiet ta' produzzjoni, pproċessar u kummerċjalizzazzjoni tal-katina tal-provvista.

Artikolu 72

L-iproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-investimenti fl-iproċessar ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura:
- (a) li jikkontribwixxu għall-iffrankar tal-enerġija jew għat-tnaqqis tal-impatt fuq l-ambjent, inkluż it-trattament tal-iskart;
  - (b) għall-iproċessar ta' speċi ta' interess limitat jew ta' ebda interess kummerċjali;
  - (c) għall-iproċessar ta' prodotti sekondarji li jirriżultaw minn attivitajiet ta' pproċessar ewlenin;
  - (d) għall-iproċessar ta' prodotti tal-akkwakultura organika kif irregolat fl-Artikoli 6 u 7 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 834/2007.
2. L-appoġġ imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jingħata esklussivament permezz tal-istrumenti finanzjarji speċifikati fit-Titolu IV tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].

---

³⁴ ĠU L 93, 31.3.2006, p. 12; ĠU L 335M, 13.12.2008, p. 213 (MT).

KAPITOLU V

Kumpens għall-ispejjeż addizzjonali fir-regjuni l-aktar imbiegħda għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura

Artikolu 73

Regim ta' kumpens

1. Il-FEMS jista' jappoġġja r-regim ta' kumpens introdott mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 791/2007 għall-ispejjeż addizzjonali mgarrba mill-operaturi fis-sajd, fil-biedja u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' ċerti prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mill-Azores, mill-Madeira, mill-Gżejjer Kanarji, mill-Gujana Franciża u mir-Réunion.
2. Kull Stat Membru kkonċernat għandu jiddetermina, għar-regjuni msemmija fil-paragrafu 1, il-lista ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura u l-kwantità ta' dawk il-prodotti eliġibbli għall-kumpens.
3. Meta jistabbilixxu l-lista u l-kwantitajiet imsemmija fil-paragrafu 2, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw il-fatturi kollha rilevanti, b'mod partikolari l-htieġa li jiżguraw li l-kumpens ikun kompatibbli għal kollox mar-regoli tal-PKS.
4. Il-kumpens ma għandux jingħata għall-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura:
  - (a) li jinqabdu minn bastimenti ta' pajjiżi terzi, bl-eċċezzjoni tal-bastimenti tas-sajd li jtajru l-bandiera tal-Venezwela u li joperaw fl-ibħra tal-Unjoni;
  - (b) li jinqabdu minn bastimenti tas-sajd tal-Unjoni li ma jkunux irregistrati f'port ta' wieħed mir-regjuni msemmija fil-paragrafu 1;
  - (c) li jiġu importati minn pajjiżi terzi.
5. Il-paragrafu 4(b) ta' dan l-Artikolu ma għandux japplika jekk il-kapaċità eżistenti tal-industrija tal-ipproċessar fir-regjun l-aktar imbiegħed ikkonċernat taqbeż il-kwantità ta' materja prima fornita skont ir-regoli stabbiliti f'dan l-Artikolu.

Artikolu 74

Kalkolu tal-kumpens

Il-kumpens għandu jithallas lill-operaturi li jwettqu attivitajiet fir-regjuni kkonċernati u għandu jikkunsidra:

- (a) għal kull prodott tas-sajd jew tal-akkwakultura, l-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-regjuni kkonċernati, u
- (b) kwalunkwe tip ieħor ta' intervent pubbliku li jaffettwa l-livell ta' spejjeż addizzjonali.

Artikolu 75
Pjan ta' kumpens

1. L-Istati Membri kkonċernati għandhom jipprezentaw lill-Kummissjoni pjan ta' kumpens għal kull reġjun ikkonċernat, inklużi l-lista u l-kwantitajiet imsemmija fl-Artikolu 73, il-livell ta' kumpens imsemmi fl-Artikolu 74 u l-awtorità kompetenti stabbilita fl-Artikolu 108.
2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 sabiex tiddefinixxi l-kontenut tal-pjan ta' kumpens, inklużi l-kriterji għall-kalkolu tal-ispejjeż addizzjonali li jirriżultaw min-nuqqasijiet speċifiċi tar-reġjuni kkonċernati.

KAPITOLU VI
Mizuri ta' akkumpanjament għall-Politika Komuni tas-Sajd taht
ġestjoni kongunta

Artikolu 76
Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

Permezz ta' deroga mill-Artikolu 2 ta' dan ir-Regolament, dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 77
Ghanijiet Speċifiċi

Il-mizuri taht dan il-Kapitolu għandhom jappoġġjaw l-implimentazzjoni tal-Artikoli 37 u 46 tar-Regolament [dwar il-PKS].

Artikolu 78
Kontroll u Infurzar

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni kif speċifikat fl-Artikolu 46 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] u kif speċifikat fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009 li jistabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd ⁽³⁵⁾.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) ix-xiri jew l-iżvilupp tat-teknoloġija, inklużi hardwer u softwer, sistemi ta' identifikazzjoni tal-bastimenti (VDS), sistemi tas-CCTV u netwerks tal-IT li jippermettu l-ġbir, l-amministrazzjoni, il-validazzjoni, l-analizi u l-iskambju ta' dejta relatata mas-sajd, u l-iżvilupp ta' metodi ta' teħid ta' kampjuni għall-

---

³⁵ ĠU L 343, 22.12.2009, p. 1

istess dejta kif ukoll interkonnessjoni ma' sistemi transsettorjali ta' skambju tad-dejta;

- (b) ix-xiri u l-installazzjoni tal-komponenti meħtieġa biex jiżguraw it-trasmissjoni tad-dejta mill-atturi involuti fis-sajd u fil-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti tas-sajd lill-Istat Membru rilevanti u lill-awtoritajiet tal-UE, inklużi l-komponenti meħtieġa għas-sistemi elettronici ta' reġistrazzjoni u ta' rappurtar (ERS - electronic recording and reporting systems), is-sistemi ta' monitoraġġ tal-bastimenti (VMS - Vessel Monitoring Systems) u s-sistemi ta' identifikazzjoni awtomatika (AIS - Automatic Identification Systems) li jintużaw għal skopijiet ta' kontroll;
  - (c) ix-xiri u l-istallazzjoni tal-komponenti meħtieġa sabiex tkun żgurata traċabbiltà tal-prodotti tas-sajd u l-akkwakultura, kif definita fl-Artikolu 58 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009;
  - (d) l-implimentazzjoni ta' programmi mmirati lejn l-iskambju u l-analizi tad-dejta bejn l-Istati Membri;
  - (e) l-immodernizzar u x-xiri ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters ta' sorveljanza, sakemm dawn jintużaw mill-inqas 60 % tad-drabi għall-kontroll tas-sajd;
  - (f) ix-xiri ta' mezzi ta' kontroll oħrajn, inklużi mezzi li jippermettu l-kejl tal-qawwa tal-magni u apparat tal-użin;
  - (g) l-implimentazzjoni ta' proġetti pilota relatati mal-kontroll tas-sajd, inkluż l-analizi tad-DNA tal-ħut jew l-iżvilupp ta' websajts relatati mal-kontroll;
  - (h) programmi ta' skambji u taħriġ, inkluż bejn l-Istati Membri, ta' persunal responsabbli għall-monitoraġġ, kontroll u sorveljanza tal-attivitajiet tas-sajd;
  - (i) analizi tal-ispejjeż u l-benefiċċji, kif ukoll valutazzjoni tal-verifiki mwettqa u l-infiq imġarrab mill-awtoritajiet kompetenti biex iwettqu l-monitoraġġ, il-kontroll u s-sorveljanza;
  - (j) inizjattivi, inklużi seminars u għodod tal-midja, maħsuba biex itejbu l-għarfien kemm fost is-sajjieda u parteċipanti oħrajn bħal spetturi, prosekuturi pubbliċi u mħallfin, kif ukoll fost il-pubbliku ġenerali dwar il-ħtieġa tal-ġlieda tas-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat u dwar l-implimentazzjoni tar-regoli tal-PKS.
3. Il-miżuri elenkati fil-punti (h), (i) u (j) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu eligibbli biss għall-appoġġ jekk ikunu relatati mal-attivitajiet ta' kontroll imwettqa minn awtorità pubblika.
4. Fil-każ tal-miżuri elenkati fil-punti (d) u (h) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, wiehed biss mill-Istati Membri involuti għandu jinhatar bħala aġenzija tal-pagamenti.

Artikolu 79
Ġbir tad-Dejta

1. Il-FEMS għandu jappoġġja l-ġbir, il-ġestjoni u l-użu ta' dejta bijoloġika, teknika, ambjentali u soċjoekonomika primarja bħal fil-programm multiannwali tal-Unjoni msemmi fl-Artikolu 37(5) tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd].
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eliġibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) il-ġestjoni u l-użu tad-dejta għal skopijiet ta' analiżi xjentifika u l-implimentazzjoni tal-PKS;
  - (b) programmi multiannwali nazzjonali ta' teħid ta' kampjuni;
  - (c) monitoraġġ fuq il-baħar tas-sajd kummerċjali u rikreattiv;
  - (d) sħarriġ ta' riċerka fuq il-baħar;
  - (e) il-parteciġipazzjoni tar-rappreżentanti tal-Istati Membri f'laqgħat ta' koordinazzjoni reġjonali msemmija fl-Artikolu 37(4) tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd], f'laqgħat ta' organizzazzjonijiet reġjonali għall-ġestjoni tas-sajd li tagħhom l-UE hija siehba kuntrattwali jew osservatur jew f'laqgħat ta' korpi internazzjonali responsabbli biex jipprovdu pariri xjentifiċi.

TITOLU VI

MIŻURI FFINANZJATI TAHT ĠESTJONI DIRETTA

KAPITOLU I

II-Politika Marittima Integrata

Artikolu 80

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

Permezz ta' deroga mill-Artikolu 2 ta' dan ir-Regolament, dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 81

Kamp ta' applikazzjoni u ghanijiet

L-appoġġ taht dan il-Kapitolu għandu jikkontribwixxi għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Politika Marittima Integrata tal-Unjoni. Għandu:

- (a) irawwem l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' tmexxija integrata tal-affarijiet marittimi u kostali fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali, tal-baċini tal-baħar, tal-UE u internazzjonali, b'mod partikolari billi:
  - (i) jippromwovi azzjonijiet li jinkoraġġixxu lill-Istati Membri u lir-regġuni tal-UE biex jiżviluppaw, jintroduċu jew jimplimentaw tmexxija marittima integrata;
  - (ii) jippromwovi d-djalogu u l-kooperazzjoni ma' u fost l-Istati Membri u l-partijiet interessati fir-rigward ta' kwistjonijiet tal-baħar u marittimi, anki billi jiżviluppa strategiji għall-baċini tal-baħar;
  - (iii) jippromwovi l-pjattaformi u n-netwerks ta' kooperazzjoni transsettorjali, inklużi rappreżentanti ta' awtoritajiet pubbliċi, reġjonali u lokali, mill-industrija, mis-settur tat-turiżmu, ta' partijiet interessati tar-riċerka, ċittadini, minn organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-imsieħba soċjali;
  - (iv) jippromwovi l-iskambju tal-aqwa prattiċi u d-djalogu fil-livell internazzjonali, inkluż id-djalogu bilaterali mal-pajjiżi terzi mingħajr preġudizzju għal arrangamenti oħra jew arrangamenti li jista' jkun hemm bejn l-UE u l-pajjiżi terzi kkonċernati;
  - (v) iżid il-vizibbiltà ta' awtoritajiet pubbliċi, is-settur privat u l-pubbliku generali u jrawwem kuxjenza fosthom rigward approċċ integrat lejn l-affarijiet marittimi.
- (b) jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' inizjattivi transsettorjali li huma ta' benefiċċju reċiproku għas-setturi marittimi u/jew il-politiki settorjali differenti, billi jkunu kkunsidrati u jkompli jibni fuq għodod u inizjattivi eżistenti, bħal:

- (i) sorveljanza marittima integrata sabiex ittejjeb l-effettività u l-effiċjenza permezz tal-iskambju ta' informazzjoni fis-setturi u l-fruntieri filwaqt li jkunu ikkunsidrati kif xieraq is-sistemi eżistenti u dawk futuri;
  - (ii) pjanar spazjali marittimu u ġestjoni integrata taż-żoni kostali;
  - (iii) żvilupp progressiv ta' bazi ta' għarfien komprensiva u aċċessibbli ta' kwalità għolja għall-pubbliku dwar il-baħar li għandha tiffaċilita l-kondiviżjoni, l-użu mill-ġdid u t-tixrid ta' din id-dejta u l-għarfien fost varji gruppi ta' utenti.
- (c) Jappoġġja t-tkabbir ekonomiku sostenibbli, l-impjiegi, l-innovazzjoni u t-teknoloġiji l-ġodda fi hdan setturi marittimi emergenti u prospettivi f'reġjuni kostali b'kumplimentarjetà mal-attivitajiet settorjali u nazzjonali stabbiliti.
- (d) jippromwovi l-protezzjoni tal-ambjent marittimu, b'mod partikolari l-bijodiversità tiegħu u ż-żoni protetti tal-baħar bħaż-żoni Natura 2000, u l-użu sostenibbli tar-riżorsi marittimi u kostali u sabiex jiddefinixxi ulterjorment il-konfini tas-sostenibbiltà tal-attivitajiet tal-bniedem li jhallu impatt fuq l-ambjent marittimu, b'mod partikolari fil-qafas tad-Direttiva Qafas dwar l-Istrateġija Marittima.

Artikolu 82

Operazzjonijiet eliġibbli

1. Il-FEMS jista' jappoġġja operazzjonijiet skont l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 81, bħal:
  - (a) studji;
  - (b) proġetti, inkluż proġetti ta' prova u proġetti ta' kooperazzjoni;
  - (c) informazzjoni pubblika u l-qsim tal-aħjar prattika, kampanji li jqajmu kuxjenza u attivitajiet relatati ta' komunikazzjoni u tixrid bhall-kampanji pubbliċitarji, avvenimenti, l-iżvilupp u ż-żamma tal-websajts, pjattaformi għall-partijiet interessati, inkluż komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni sakemm dawn ikunu relatati mal-għanijiet ġenerali ta' dan ir-Regolament,
  - (d) konferenzi, seminars u workshops;
  - (e) skambju tal-aħjar prattiki, attivitajiet ta' koordinazzjoni, inklużi netwerks ta' skambju ta' informazzjoni u mekkaniżmi ta' tmexxija għall-istrateġiji għall-baċini tal-baħar;
  - (f) l-iżvilupp, it-tħaddim u l-manutenzjoni tas-sistemi tal-IT u netwerks li jippermettu l-ġbir, l-amministrazzjoni, il-validazzjoni, l-analiżi u l-iskambju ta' metodi ta' kampjunar u l-iskambju tagħhom għal dejta relatata mas-sajd kif ukoll bħala interkonnessjoni għal sistemi ta' skambju tad-dejta transsettorjali;
2. Sabiex jintlaħaq l-għan speċifiku li jiġu żviluppanti l-operazzjonijiet transsettorjali stabbiliti fl-Artikolu 81 b), il-FEMS jista' jappoġġja:

- (a) l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' għodod tekniċi għas-sorveljanza marittima integrata, b'mod partikolari għall-appoġġ tal-użu, it-tħaddim u ż-żamma ta' sistema deċentralizzata għall-iskambju ta' informazzjoni fil-qasam marittimu (Common Information Sharing Environment - CISE), b'mod partikolari billi jkunu magħquda flimkien is-sistemi eżistenti u dawk futuri;
- (b) l-attivitajiet ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni fost l-Istati Membri biex jiżviluppaw l-ippjanar spazjali marittimu u l-ġestjoni integrata taż-żoni kostali, inkluż l-infiq relatat mas-sistemi u l-prattiki tal-iskambju tad-dejta u attivitajiet ta' monitoraġġ, evalwazzjoni, it-tfassil u t-tħaddim ta' netwerks ta' esperti, u t-tfassil ta' programm bil-għan ta' bini tal-kapaċità għall-Istati Membri sabiex jimplementaw pjanar spazjali marittimu;
- (c) l-għodod tekniċi għat-twaqqif u t-tmexxija ta' Network Ewropew operazzjonali ta' Informazzjoni u Osservazzjoni dwar il-Baħar mahsub biex jiffaċilita l-ġbir, l-assemblaġġ, il-kontroll tal-kwalità, l-użu mill-ġdid u d-distribuzzjoni ta' dejta dwar il-baħar permezz ta' kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-Istati Membri involuti fin-network.

KAPITOLU II

Mizuri ta' akkumpanjament għall-Politika Komuni tas-Sajd u l-Politika Marittima Integrata taħt ġestjoni diretta

Artikolu 83

Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

Permezz ta' deroga mill-Artikolu 2 ta' dan ir-Regolament, dan il-Kapitolu għandu japplika wkoll għal operazzjonijiet li twettqu barra t-territorju tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 84

Ghanijiet Speċifiċi

Il-mizuri taħt dan il-Kapitolu għandhom jiffaċilitaw l-implimentazzjoni tal-PKS u tal-PMI, b'mod partikolari fir-rigward ta':

- (a) parir xjentifiku fil-kuntest tal-PKS;
- (b) mizuri speċifiċi ta' kontroll u ta' infurzar fil-kuntest tal-PKS;
- (c) kontribuzzjonijiet volontarji għall-organizzazzjonijiet internazzjonali;
- (d) Kunsilli Konsultattivi;
- (e) intelliġenza tas-suq;
- (f) Attivitajiet ta' komunikazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd u l-Politika Marittima Integrata.

Artikolu 85
Pariri Xjentifiċi u għarfien

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-provvista ta' riżultati xjentifiċi, b'mod partikolari proġetti ta' riċerka applikata marbuta direttament mal-provvista ta' opinjonijiet u pariri xjentifiċi, għall-iskop ta' deċiżjonijiet sodi u effiċjenti dwar il-ġestjoni tas-sajd fil-kuntest tal-PKS.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eligibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) studji u proġetti pilota meħtieġa għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PKS, inkluż dwar tipi alternattivi ta' tekniki ta' ġestjoni tas-sajd sostenibbli;
  - (b) it-tnejn u l-provvista ta' opinjonijiet u pariri xjentifiċi minn korpi xjentifiċi, inklużi korpi konsultattivi xjentifiċi responsabbli għall-valutazzjonijiet tal-ħażniet, minn esperti indipendenti u minn istituzzjonijiet tar-riċerka;
  - (c) il-parteciġazzjoni ta' esperti fil-laqgħat dwar kwistjonijiet xjentifiċi u tekniċi fil-qasam tas-sajd u gruppi ta' ħidma esperti kif ukoll f'korpi konsultattivi internazzjonali u f'laqgħat fejn tkun meħtieġa l-kontribuzzjoni tal-esperti dwar is-sajd;
  - (d) l-infiq imġarrab mill-Kummissjoni għal servizzi relatati mal-ġbir, il-ġestjoni u l-użu tad-dejta, mal-organizzazzjoni u l-ġestjoni tal-laqgħat tal-esperti fis-sajd u l-ġestjoni tal-programmi ta' ħidma annwali marbuta mal-għarfien expert xjentifiku u tekniku fil-qasam tas-sajd, mal-ipproċessar tal-biċċiet tad-dejta u d-dejtasets, u mal-ħidma preparatorja mmirata biex twassal opinjonijiet u pariri xjentifiċi;
  - (e) l-attivitajiet ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-ġbir tad-dejta, inkluż il-ħolqien u t-tmexxija ta' databases reġjonalizzati għall-ħżin, il-ġestjoni u l-użu tad-dejta li minnhom tibbenifika l-kooperazzjoni reġjonali u li jtejbju l-attivitajiet tal-ġbir u l-ġestjoni tad-dejta, kif ukoll il-kompetenzi xjentifiċi b'appoġġ għall-ġestjoni tas-sajd.

Artikolu 86
Kontroll u infurzar

1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-implimentazzjoni ta' sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar tal-Unjoni kif stipulat fl-Artikolu 46 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] u kif speċifikat fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009 li jstabilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd.
2. B'mod partikolari, għandhom ikunu eligibbli t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin:
  - (a) ix-xiri kongunt minn bosta Stati Membri li jappartjenu għall-istess zona ġeografika, ta' bastimenti, inġenji tal-ajru u elikopters ta' sorveljanza, sakemm dawn jintużaw mill-inqas 60 % tad-drabi għall-kontroll tas-sajd;

- (b) in-nefqa marbuta mal-valutazzjoni u l-iżvilupp ta' teknoloġiji ta' kontroll ġodda;
  - (c) l-infiq operazzjonali kollu relatat ma' spezzjoni, mill-ispetturi tal-Kummissjoni, tal-implimentazzjoni tal-PKS mill-Istati Membri, u b'mod partikolari missjonijiet ta' spezzjoni, tagħmir tas-sigurtà u taħriġ tal-ispetturi, l-organizzazzjoni ta' laqgħat jew il-partecipazzjoni fihom u l-kiri jew ix-xiri ta' mezzi ta' spezzjoni mill-Kummissjoni, kif speċifikat fit-Titolu X tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 tal-20 ta' Novembru 2009.
3. Fil-każ tal-miżura elenkata fil-punt (a) tal-paragrafu 2, wieħed biss mill-Istati Membri involuti għandu jinhatar bħala benefiċjarju.

Artikolu 87

Kontribuzzjonijiet volontarji lil organizzazzjonijiet internazzjonali

Il-FEMS jista' jappoġġja t-tipi ta' operazzjonijiet li ġejjin fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali:

- (a) finanzjament volontarju provdut lill-organizzazzjonijiet tan-Nazzjonijiet Uniti kif ukoll finanzjament volontarju provdut lil kwalunkwe organizzazzjoni internazzjonali attiva fil-qasam tal-Liġi tal-Baħar;
- (b) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji volontarji għat-tnejjiet għal organizzazzjonijiet internazzjonali ġodda jew għat-tnejjija ta' trattati internazzjonali ġodda li huma ta' interess għall-Unjoni Ewropea;
- (c) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji volontarji għall-ħidma jew programmi xjentifiċi mwettqa minn organizzazzjonijiet internazzjonali li huma ta' interess speċjali għall-Unjoni Ewropea;
- (d) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal kwalunkwe attività (inklużi laqgħat ta' ħidma, informali jew straordinarji tal-partijiet kontraenti) li tiddefendi l-interessi tal-Unjoni Ewropea fl-organizzazzjonijiet internazzjonali u ssaħħaħ il-kooperazzjoni mal-imsieħba tagħha f'dawn l-organizzazzjonijiet. F'dan ir-rigward, meta l-preżenza tar-rappreżentanti ta' pajjiżi terzi fin-negozjati u l-laqgħat fi hdan il-forums u l-organizzazzjonijiet internazzjonali ssir meħtieġa għall-interessi tal-Unjoni Ewropea, il-FEMS għandu jhallas l-ispejjeż tal-partecipazzjoni tagħhom.

Artikolu 88

Kunsilli Konsultattivi

- 1. Il-FEMS jista' jappoġġja l-ispejjeż operazzjonali tal-Kunsilli Konsultattivi stabbiliti mill-Artikolu 52 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd].
- 2. Kunsill Konsultattiv li jkollu personalità ġuridika jista' japplika għal appoġġ tal-Unjoni bħala korp li jsegwi għan ta' interess Ewropew ġenerali.

Artikolu 89
Intelliġenza dwar is-suq

Il-FEMS jista' jappoġġja l-iżvilupp u t-tixrid tal-għarfien dwar is-suq għal prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 49 tar-[Regolament (UE) Nru dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura].

Artikolu 90
Attivitajiet ta' komunikazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd u tal-Politika Marittima Integrata

Il-FEMS jista' jappoġġja:

- (a) l-ispejjeż għall-attivitajiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni marbuta mal-Politika Komuni tas-Sajd u mal-Politika Marittima Integrata, inklużi:
- (b) l-ispejjeż għall-produzzjoni, it-traduzzjoni u t-tixrid ta' materjal imfassal għall-htigijiet speċifiċi tal-gruppi differenti fil-mira f'format bil-miktub, awdjoviziv u elettroniku;
- (c) l-ispejjeż għat-tnejn u l-organizzazzjoni ta' avvenimenti u laqgħat biex jinformat jew jiġbru l-opinjoni tal-partijiet differenti kkonċernati mill-Politika Komuni tas-Sajd u mill-Politika Marittima Integrata.
- (d) l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u tal-akkomodazzjoni mgarrba mill-esperti u mir-rappreżentanti tal-partijiet interessati mistiedna mill-Kummissjoni għall-laqgħat.
- (e) l-ispejjeż tal-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni Ewropea sakemm ikunu marbuta mal-għanijiet ġenerali ta' dan ir-Regolament.

KAPITOLU III
Assistenza teknika

Artikolu 91
Assistenza teknika fuq inizjattiva tal-Kummissjoni

Sogġett għal-limitu massimu ta' 1.1 % ta' dan il-fond, fuq inizjattiva tal-Kummissjoni, il-FEMS jista' jappoġġja:

- (a) il-miżuri ta' assistenza teknika speċifikati fl-Artikolu 51(1) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament;
- (b) l-implimentazzjoni tal-ftehimiet tas-sajd sostenibbli u l-partecipazzjoni tal-Unjoni fl-organizzazzjonijiet ta' gestjoni tas-sajd reġjonali;
- (c) it-twaqqif ta' netwerk Ewropew ta' FLAGS immirat lejn il-bini tal-kapaċità, it-tixrid tal-informazzjoni, l-iskambju ta' esperjenzi u l-aqwa prattiċi u l-appoġġ għall-

kooperazzjoni bejn is-sħubiji lokali. Dan in-netwerk għandu jikkoopera mal-korpi tan-netwerking u l-appoġġ tekniku għall-iżvilupp lokali mwaqqfa mill-FEŻR, il-FSE u l-FAEŻR fir-rigward tal-attivitajiet ta' żvilupp lokali u l-kooperazzjoni transnazzjonali tagħhom.

Artikolu 92

Assistenza teknika fuq inizjattiva tal-Istati Membri

1. Soġġett għal-limitu massimu ta' 5 % tal-ammont totali tal-programm operazzjonali, fuq inizjattiva ta' Stat Membru il-FEMS jista' jappoġġja:
  - (a) il-miżuri ta' assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 52(1) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni];
  - (b) it-twaqqif ta' netwerks nazzjonali mmirati lejn it-tixrid tal-informazzjoni, il-bini tal-kapaċità, l-iskambju tal-aqwa prattiċi u l-appoġġ għall-kooperazzjoni bejn il-FLAGs fit-territorju tagħhom
2. Bħala eċċezzjoni, u f'ċirkostanzi debitament ġustifikati, jista' jinqabeż il-limitu massimu msemmi fil-paragrafu 1.
3. L-ispejjeż tal-korp ta' ċertifikazzjoni ma għandhomx ikunu eliġibbli fil-kuntest tal-paragrafu 1.
4. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar id-definizzjoni tal-attivitajiet li għandhom jitwettqu minn netwerks nazzjonali msemmija fil-paragrafu 1.

TITOLU VII

IMPLIMENTAZZJONI TAHT ĠESTJONI KONGUNTA

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 93

Kamp ta' applikazzjoni

Dan it-Titolu għandu japplika għall-miżuri ffinanzjati taht ġestjoni kongunta kif stabbilit fit-Titolu V

KAPITOLU II

Mekkanizmu ta' twassil

TAQSIMA 1

APPOĠĠ MILL-FEMS

Artikolu 94

Determinazzjoni tar-rati ta' kofinanzjament

1. Id-deċizzjoni tal-Kummissjoni li tapprova l-programm operazzjonali għandha tistabbilixxi l-kontribuzzjoni massima tal-FEMS għal dak il-programm.
2. Il-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tiġi kkalkolata fuq il-bażi tal-ammont ta' nfiq pubbliku eliġibbli.

Il-programm operazzjonali għandu jistabbilixxi r-rata tal-kontribuzzjoni tal-FEMS applikabbli għal kull wieħed mill-għanijiet definiti skont il-prijoritajiet tal-Unjoni għall-FEMS, kif imsemmija fl-Artikolu 6. Ir-rata massima tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun 75 % tal-infiq pubbliku eliġibbli.

Ir-rata minima tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun 20 %.

3. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 2, il-kontribuzzjoni tal-FEMS għandha tkun:
  - (a) 100 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ taht l-għajnuna għall-ħżin imsemmija fl-Artikolu 70;
  - (b) 100 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-kumpens tar-regim imsemmi fl-Artikolu 73;
  - (c) 50 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 78(2)(e);

- (d) 80 % tal-infiq pubbliku eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 78(2)(a) sa (d) u (f) sa (j);
- (e) 65 % tal-infiq eliġibbli għall-appoġġ imsemmi fl-Artikolu 79.

Artikolu 95

L-intensità tal-ghajnuna pubblika

1. L-Istati Membri għandhom japplikaw intensità massima ta' għajnuna pubblika ta' 50 % tal-infiq eliġibbli totali tal-operazzjoni.
2. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom japplikaw intensità ta' għajnuna pubblika ta' 100 % tal-infiq pubbliku eliġibbli tal-operazzjoni fejn:
  - (a) il-benefiċjarju jkun korp legali pubbliku;
  - (b) l-operazzjoni tkun relatata mal-ghajnuna għall-ħzin imsemmija fl-Artikolu 70;
  - (c) l-operazzjoni tkun relatata mar-reġim ta' kumpens imsemmi fl-Artikolu 73;
  - (d) l-operazzjoni tkun relatata mal-ġbir tad-dejta msemmi fl-Artikolu 79.
3. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu japplikaw intensità ta' għajnuna pubblika bejn 50 % u massimu ta' 100 % tal-infiq eliġibbli totali meta l-operazzjoni tkun implimentata skont il-Kapitolu III tat-Titolu V u tkun tissodisfa waħda mill-kriterji li ġejjin:
  - (a) interess kollettiv;
  - (b) benefiċjarju kollettiv;
  - (c) aċċess pubbliku għar-riżultati tal-operazzjoni;
  - (d) karatteristiċi innovattivi tal-proġett fil-livell lokali.
4. Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1, għandhom japplikaw il-punti perċentwali addizzjonali ta' intensità tal-ghajnuna pubblika kif stabbiliti fl-Anness I.
5. L-intensità minima tal-ghajnuna pubblika għandha tkun 20 % tal-infiq eliġibbli totali tal-operazzjoni.
6. Permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3), il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi kif għandhom japplikaw il-punti perċentwali differenti ta' intensità tal-ghajnuna pubblika fil-każ fejn jiġu sodisfatti diversi kundizzjonijiet tal-Anness I.

TAQSIMA 2 IL-ĠESTJONI FINANZJARJA U L-UŻU TAL-EURO

Artikolu 96

Arranġamenti ta' prefinanzjament

1. Minbarra r-regoli ġenerali tal-Artikolu 72 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], u wara d-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tapprova l-programm operazzjonali, għandu jithallas mill-Kummissjoni ammont inizjali ta' prefinanzjament għall-perjodu kollu ta' programmar. Dan għandu jirrappreżenta 4 % tal-kontribuzzjoni mill-baġit tal-Unjoni lill-programm operazzjonali kkonċernat. Jista' jinqasam f'zewġ pagamenti skont id-disponibbiltà tal-baġit.
2. L-imghax iġġenerat fuq il-prefinanzjament għandu jiġi assenjat lill-programm operazzjonali ikkonċernat u mnaqqas mill-ammont tal-infiq pubbliku indikat fid-dikjarazzjoni finali tal-infiq.

Artikolu 97

Sena fiskali

Is-sena fiskali għandha tkopri l-ispejjeż imħallsa u d-dhul riċevut u mdaħħal fil-kontijiet tal-baġit tal-FEMS mill-aġenzija tal-pagamenti fir-rigward tas-sena «N» li tibda fis-16 ta' Ottubru tas-sena «N-1» u li tintemm fil-15 ta' Ottubru tas-sena «N».

Artikolu 98

Pagamenti interim

1. Il-pagamenti interim għandhom isiru għal kull programm operazzjonali. Dawn għandhom jiġu kkalkolati billi tiġi applikata r-rata ta' kofinanzjament għal kull prijorità tal-Unjoni għan-nefqa pubblika ċċertifikata li tappartjeni għaliha.
2. Soġġetta għad-disponibbiltà tar-rizorsi, il-Kummissjoni għandha tagħmel pagamenti intermedji sabiex tirrimborza n-nefqa mgarrba mill-aġenziji tal-pagamenti akkreditata fl-implimentazzjoni tal-programmi.
3. Kull pagament interim għandu jsir soġġett għall-konformità mar-rekwiziti li ġejjin:
  - (a) il-prezentazzjoni lill-Kummissjoni ta' dikjarazzjoni tan-nefqa ffirmata mill-aġenzija tal-pagamenti akkreditata, skont l-Artikolu 124(1)(c);
  - (b) ebda eċċess tal-kontribuzzjoni totali tal-FEMS għal kull prijorità tal-Unjoni għall-perjodu kollu kopert mill-programm ikkonċernat;
  - (c) il-prezentazzjoni lill-Kummissjoni tal-ahhar rapport tal-progress annwali dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali.

4. Jekk ma jiġix issodisfat wiehed mir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 3, il-Kummissjoni għandha minnufih tinforma b'dan lill-aġenzija tal-pagamenti akkreditata. Jekk ma jintlahaqx wiehed mir-rekwiżiti stipulati fil-punt (a) jew (c) tal-paragrafu 3, id-dikjarazzjoni tan-nefqa għandha titqies bħala mhux ammissibbli.
5. Il-Kummissjoni għandha tagħmel pagamenti interim fi żmien 45 jum mir-registrazzjoni ta' dikjarazzjoni tan-nefqa li għaliha jiġu ssodisfati r-rekwiżiti msemmija fil-paragrafu 3, mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 123 u 127.
6. L-aġenziji tal-pagamenti akkreditati għandhom jistabilixxu u jibagħtu d-dikjarazzjonijiet intermedji tal-infiq relatati mal-programmi operattivi lill-Kummissjoni, fi hdan il-perjodi stabbiliti mill-Kummissjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 151(2).

Id-dikjarazzjonijiet intermedji tal-infiq fir-rigward tan-nefqa mgarrba mis-16 ta' Ottubru 'il quddiem għandhom jiġu rreġistrati fil-baġit tas-sena ta' wara.

Artikolu 99

Il-pagament tal-bilanċ u l-gheluq tal-programm

1. Wara li tirċievi l-aħħar rapport tal-progress annwali dwar l-implimentazzjoni ta' programm operazzjonali, il-Kummissjoni għandha thallas il-bilanċ, soġġetta għad-disponibbiltà tar-rizorsi, fuq il-baži tal-pjan finanzjarju fis-sehħ, tal-kontijiet annwali għall-aħħar sena ta' eżekuzzjoni għall-programm operazzjonali rilevanti u tad-deċiżjoni ta' approvazzjoni korrispondenti. Dawk il-kontijiet għandhom jiġu pprezentati lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn 6 xhur wara d-data ta' eliġibbiltà finali tan-nefqa u għandhom ikopru n-nefqa mgarrba mill-aġenzija tal-pagamenti sal-aħħar data ta' eliġibbiltà tan-nefqa.
2. Il-bilanċ għandu jithallas mhux aktar tard minn sitt xhur wara li l-informazzjoni u d-dokumenti msemmija fil-paragrafu 1 jitqiesu bħala li ġew irċevuti mill-Kummissjoni u wara li jkun ġie approvat l-aħħar kont annwali. L-ammonti li jkunu għadhom impenjati wara li jithallas il-bilanċ għandhom jiġu dizimpenjati mill-Kummissjoni fi żmien perjodu ta' sitt xhur, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 100.
3. Jekk sal-limitu ta' żmien stabbilit fil-paragrafu 1 il-Kummissjoni ma tkunx irċeviet l-aħħar rapport tal-progress annwali u d-dokumenti meħtieġa għall-approvazzjoni tal-kontijiet tal-aħħar sena ta' eżekuzzjoni għall-programm, il-bilanċ għandu jiġi dizimpenjat skont l-Artikolu 100.

Artikolu 100

Dizimpenn

Il-Kummissjoni għandha tiddizimpenja kwalunkwe porzjon ta' impenn baġitarju għal programm operazzjonali li ma jkunx intuża bi skop ta' prefinanzjament jew sabiex isiru pagamenti interim jew li għalih ma giet ipprezentata lill-Kummissjoni l-ebda dikjarazzjoni tal-infiq li tissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 98(3) fir-rigward tal-infiq imġarrab sal-31 ta' Diċembru tat-tieni sena wara dik tal-impenn baġitarju.

Artikolu 101
Użu tal-Euro

1. L-ammonti stabbiliti fil-programm operazzjonali ipprezentat mill-Istat Membru, id-dikjarazzjonijiet iċċertifikati tal-infiq, l-applikazzjonijiet għall-ħlas u l-infiq imsemmi fir-rapporti ta' implimentazzjoni annwali u finali għandhom ikunu denominati fl-euro.
2. L-Istati Membri li ma jkunux adottaw l-euro bħala l-munita tagħhom fid-data ta' applikazzjoni għall-ħlas għandhom jikkonvertu f'euro l-ammonti tal-ispejjeż imġarrba fil-munita nazzjonali.

Dawk l-ammonti għandhom jiġu konvertiti fil-munita euro bl-użu tar-rata ta' kontabbiltà ta' kull xahar tal-Kummissjoni fix-xahar li matulu l-infiq kien irregistrat fil-kontijiet tal-aġenzija tal-pagamenti tal-programm operazzjonali ikkonċernat. Din ir-rata għandha tiġi ppubblikata elettronikament mill-Kummissjoni kull xahar.

3. L-ammonti rkuprati fil-munita nazzjonali mill-Istati Membri li ma adottawx l-euro bħala l-munita tagħhom fid-data tal-irkupru għandhom jiġu konvertiti fl-euro bl-użu tar-rata tal-kambju msemmija fil-paragrafu 2.
4. Meta l-euro ssir il-munita ta' Stat Membru, il-proċedura ta' konverżjoni stabbilita fil-paragrafu 3 għandha tkompli tapplika għall-infiq irregistrat fil-kontijiet mill-aġenzija tal-pagamenti qabel id-data tad-dħul fis-seħħ tar-rata ta' konverżjoni fissa bejn il-munita nazzjonali u l-euro.

TAQSIMA 3
ELIĠIBBILTÀ TAL-INFIQ U D-DURABBILTÀ

Artikolu 102
Infiq eliġibbli

1. Minbarra r-regoli ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 55(1) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], il-pagamenti minn benefiċjarji għandhom jiġu sostnuti minn fatturi u dokumenti li jservu bħala prova tal-pagament.
2. L-ispejjeż indiretti taħt il-Kapitolu III tat-Titolu V biss għandhom ikunu eliġibbli għall-kontribuzzjoni mill-FEMS.
3. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 55(7) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxu Dispożizzjonijiet Komuni], infiq li jsir eliġibbli minħabba emenda ta' programm taħt l-Artikolu 22(2) għandu jkun eliġibbli biss mill-1 ta' Jannar tas-sena ta' wara s-sottomissjoni tal-emenda.

Artikolu 103

Kalkolu tal-ispejjeż simplifikati, l-ispejjeż addizzjonali jew id-dhul mitluf

Meta l-għajjnuna tinghata fuq il-baži ta' spejjeż simplifikati, spejjeż addizzjonali jew dhul mitluf, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-kalkoli rilevanti jkunu adegwati, preċiżi u stabbiliti bil-quddiem fuq il-baži ta' kalkolu ġust, ekwitabbli u verifikabbli.

Artikolu 104

Hlasijiet bil-quddiem

1. Il-pagament ta' hlasijiet bil-quddiem għandu jkun soġġett għat-twaqqif ta' garanzija tal-bank jew garanzija ekwivalenti li tikkorrispondi għal 100 % tal-ammont tal-hlas bil-quddiem.
2. Fil-każ ta' benefiċjarji pubbliċi, il-hlasijiet bil-quddiem għandhom jithallsu lil municiipalitajiet, awtoritajiet reġjonali u assoċjazzjonijiet tagħhom, u lil korpi tal-liġi pubblika.
3. Faċilità mogħtija bħala garanzija minn awtorità pubblika għandha titqies bħala ekwivalenti għall-garanzija msemmija fil-paragrafu 1, jekk l-awtorità tiegħu l-impenn li tħallas l-ammont kopert minn dik il-garanzija, jekk ma jkunx stabbilit l-intitolament għall-hlas bil-quddiem imħallas.
4. Il-garanzija tista' tigi rilaxxata meta l-aġenzija tal-pagamenti kompetenti tistabbilixxi li l-ammont ta' nfiq reali li jikkorrispondi għall-kontribuzzjoni pubblika relatata mal-operazzjoni jaqbeż l-ammont tal-hlas bil-quddiem.

Artikolu 105

Id-durabbiltà tal-kriterji għall-ammissibbiltà tal-operazzjoni

1. Il-benefiċjarju għandu jkompli jikkonforma mal-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà msemmija fl-Artikolu 12(1), wara li jissottometti l-applikazzjoni u matul il-perjodu shiħ ta' implimentazzjoni tal-operazzjoni u, għal ċerti tipi ta' operazzjonijiet, anki għal perjodu indefinit ta' żmien wara l-aħħar pagament.
2. Il-Kummissjoni għandha tinghata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 li jikkonċerna l-identifikazzjoni:
  - (a) ta' tipi ta' operazzjonijiet li għalihom irid ikun hemm konformità mal-kundizzjonijiet ta' ammissibbiltà wara l-aħħar pagament u
  - (b) tal-perjodu ta' żmien imsemmi fil-paragrafu 1.

Il-Kummissjoni għandha teżerċita dan l-għoti tas-setgħa b'rispett shiħ tal-prinċipju ta' proporzjonalità u billi tikkunsidra r-riskju li n-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS rispettivi jikkostitwixxi theddid serju għall-użu sostenibbli tar-riżorsi bijoloġiċi marittimi ħajjin li jirrestawraw u jħarsu l-popolazzjoni tal-ispeċijiet maħsuda 'l fuq mil-livelli li jista' johloq l-MSY, is-sostenibbiltà tal-istokkijiet ikkonċernati jew il-konservazzjoni tal-ambjent marittimu.

KAPITOLU III

Sistemi ta' ġestjoni u kontroll

Artikolu 106

Responsabbiltajiet tal-Istati Membri

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li tkun ġiet stabbilita sistema ta' ġestjoni u kontroll għall-programm operazzjonali sabiex tiżgura allokkazzjoni u separazzjoni ċari tal-funzjonijiet bejn l-Awtorità Amministrattiva u l-aġenzija ta' pagamenti u l-korp ta' ċertifikazzjoni. L-Istati Membri għandhom ikunu responsabbli mill-iżgurar li s-sistema taħdem b'mod effettiv matul il-perjodu ta' programmar.

Artikolu 107

L-awtoritajiet kompetenti

1. Għall-programm operazzjonali, l-Istati Membri għandhom jaħtru l-awtoritajiet li ġejjin:
  - (a) l-awtorità amministrattiva, li tista' tkun jew korp tal-liġi pubblika jew privata, jew l-Istat Membru stess meta jwettaq dak il-kompitu, sabiex dawn ikunu inkarigati mill-ġestjoni tal-programm ikkonċernat;
  - (b) l-aġenzija tal-pagamenti akkreditata fis-sens tal-Artikolu 109;
  - (c) il-korp ta' ċertifikazzjoni fis-sens tal-Artikolu 112.
2. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu b'mod ċar il-kompiti tal-awtorità amministrattiva, tal-aġenzija tal-pagamenti u, taħt l-iżvlupp lokali sostenibbli, il-gruppi ta' azzjoni lokali msemmija fl-Artikolu 62 fir-rigward tal-applikazzjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà u tal-għażla u l-proċedura ta' għażla tal-proġetti.

Artikolu 108

Awtorità amministrattiva

1. L-awtorità amministrattiva għandha tkun responsabbli għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-programm b'mod effiċjenti, effettiv u korrett, u partikolarment għal:
  - (a) l-iżgurar ta' sistema elettronika sigura sabiex tirreġistra, iżzomm, tamministra u tirraporta informazzjoni statistika dwar il-programm u l-implimentazzjoni tiegħu meħtieġa għall-finijiet ta' monitoraġġ u evalwazzjoni u, b'mod partikolari, l-informazzjoni meħtieġa sabiex jiġi sorveljat il-progress lejn l-għanijiet definiti tal-prijoritajiet tal-Unjoni;
  - (b) fuq bażi trimestrali, il-provvediment lill-Kummissjoni bid-dejta rilevanti dwar l-operazzjonijiet magħżula għall-finanzjament, inklużi l-karatteristiċi ewlenin tal-benefiċjarju u tal-operazzjoni stess;

- (c) l-iżgurar li l-benefiċjarji u korpi oħra involuti fl-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet:
  - (i) ikunu informati bl-obbligi tagħhom li jirriżultaw mill-ghajnuna mogħtija, u jew iżommu sistema ta' kontabbiltà separata jew inkella kodiċi tal-kontabbiltà adegwat għat-tranzazzjonijiet kollha relatati mal-operazzjoni;
  - (ii) ikunu konxji mir-rekwiżiti li jikkonċernaw il-forniment ta' dejta lill-awtorità amministrattiva u ż-żamma tal-eżiti u r-riżultati;
- (d) l-iżgurar li l-evalwazzjoni ex ante msemmija fl-Artikolu 48 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] tkun konformi mas-sistema ta' evalwazzjoni u monitoraġġ imsemmija fl-Artikolu 131 u li taċċettaha u tissottomettiha lill-Kummissjoni;
- (e) l-iżgurar li l-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 49 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] ikun fis-seħħ, li l-evalwazzjoni ex post imsemmija fl-Artikolu 140 issir fil-limiti ta' żmien stabbiliti fl-Artikolu msemmi, bil-għan li tiżgura li dawn l-evalwazzjonijiet ikunu konformi mas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 131 u li jiġu sottomessi lill-Kumitat ta' Monitoraġġ imsemmi fl-Artikolu 136 u lill-Kummissjoni;
- (f) provvediment lill-kumitat ta' monitoraġġ msemmi fl-Artikolu 136 bl-informazzjoni u d-dokumenti meħtieġa sabiex ikun jista' jissorvelja l-implimentazzjoni tal-programm fid-dawl tal-ghanijiet u l-prijoritajiet speċifiċi tiegħu;
- (g) thejjija tar-rapport tal-implimentazzjoni annwali msemmi fl-Artikolu 138 inklużi tabelli ta' monitoraġġ aggregati u, wara l-approvazzjoni mill-kumitat ta' monitoraġġ imsemmi fl-Artikolu 136, tipprezentah lill-Kummissjoni;
- (h) l-iżgurar li l-aġenzija tal-pagamenti tirċievi l-informazzjoni kollha meħtieġa, b'mod partikolari dwar il-proċeduri mħaddma u kwalunkwe kontrolli mwettqa fir-rigward tal-operazzjonijiet magħżula għal finanzjament, qabel ma jiġu awtorizzati l-pagamenti;
- (i) l-iżgurar tal-pubbliċità għall-programm billi tinforma lil benefiċjarji potenzjali, organizzazzjonijiet professjonali, l-imsieħba ekonomiċi u soċjali, il-korpi involuti fil-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, u l-organizzazzjonijiet mhux governattivi kkonċernati, inklużi organizzazzjonijiet ambjentali, dwar il-possibiltajiet offruti mill-programm u r-regoli sabiex jinkiseb l-aċċess għall-finanzjament tal-programm, kif ukoll billi tinforma lill-benefiċjarji tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni u lill-pubbliku ġenerali dwar l-irwol tal-Unjoni fil-programm.

2. L-Istat Membru jew l-awtorità amministrattiva jistgħu jaħtru korp intermedju wiehed jew aktar, inklużi awtoritajiet lokali jew reġjonali, jew organizzazzjonijiet mhux governattivi sabiex iwettqu l-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet ta' żvilupp rurali.

3. Meta parti mill-kompiti tagħha tiġi ddelegata lil xi korp ieħor, l-awtorità amministrattiva għandha tiegħu r-responsabbiltà sħiħa tal-effiċjenza u l-korrettezza tal-ġestjoni u l-implimentazzjoni ta' dawk il-kompiti. L-awtorità amministrattiva għandha tiżgura li jiġu implimentati dispożizzjonijiet xierqa sabiex il-korp l-ieħor ikun jista' jikseb id-dejta u l-informazzjoni kollha meħtieġa għat-twettiq ta' dawn il-kompiti.

Artikolu 109

Akkreditazzjoni u rtirar tal-akkreditazzjoni tal-aġenzija tal-pagamenti

1. L-aġenzija tal-pagamenti għandha tkun dipartiment jew korp iddedikat tal-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni u l-kontroll tal-infiq. Bl-eċċezzjoni tal-pagamenti, l-eżekuzzjoni ta' dawk il-kompiti tista' tkun delegata.
2. L-Istati Membri għandhom jakkreditaw dipartimenti jew korpi bħala aġenziji tal-pagamenti li jissodisfaw il-kriterji ta' akkreditazzjoni li għandhom jiġu stabbiliti mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 111(2).
3. Il-persuna responsabbli għall-aġenzija ta' pagamenti akkreditati għandha tiġbor l-informazzjoni elenkata fl-Artikolu 75(1)(a), (b) u (c) tar-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni].
4. Fejn aġenzija tal-pagamenti akkreditata ma tissodisfax jew ma tibqax tissodisfa wieheċ jew aktar mill-kriterji tal-akkreditazzjoni msemmija fil-paragrafu 2, l-Istat Membru għandu jirtira l-akkreditazzjoni tiegħu sakemm l-aġenzija tal-pagamenti ma tagħmilx il-bidliet meħtieġa f'perjodu li għandu jiġi ddeterminat skont is-severità tal-problema.
5. L-aġenziji tal-pagamenti għandhom jamministraw u jiżguraw il-kontroll tal-operazzjonijiet marbuta mal-interventi pubbliċi li huma responsabbli għalihom u għandhom jieħdu r-responsabbiltà sħiħa f'dak il-qasam.

Artikolu 110

Hlas sħiħ lill-benefiċjarji

Sakemm ma jkunx esplicitament stabbilit mod ieħor fil-leġislazzjoni tal-Unjoni, il-pagamenti relatati mal-finanzjament stabbilit f'dan ir-Regolament għandhom jithallsu b'mod sħiħ lill-benefiċjarji.

Artikolu 111

Setgħat tal-Kummissjoni

Sabiex tiżgura t-tħaddim tajjeb tas-sistema stabbilita fl-Artikolu 106, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 dwar:

- (a) il-kondizzjonijiet minimi għall-akkreditazzjoni tal-aġenziji tal-pagamenti fir-rigward tal-ambjent intern, l-attivitajiet ta' kontroll, l-informazzjoni u l-komunikazzjoni, u l-monitoraġġ, kif ukoll ir-regoli dwar il-proċedura għall-ħruġ u l-irtirar tal-akkreditazzjoni;

- (b) ir-regoli relatati mas-supervizjoni u l-procedura għar-revizjoni tal-akkreditazzjoni tal-aġenziji tal-pagamenti;
- (c) l-obbligi tal-aġenziji tal-pagamenti fir-rigward tal-kontenut tar-responsabbiltajiet tal-ġestjoni u l-kontroll tagħhom.

Artikolu 112

Korpi ta' ċertifikazzjoni

1. Il-korp ta' ċertifikazzjoni għandu jkun korp ta' verifika pubbliku jew privat maħtur mill-Istat Membru li għandu jipprovdi opinjoni dwar id-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni tal-ġestjoni li tkopri l-kompletezza, il-preċiżjoni u l-veraċità tal-kontijiet annwali tal-aġenzija tal-pagamenti, il-funzjonament xieraq tas-sistema ta' kontroll intern, kif ukoll il-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet sottostanti, kif ukoll ir-rispett tal-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja tajba. Għandu jkun indipendenti fil-livell operazzjonali mill-aġenzija tal-pagamenti, mill-awtorità amministrattiva u mill-awtorità li akkreditat lil dik l-aġenzija ta' pagamenti.
2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 li jstabilixxi regoli dettaljati dwar l-istatus tal-korpi ta' ċertifikazzjoni, il-kompiti speċifiċi, inklużi l-verifiki, li dawn iridu jwettqu kif ukoll iċ-ċertifikati u r-rapporti, flimkien mad-dokumenti li jakkumpanjawhom, li għandhom jitfasslu minn dawk il-korpi.

Artikolu 113

Ammissibbiltà tal-pagamenti li jsiru mill-aġenziji tal-pagamenti

L-infiq taht il-ġestjoni kongunta msemmija fit-Titolu V u taht l-assistenza teknika msemmija fl-Artikolu 92 jista' jiġi kopert mill-finanzjament tal-Unjoni jekk dan isir mill-aġenziji tal-pagamenti akkreditati biss.

KAPITOLU IV

Kontroll mill-Istati Membri

Artikolu 114

Responsabbiltajiet tal-Istati Membri

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw, fi hdan il-qafas tal-FEMS, id-dispożizzjonijiet legiżlattivi, regolatorji u amministrattivi kollha u jieħdu kwalunkwe miżura oħra meħtieġa biex jiżguraw il-protezzjoni effettiva tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni u b'mod partikolari biex:
  - (a) Ikunu vverifikati l-legalità u r-regolarità tal-operazzjonijiet iffinanzjati inkluż li l-prodotti u servizzi kofinanzjati jkunu ntbagħtu u li l-infiq ddikjarat mill-benefiċjarju jkun tħallas minnhom u li tikkonforma mal-liġi tal-Unjoni u nazzjonali applikabbli, mal-programm operazzjonali u l-kundizzjonijiet għall-appoġġ tal-operazzjoni;

- (b) Jiżguraw li l-benefiċjarji involuti fl-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet rimborsati abbażi tal-ispejjeż eliġibbli mgarrba jzommu jew sistema ta' kontabbiltà separata jew kodiċi ta' kontabbiltà xierqa għat-tranzazzjonijiet kollha relatati ma' operazzjoni;
  - (c) jistabilixxu proċedura sabiex jiżguraw li jkun hemm id-dokumenti dwar in-nefqa u l-awditjar kollha meħtieġa għall-iżgurar ta' rekord ta' awditjar xieraq f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 62(g) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabilixxi Dispożizzjonijiet Komuni];
  - (d) joffru prevenzjoni effettiva kontra l-frodi, speċjalment fir-rigward taż-żoni b'livell ogħla ta' riskju, u li għandhom jaġixxu bħala deterrent, billi jikkunsidraw l-ispejjeż u l-benefiċċji kif ukoll il-proporzjonalità tal-miżuri;
  - (e) jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu irregolaritajiet u frodi;
  - (f) japplikaw il-korrezzjonijiet finanzjarji meħtieġa li huma effettivi, dissważivi u proporzjonati skont il-leġislazzjoni tal-Unjoni jew il-liġi nazzjonali;
  - (g) jirkupraw il-pagamenti mhux dovuti miżjuda bl-imġħax u jekk dan ikun neċessarju, jifihru proċeduri legali.
2. L-Istati Membri għandhom jistabilixxu sistemi ta' ġestjoni u kontroll effettivi sabiex jiżguraw konformità ma' dan ir-Regolament.
  3. Sabiex tilhaq l-obbligi msemmija fil-paragrafu(1)(a), is-sistemi stabbiliti mill-Istati Membri għandhom jinkludu:
    - (a) kontrolli amministrattivi ta' kull applikazzjoni għar-rimborż mill-benefiċjarji;
    - (b) verifiki fuq il-post tal-operazzjonijiet.

Fir-rigward tal-verifiki fuq il-post, l-awtorità responsabbli għandha tislet il-kampjun ta' kontroll tagħha mill-popolazzjoni kollha tal-applikanti li jkun jinkludi, fejn xieraq, parti aleatorja u parti bbażata fuq ir-risku sabiex tikseb rata ta' zbalji rappreżentattiva, filwaqt li timmira wkoll l-aktar numru ta' zbalji.
  4. Il-verifiki fuq il-post ta' operazzjonijiet individwali skont il-paragrafu(3)(b) jistgħu jitwettqu fuq bażi ta' kampjuni.
  5. Meta l-awtorità amministrattiva tkun ukoll il-benefiċjarja fil-kuntest tal-programm operazzjonali, l-arranġamenti għall-verifiki msemmija fil-paragrafu 1(a) għandhom jiżguraw separazzjoni xierqa tal-funzjonijiet.
  6. L-Istati Membri għandhom jinformat lill-Kummissjoni bid-dispożizzjonijiet adottati u l-miżuri meħuda taht il-paragrafi 1, 2, 3 u 5. Kull kundizzjoni li l-Istati Membri jistabilixxu sabiex tissupplimenta l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament għandha tkun verifikabbli.
  7. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tadotta regoli bil-għan li tikseb applikazzjoni uniformi tal-paragrafi 1, 2, 3 u 4. Dawk l-atti ta'

implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).

8. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti delegati, skont l-Artikolu 150, li jstipula regoli dwar arrangamenti għar-rekord tal-awditjar imsemmi fil-paragrafu 1(c).

Artikolu 115

Irkupru ta' pagamenti mhux dovuti

1. Fil-każ tal-paragrafu (1)(g) tal-Artikolu 114, l-Istati Membri għandhom jirkupraw l-ammonti mħallsa bi żball, flimkien ma' kwalunkwe imghax fuq pagamenti li jaslu tard. Għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk il-każijiet u għandhom iżommu lill-Kummissjoni informata bil-progress tal-proċeduri amministrattivi u legali relatati.
2. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 li jstabilixxi regoli dettaljati li jikkonċernaw l-obbligi tal-Istati membri speċifikati fil-paragrafu 1.

Artikolu 116

Irregolaritajiet

1. Għal kwalunkwe pagament imħallas bi żball wara li twettqet irregolarità jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità, l-Istati Membri għandhom jitolbu rkupru mill-benefiċjarju fi żmien sena mill-ewwel indikazzjoni li seħħet din l-irregolarità u għandhom jirreġistraw l-ammonti korrispondenti fil-ktieb tad-debituri tal-aġenzija tal-pagamenti.
2. Jekk ma seħx l-irkupru fi żmien erba' snin mid-data tat-talba għal irkupru, jew fi żmien tmien snin meta l-irkupru jittiehed fil-qrati nazzjonali, il-konsegwenzi finanzjarji tan-nuqqas ta' rkupru għandhom jiġġarrbu mill-Istat Membru kkonċernat, mingħajr preġudizzju għar-rekwiżit li l-Istat Membru kkonċernat irid ifittex li jwettaq il-proċeduri ta' rkupru b'konformità mal-Artikolu 115.

Fejn fil-kuntest ta' proċedura ta' rkupru, in-nuqqas ta' kwalunkwe irregolarità tkun irregistrata minn strument amministrattiv jew legali ta' natura definittiva, l-Istat Membru kkonċernat għandu jiddikjara lil dan il-fond il-piż finanzjarju li hu garrab bħala nefqa, skont l-ewwel subparagrafu.

3. F'raġunijiet debitament ġustifikati, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jfittxux li jwettaq l-irkupru. Deċizjoni għal dan il-għan tista' tittiehed biss fil-każijiet li ġejjin:
  - (a) jekk l-ispejjeż ta' rkupru mgarrba jew li aktarx li se jiġġarrbu jammontaw għal ammont totali li jaqbeż l-ammont li għandu jiġi rkuprat, jew
  - (b) jekk l-irkupru jsir impossibbli minħabba l-insolvenza rregistrata u rikonoxxuta taħt il-liġi nazzjonali tad-debitur jew tal-persuni legalment responsabbli għall-irregolarità.

Fejn tittiehed id-deciżjoni msemija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu qabel ma l-ammont pendenti jkun gie soġġett għar-regoli msemija fil-paragrafu 2, il-konsegwenza finanzjarja tan-nuqqas ta' rkupru tiġġarrab mill-baġit tal-Unjoni.

4. Fil-kontijiet annwali li jridu jintbagħtu lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 125(c)(iii), l-Istati Membri għandhom idahhlu l-ammonti li għandhom jiġġarrbu minnhom skont il-paragrafu 2. Il-Kummissjoni għandha tivverifika u, jekk ikun hemm bżonn, tiddeċiedi li timmodifika l-kontijiet annwali permezz ta' atti ta' implimentazzjoni.
5. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tista' tiddeċiedi li teskludi mill-finanzjament tal-Unjoni dawk is-somom debitati lill-baġit tal-Unjoni fil-każijiet li ġejjin:
  - (a) jekk l-Istat Membru ma rrispettax il-limiti ta' żmien imsemija fil-paragrafu 1;
  - (b) jekk hi tqis li d-deciżjoni meħuda mill-Istat Membru li ma jfittixx l-irkupru skont il-paragrafu 3 mhijiex ġustifikata;
  - (c) jekk hi tqis li l-irregolarità jew in-nuqqas ta' rkupru huma konsegwenza ta' irregolarità jew negliġenza attribwibbli lill-awtoritajiet amministrattivi jew kwalunkwe korp uffiċjali ieħor tal-Istat Membru.
6. Qabel ma tadotta kwalunkwe deciżjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni msemija f'dan l-Artikolu, għandha tapplika l-proċedura stabbilita fl-Artikolu 129(6).

Artikolu 117

Korrezzjonijiet finanzjarji mill-Istati Membri

1. L-ewwel nett, l-Istat Membru għandu jgħorr ir-responsabbiltà għall-investigazzjoni ta' irregolaritajiet jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità, billi jagħmel il-korrezzjonijiet finanzjarji meħtieġa u wkoll għall-kisba tal-irkupri. F'każ ta' irregolarità sistematika, l-Istat Membru għandu jestendi l-investigazzjoni tiegħu b'mod li jkopri l-operazzjonijiet kollha li jistgħu jkunu milquta.
2. L-Istat Membru għandu jagħmel il-korrezzjonijiet finanzjarji meħtieġa b'rabta mal-irregolaritajiet individwali jew sistemici jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità identifikati fl-operazzjonijiet jew fil-programm operazzjonali. Il-korrezzjonijiet li jagħmel l-Istat Membru għandhom jikkonsistu fl-ikkancellar tal-kontribuzzjoni pubblika sħiħa jew parti minnha għal operazzjoni jew il-programm operazzjonali. L-Istat Membru għandu jqis in-natura u l-gravità tal-irregolaritajiet u t-telf finanzjarju għall-FEMS u għandu japplika korrezzjoni proporzjonata. Il-korrezzjonijiet finanzjarji għandhom jiġu rreġistrati fil-kontijiet annwali mill-aġenzija ta' pagamenti għas-sena fiskali li fiha ġiet deciża l-kancellazzjoni.
3. Għal każijiet ta' korrezzjonijiet finanzjarji applikati fuq l-infiq direttament marbut man-nuqqas ta' konformità mal-Artikolu 105, l-Istati Membri għandhom jiddeċiedu l-ammont ta' korrezzjoni billi jikkunsidraw il-gravità tan-nuqqas ta' konformità mill-benefiċjarju mar-regoli tal-PKS, il-vantaġġ ekonomiku miġjub min-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS jew l-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju.

4. Il-kontribuzzjoni mill-FEMS ikkanċellata skont il-paragrafu 1 tista' tintuża mill-ġdid fi hdan il-programm operazzjonali, soġġetta għall-paragrafu 5.
5. Il-kontribuzzjoni kkanċellata skont il-paragrafu 2 ma tistax terġa' tintuża għall-operazzjoni jew operazzjonijiet li kienu soġġetti għall-korrezzjoni, jew, fejn issir korrezzjoni finanzjarja għal irregolarità sistemika jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità, għal kwalunkwe operazzjoni fihom li tkun affettwata mill-irregolarità sistematika jew każijiet oħra ta' nuqqas ta' konformità.

KAPITOLU V

Kontroll mill-Kummissjoni

TAQSIMA 1

INTERRUZZJONI U SOSPENSJONI

Artikolu 118

Interruzzjoni tad-data ta' skadenza tal-pagament

Minbarra l-elementi li jippermettu l-interruzzjoni mnizzla fl-Artikolu 74(1)(a) sa (c) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] l-uffiċjal awtorizzanti permezz ta' delega fis-sens tar-[Regolament Finanzjarju] jista' jinterrompi d-data ta' skadenza tal-pagament għal talba għal hlas interim għal perjodu massimu ta' disa' xhur jekk il-Kummissjoni tkun adottat deċiżjoni, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, li tirrikonoxxi li Stat Membru jkun naqas milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-Politika Komuni tas-Sajd li x'aktarx jaffettwa l-infiq li jinstab f'dikjarazzjoni ċertifikata ta' nfiq li għaliha jintalab il-pagament interim;

Artikolu 119

Sospensjoni tal-pagamenti

1. Il-Kummissjoni tista' tissospendi, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, il-pagamenti interim kollha jew parti minnhom tal-programm operazzjonali, fejn:
  - (a) ikun hemm nuqqas serju fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-programm operazzjonali li għaliha ma jkunux ittiehdu mizuri korrettivi;
  - (b) l-infiq f'dikjarazzjoni ċertifikata tal-infiq ikun marbut ma' irregolarità serja jew xi każ ieħor ta' nuqqas ta' konformità li ma jkunux ġew ikkoreġuti;
  - (c) l-Istat Membru jkun naqas milli jieħu l-azzjoni meħtieġa sabiex jirrimedja s-sitwazzjoni li tagħti lok għal interruzzjoni skont l-Artikolu 118;
  - (d) hemm nuqqas serju fil-kwalità u affidabbiltà tas-sistema ta' sorveljanza;
  - (e) il-Kummissjoni tkun adottat deċiżjoni, permezz ta' att ta' implimentazzjoni, li tirrikonoxxi li Stat Membru jkun naqas milli jikkonforma mal-obbligi tiegħu skont il-Politika Komuni tas-Sajd. Għandu jkun probabbli li dan in-nuqqas ta'

konformità jaffettwa n-nefqa li tinsab f'dikjarazzjoni ċertifikata li għaliha jintalab il-pagament interim;

- (f) il-kundizzjonijiet msemmija fl-Artikoli 17(5) u 20(3) tar-Regolament [dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni] huma ssodisfati.
2. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, li tissospendi l-pagamenti interim kollha jew parti minnhom wara li tkun tat lill-Istat Membru l-opportunità li jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu fi żmien perjodu ta' xahrejn. Il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3), regoli dettaljati dwar il-parti tal-pagamenti li jistgħu jiġu sospizi. Dawn l-ammonti għandhom ikunu proporzjonati għan-natura u l-importanza tan-nuqqas, l-irregolarità jew in-nuqqas ta' konformità mill-Istat Membru.
3. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, li ttemm is-sospensjoni tal-pagamenti interim kollha jew parti minnhom fejn l-Istat Membru jkun ha l-miżuri meħtieġa sabiex tkun tista' titneħħa s-sospensjoni. Meta l-Istat Membru ma jkunx ha dawn il-miżuri, il-Kummissjoni tista' tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, deċiżjoni sabiex tapplika l-korrezzjonijiet finanzjarji billi tikkancelła l-kontribuzzjoni totali jew parzjali tal-Unjoni għall-programm operazzjonali f'konformità mal-Artikolu 128 u f'konformità mal-proċedura deskritta fl-Artikolu 129.

Artikolu 120

Setgħat tal-Kummissjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 li jiddefinixxu l-każijiet ta' nuqqas ta' konformità msemmija fl-Artikolu 118 u 119(1)(e), inkluż l-elenkar tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-PKS li huma essenzjali għall-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar.
2. Il-Kummissjoni tista' tistabbilixxi, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, regoli dettaljati dwar il-proċedura ta' interruzzjoni u sospensjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).

TAQSIMA 2

APPROVAZZJONI TAL-KONTIJIET U KORREZZJONIJIET FINANZJARJI

Artikolu 121

Kontrolli fuq il-post mill-Kummissjoni

1. Mingħajr preġudizzju għall-kontrolli mwettqa mill-Istati Membri skont il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi nazzjonali jew l-Artikolu 287 tat-Trattat, u kwalunkwe verifika organizzata skont l-Artikolu 322 tat-Trattat, il-Kummissjoni tista' torganizza kontrolli fuq il-post fl-Istati Membri bil-għan li tivverifika b'mod partikolari:

- (a) il-konformità tal-prattici amministrattivi mar-regoli tal-Unjoni;
  - (b) l-eżistenza tad-dokumenti ta' sostenn meħtieġa u l-korrelazzjoni tagħhom mal-operazzjonijiet iffinanzjati mill-FEMS;
  - (c) it-termini li fuqhom twettqu u ġew ikkontrollati l-operazzjonijiet iffinanzjati mill-FEMS.
2. Il-persuni ddelegati mill-Kummissjoni biex iwettqu kontrolli fuq il-post jew l-aġenti tal-Kummissjoni li jaġixxu fil-kamp ta' applikazzjoni tas-setgħat mogħtija lilhom għandu jkollhom aċċess għall-kotba u għad-dokumenti l-oħrajn kollha, inklużi dokumenti u metadejta mħejjija jew irċevuti u rreġistrati fuq mezz elettroniku, fir-rigward tan-nefqa ffinanzjata mill-FEMS.
  3. Is-setgħat mogħtija biex jitwettqu l-kontrolli fuq il-post ma għandhomx jaffettwaw l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jirriservaw ċerti atti għall-aġenti maħtura speċifikament mil-leġislażzjoni nazzjonali. Il-persuni ddelegati mill-Kummissjoni ma għandhomx jieħdu sehem, fost l-oħrajn, fi żjarat fid-djar jew fl-interrogazzjoni formali tal-persuni fuq il-bażi tal-leġislażzjoni tal-Istat Membru kkonċernat. Madanakollu, għandu jkollhom aċċess għal informazzjoni miksuba b'dan il-mod.
  4. Il-Kummissjoni għandha tagħti avviż minn qabel biżżejjed ta' kontrolli fuq il-post lill-Istat Membru kkonċernat jew lill-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tkun ser issir il-kontrolli. Aġenti mill-Istat Membru kkonċernat jistgħu jieħdu sehem f'dawn il-kontrolli.
  5. Fuq it-talba tal-Kummissjoni u bil-qbil tal-Istat Membru kkonċernat, il-kontrolli addizzjonali jew l-inkjesti dwar l-operazzjonijiet koperti minn dan ir-Regolament għandhom jitwettqu mill-korpi kompetenti ta' dak l-Istat Membru. L-aġenti tal-Kummissjoni jew il-persuni ddelegati mill-Kummissjoni jistgħu jieħdu sehem f'dawn il-kontrolli.
  6. Sabiex ittejjeb il-verifiki, il-Kummissjoni tista', bil-qbil tal-Istat Membru kkonċernat, titlob l-għajnuna tal-awtoritajiet ta' dawk l-Istati Membri għal ċerti kontrolli jew inkjesti.
  7. Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, adottati skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 151(2), tistabbilixxi regoli dwar il-proċeduri li għandu jkun hemm konformità magħhom meta jitwettqu kontrolli addizzjonali msemmija fil-paragrafu 5 u 6.

Artikolu 122

Aċċess għall-informazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli għall-Kummissjoni l-informazzjoni kollha meħtieġa għat-thaddim bla xkiel tal-FEMS u għandhom jieħdu l-mizuri kollha xierqa biex jiffaċilitaw il-kontrolli li l-Kummissjoni tqis li huma xierqa b'rabta mal-ġestjoni tal-finanzjament tal-Unjoni, inklużi kontrolli fuq il-post.

2. Fuq talba tal-Kummissjoni, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi tagħhom li jkunu adottaw għall-implimentazzjoni tal-atti tal-Unjoni relatati mal-Politika Komuni tas-Sajd, fejn dawk l-atti jkollhom impatt finanzjarju fuq il-FEMS.
3. L-istati Membri għandhom iqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni l-informazzjoni kollha dwar l-irregolaritajiet u l-każijiet suspettati ta' frodi identifikati, u dwar il-passi meħuda sabiex jirkupraw hlasijiet bi żball b'rabta ma' dawk l-irregolaritajiet u frodi skont l-Artikolu 116.

Artikolu 123

Aċċess għad-dokumenti

L-aġenziji tal-pagamenti akkreditati għandhom iżommu d-dokumenti ta' sostenn relatati mal-pagamenti magħmula u d-dokumenti relatati mar-rendiment tal-kontrolli amministrattivi u fiżiċi meħtieġa mil-leġislażzjoni tal-Unjoni, u għandhom jagħmlu d-dokumenti u l-informazzjoni disponibbli għall-Kummissjoni.

Meta dawk id-dokumenti jinżammu minn awtorità li taġixxi taħt delega minn aġenzija tal-pagamenti u li hija responsabbli mill-awtorizzazzjoni tan-nefqa, dik l-awtorità għandha tibgħat ir-rapporti lill-aġenzija tal-pagamenti akkreditata fuq in-numru ta' kontrolli magħmula, il-kontenut tagħhom u l-miżuri meħuda fid-dawl tar-riżultati tagħhom.

Artikolu 124

Approvazzjoni tal-kontijiet

1. Qabel it-30 ta' April tas-sena ta' wara s-sena tal-baġit inkwistjoni u fuq il-bażi tal-informazzjoni trażmessa skont l-Artikolu 125(c), il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tiddeċiedi dwar l-approvazzjoni tal-kontijiet tal-aġenziji tal-pagamenti akkreditati.
2. Id-deċizzjoni ta' approvazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tkopri l-kompletezza, il-preċiżjoni u l-veraċità tal-kontijiet annwali pprezentati. Id-deċizzjoni għandha tiġi adottata mingħajr preġudizzju għad-deċizzjonijiet adottati sussegwentement skont l-Artikolu 128.

Artikolu 125

Komunikazzjoni tal-informazzjoni

L-Istati Membri għandhom jibagħtu lill-Kummissjoni l-informazzjoni, id-dikjarazzjonijiet u d-dokumenti li ġejjin:

- (a) għal aġenzija tal-pagamenti akkreditata:
  - (i) id-dokument ta' akkreditazzjoni tagħha;
  - (ii) il-funzjoni tagħha;
  - (iii) fejn rilevanti, l-irtirar tal-akkreditazzjoni tagħha,

- (b) għal korp ta' ċertifikazzjoni:
  - (i) ismu;
  - (ii) id-dettall tal-indirizz tiegħu,
- (c) għal mizuri relatati mal-operazzjonijiet iffinanzjati:
  - (i) dikjarazzjonijiet tal-infiq, li jaġixxu wkoll bħala talbiet għal pagamenti, iffirmati mill-aġenzija tal-pagamenti akkreditata u akkumpanjati mill-informazzjoni meħtieġa;
  - (ii) aġġornament tad-dikjarazzjonijiet stmati tal-infiq li jiġu pprezentati matul is-sena u d-dikjarazzjonijiet stmati tal-infiq fir-rigward tas-sena finanzjarja ta' wara;
  - (iii) id-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni tal-ġestjoni u l-kontijiet annwali tal-aġenziji tal-pagamenti akkreditati;
  - (iv) sommarju tar-rizultati tal-verifiki u l-verifiki kollha disponibbli mwettqa.

Artikolu 126
Kunfidenzjalità

L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa biex jiżguraw il-kunfidenzjalità tal-informazzjoni kkomunikata jew miksuba matul il-kontrolli fuq il-post jew fil-kuntest tal-approvazzjoni tal-kontijiet implimentati skont dan ir-Regolament.

Il-principji msemmija fl-Artikolu 8 tar-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tipproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej kontra l-frodi u irregolaritajiet oħrajn³⁶ għandhom japplikaw għal dik l-informazzjoni.

Artikolu 127
Setghat tal-Kummissjoni

Il-Kummissjoni tista', permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tadotta regoli li jappartjenu għal:

- (a) forma, kontenut, intervalli, skadenzi u arrangamenti biex jintbagħtu jew ikunu disponibbli għall-Kummissjoni:
  - (i) id-dikjarazzjonijiet tal-infiq u l-estimi tal-infiq u l-aġġornamenti tagħhom, inkluż id-dhul assenjat;
  - (ii) id-dikjarazzjoni ta' ġestjoni tal-assigurazzjoni u l-kontijiet annwali tal-aġenziji tal-pagamenti, kif ukoll ir-rizultati tal-awditjar u l-kontrolli disponibbli kollha mwettqa;

---

³⁶ ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2

- (iii) ir-rapporti ta' ċertifikazzjoni tal-kontijiet;
  - (iv) l-ismijiet u d-dettalji tal-aġenziji tal-pagamenti akkreditati u tal-korpi ta' ċertifikazzjoni;
  - (v) l-arrangamenti għall-kunsiderazzjoni u l-ħlas tal-infiq iffinanzjat mill-FEMS;
  - (vi) in-notifiki tal-aġġustamenti finanzjarji magħmula mill-Istati Membri b'rabta mal-operazzjonijiet jew mal-programm operazzjonali, u rapporti fil-qosor dwar il-proċeduri ta' rkupru mwettqa mill-Istati Membri b'reazzjoni għall-irregolaritajiet;
  - (vii) informazzjoni dwar il-miżuri meħuda sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-Kummissjoni.
- (b) arrangamenti li jirregolaw l-iskambji ta' informazzjoni u dokumenti bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri, u l-implimentazzjoni tas-sistemi ta' informazzjoni, inklużi t-tip, il-format u l-kontenut tad-dejta li għandha tiġi pproċessata minn dawk is-sistemi u r-regoli korrispondenti dwar il-ħżin tad-dejta;
  - (c) in-notifika lill-Kummissjoni mill-Istati Membri tal-informazzjoni, id-dokumenti, l-istatistika u r-rapporti, kif ukoll l-iskadenzi u l-metodi għan-notifika tagħhom.
  - (d) l-obbligi ta' kooperazzjoni li l-Istati Membri jridu jikkonformaw magħhom għall-implimentazzjoni tal-Artikoli 121 u 122;

Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).

Artikolu 128

Korrezzjoni finanzjarja mill-Kummissjoni u l-kriterji għall-korrezzjonijiet finanzjarji

1. Minbarra l-każijiet identifikati fl-Artikoli 20(4) u 77 tar-Regolament [dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni], permezz ta' atti ta' implimentazzjoni l-Kummissjoni għandha tagħmel korrezzjonijiet finanzjarji permezz tal-kancellazzjoni totali jew parzjali tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni għal programm operazzjonali fejn, wara li twettaq l-eżaminazzjoni meħtieġa, hija tikkonkludi li:
  - (a) hemm nuqqas serju fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-programm li poġġa f'riskju l-kontribuzzjoni tal-Unjoni diġà mħallsa għall-programm operazzjonali;
  - (b) in-nefqa inkluża f'dikjarazzjoni ċertifikata tal-infiq hija irregolari jew affettwata minn każ ieħor ta' nuqqas ta' konformità u ma gietx ikkoreġuta mill-Istat Membru qabel il-ftuħ tal-proċedura ta' korrezzjoni taħt dan il-paragrafu;
  - (c) Stat Membru ma kkonformax mal-obbligi tiegħu skont l-Artikolu 117 qabel il-ftuħ tal-proċedura ta' korrezzjoni taħt dan il-paragrafu.

- (d) l-infiq li jinstab f' dikjarazzjoni ċertifikata ta' nfiq huwa affetwat minn każijiet ta' nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS mill-Istat Membru li huma essenzjali għall-konservazzjoni ta' riżorsi bijoloġiċi tal-baħar;
2. Għall-każijiet fil-kuntest tal-paragrafu 1(a), (b) u (c), il-Kummissjoni għandha tibbaża l-korrezzjonijiet finanzjarji tagħha fuq każijiet individwali ta' irregolarità jew każijiet individwali oħrajn ta' nuqqas ta' konformità li kienu identifikati u għandha tikkunsidra jekk irregolarità jew każ ta' nuqqas ta' konformità humiex sistematiċi. Meta ma jkunx possibbli li l-ammont ta' nfiq irregolari llevat fuq il-FEMS jkun ikkwantifikat b'mod preċiż, il-Kummissjoni għandha tapplika rata fissa jew korrezzjoni finanzjarja estrapolata.
  3. Għall-każijiet fil-kuntest tal-paragrafu 1(b) fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mal-Artikolu 105, u l-paragrafu 1(d), il-Kummissjoni għandha tibbaża l-korrezzjonijiet finanzjarji tagħha biss fuq l-infiq direttament marbut man-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi l-ammont ta' korrezzjoni billi tikkunsidra l-gravità tan-nuqqas ta' konformità mill-Istat Membru jew mill-benefiċjarju mar-regoli tal-PKS, il-vantaġġ ekonomiku miġjub min-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS jew l-importanza tal-kontribuzzjoni tal-FEMS għall-attività ekonomika tal-benefiċjarju.
  4. Meta ma jkunx possibbli li jiġi kkwantifikat preċiżament l-ammont ta' nefqa marbuta man-nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS, il-Kummissjoni għandha tapplika rata fissa jew korrezzjoni finanzjarja estrapolata skont il-paragrafu 6 (a).
  5. Meta l-Kummissjoni tibbaża l-pożizzjoni tagħha fuq il-fatti stabbiliti minn awdituri oħrajn għajr dawk tas-servizzi tagħha stess, hija għandha ttejjgħi l-konkluzjonijiet tagħha dwar il-konsegwenzi finanzjarji tagħhom, wara li teżamina l-miżuri meħuda mill-Istat Membru kkonċernat skont l-Artikolu 117, in-notifika sottomessa skont l-Artikolu 125(c) u kwalunkwe twegiba mill-Istat Membru.
  6. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 li għandhom:
    - (a) jistabbilixxu l-kriterji li permezz tagħhom jiġi stabbilit il-livell ta' korrezzjoni finanzjarja li għandha tiġi applikata fil-każ ta' rata fissa jew korrezzjoni finanzjarja estrapolata.
    - (b) jelenkaw ir-regoli tal-PKS rilevanti msemmija fil-paragrafu (1)(d) li huma essenzjali għall-konservazzjoni ta' riżorsi bijoloġiċi tal-baħar.

Artikolu 129

Proċedura

1. Qabel tiegħu deċiżjoni dwar korrezzjoni finanzjarja permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tiftaħ il-proċedura billi tinforma lill-Istat Membru dwar il-konkluzjonijiet provvizorji tagħha u titlob lill-Istat Membru biex jippreżenta l-kummenti tiegħu fi żmien xahrejn.
2. Fejn il-Kummissjoni ttipponi korrezzjoni finanzjarja fuq il-baži ta' estrapolazzjoni jew b'rata fissa, l-Istat Membru għandu jingħata l-opportunità li juri, permezz ta'

eżaminazzjoni tad-dokumentazzjoni kkonċernata, li l-firxa attwali ta' irregolarità jew ta' xi każ ieħor ta' nuqqas ta' konformità, inkluż nuqqas ta' konformità mar-regoli tal-PKS, kienet inqas mill-valutazzjoni tal-Kummissjoni. Bi qbil mal-Kummissjoni, l-Istat Membru jista' jillimita l-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-eżaminazzjoni għal kampjun jew proporzjon xieraq tad-dokumentazzjoni kkonċernata. Għajr f'każijiet debitament ġustifikati, iż-żmien permess għal din l-eżaminazzjoni ma għandux jaqbeż perjodu ulterjuri ta' xahrejn wara l-perjodu ta' xahrejn imsemmi fil-paragrafu 1.

3. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra kwalunkwe evidenza pprovduta mill-Istat Membru fil-limiti ta' żmien imsemmija fil-paragrafi 1 u 2.
4. Meta l-Istat Membru ma jaċċettax il-konkluzjonijiet proviżorji tal-Kummissjoni, l-Istat Membru għandu jkun mistieden għal smiġ mill-Kummissjoni, sabiex ikun żgurat li l-informazzjoni kollha rilevanti u l-osservazzjonijiet ikunu disponibbli abbażi tal-konkluzjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tal-korrezzjoni finanzjarja.
5. Sabiex tapplika l-korrezzjonijiet finanzjarji, il-Kummissjoni għandha tiegħu deċiżjoni permezz ta' att ta' implimentazzjoni, fi żmien sitt xhur mid-data tas-smiġ jew mid-data tal-wasla tal-informazzjoni addizzjonali fejn l-Istat Membru jaqbel li jipprezenta informazzjoni addizzjonali wara s-seduta ta' smiġ. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-informazzjoni u l-osservazzjonijiet kollha sottomessi matul il-kors tal-proċedura. Jekk ma ssir ebda seduta ta' smiġ, il-perjodu ta' sitt xhur għandu jibda xahrejn wara d-data tal-ittra ta' stedina għas-seduta ta' smiġ mibgħuta mill-Kummissjoni.
6. Meta l-Kummissjoni jew il-Qorti tal-Awdituri josservaw irregolaritajiet li jaffettwaw il-kontijiet annwali mibgħuta lill-Kummissjoni, il-korrezzjoni finanzjarja li tirriżulta għandha tnaqqas l-appoġġ mill-FEMS għall-programm operazzjonali.

Artikolu 130

Obbligi tal-Istati Membri

Korrezzjoni finanzjarja min-naħa tal-Kummissjoni ma għandhiex tippreġudika l-obbligu tal-Istat Membru li jfittex li jwettaq l-irkupri skont l-Artikolu 117(2) u li jirkupra għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat u skont l-Artikolu 14 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 659/1999³⁷.

---

³⁷ ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1.

KAPITOLU VI

Monitoraġġ, evalwazzjoni, informazzjoni u komunikazzjoni

TAQSIMA 1

TWAQQIF U GĦANIJIET TA' SISTEMA TA' MONITORAĠĠ U EVALWAZZJONI

Artikolu 131

Sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Għandha tiġi stabbilita sistema komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għall-operazzjonijiet tal-FEMS taht ġestjoni kongunta bil-għan li titkejjel il-prestazzjoni tal-FEMS. Sabiex jiġi żgurat tkejjil effettiv tal-prestazzjoni, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta atti ddelegati skont l-Artikolu 150 rigward il-kontenut u l-bini ta' dak il-qafas.
2. L-impatt tal-FEMS għandu jitkejjel skont il-prijoritajiet tal-Unjoni msemmija fl-Artikolu 6.

Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tiddefinixxi sett ta' indikaturi specifici għal dawn il-prijoritajiet tal-Unjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).
3. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni bl-informazzjoni kollha neċessarja sabiex ikunu jistgħu jsiru l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-miżuri kkonċernati. Il-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-ħtiġijiet tad-dejta u s-sinerġiji bejn sorsi potenzjali tad-dejta, b'mod partikolari l-użu tagħhom għal raġunijiet statistiċi meta dan ikun xieraq. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tadotta regoli dwar l-informazzjoni li trid tintbagħat mill-Istati Membri, kif ukoll dwar il-ħtiġijiet tad-dejta u s-sinerġiji bejn sorsi potenzjali tad-dejta. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).
4. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport dwar l-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill kull erba' snin. L-ewwel rapport għandu jiġi ppreżentat sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2017.

Artikolu 132

L-għanijiet

L-għanijiet tas-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għandhom ikunu:

- (a) li turi l-progress u l-kisbiet tal-politika għall-affarijiet marittimi u s-sajd u tivvaluta l-impatt, l-effettività, l-effiċjenza u r-rilevanza tal-operazzjonijiet tal-FEMS;

- (b) li tikkontribwixxi għal appoġġ immirat aħjar għall-politika għall-affarijiet marittimi u s-sajd;
- (c) li tappoġġja proċess ta' taġlim komuni relatat mal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni;
- (d) li tipprovdi evalwazzjonijiet robusti bbażati fuq il-provi tal-operazzjonijiet tal-FEMS li jikkontribwixxu għall-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet.

TAQSIMA 2 DISPOŻIZZJONIJIET TEKNIĊI

Artikolu 133

Indikaturi komuni

1. Għandha tiġi speċifikata lista ta' indikaturi komuni relatati mas-sitwazzjoni inizjali kif ukoll mal-eżekuzzjoni finanzjarja, l-outputs, ir-rizultati u l-impatt tal-programm u applikabbli għal kull programm fis-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni stabbilita fl-Artikolu 131 sabiex tkun tista' ssir l-aggregazzjoni tad-dejta fil-livell tal-Unjoni.
2. L-indikaturi komuni għandhom ikunu marbuta mal-istadji importanti u l-miri stabbiliti fil-programmi operazzjonali skont il-prijoritajiet tal-Unjoni identifikati fl-Artikolu 6. Dawn l-indikaturi komuni għandhom jintużaw għall-qafas tal-prestazzjoni msemmi fl-Artikolu 19(1) tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], u għandhom jippermettu li ssir valutazzjoni tal-progress, l-effiċjenza u l-effettività tal-implimentazzjoni tal-politika fl-isfond tal-għanijiet u l-miri fil-livell tal-programm, fil-livell nazzjonali u fil-livell tal-Unjoni.

Artikolu 134

Sistema elettronika ta' informazzjoni

1. L-informazzjoni ewlenija dwar l-implimentazzjoni tal-programm, dwar kull operazzjoni magħzula għal finanzjament, kif ukoll dwar l-operazzjonijiet kompluti, meħtieġa għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni, inklużi l-karatteristiċi ewlenin tal-benefiċjarju u ta' kull operazzjoni, għandha tiġi rreġistrata u miżmuma b'mod elettroniku.
2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li jkun hemm sistema elettronika sikura xierqa sabiex tirreġistra, iżzomm u tiġġestixxi l-informazzjoni ewlenija u biex tirrapporta dwar il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

Artikolu 135

Għoti ta' informazzjoni

Il-benefiċjarji tal-appoġġ taħt il-FEMS, inklużi gruppi ta' azzjoni lokali, għandhom jimpenjaw ruhhom li jipprovdu lill-awtorità amministrattiva u/jew lill-evalwaturi maħtura jew korpi oħrajn iddelegati biex iwettqu funzjonijiet f'isimha, id-dejta u l-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jsiru l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-programm, b'mod partikolari fir-rigward tal-issodisfar tal-għanijiet u l-prijoritajiet speċifiċi.

TAQSIMA 3 MONITORAĠĠ

Artikolu 136

Proċeduri ta' monitoraġġ

1. L-awtorità amministrattiva msemmija fl-Artikolu 108 u l-kumitat ta' monitoraġġ stabbilit fl-Artikolu 41 tar-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] għandhom jimmonitorjaw il-kwalità tal-implimentazzjoni tal-programm.
2. L-awtorità amministrattiva u l-kumitat ta' monitoraġġ għandhom iwettqu l-monitoraġġ tal-programm operazzjonali permezz ta' indikaturi finanzjarji, indikaturi tal-output u indikaturi fil-mira.

Artikolu 137

Ir-responsabbiltajiet tal-kumitat ta' monitoraġġ

Minbarra r-responsabbiltajiet speċifikati fl-Artikolu 43 tar-[Regolament (UE) Nru [...]] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], il-kumitat ta' monitoraġġ jivverifika r-rendiment tal-programm operazzjonali u l-effettività tal-implimentazzjoni tiegħu. Għal dak il-għan, il-kumitat ta' monitoraġġ:

- (a) għandu jiġi kkonsultat u jgħid opinjoni, fi żmien erba' xhur mid-deċiżjoni li tapprova l-programm, dwar il-kriterji tal-għażla għall-operazzjonijiet iffinanzjati; il-kriterji tal-għażla għandhom jiġu riveduti skont il-htigijiet tal-ipprogrammar;
- (b) għandu jeżamina l-attivitajiet u r-riżultati relatati mal-pjan ta' evalwazzjoni tal-programm;
- (c) għandu jeżamina l-azzjonijiet fil-programm relatati mal-issodisfar tal-kondizzjonalitajiet *ex ante*;
- (d) għandu jikkunsidra u japprova r-rapporti ta' implimentazzjoni annwali qabel jintbagħtu lill-Kummissjoni;
- (e) għandu jeżamina l-azzjonijiet għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, l-opportunitajiet ugwali u n-nuqqas ta' diskriminazzjoni, inkluża l-aċċessibbiltà għal persuni b'diżabbiltà;
- (f) ma għandux jiġi kkonsultat dwar Pjan ta' Hidma Annwali għall-għbir tad-dejta imsemmi fl-Artikolu 23.

Artikolu 138

Rapport annwali ta' implimentazzjoni

1. Sal-31 ta' Mejju 2016 u sal-31 ta' Mejju ta' kull sena sussegwenti sal-2023 b'din is-sena inkluża, l-Istat Membru għandu jissottometti lill-Kummissjoni rapport annwali

ta' implimentazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali fis-sena kalendarja ta' qabel. Ir-rapport sottomess fl-2016 għandu jkopri s-snin kalendarji tal-2014 u l-2015.

2. Minbarra dak li huwa speċifikat fl-Artikolu 44 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], ir-rapporti annwali ta' implimentazzjoni għandhom jinkludu:
  - (a) informazzjoni dwar l-impjenji finanzjarji u l-infiq skont il-kejl;
  - (b) sommarju tal-attivitajiet imwettqa relatati mal-pjan ta' evalwazzjoni;
  - (c) informazzjoni dwar in-nuqqas ta' rispettt tal-kondizzjonijiet ta' durabilità stabbiliti fl-Artikolu 105 u tal-azzjonijiet ta' rimedju meħuda mill-Istati Membri anki, jekk dawn ikunu meħtieġa, il-korrezzjonijiet finanzjarji skont l-Artikolu 117(2).
3. Minbarra dak li huwa speċifikat fl-Artikolu 44 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], ir-rapporti annwali ta' implimentazzjoni sottomessi fl-2017 u l-2019 għandhom ikopru wkoll valutazzjoni tal-progress li sar fl-iżgurar ta' approċċ integrat li għandu jintuża tal-FEMS u ta' strumenti finanzjarji oħra tal-UE sabiex jiġi appoġġjat l-iżvilupp territorjali, anki permezz ta' strategiji ta' żvilupp lokali u jinkludi s-sejbiet relatati mal-kisba tal-miri għal kull prijorità inkluża fil-programm operazzjonali.
4. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tadotta regoli li jikkonċernaw il-format u l-preżentazzjoni tar-rapporti annwali ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).

TAQSIMA 4 EVALWAZZJONI

Artikolu 139 **Dispożizzjonijiet ġenerali**

1. Il-Kummissjoni, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, għandha tipprovdi għall-elementi li għandhom jiddaħhlu fir-rapporti ta' evalwazzjoni ex ante u ex post imsemmija fl-Artikoli 48 u 50 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni] u tistabbilixxi r-rekwiżiti minimi għall-pjan ta' evalwazzjoni msemmi fl-Artikolu 49 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni]. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati skont il-proċedura ta' eżaminazzjoni msemmija fl-Artikolu 151(3).
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwazzjonijiet jikkonformaw mas-sistema ta' evalwazzjoni komuni skont l-Artikolu 131, għandhom jorganizzaw il-produzzjoni u l-ġbir tad-dejta meħtieġa, u għandhom jipprovdu d-diversi biċċiet ta' informazzjoni pprovdu mis-sistema ta' monitoraġġ għall-evalwaturi.

3. Ir-rapporti ta' evalwazzjoni għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni mill-Istati Membri fuq l-internet u mill-Kummissjoni fuq is-sit elettroniku tal-Unjoni.

Artikolu 140

Evalwazzjoni ex ante

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-evalwatur *ex ante* jinhatar meta jkunu għadhom fl-istadju bikri tal-proċess ta' żvilupp tal-programm tal-FEMS, inkluż l-iżvilupp tal-analiżi msemmija fl-Artikolu 20(1)b), it-tfassil tal-loġika ta' intervent tal-programm u t-tfassil tal-miri tal-programm.

Artikolu 141

Evalwazzjoni ex post

F'konformità mal-Artikolu 50 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jistabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni], għandu jithejja rapport ta' evalwazzjoni ex post mill-Istati Membri għall-programm operazzjonali. Dan ir-rapport għandu jiġi pprezentat lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2023.

Artikolu 142

Sintezi tal-evalwazzjonijiet

Għandha ssir sintezi fil-livell tal-unjoni tar-rapporti ta' evalwazzjoni *ex ante* u *ex post* taht ir-responsabbiltà tal-Kummissjoni. Is-sintezi tar-rapporti ta' evalwazzjoni għandhom jitlestew sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru tas-sena ta' wara s-sottomissjoni tal-evalwazzjonijiet rilevanti.

TAQSIMA 5

INFORMAZZJONI U KOMUNIKAZZJONI

Artikolu 143

Informazzjoni u pubbliċità

1. L-aġenzija tal-pagamenti, b'kollaborazzjoni mal-awtorità amministrattiva, għandha tkun responsabbli f'konformità mal-Artikolu 108(1)(i) għall:
  - (a) iżgurar tal-ftuħ ta' sit elettroniku uniku jew portal ta' sit elettroniku uniku li jipprovdi l-informazzjoni dwar il-programm operazzjonali f'kull Stat Membru u aċċess għalih;
  - (b) informazzjoni lill-benefiċjarji potenzjali bl-opportunitajiet ta' finanzjament taht il-programm operazzjonali;
  - (c) pubbliċità għaċ-ċittadini tal-Unjoni r-rwol u l-kisbiet tal-FEMS permezz ta' azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni dwar ir-riżultati u l-impatt tal-Kuntratti ta' Shubija, il-programmi operazzjonali u l-operazzjonijiet.

2. Sabiex jiżguraw it-trasparenza fl-appoġġ mill-FEMS, l-Istati Membri għandhom iżommu lista ta' operazzjonijiet fil-format CSV jew XML li għandha tkun aċċessibbli permezz tas-sit elettroniku uniku jew il-portal tas-sit elettroniku uniku li jipprovdi lista u sommarju tal-programm operazzjonali.

Il-lista ta' operazzjonijiet għandha tiġi aġġornata mill-inqas kull tliet xhur.

L-informazzjoni minima li għandha tiġi stabbilita fil-lista ta' operazzjonijiet, inkluża l-informazzjoni speċifika li tikkonċerna l-operazzjonijiet taħt l-Artikoli 28, 37, 45, 54 u 56, hija stabbilita fl-Anness IV.

3. Regoli dettaljati li jikkonċernaw l-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-applikanti u l-benefiċjarji huma stabbiliti fl-Anness IV.
4. Il-karatteristiċi tekniċi tal-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità għall-operazzjoni u l-istruzzjonijiet għall-ħolqien ta' emblema u definizzjoni tal-kuluri standard għandhom jiġu adottati mill-Kummissjoni permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont il-proċedura konsultattiva msemmija fl-Artikolu 151(2).

TITOLU VIII

IMPLIMENTAZZJONI TAHT ĠESTJONI DIRETTA

KAPITOLU I

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 144

Kamp ta' applikazzjoni

Dan it-Titolu għandu japplika għal miżuri ffinanzjati taht ġestjoni diretta kif stabbilit fit-Titolu VI

KAPITOLU II

Kontroll

Artikolu 145

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-miżuri xierqa sabiex tiżgura li, meta jiġu implimentati l-operazzjonijiet iffinanzjati skont dan ir-Regolament, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti billi jiġu applikati miżuri preventivi kontra l-frodi, il-korruzzjoni u kwalunkwe attività legali oħra, permezz ta' verifiki effettivi u, jekk jiġu skoperti irregolaritajiet, permezz tal-irkupru tal-ammonti mhallsa bi żball u, fejn xieraq, permezz ta' penali proporzjonali u deterrenti effettivi.
2. Il-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti tagħha u l-Qorti tal-Awdituri għandu jkollhom is-setgħa ta' awditjar fuq il-bażi tad-dokumenti u verifiki fuq il-post, fuq il-benefiċjarji, il-kuntratturi u s-subkuntratturi kollha li rċevew fondi mill-Unjoni.

L-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq verifiki u spezzjonijiet fuq il-post fuq operaturi ekonomiċi kkonċernati direttament jew indirettament minn dan il-finanzjament skont il-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96 bil-għan li jiġi stabbilit li jkunu twettqu frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea b'rabta ma' ftehim jew deċiżjoni dwar l-għajjnuna finanzjarja jew kuntratt li jikkonċernaw il-finanzjament tal-Unjoni.

Mingħajr preġudizzju għas-subparagrafi preċedenti, ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali, ftehimiet dwar l-għajjnuna finanzjarja, deċiżjonijiet u kuntratti li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandhom jagħtu s-setgħa b'mod espressiv lill-Kummissjoni, lill-Qorti tal-Awdituri u lill-OLAF sabiex iwettqu awditi, verifiki u spezzjonijiet fuq il-post bħal dawn.

Artikolu 146

Awditjar

1. Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, jistgħu jwettqu awditjar fuq il-post fuq operazzjonijiet ifffinanzjati minn dan ir-Regolament fi kwalunkwe mument b'avviz minn tal-inqas għaxart ijiem qabel, għajr f'każijiet urġenti, għal perjodu sa tliet snin wara l-pagament finali li sar mill-Kummissjoni.
2. L-Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, debitament mogħtija s-setgħa sabiex iwettqu awditjar fuq il-post, għandu jkollhom aċċess għall-kotba u kull dokument ieħor, inklużi dokumenti u metadajta mfassla jew irċivuti u rreġistrati fuq format elettroniku relatati mal-infiq ifffinanzjat minn dan ir-Regolament.
3. Is-setgħat ta' awditjar imsemmija fil-paragrafu 2 ma għandhomx jaffettwaw l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet nazzjonali li jirrizervaw ċerti atti għal agenti speċifikament maħtura mil-leġiżlazzjoni nazzjonali. L-Uffiċċjali tal-Kummissjoni u tal-Qorti tal-Awdituri, jew ir-rappreżentanti tagħhom, ma għandhomx jieħdu sehem, fost l-oħrajn, fi żjarjet fid-djar jew interrogazzjonijiet formali ta' persuni fi hdan il-qafas tal-leġiżlazzjoni nazzjoanli tal-Istat Membru kkonċernat. Madanakollu, għandu jkollhom aċċess għal informazzjoni miksuba b'dan il-mod.
4. Jekk kwalunkwe assistenza finanzjarja mill-Unjoni mogħtija taħt dan ir-Regolament tiġi sussegwentement allokata għal parti terza bħala benefiċjarju aħhari, il-benefiċjarju inizjali, peress li hu r-riċevitur tal-appoġġ finanzjarju mill-Unjoni, għandu jipprovdi lill-Kummissjoni bl-informazzjoni rilevanti kollha rigward l-identità ta' dak il-benefiċjarju aħhari.
5. Għal dan il-għan, id-dokumenti kollha li huma relatati għandhom jinżammu għad-dispożizzjoni mill-benefiċjarji għal perjodu sa tliet snin wara l-pagament finali.

Artikolu 147

Sospensjoni tal-pagamenti, tnaqqis u kancellazzjoni tal-kontribuzzjoni finanzjarja

1. Jekk il-Kummissjoni tikkunsidra li l-fondi tal-Unjoni ma ntużawx skont il-konduzzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament jew fi kwalunkwe att legali tal-Unjoni ieħor li huwa applikabbli, din għandha tinnotifika lill-benefiċjarji li għandu jkollhom xahar mid-data ta' din in-notifika sabiex jibagħtu l-osservazzjonijiet tagħhom lill-Kummissjoni.
2. Jekk il-benefiċjarji ma jwegħbu lura fi żmien dak il-perjodu jew jekk l-osservazzjonijiet tagħhom mhumiex ikkunsidrati sodisfacenti, il-Kummissjoni għandha tnaqqas jew tikkancella l-kontribuzzjoni finanzjarja mogħtija jew tissospendi l-pagamenti. Kwalunkwe ammont imħallas bi żball għandu jithallas lura lill-Kummissjoni. Għandu jiżdied l-imgħax fuq kwalunkwe somma mhux imħallsa fil-hin taħt il-konduzzjonijiet stabbiliti fir-[Regolament Finanzjarju].

KAPITOLU III

Evalwazzjoni u rapportar

Artikolu 148 **Evalwazzjoni**

1. L-operazzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament għandhom jiġu ssorveljati b'mod regolari sabiex tiġi segwita l-implimentazzjoni tagħhom.
2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-evalwazzjoni regolari, indipendenti u esterna tal-operazzjonijiet iffinanzjati.

Artikolu 149 **Rapportar**

Il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill:

- (a) rapport ta' evalwazzjoni interim dwar ir-riżultati miksuba u l-aspetti kwalitattivi u kwantitattivi tal-implimentazzjoni tal-operazzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu 2017;
- (b) komunikazzjoni dwar il-kontinwazzjoni tal-operazzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament sa mhux aktar tard mit-30 ta' Awwissu 2018;
- (c) rapport ta' evalwazzjoni *ex post* sa mhux aktar tard mill-31 ta' Dicembru 2021.

TITOLU IX

DISPOŻIZZJONIJIET PROĊEDURALI

Artikolu 150

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adożżjoni tal-atti ddelegati hija mogħtija lill-Kummissjoni skont il-kondizzjonijiet stipulati f'dan l-Artikolu.
2. Id-delega ta' setgħa msemija fl-Artikoli 12, 33, 37, 38, 39, 46, 61, 64, 67, 75, 92, 105, 111, 112, 114, 115, 119, 127, 131, u 153 għandha tingħata għal perjodu ta' żmien mhux definit mill-1 ta' Jannar 2014.
3. Id-delega ta' setgħa msemija fl-Artikoli 12, 33, 37, 38, 39, 46, 61, 64, 67, 75, 92, 105, 111, 112, 114, 115, 119, 127, 131, u 153 tista' tkun irrevokata fi kwalunke żmien mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħat speċifikati f'dik id-deċiżjoni. Din għandha tidhol fis-seħħ l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Hija ma għandhiex taffettwa l-validità tal-atti ddelegati digà fis-seħħ.
4. Hekk kif tadotta att iddelegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifika dan simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att iddelegat adottat skont l-Artikoli 12, 33, 37, 38, 39, 46, 61, 64, 67, 75, 92, 105, 111, 112, 114, 115, 119, 127, 131, u 153 għandu jidhol fis-seħħ biss jekk ma tigi espressa ebda oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill f'perjodu ta' xahrejn (2) min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel l-iskadenza ta' dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu informaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jigi estiż b'xahrejn (2) fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 151

Proċedura tal-kumitat

1. Fl-implimentazzjoni tar-regoli tal-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn Kumitat tal-Fond għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

TITOLU X

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 152

Thassir

1. Ir-Regolamenti (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 861/2006, (KE) [Nru /2011 li jistabbilixxi Programm li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata], (KE) Nru 791/2007, (KE) Nru 2328/2003 u l-Artikolu 103 tar-Regolament 1224/2009 huma mhassra b'effett mill-1 ta' Jannar 2014.
2. Ir-referenzi ghar-Regolamenti mhassra ghandhom jitqiesu bhala referenzi ghal dan ir-Regolament.

Artikolu 153

Dispożizzjonijiet tranżitorji

1. Sabiex tiffaċilita t-tranzizzjoni mis-sistemi stabbiliti mir-Regolamenti (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 861/2006, (KE) [Nru /2011 li jistabbilixxi Programm li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata] u (KE) Nru 791/2007 ghas-sistema stabbilita minn dan ir-Regolament, il-Kummissjoni ghandha tinghata s-setgħa li tadotta atti ddelegati b'konformità mal-Artikolu 150 dwar il-kondizzjonijiet li taħthom l-appoġġ approvat mill-Kummissjoni skont dawk ir-Regolamenti jista' jiġi integrat fl-appoġġ stabbilit skont dan ir-Regolament, inkluż għall-assistenza teknika u għall-evalwazzjonijiet ex post.
2. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa t-tkomplija jew il-modifika, inkluża l-kancellazzjoni sħiħa jew parzjali, tal-proġetti kkonċernati, sal-gheluq tagħhom, jew tal-assistenza approvata mill-Kummissjoni fuq il-bażi tar-Regolamenti (KE) Nru 1198/2006, (KE) Nru 861/2006, (KE) [Nru /2011 li jistabbilixxi Programm li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri ta' Politika Marittima Integrata], (KE) Nru 791/2007 u l-Artikolu 103 tar-Regolament 1224/2009 jew kwalunkwe leġislazzjoni oħra li tapplika għal dik l-assistenza fil-31 ta' Diċembru 2013.
3. L-applikazzjonijiet li jsiru taħt ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 għandhom jibqgħu validi.

Artikolu 154

Id-dhul fis-sehh u l-applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Parlament Ewropew
Il-President*

*Għall-Kunsill
Il-President*

ANNEX I

Intensità tal-ghajnuna speċifika

Tip ta' operazzjonijiet	Punti perċentwali
Relatati mas-sajd kostali fuq skala żghira jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	25
Fil-Gzejjer remoti tal-Greċja jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	35
Fir-reġjuni l-aktar imbieghda jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	35
Implimentati minn organizzazzjoni ta' sajjeda jew beneficijarji kollettivi ohrajn barra l-Kapitolu III tat-Titolu V jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	10
Implimentati minn organizzazzjoni ta' produtturi jew minn assoċjazzjonijiet ta' organizzazzjonijiet tal-produtturi jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	20
Skont l-Artikolu 78 dwar il-kontroll u l-infurzar jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	30
Skont l-Artikolu 78 dwar il-kontroll u l-infurzar relatati mas-sajd kostali fuq skala żghira jistghu jibbenifikaw minn żieda ta'	40
Implimentati minn impriži li jaqghu barra d-definizzjoni tal-SMEs ghandhom jitnaqqsu bi	20

ANNEX II

[Tqassim annwali tal-appropriazzjonijiet ta' impenn għall-2014 sal-2020]

ANNEX III

Kundizzjonalitajiet Ġenerali *ex ante*

Qasam	Kundizzjonalità <i>ex ante</i>	Kriterji li għandhom jiġu sodisfatti
1. Kontra d-diskriminazzjoni	L-eżistenza ta' mekkanizmu li jiżgura implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE tas-27 ta' Novembru 2000 li tistabbilixxi qafas ġenerali għall-ugwaljanza fit-trattament fl-impjieg u fix-xogħol ³⁸ u d-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE tad-29 ta' Ġunju 2000 li timplimenta l-prinċipju tat-trattament ugwali bejn il-persuni irrispettivament mill-oriġini tar-razza jew etniċità ³⁹	<ul style="list-style-type: none"> – Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tad-Direttiva tal-Kunsill 2000/78/KE u d-Direttiva tal-Kunsill 2000/43/KE huma żgurati permezz ta': <ul style="list-style-type: none"> – arranġamenti istituzzjonali għall-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u s-supervizzjoni tad-direttivi msemmija hawn fuq; – strategija għal taħriġ u tixrid tal-informazzjoni għall-persunal involut fl-implimentazzjoni tal-fondi; – Miżuri sabiex tissaħħaħ il-kapaċità amministrattiva għall-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tad-direttivi msemmija hawn fuq.
2. Ugwaljanza bejn is-sessi	L-eżistenza ta' strategija għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi u mekkanizmu li jiżgura l-implimentazzjoni effettiva tagħha.	<ul style="list-style-type: none"> – Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi ta' strategija esplicita għall-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi huma żgurati permezz ta': <ul style="list-style-type: none"> – sistema għall-ġbir u l-analizi tad-dejta u l-indikaturi maqsuma skont is-sess u sabiex jiġu żviluppati politiki tas-sessi bbażati fuq il-provi; – pjan u kriterji <i>ex ante</i> għall-integrazzjoni tal-ghanijiet tal-ugwaljanza bejn is-sessi permezz ta' standards u linji gwidi dwar is-sessi; – Mekkanizmi ta' implimentazzjoni inkluż involviment ta' korp dwar is-sessi u l-esperti rilevanti sabiex jabbozzaw, jissorveljaw u jevalwaw l-interventi.
3. Dizabbiltà	L-eżistenza ta' mekkanizmu li jiżgura implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tal-persuni b'dizabbiltà.	<ul style="list-style-type: none"> – Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tal-persuni b'dizabbiltà huma żgurati permezz ta' : <ul style="list-style-type: none"> – Implimentazzjoni ta' miżuri f'konformità mal-Artikolu 9 tal-Konvenzjoni tan-NU

³⁸ ĠU L 303 , 02.12.2000, p.16

³⁹ ĠU L 180 , 19.07.2000, p.22

		<p>sabiex ikun hemm prevenzjoni, jiġu identifikati u eliminati ostakli u xkiel għall-aċċessibilità tal-persuni b'dizabbiltà;</p> <ul style="list-style-type: none"> - arrangamenti istituzzjonali għall-implimentazzjoni u s-supervizjoni tal-Konvenzjoni tan-NU f'konformità mal-Artikolu 33 tal-Konvenzjoni; - pjan għal taħriġ u tixrid tal-informazzjoni għall-persunal involut fl-implimentazzjoni tal-fondi; - miżuri sabiex tissahħaħ il-kapaċità amministrattiva għall-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tal-Konvenzjoni tan-NU inklużi l-arrangamenti xierqa għas-sorveljanza tal-konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibilità.
4.. Akkwisti pubbliċi	<p>L-eżistenza ta' mekkanizmu li jiżgura l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni effettivi tad-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2004/18/KE u d-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi ta' l-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali ⁴⁰ u s-supervizjoni u s-sorveljanza adegwati tagħhom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tad-Direttivi 2004/18/KE u 2004/17/KE huma żgurati permezz ta': <ul style="list-style-type: none"> - traspożizzjoni kompleta tad-Direttivi 2004/18/KE u 2004/17/KE; - arrangamenti istituzzjonali għall-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u s-supervizjoni tal-liġi tal-UE dwar l-akkwisti pubbliċi; - miżuri li jiżguraw supervizjoni u sorveljanza adegwati tal-proċeduri trasparenti ta' għoti ta' kuntratti u informazzjoni adegwata dwarhom; - strateġija għal taħriġ u tixrid tal-informazzjoni għall-persunal involut fl-implimentazzjoni tal-fondi; - Miżuri sabiex tissahħaħ il-kapaċità amministrattiva għall-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-akkwisti pubbliċi.
5. Għajjnuna mill-Istat	<p>L-eżistenza ta' mekkanizmu li jiżgura l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni effettivi tal-liġi tal-UE dwar l-għajjnuna mill-Istat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tal-liġi tal-UE dwar l-għajjnuna mill-Istat huma żgurati permezz ta': <ul style="list-style-type: none"> - arrangamenti istituzzjonali għall-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u s-supervizjoni tal-liġi tal-UE dwar l-għajjnuna mill-Istat; - strateġija għal taħriġ u tixrid tal-informazzjoni għall-persunal involut fl-

⁴⁰

ĠU L 134, 30.4.2004, p. 1

		<p>implimentazzjoni tal-fondi;</p> <ul style="list-style-type: none"> – miżuri sabiex tissaħħ il-kapaċità amministrattiva għall-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-ghajnuna mill-Istat.
<p>6. Leġiżlazzjoni ambjentali relatata mal-Valutazzjoni tal-Impatt Ambjentali (VIA) u l-Valutazzjoni Ambjentali Strategika (VAS)</p>	<p>L-eżistenza ta' mekkanizmu li jiżgura implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-unjoni relatata mal-VIA u l-VAS skont id-Direttiva tal-Kunsill (85/337/KEE) tas-27 ta' Ġunju 1985 dwar l-istima ta' l-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent⁴¹ u d-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima ta' l-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent⁴².</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Implimentazzjoni u applikazzjoni effettivi tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni hija żgurata permezz ta': <ul style="list-style-type: none"> – traspozizzjoni shiha u korretta tad-direttivi VIA u VAS; – arrangamenti istituzzjonali għall-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u s-supervizzjoni tad-Direttivi VIA u VAS; – strateġija għal taħriġ u tixrid tal-informazzjoni għall-persunal involut fl-implimentazzjoni tad-Direttivi VIA u VAS; – miżuri sabiex tiġi żgurata kapaċità amministrattiva suffiċjenti.
<p>7. Sistemi statistiċi u indikaturi tar-riżultati</p>	<p>L-eżistenza ta' sistema statistika meħtieġa sabiex jitwettqu evalwazzjonijiet bil-ghan li jiġu vvalutati l-effettività u l-impatt tal-programmi.</p> <p>+L-eżistenza ta' sistema effettiva ta' indikaturi tar-riżultati meħtieġa sabiex jiġi sorveljat il-progress lejn riżultati u sabiex titwettaq evalwazzjoni tal-impatt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Pjan multiannwali għall-ġbir u l-aggregazzjoni fil-hin ta' dejta huwa fis-seħħ li jinkludi: <ul style="list-style-type: none"> – l-identifikazzjoni ta' sorsi u mekkanizmi sabiex jiżguraw validazzjoni statistika; – arrangamenti għall-pubblikazzjoni u d-disponibbiltà pubblika. – sistema effettiva ta' indikaturi tar-riżultati li jinkludu: <ul style="list-style-type: none"> – l-għażla ta' indikaturi tar-riżultati għal kull programm li jipprovdu informazzjoni dwar dawk l-aspetti ta' benessri u progress tal-persuni li jimmotivaw l-azzjonijiet politiċi ffinanzjati mill-programm; – it-tfassil ta' miri għal dawn l-indikaturi; – għal kull indikatur, ir-rispett tar-rekwiziti li ġejjin: robustezza u validazzjoni statistika, ċarezza tal-interpretazzjoni normattiva, rispons għall-politika, ġbir fil-hin u

⁴¹ ĠU L 175, 5.7.1985, p. 40

⁴² ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30

		<p>disponibbiltà pubblika tad-dejta;</p> <p>proċeduri adegwati fis-seħħ sabiex jiġi żgurat li kull operazzjoni ffinanzjata mill-programm tadotta sistema effettiva ta' indikaturi.</p>
--	--	--

Kondizzjonalitajiet speċifiċi *Ex ante*

1. KONDIZZJONALITAJIET MARBUTIN MAL-PRIJORITAJIET

Priorità tal-UE għall-Għan Tematiku (Thematic Objective - TO) tal-FEMS/ CSF	Kundizzjonalità <i>Ex ante</i>	Kriterji li għandhom jiġu sodisfatti
<p>Priorità tal-FEMS:</p> <p>2. It-trawwim ta' sajd innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-għarfien</p> <p>3. It-trawwim ta' akkwakultura innovattiva u kompetittiva u bbażata fuq l-għarfien</p> <p>TO 3: it-titjib tal-kompetittività ta' imprizi żgħira u medji</p>	<p>Ftuħ ta' negozju: Twettqu azzjonijiet speċifiċi għall-implimentazzjoni effettiva tas-“Small Business Act” (SBA) u r-Revizjoni tiegħu tat-23 ta' Frar 2011 inkluż il-prinċipju “L-Ewwel Aħseb fiz-Żgħir”</p>	<p>L-azzjonijiet speċifiċi jinkludu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miżuri sabiex jonqos iż-żmien sabiex jinfetaħ negozju sa 3 ijiem ta' xogħol u l-ispejjeż għal EUR 100; – miżuri sabiex jonqos iż-żmien meħtieġ għall-kisba tal-liċenzji u l-permessi sabiex wiehed jibda u jwettaq l-attività speċifika ta' impriża għal 3 xhur; – mekkanizmu għall-valutazzjoni sistematika tal-impatt tal-leġislazzjoni fuq l-SMEs permezz ta' “test tal-SMEs” filwaqt li jkunu kkunsidrati d-differenzi fid-daqs tal-imprizi, fejn dan ikun relevanti

<p>Prijorità tal-FEMS: 3. It-trawwim ta' akkwakultura innovattiva u kompetittiva u bbażata fuq l-gharfien</p> <p>5. Il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi;</p> <p>TO 6: il-protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-użu tar-riżorsi b'effiċjenza</p>	<p>It-twaqqif ta' pjan strategiku nazzjonali multiannwali dwar l-akkwakultura kif imsemmi fl-Artikolu 43 tar-[Regolament dwar il-Politika Komuni tas-Sajd] sal-2014;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pjan strategiku nazzjonali multiannwali dwar l-akkwakultura huwa trażmess lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-jum ta' trażmizzjoni tal-OP - L-OP jinkludi l-informazzjoni dwar il-komplimentarjetajiet mal-pjan strategiku nazzjonali multiannwali dwar l-akkwakultura
<p>Prijorità tal-FEMS: 6 It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS</p> <p>TO 6: il-protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-użu tar-riżorsi b'effiċjenza</p>	<p>Kapaċità amministrattiva pprovata għall-konformità mar-rekwiziti tad-dejta għall-ġestjoni tas-sajd kif stabbilit fl-Artikolu 37 tar-[Regolament dwar il-PKS]</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kapaċità amministrattiva pprovata sabiex jithejja u jiġi applikat programm multiannwali għall-ġbir tad-dejta, li għandu jiġi revedut mis-STEFCF u aċċettat mill-Kummissjoni - Kapaċità amministrattiva pprovata għat-thejjija u l-implimentazzjoni ta' pjan ta' hidma annwali għall-ġbir tad-dejta, li għandu jiġi revedut mis-STEFCF u aċċettat mill-Kummissjoni - Bizżejjed kapaċità fl-allokkazzjoni tar-riżorsi umani sabiex jintlaħqu ftehimiet bilaterali jew multilaterali ma' Stati Membri ohra jekk hija il-hidma għall-implimentazzjoni tal-obbligi ta' ġbir tad-dejta hija kondiviza
<p>Prijorità tal-FEMS: 6 It-trawwim tal-implimentazzjoni tal-PKS</p> <p>TO 6: il-protezzjoni tal-ambjent u l-promozzjoni tal-użu tar-riżorsi b'effiċjenza</p>	<p>Kapaċità amministrattiva pprovata għall-konformità mal-implimentazzjoni ta' sistema ta' spezzjoni ta' kontroll u infurzar tal-Unjoni kif stipulat fl-Artikolu 46 tar-[Regolament dwar il-PKS] u speċifikat ulterjorment fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009.</p>	<p>L-azzjonijiet speċifiċi jinkludu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapaċità amministrattiva pprovata għat-thejjija u l-implimentazzjoni tal-programm nazzjonali ta' kontroll tal-2014-2020 kif imsemmi fl-Artikolu 19(l) - Kapaċità amministrattiva pprovata għat-thejjija u l-implimentazzjoni tal-programm nazzjonali ta' azzjoni tal-kontroll għal pjanijiet multiannwali (Art 46 tar-Regolament tal-Kontroll) - Kapaċità amministrattiva murija għat-thejjija u l-

		<p>implimentazzjoni ta' programm ta' kontroll komuni li jista' jiġi żviluppat ma' Stati Membri oħra (art 94 tar-Regolament tal-Kontroll)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kapacità amministrattiva pprovata għat-thejjja u l-implimentazzjoni tal-Programmi Specifici ta' Kontroll u Spezzjoni (art 95 tar-Regolament tal-Kontroll). – Kapacità amministrattiva pprovata għall-applikazzjoni ta' sistema ta' sanzjonijiet effettivi, proporzjonati u dissważivi għal ksur serju (art 90 tar-Regolament tal-Kontroll) – Kapacità amministrattiva pprovata għall-applikazzjoni tas-sistema ta' punti għal ksur serju (art 92 tar-Regolament tal-Kontroll) <p>Bizżejjed kapacità fl-allokkazzjoni tar-rizorsi umani sabiex jiġi implimentat ir-regolament tal-Kontroll</p>
--	--	--

ANNEX IV
Informazzjoni u komunikazzjoni dwar l-appoġġ mill-FEMS

1. LISTA TA' OPERAZZJONIJIET

Il-lista ta' operazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 143 għandu jkun fiha, f'tal-inqas waħda mil-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru, it-taqsimiet tad-dejta li ġejjin:

- Isem il-benefiċjarju (entitajiet legali biss; l-ebda persuna fiżika ma għandha tissemma);
- Numru tar-Reġistru tal-Flotta tal-Komunità (CFR - Community Fleet Register) tal-bastimenti tas-sajd kif speċifikat fl-Artikolu 10 tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 26/2004 tat-30 ta' Diċembru 2003⁴³ (din it-taqsimata trid timtela' biss meta l-operazzjoni tkun marbuta ma' bastiment tas-sajd)
- Isem l-operazzjoni;
- Sommarju tal-operazzjoni;
- Id-data ta' bidu tal-operazzjoni;
- Id-data ta' tmiem l-operazzjoni (data mistennija għat-tlestija fiżika jew għall-implimentazzjoni sħiħa tal-operazzjoni);
- Nefqa eligibbli totali;
- Ammont ta' kontribuzzjoni tal-UE;
- Kodiċi postali tal-operazzjoni;
- Pajjiż;
- Isem il-prijorità tal-unjoni;
- Data tal-aħħar aġġornament tal-lista ta' operazzjonijiet.

L-intestaturi tat-taqsimiet tad-dejta u l-ismijiet tal-operazzjonijiet għandhom jiġu pprovduti wkoll f'tal-inqas waħda mil-lingwi uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

2. MIŻURI TA' INFORMAZZJONI U PUBBLICITÀ GHALL-PUBBLIKU

2.1. Responsabbiltajiet tal-Istat Membru

1. L-Istat Membru għandu jiżgura li l-informazzjoni u l-miżuri ta' pubbliċità jimmiraw lejn l-akbar kopertura medjatika possibbli billi jintużaw diversi forom u metodi ta' komunikazzjoni fil-livell xieraq.

---

⁴³ ĠU L 5, 9.1.2004, p.25.

2. L-Istat Membru għandu jkun responsabbli għall-organizzazzjoni ta' tal-inqas il-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità li ġejjin:
  - (a) attività informattiva kbira li tippubblicizza t-tnedija tal-programm operazzjonali;
  - (b) għal tal-inqas darbtejn matul il-perjodu ta' pprogrammar, attività informattiva kbira li tippromwovi l-opportunitajiet ta' finanzjament u l-istrategiji fil-mira u li tippreżenta l-kisbiet tal-programm operazzjonali;
  - (c) wiri tal-bandiera tal-Unjoni Ewropea quddiem il-bini ta' kull awtorità amministrattiva, jew f'post viżibbli għall-pubbliku;
  - (d) publikazzjoni b'mod elettroniku tal-lista ta' operazzjonijiet skont it-taqsimi 1;
  - (e) l-ghoti ta' eżempji ta' operazzjonijiet, skont kull programm operazzjonali, fuq is-sit elettroniku uniku jew fuq is-sit elettroniku tal-programm operazzjonali li huwa aċċessibbli permezz tal-portal tas-sit elettroniku uniku; l-eżempji għandhom ikunu f'lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea mitkellma ħafna għajr il-lingwa jew il-lingwi uffiċjali tal-Istat Membru kkonċernat;
  - (f) taqsimi speċifika mis-sit elettroniku uniku għandha tkun iddedikata sabiex tagħti sommarju qasir tal-operazzjonijiet ta' innovazzjoni u ekoinnovazzjoni;
  - (g) l-aġġornar tal-informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm operazzjonali, inklużi l-kisbiet ewlenin tiegħu, fuq is-sit elettroniku uniku jew fuq is-sit elettroniku tal-programm operazzjonali li huwa aċċessibbli permezz tal-portal tas-sit elettroniku uniku.

3. F'konformità mal-liġi u l-prattiki nazzjonali, fil-miżuri ta' informazzjoni u pubbliċità, l-awtorità amministrattiva għandha tinvolvi lill-korpi li ġejjin:
  - (h) l-imsieħba msemmija fl-Artikolu 5 tar-[Regolament (UE) Nru [...] li jstabbilixxi Dispożizzjonijiet Komuni];
  - (i) ċentri ta' informazzjoni dwar l-Ewropa, kif ukoll l-uffiċċji ta' rappreżentanza tal-Kummissjoni fl-Istati Membri;
  - (j) istituzzjonijiet edukattivi u ta' riċerka.

Dawn il-korpi għandhom ixerrdu ħafna l-informazzjoni deskritta fl-Artikolu 143(1)(a) u (b).

3. MIŻURI TA' INFORMAZZJONI GĦAL BENEFIĊJARJI POTENZJALI U GĦALL-BENEFIĊJARJI

3.1. Miżuri ta' informazzjoni għal benefiċjarji potenzjali

1. L-awtorità amministrattiva għandha tiżgura li l-għanijiet tal-programm operazzjonali u l-opportunitajiet ta' finanzjament offruti mill-FEMS jinxterdu ħafna fost il-benefiċjarji potenzjali u l-partijiet interessati kollha.
2. L-awtorità amministrattiva għandha tiżgura li l-benefiċjarji potenzjali huma informati dwar tal-inqas dan li ġejj:

- (k) il-kondizzjonijiet ta' eligibbiltà tal-infiq li għandhom jintlaħqu sabiex wieħed jikkwalifika għall-appoġġ taht programm operazzjonali;
- (l) deskrizzjoni tal-kondizzjonijiet ta' ammissibbiltà għall-applikazzjonijiet, il-proċeduri għall-eżaminazzjoni ta' applikazzjonijiet għall-finanzjament u tal-perjodi ta' żmien involuti;
- (m) il-kriterji għall-għażla tal-operazzjonijiet li għandhom jiġu appoġġjati;
- (n) il-kuntatti fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali li jistgħu jipprovdu informazzjoni dwar il-programmi operazzjonali;
- (o) li l-applikazzjonijiet għandhom jipproponu attivitajiet ta' komunikazzjoni, proporzjonati għad-daqs tal-operazzjoni, sabiex jinformaw lill-pubbliku dwar il-miri tal-operazzjoni u l-appoġġ tal-UE għall-operazzjoni.

3.2. Mizuri ta' informazzjoni għall-benefiċjarji

L-awtorità amministrattiva għandha tinforma lill-benefiċjarji li l-aċċettazzjoni tal-finanzjament tikkostitwixxi aċċettazzjoni tal-inklużjoni tagħhom fil-lista ta' operazzjonijiet ippubblikata skont l-Artikolu 143(2).

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. IL-QAFAS TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

- 1.1. It-titolu tal-proposta/inizjattiva
- 1.2. Il-qasam/l-oqsma ta' politika kkonċernati fl-istruttura ABM/ABB
- 1.3. In-natura tal-proposta/inizjattiva
- 1.4. L-għan(ijiet)
- 1.5. Ir-raġunijiet għall-proposta/inizjattiva
- 1.6. It-tul ta' zmien u l-impatt finanzjarju
- 1.7. Il-metodu/i ta' ġestjoni previst(i)

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

- 2.1. Regoli ta' monitoraġġ u rappurtar
- 2.2. Sistema ta' ġestjoni u kontroll
- 2.3. Miżuri għall-prevenzjoni tal-frodi u l-irregolaritajiet

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

- 3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju multiannwali u l-linja/i baġitarja/i tal-infiq affettwata/i
- 3.2. L-impatt stmat fuq in-nefqa
  - 3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq in-nefqa
  - 3.2.2. L-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet operattivi
  - 3.2.3. L-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva
  - 3.2.4. Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju multiannwali attwali
  - 3.2.5. Il-parteciġazzjoni ta' partijiet terzi fil-finanzjament
- 3.3. L-impatt stmat fuq id-dħul

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

4. IL-QAFAS TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

4.1. It-titolu tal-proposta/inizjattiva

[Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata

4.2. Il-qasam/l-oqsma ta' politika kkonċernati fl-istruttura ABM/ABB⁴⁴

[Il-qasam tal-politika Titolu 11 "L-Affarijiet Marittimi u s-Sajd" tal-Intestatura 2...]

speċifika l-linji baġitarji attwali inkorporati f^o:

Linji baġitarji ġodda wara l-2013:

4.3. In-natura tal-proposta/inizjattiva

Il-proposta/inizjattiva hija marbuta ma' azzjoni ġdida (dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd [li thassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1198/2006 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 861/2006 u r-Regolament tal-Kunsill Nru XXX/2011 dwar il-politika marittima integrata għall-perjodu ta' finanzjament li jmiss, 2014-2020)

Il-proposta/inizjattiva hija marbuta ma' **azzjoni ġdida b'segwitu għal proġett pilota/azzjoni preparatorja**⁴⁵

Il-proposta/inizjattiva hija marbuta mal-estensjoni ta' **azzjoni eżistenti**

Il-proposta/inizjattiva hija marbuta ma' **azzjoni diretta mill-ġdid lejn azzjoni ġdida**

4.4. L-għanijiet

4.4.1. L-għan(ijiet) strateġiku/ċi multiannwali tal-Kummissjoni fil-mira tal-proposta/inizjattiva

L-istrument finanzjarju l-ġdid ser jikkontribwixxi l-aktar għal 3 inizjattivi ewlenin taht l-istrateġija Ewropa 2020: 1) L-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi, 2) L-Unjoni tal-Innovazzjoni u 3) Agenda għal hiliet u impjiegi ġodda. F'konformità mal-istrateġija Ewropa 2020, l-għanijiet generali tal-istrument ta' finanzjament futur huma dawn li ġejjin:

⁴⁴ ABM: Activity-Based Management (Ġestjoni Bbażata fuq l-Attività) – ABB: Activity-Based Budgeting (Ibbaġittjar Ibbażat fuq l-Attività)

⁴⁵ Kif imsemmi fl-Artikolu 49(6)(a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

- Li jappoġġja l-għanijiet tal-Politika Komuni tas-Sajd riformata billi jippromwovi sajd u akkwakultura sostenibbli u vijabbli.
- Li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri u l-implimentazzjoni tal-Politika Marittima Integrata
- Li jappoġġja żvilupp territorjali bbilanċjat taż-żoni tas-sajd.

4.4.2. *L-għan(ijiet) speċifiku(ċi) u l-attività(jiet) ABM/ABB ikkonċernata/i*

Għan speċifiku taht ġestjoni kongunta

Iż-żieda tal-impjiegi u l-koeżjoni territorjali;	–	Il-promozzjoni tat-tkabbir ekonomiku, l-inkluzjoni soċjali, il-holqien tal-impjiegi u l-appoġġ tal-mobbiltà tax-xoghol f'komunitajiet kostali u interni li jiddependu fuq is-sajd u l-akkwakultura;
	–	id-diversifikazzjoni tal-attivitàjiet tas-sajd f'setturi oħrajn tal-ekonomija marittima u t-tkabbir tal-ekonomija marittima, inkluża l-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima
It-trawwim ta' sajd innovattiv, kompetittiv u bbażat fuq l-gharfien;	–	l-appoġġ għat-tishih tal-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-gharfien
	–	itejjeb il-kompetittività u l-vijabbiltà tas-sajd, b'mod partikolari tas-sajd kostali fuq skala żgħira u t-titjib tas-sikurezza jew tal-kondizzjonijiet tax-xoghol;
	–	l-iżvilupp ta' hilet professjonali ġodda u t-tagħlim tul il-hajja;
	–	l-organizzazzjoni mtejba tas-suq għall-prodotti tas-sajd
It-trawwim ta' akkwakultura innovattiva u kompetittiva u bbażata fuq l-gharfien	–	l-appoġġ għat-tishih tal-iżvilupp teknoloġiku, l-innovazzjoni u t-trasferiment tal-gharfien
	–	it-titjib tal-kompetittività u l-vijabbiltà ta' impriżi tal-akkwakultura, b'mod partikolari SMEs
	–	l-iżvilupp ta' hilet professjonali ġodda u t-tagħlim tul il-hajja
	–	l-organizzazzjoni mtejba tas-suq għall-prodotti tal-akkwakultura
Il-promozzjoni ta' sajd sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi;	–	it-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar
	–	il-protezzjoni u r-restorazzjoni tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar, inklużi s-servizzi li jipprovdu.
Il-promozzjoni ta' akkwakultura sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi;	–	it-titjib tal-ekosistemi relatati mal-akkwakultura u l-promozzjoni ta' akkwakultura effiċjenti fl-użu tar-riżorsi
	–	Il-promozzjoni tal-akkwakultura b'livell għoli ta' protezzjoni tal-ambjent u tas-saħħa u l-benessri tal-annimali u wkoll tas-saħħa u s-sigurtà pubblika
It-trawwim tal-	–	forniment ta' għarfien xjentifiku u ġbir ta' dejta

implimentazzjoni tas-CFP.	–	appoġġ għall-kontroll u l-infurzar, filwaqt li titjeb il-kapaċità istituzzjonali u amministrazzjoni pubblika effiċjenti
----------------------------------	---	---

Għan speċifiku taht ġestjoni diretta

Sajd ibbażat fuq l-innovazzjoni u l-gharfien	–	It-titjeb tal-organizzazzjoni tas-suq għas-sajd (Osservatorju)
Sajd sostenibbli u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi	–	Żieda fil-provvista ta' għarfien xjentifiku u l-ġbir tad-dejta għall-ġestjoni tas-sajd sostenibbli
	–	Konformità akbar permezz tal-kontroll
L-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-PMI	–	L-iżvilupp ta' strumenti transsettorjali għal tfassil aħjar tal-politika (Ippjanar Spazjali Marittimu, Sorveljanza Marittima Integrata, Għarfien dwar il-Baħar)
	–	Il-promozzjoni ta' integrazzjoni tal-ispeċi li tippermetti l-ġestjoni sostenibbli u transkonfinali jew ibbażata fuq l-ekosistemi tal-baċini tal-baħar Ewropej.
It-tmexxija tal-PKS u tal-PMI	–	Il-promozzjoni ta' tmexxija integrata tal-PKS, l-affarijiet marittimi u kostali
	–	It-tishih u s-simplifikazzjoni ulterjuri tal-involviment tal-partijiet interessati fil-ġestjoni tas-sajd u l-akkwakultura permezz tal-ghoti ta' għajnuna finanzjarja tal-Unjoni lill-Kunsilli Konsultattivi
	–	Appoġġ biex ikopri l-ispejjeż tal-attivitajiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni marbuta mal-PKS u l-PMI u l-ispejjeż tal-esperti u tar-rappreżentanti tal-partijiet interessati li jippartecipaw f'laqgħat tal-Kummissjoni dwar kwistjonijiet relatati mal-PKS u l-PMI

Attività(jiet) ABM/ABB ikkonċernata/i

11 01 L-INFIQ AMMINISTRATTIV TAL-QASAM TA' POLITIKA DWAR L-'AFFARIJET MARITTIMI U S-SAJD'

11 02 IS-SWIEQ TAS-SAJD

11 03 IS-SAJD INTERNAZZJONALI U L-LIĠI TAL-BAĦAR (parzjalment)

11 04 IT-TMEXXIJA TAL-POLITIKA KOMUNI TAS-SAJD

11 06 IL-FOND EWROPEW GĦAS-SAJD (FES)

11 07 IL-KONSERVAZZJONI, IL-ĠESTJONI U L-ISFRUTTAR TAR-RIŻORSI AKKWATIĊI HAJJIN

11 08 IL-KONTROLL U L-INFURZAR TAL-POLITIKA KOMUNI TAS-SAJD

11 09 IL-POLITIKA MARITTIMA

4.4.3. *Ir-riżultat(i) u l-impatt mistennija taħt ġestjoni kongunta u diretta*

Speċifika l-effetti li l-proposta/inizjattiva għandu jkollha fuq il-benefiċjarji/gruppi fil-mira.

Il-proposta għal wara l-2013 ser tkun strument ta' finanzjament ewlieni għall-implimentazzjoni tal-Politika Komuni tas-Sajd riformata. Dan ser jinkiseb permezz tal-waqfien ta' sussidji għaljin u ineffiċjenti għall-flotot u konċentrazzjoni fuq għadd limitat ta' għanijiet ambjentali, ekonomiċi u soċjali tal-Politika Komuni tas-Sajd f'konformità mal-strateġija Ewropa 2020 u b'enfasi primarja fuq it-trawwim ta' sajd sostenibbli, l-inkoraġġiment tal-innovazzjoni ekoloġika, l-inkoraġġiment ta' tranzizzjoni aktar malajr lejn modi ġodda ta' ġestjoni tas-sajd u l-ħolqien tat-tkabbir u l-impjiegi f'komunitajiet dipendenti fuq is-sajd ser ikollhom irwol ewlieni f'din it-tranzizzjoni.

Ir-riżultati u l-impatt mistennija ser jiddependu fuq il-programmi operattivi li l-Istati Membri ser jissottomettu lill-Kummissjoni. L-Istati Membri ser jintalbu jiffissaw miri fil-programmi tagħhom.

Parti interessata	Deskrizzjoni tal-parti interessata	Interessi/effetti ewlenin
Benefiċjarji	Is-settur tal-qbid tal-hut fl-UE	<ul style="list-style-type: none"> – Sidien, operaturi u ekwipaġġ ta' bastimenti tas-sajd tal-KE. – Il-vijabbiltà tan-negozji. – Reżistenza akbar għax-xokkijiet ekonomiċi, ippjanar tan-negozju fit-tul. – Hiliet ġodda, kummerċjalizzazzjoni u promozzjoni aħjar. Sajd sostenibbli b'inqas rimi.
	Is-settur tal-akkwakultura fl-UE	<ul style="list-style-type: none"> – Sidien, operaturi u persunal ta' negozji tal-akkwakultura – Il-vijabbiltà tan-negozji. – Żieda fl-inċentivi tas-suq għal akkwakultura sostenibbli/estensiva, inkluż fis-siti tan-NATURA 2000. – L-issodisfar tal-ispejjeż tar-rekwiżiti ambjentali. – Hiliet ġodda, kummerċjalizzazzjoni u promozzjoni aħjar.
	Komunitajiet dipendenti fuq is-sajd	<ul style="list-style-type: none"> – Komunitajiet dipendenti fuq is-sajd jew l-akkwakultura għall-ghajxien tagħhom – Komunitajiet kostali u interni vijabbli dipendenti fuq is-sajd.
	Is-settur tal-ipproċessar	<ul style="list-style-type: none"> – Dawk li jipproċessaw materja prima importata jew maqbuda fl-ibhra tal-KE – Żieda fil-kompetittività u l-valur miżjud, provvisti stabbli ta' prodotti ta' kwalità.

	<i>Is-settur tar-riċerka</i>	–	Korpi tar-riċerka xjentifika u komunitajiet xjentifiċi li jipprovdu dejta dwar il-PKS u l-baħar.	–	Il-provvista ta' dejta f'waqtha, ta' kwalità għolja, robusta u estensiva dwar is-sajd; li tagħti lok għal politika bbażata fuq l-għarfien. Żieda fl-għarfien dwar il-baħar, l-integrazzjoni tad-dejta.
	<i>Amministrazzjonijiet u korpi</i>	–	Korpi nazzjonali, reġjonali u lokali involuti fil-għbir tad-dejta, l-iżgurar tal-infurzar u l-kontroll tal-PKS	–	Appoġġ għal implimentazzjoni aktar effiċjenti, effettiva u prattika tal-kompiti tagħhom
		–	Kunsilli Konsultattivi, RFMOs		
		–	Korpi nazzjonali, reġjonali u lokali li jipproteġu l-kosta, jimmonitorjaw l-ambjent tal-baħar u jiżguraw il-kontroll tal-fruntieri u s-sigurtà marittima.	–	Appoġġ għal implimentazzjoni aktar effiċjenti, effettiva u prattika tal-kompiti tagħhom. Viżibbiltà akbar għat-thassib u l-htigijiet finanzjarji tar-reġjuni kostali, inkluż koordinazzjoni aħjar u użu aktar strateġiku tal-fondi tal-UE.
<i>Ohrajn</i>	<i>Setturi Marittimi fl-UE</i>	–	Operaturi involuti f'attivitajiet ekonomiċi kostali jew 'il barra mill-kosta (il-flotta kummerċjali, it-turiżmu, portijiet, eċċ.)	–	Sikurezza u sigurtà mtejba Tnaqqis tal-piż amministrattiv fiż-żoni marittimi permezz ta' strutturi ta' tmexxija marittima stabbli u integrata (inkluż l-ippjanar spazjali). Komunikazzjoni akbar bejn l-industriji marittimi (raggruppamenti marittimi fil-baċini tal-baħar)
	<i>Konsumaturi</i>	–	Dawk li jikkonsmaw prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura	–	Id-disponibbiltà ta' prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura ta' kwalità għolja b'valuri nutrittivi għoljin.
	<i>Pajjiżi terzi</i>	–	Is-settur tas-sajd f'kompetizzjoni mal-flotot tal-UE	–	Aċċess għas-suq tal-UE. L-iżvilupp tal-kapaċità settorjali permezz tal-aċċess għall-appoġġ tal-UE.
		–	Produtturi tal-akkwakultura, esportaturi lejn l-UE.		
		–	Amministrazzjoni.		
	<i>NGOs, is-soċjetà ċivili u ċ-ċittadini tal-UE</i>	–	NGOs ambjentali.	–	Il-ġestjoni sostenibbli tal-ibhra u ż-żoni kostali, inkluż il-manutenzjoni tal-popolazzjonijiet tal-ħut, il-bijodiversità tal-baħar u l-valur ambjentali tal-oċeani, tax-xmajjar u tal-lagi.
		–	Il-pubbliku usa' b'interess fi u thassib għall-PMI u s-setturi tas-sajd, l-ambjent tal-baħar	–	L-iżvilupp ta' responsabbiltà kongunta għas-sostenibbiltà ambjentali fis-setturi kollha.

4.4.4. Indikaturi tar-riżultati u l-impatt taht ġestjoni kongunta

Speċifika l-indikaturi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-proposta/inizjattiva.

Il-proposti jipprovdu għall-istabbiliment ta' qafas komuni ta' monitoraġġ u evalwazzjoni bil-għan li jitkejjel ir-rendiment tal-PKS. Dak il-qafas għandu jinkludi l-istrumenti kollha relatati mal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

L-impatt ta' dawn il-miżuri tas-CFP għandu jitkejjel permezz tal-indikaturi li ġejjin (indikattivi):

- Iż-żieda fil-valur miżjud gross għal kull impjegat fil-flotta tas-sajd u fl-akkwakultura
- L-effiċjenza fl-użu tal-fjuwil għall-qbid tal-ħut
- L-ispiza tal-enerġija fl-akkwakultura
- Iż-żieda fil-valur jew fil-volum tal-prodotti mgħoddija permezz tal-Organizzazzjonijiet tal-Produtturi
- Ir-rati tar-rimi ta' speċi sfruttati kummerċjalment
- Il-livell ta' konformità mal-biċċiet tad-dejta
- L-għadd ta' hażniet ivvalutati fir-rigward tal-ħażniet totali sfruttati
- L-ammont ta' każijiet ta' ksur serju identifikati
- L-għadd ta' impjiegi maħluqa u impjiegi miżmuma minn sħubiji lokali

Permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi s-sett ta' indikaturi speċifiċi għal dawn l-għanijiet.

4.5. Ir-raġunijiet għall-proposta/inizjattiva

4.5.1. *Ir-rekwiżit(i) li għandu jiġi ssodisfat/li għandhom jiġu ssodisfati fuq terminu ta' żmien qasir jew twil*

Sabiex jintlaħqu l-għanijiet multiannwali tal-PKS u jiġu ssodisfati r-rekwiżiti rilevanti tat-Trattat, il-proposti jimmiraw li jistabbilixxu l-qafas leġislativ għall-PKS għall-perjodu wara l-2013

4.5.2. *Il-valur miżjud tal-involviment tal-UE*

Skont it-TFUE, l-Unjoni għandu jkollha kompetenza esklussiva fil-konservazzjoni tar-riżorsi bijoloġiċi tal-baħar u kompetenza kondiviza għall-bqija tal-PKS. Barra minn hekk, il-PKS tiġġestixxi r-riżorsi li huma komuni għall-Istati Membri u li huma interkonnessi mill-qrib mal-ekosistemi tal-baħar li ma jirrispettawx il-fruntieri nazzjonali.

Il-kapaċità tal-UE li timxi lejn is-sajd sostenibbli – billi tikkunsidra s-suċċessi limitati tal-PKS sa issa u l-progress li sar f'dan il-qasam mill-imsieħba tal-UE – ser tkun test kritiku għall-kredibbiltà tal-UE sabiex tassumi t-tmexxija tal-aġenda tal-iżvilupp sostenibbli u wieħed mill-elementi ewlenin tal-inizjattiva ewlenija tal-Ewropa 2020 għall-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi.

4.5.3. *Tagħlimiet minn esperjenzi simili fl-imgħoddi*

Abbażi tal-evalwazzjoni tal-qafas tal-politika attwali, konsultazzjoni estensiva mal-partijiet interessati kif ukoll analiżi tal-isfidi u l-htigijiet tal-gejjieni, saret valutazzjoni komprensiva tal-impatt. Aktar dettalji jistgħu jinstabu fil-valutazzjoni tal-impatt u l-memorandum ta' spjegazzjoni li qegħdin jakkumpanjaw il-proposti legali.

4.5.4. *Koerenza u sinerġija possibbli ma' strumenti rilevanti oħrajn taht ġestjoni kongunta*

Il-proposti leġislattivi kkonċernati minn din id-dikjarazzjoni finanzjarja għandhom jitqiesu fil-kuntest usa' tal-proposta għal regolament ta' qafas uniku b'regoli komuni għall-fondi ta' qafas strateġiċi komuni (il-FEMS, il-FEŻR, il-FSE, il-Fond ta' Koeżjoni u l-FAEŻR). Dak ir-regolament ta' qafas ser jagħmel kontribuzzjoni importanti għat-tnaqqis tal-piż amministrattiv, għall-infiq tal-fondi tal-UE b'mod effettiv u biex is-simplifikazzjoni titqiegħed fil-prattika. Dan isahhaħ ukoll il-kunċetti godda tal-qafas strateġiku komuni għal dawn il-fondi kollha u l-Kuntratti ta' Shubija li jmiss, li ser ikopru wkoll dawn il-fondi.

Il-qafas strateġiku komuni, li ser jigi stabbilit, ser ibiddel l-għanijiet u l-prijoritajiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 fi priyoritajiet għall-FEMS flimkien mal-FEŻR, il-FSE, il-Fond ta' Koeżjoni u l-FAEŻR, li għandhom jiżguraw użu integrat tal-fondi sabiex jitwasslu l-għanijiet komuni.

Il-qafas strateġiku komuni ser jistabbilixxi wkoll mekkaniżmi ta' koordinazzjoni ma' politiki u strumenti rilevanti oħrajn tal-Unjoni.

4.6. It-tul ta' żmien u l-impatt finanzjarju

Proposta/inizjattiva ta' **tul ta' żmien limitat**

- Proposta/inizjattiva fis-seħħ mill-01/01/2014 sal-31/12/2020
- L-impatt finanzjarju mill-2014 sal-2023

Proposta/inizjattiva ta' **tul ta' żmien limitat**

- Implimentazzjoni b'perjodu ta' bidu minn SSSS sa SSSS,
- segwita bi skala shiħa tal-operat.

4.7. Il-metodu/i ta' ġestjoni previst(i)⁴⁶

Ġestjoni diretta ċentralizzata mill-Kummissjoni

Ġestjoni indiretta ċentralizzata bid-delega tal-kompiti ta' implimentazzjoni lil:

- aġenziji eżekuttivi
- korpi mwaqqfa mill-Komunitajiet⁴⁷
- korpi nazzjonali fis-settur pubbliku/korpi b'missjoni ta' servizz pubbliku
- persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi skont it-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u identifikati fl-att bażiku rilevanti skont it-tifsira tal-Artikolu 49 tar-Regolament Finanzjarju

Ġestjoni kongunta mal-Istati Membri

Ġestjoni deċentralizzata ma' pajjiżi terzi

Ġestjoni kongunta ma' organizzazzjonijiet internazzjonali *(li għandhom jiġu speċifikati)*

Jekk jiġi indikat aktar minn metodu wieħed ta' ġestjoni, jekk jogħġbok ipprovdi d-dettalji fit-taqsimha tal-"Kummenti".

Kummenti

Ġestjoni kongunta: Titolu III, IV u V

Ġestjoni diretta: Titolu VI u VII

⁴⁶ Id-dettalji tal-metodi ta' ġestjoni u r-referenzi għar-Regolament Finanzjarju jinsabu fuq is-sit tal-BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁴⁷ Kif imsemmi fl-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju.

5. MIŻURI TA' ĠESTJONI

5.1. Regoli ta' monitoraġġ u rappurtar taht ġestjoni kongunta

Speċifika l-frekwenza u l-kondizzjonijiet.

Il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS) huwa wiehed mill-Fondi li joperaw taht il-Qafas Strategiku Komuni (CSF). Għalkemm il-biċċa l-kbira tal-infiq taht dan l-istrument ser ikunu amministrati taht ġestjoni kongunta, hemm ammont żgħir ta' infiq li huwa soġġett għal ġestjoni diretta mill-Kummissjoni.

I. ĠESTJONI KONGUNTA

Il-Kumitati tal-Monitoraġġ imwaqqfa għal kull programm operazzjonali, u r-rapporti ta' implimentazzjoni annwali għal kull programm operazzjonali, ser ikunu fil-qalba tal-approċċ. Il-Kumitati tal-Monitoraġġ jiltaqgħu mill-inqas darba bis-sena. Il-laqgħat ta' revizjoni annwali bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri (SM) jikkomplimentaw is-sistema.

Minbarra r-rapporti ta' implimentazzjoni għal kull programm operazzjonali, ir-rapporti tal-progress ipprezentati mill-SM fl-2017 u fl-2019 (li jkopru l-implimentazzjoni tal-Kuntratti ta' Shubija) ser jingabru fil-qosor fir-rapporti strateġiċi mhejjija mill-Kummissjoni u pprezentati lill-istituzzjonijiet tal-UE. Fl-2018 u fl-2020, il-Kummissjoni għandha tinkludi taqsima li tigbor fil-qosor ir-rapport strateġiku fir-Rapport tal-Progress Annwali tagħha għal-laqgħa tar-rebbiegħa tal-Kunsill Ewropew, b'mod partikolari fir-rigward tal-progress li sar lejn il-prijoritajiet tal-Unjoni. L-Istati Membri għandhom ihejju rapport ta' evalwazzjoni *ex post* għall-programm tagħhom taht il-FEMS. Dan ir-rapport għandu jiġi pprezentat lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2023.

Is-sistema ta' monitoraġġ u rappurtar ser tuża informazzjoni kwantitattiva u kwalitattiva. L-għodod kwantitattivi jinkludu kemm informazzjoni finanzjarja kif ukoll informazzjoni fiżika. L-informazzjoni fiżika tinkludi indikaturi tal-output u l-iżvilupp ta' indikaturi tar-rizultati. Il-Kummissjoni speċifikat sett ta' indikaturi tal-output li hija ser tuża għall-aggregazzjoni tal-informazzjoni fil-livell tal-UE. F'punti ewlenin tal-perjodu ta' implimentazzjoni (l-2017 u l-2019), rekwiziti analitiċi addizzjonali dwar il-progress tal-programmi huma parti mir-rapporti ta' implimentazzjoni annwali. Is-sistema ta' monitoraġġ u rappurtar tuża l-potenzjal shiħ tat-trasferimenti ta' dejta elettronika.

Ta' min jinnota li l-miżuri li qabel kienu jaqgħu taht ġestjoni diretta issa jitqiesu bħala li huma ffinanzjati taht ġestjoni kongunta:

- miżuri relatati mal-kummerċjalizzazzjoni u l-ipproċessar, kif ukoll miżuri li jappoġġjaw l-organizzazzjoni tas-swieq tas-sajd u l-kumpens għall-ispejjeż addizzjonali fir-regjuni l-aktar imbiegħda għal prodotti tas-sajd, u

- miżuri li jappoġġjaw is-sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar, kif ukoll miżuri li jappoġġjaw il-ġbir tad-dejta.

II. ĠESTJONI DIRETTA

Il-FEMS għandu jiffinanzja l-infiq li ġej taħt ġestjoni diretta:

- miżuri li jappoġġjaw l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-Politika Marittima Integrata;
- miżuri li jappoġġjaw l-għarfien u l-pariri xjentifiċi, il-Kunsilli Konsultattivi, il-kontribuzzjonijiet volontarji lill-organizzazzjonijiet internazzjonali, l-implimentazzjoni ta' ċerti miżuri relatati mas-sistema ta' kontroll, spezzjoni u infurzar, kif ukoll l-attivitajiet ta' komunikazzjoni, u
- assistenza teknika.

Għall-ewwel żewġ skemi, il-Kummissjoni għandha tadotta programmi ta' hidma annwali permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Il-legiżlazzjoni tal-FEMS tistabbilixxi l-informazzjoni li għandu jkollhom dawn il-programmi fir-rigward tal-għotjiet u l-akkwisti pubbliċi. Huma previsti wkoll monitoraġġ regolari u rappurtar perjodiku, bil-Kummissjoni mistennija tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill:

- rapport ta' evalwazzjoni interim dwar ir-rizultati miksuba u l-aspetti kwalitattivi u kwantitattivi tal-implimentazzjoni tal-azzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament sa mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu 2017;
- Komunikazzjoni dwar il-kontinwazzjoni tal-azzjonijiet iffinanzjati taħt dan ir-Regolament sa mhux aktar tard mit-30 ta' Awwissu 2018;
- rapport ta' evalwazzjoni *ex post* sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2021.

5.2. Sistema ta' ġestjoni u kontroll taħt ġestjoni kongunta

5.2.1. Riskju/i identifikat(i)

Mill-2008 il-Qorti Ewropea tal-Awdituri żvelat fir-rapport annwali tagħha rata ta' żbalji stmati għall-qasam ta' politika tal-Agricoltura u r-Riżorsi Naturali b'mod ġenerali għal kull sena finanzjarja (għas-snin finanzjarji 2007-2010) fuq il-bażi ta' kampjun aleatorju annwali u indipendenti ta' tranżazzjonijiet. L-istima mill-Qorti tal-aktar rata ta' żbalji probabbli kienet ta' bejn 2 % u 5 % (għas-snin finanzjarji 2007 u 2009) u inqas minn 2 % għas-sena finanzjarja 2008. Għas-sena finanzjarja 2010 ir-rata kienet 2.3 %. Il-konkluzjoni tal-Qorti hija li s-sistemi supervizorji u ta' kontroll huma parzjalment effettivi fl-iżgurar tar-regolarità tal-pagamenti.

Il-kampjun ta' tranżazzjonijiet tal-Qorti, fir-rigward tax-xogħol tal-verifiki annwali tagħha (DAS) huwa normalment żgħir (għas-sena finanzjarja 2010, ġew ittestjati 12-il pagament, li jkopru l-Ambjent; Affarijiet Marittimi u Sajd; u s-Saħħa u l-Protezzjoni tal-Konsumatur). Ġew irrapportati ftit żbalji għall-FIFG u għall-EFF. FIFG ma kienx parti mill-kampjun tal-Qorti għas-snin finanzjarji 2006 u 2007.

Sakemm huwa possibbli li jiġu evalwati t-tendenzi ta' żbalji, l-aktar żbalji frekwenti rrapportati matul l-aħħar 3 snin kellhom x'jaqsmu man-nuqqas ta' rispett ta' regoli dwar il-pubbliċità (41 % - iżda fil-każijiet kollha mingħajr effett finanzjarju), u l-finanzjament ta' kategoriji ta' spejjeż inelegibbli (30 %), li inkludew fost l-oħrajn spejjeż ta' subkuntrattar

inelegibbli, u proġett imdewwem lil hinn mill-perjodu ta' elegibbiltà. Kwistjonijiet ta' konformità oħrajn (mhux kwantifikabbli) jammontaw għall-bqija.

L-iżbalji kwantifikabbli kollha huma relatati mal-eligibilità.

I. ĠESTJONI KONGUNTA

1. Perjodu ta' pprogrammar 1994-1999 (magħluq)

Ir-rata ta' zbalji globali għal dan il-perjodu ta' programmar tista' tkun ibbażata fuq il-korrezzjonijiet finanzjarji kumulattivi imposti sal-aħħar tal-2010 meta l-programmi kollha kienu magħluqa (EUR 99m, jew 3.88 % tal-ammont allokati).

2. Perjodu ta' programmar 2000-2006 (SFGS)

L-gheluq tal-programmi għadu għaddej; ir-rata ta' zbalji globali għal dan il-perjodu ta' programmar tiġi kkalkolata l-aħjar billi jiġu kkunsidrati s-snin meta l-programm kien għaddej f'veloċità moderata, jiġifieri mill-2005 'il quddiem. Abbażi ta' dan, ir-rata ta' zbalji annwali għall-SFGS (ikkalkolata bħala t-total ta' zbalji misjuba mit-testijiet dettaljati tal-proġetti, mill-ħidma ta' verifika tas-sistemi u mill-korrezzjonijiet potenzjali tar-rata fissa) tipikament kienet f'madwar 1 % tal-pagamenti magħmula f'kull sena.

Fid-dawl tal-punti kollha msemmija hawn fuq, ir-rata ta' zbalji globali għall-perjodu ta' programmar hija stmata għal madwar 2 %.

3. Perjodu ta' programmar 2007-2013 (SFGS)

Fuq il-bażi tal-evidenza kollha ta' verifika disponibbli bħalissa, ir-rata tal-iżbalji hija meqjusa li tinsab taħt it-2 %. Għall-2009, l-ammont massimu f'riskju mill-analizi tar-rapporti ta' kontroll annwali (ACRs), ir-rapporti nazzjonali u rapporti oħrajn tad-Direttorati Ġenerali għall-programmi li jaqgħu taħt il-kategoriji 2b u 3 kien ta' 1.18 % tal-pagamenti totali li saru matul is-sena. Il-figura korrispondenti għall-2010 kienet ta' 1.44 %.

II. ĠESTJONI DIRETTA

Ir-rati ta' zbalji għandhom jiġu eżaminati wkoll minn perspettiva multiannwali minħabba li, f'sena partikolari, id-DĠ MARE jivverifika bosta snin ta' inġi iddikjarat u mħallas. Meta jiġu kkunsidrati r-rati ta' zbalji tas-snin preċedenti żvelati mill-kontrolli *ex post* tal-2006, l-2007, l-2008 u l-2009, ir-rati ta' zbalji multiannwali fuq kampjuni għall-programmi ta' Ġbir tad-Dejta u għall-programmi ta' Kontroll huma 1.89 % u 4.33 % rispettivament (l-ammont ta' ammonti ineligibbli identifikati mill-kontrolli *ex post* imqabbel mal-ammont ta' tranżazzjonijiet finanzjarji attwalment ikkontrollati *ex post*).

Għall-programm tas-Swieq u r-Reġjuni l-Aktar Imbiegħda ma giet identifikata ebda nefqa ineligibbli fl-2010 jew fis-snin ta' qabel.

5.2.2. *Il-metodu/i ta' kontroll previst(i)*

I. ĠESTJONI KONGUNTA

Il-mekkanizmi ta' kontroll li jsaħhu l-istrument tal-FEMS ser jinbidlu sewwa wara l-2013. L-Istati Membri (SM) ser ikunu obbligati li jaħtru tliet korpi, b'mod partikolari.

1. Awtorità Amministrattiva (AA)

L-AA ser tkun prinċipalment responsabbli għas-sorveljanza tal-implimentazzjoni tal-programm; huwa f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu jekk l-ekonomiji jistgħux jinkisbu billi jużaw il-korpi li bħalissa qegħdin jassumu dan l-irwol għall-FES, jew billi jassenjaw il-kompiti lil AA minn Fond ieħor. Irrispettivament min-natura u firxa tal-verifiki u l-kontrolli li tista' twettaq (huwa f'idejn kull Stat Membru individwali li jagħmel l-arrangamenti tiegħu stess f'dan ir-rigward), l-irwol ta' kontroll prinċipali tal-AA huwa li tiżgura li l-AP (li fl-aħħar mill-aħħar hija responsabbli għall-pagament) tirċievi l-informazzjoni kollha meħtieġa, b'mod partikolari dwar il-proċeduri mħaddma u kwalunkwe kontrolli mwettqa fir-rigward tal-operazzjonijiet magħżula għal finanzjament, qabel ikunu awtorizzati l-pagamenti.

2. Aġenzija tal-Pagamenti (AP)

L-AP għandha tissodisfa ċerti kriterji ta' akkreditazzjoni (l-Anness I għar-Regolament tal-Kummissjoni 885/2006 juri l-komponenti ta' sistema ta' ġestjoni u kontroll effettiva). In-nuqqas ta' dan jista' jwassal biex l-akkreditazzjoni tagħha tiġi rtirata mill-SM, u b'hekk tintilef l-abbiltà tagħha li jintalbu l-fondi tal-UE mill-Kummissjoni. Tista' tiddelega l-kompiti tagħha hlief għall-pagament, għalkemm iżzomm ir-responsabbiltà aħħarija għall-eżekuzzjoni proprja tagħhom.

L-AP hija responsabbli, għal skopijiet ta' approvazzjoni, mill-produzzjoni tal-informazzjoni dwar il-kontijiet annwali. Din għandha tinkludi d-dikjarazzjoni tal-assigurazzjoni mill-manigment tal-AP dwar il-kompletezza, il-preċiżjoni u l-veraċità tal-kontijiet annwali; il-funzjonament xieraq tas-sistemi ta' kontroll interni; u l-legalità u r-regolarità tat-tranzazzjonijiet sottostanti; u r-rispett tal-prinċipju ta' ġestjoni finanzjarja soda. Hija għandha tinkludi wkoll rapport fil-qosor tal-verifiki u l-kontrolli kollha mwettqa li huma disponibbli, inkluża analiżi tan-nuqqasijiet sistematiki jew rikorrenti, kif ukoll l-azzjonijiet korrettivi meħuda jew ippjanati.

3. Korp taċ-Ċertifikazzjoni

Il-Korp taċ-Ċertifikazzjoni għandu jkun operazzjonalment indipendenti mill-AP u mill-awtorità tal-akkreditazzjoni, kif ukoll teknikament kompetenti (huwa mistenni li jsegwi l-istandards internazzjonali tal-kontabbiltà). Kif inhuwa l-każ bħalissa għall-Politika Agrikola Komuni (PAK), huwa ser ikun responsabbli għall-verifika annwali ta' kull kont tal-AP. Il-Korp taċ-Ċertifikazzjoni huwa marbut li jhejji rapport dwar is-sejbiet tiegħu, u huwa mitlub (permezz ta' ċertifikat) li johroġ opinjoni ta' verifika dwar il-verità, il-kompletezza u l-preċiżjoni tal-kontijiet tal-AP, kif ukoll opinjoni dwar id-dikjarazzjoni tal-amministrazzjoni tal-assigurazzjoni li tkopri l-oqsma msemmija fil-paragrafu preċedenti.

L-introduzzjoni ta' approvazzjoni annwali tas-sistema ta' kontijiet għandha tkun ta' inċentiv għal awtoritajiet nazzjonali u reġjonali sabiex jagħmlu kontrolli tal-kwalità fil-hin għall-għanijiet taċ-ċertifikazzjoni annwali tal-kontijiet tal-Kummissjoni. Tikkostitwixxi rinforz tal-arrangamenti ta' ġestjoni finanzjarja u toffri assicurazzjoni aħjar li nfiq irregolari jiġi eskluż mill-kontijiet kull sena, milli fl-aħħar tal-perjodu ta' programmar.

Madankollu, din l-istima hija soġġetta għall-kapaċità tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri li jindirizzaw ir-riskji principali deskritti hawn fuq.

II. METODI TA' KONTROLL TAL-KUMMISSJONI APPLIKABBLI GĦALL-GESTJONI KONĠUNTA

Interruzzjoni u sospensjoni tal-pagamenti

L-uffiċjal awtorizzanti b'sottodelega (AOSD - authorising officer by sub-delegation) għandu l-għażla li jinterrompi l-iskadenza tal-pagament għal talba għall-hlas interim għal perjodu massimu ta' disa' xhur jekk Stat Membru jonqos milli jikkonforma mar-regoli tal-UE. Ksur aktar serju tal-obbligi tal-SM jiġi indirizzat permezz ta' sospensjoni tal-pagamenti, li ma titneħħiex qabel ma l-SM ikun jista' juri li ha l-azzjoni ta' rimedju xierqa. F'kazijiet estremi, tista' tithassar il-kontribuzzjoni tal-Komunità għall-programm.

Korrezzjonijiet finanzjarji

Għalkemm l-SM huwa responsabbli fl-ewwel istanza għall-identifikazzjoni u l-irkupru tal-irregolaritajiet, u għat-twettiq ta' kwalunkwe korrezzjoni finanzjarja, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li timponi korrezzjonijiet, kemm jekk ikunu stabbiliti b'mod preċiż jew jekk ikunu b'rata fissa. Huwa mistenni jikkunsidra n-natura u l-gravità ta' kull irregolarità, u li jivvaluta l-impatt finanzjarju tan-nuqqasijiet.

III. METODI TA' KONTROLL TAL-KUMMISSJONI APPLIKABBLI GĦALL-GESTJONI DIRETTA

Il-programmi kollha jiġu vverifikati qabel ikunu approvati sabiex tiġi żgurata l-konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli u l-eligibbiltà tan-nefqa proposta.

Id-dikjarazzjonijiet kollha tal-infiq jiġu vverifikati mis-servizzi operattivi skont id-deċiżjoni ta' finanzjament tal-Kummissjoni u l-programm rilevanti għall-eligibbiltà u l-konsistenza.

Qabel l-awtorizzazzjoni tal-impenji jew tal-pagamenti, titwettaq verifika *ex ante* tat-tranzazzjonijiet flimkien mal-kontrolli fuq id-dejta trasmessa u l-prova tal-pagament sabiex tiġi żgurata l-eligibbiltà tat-talbiet għal rimborż.

Bil-għan li jiġu evitati irregolaritajiet, il-Kummissjoni tagħmel missjonijiet ta' monitoraġġ fil-forma ta' kontrolli fuq il-post biex tikkontrolla l-implimentazzjoni attwali tal-programmi u biex tivverifika l-eligibbiltà tal-ispejjeż qabel il-pagament.

Minbarra l-kontrolli *ex ante* tat-tranzazzjonijiet finanzjarji, id-Direttorat Ġenerali jiżgura wkoll il-verifika *ex ante* 100 % tad-dokumenti u l-proċeduri fir-rigward tal-akkwisti u l-għotjiet.

Il-ġestjoni tal-proċeduri tat-tfiġh ta' offerti u l-għotjiet hija decentralizzata lill-Unitajiet Operazzjonali tad-Direttorat Ġenerali li huma responsabbli għall-verifika operattiva. Verifika indipendenti addizzjonali titwettaq ċentralment mill-Unità tal-Baġit li twettaq kontrolli matul il-perjodu kollu tal-proċedura, jiġifieri hija tirvedi l-abbozzi tal-ispeċifikazzjonijiet tal-offerti/sejhiet għall-proposti, l-istediniet għall-offerti/għall-prezentazzjoni ta' proposta, l-avviżi tal-kuntratti, ir-rapporti tal-evalwazzjoni u l-għoti, id-deċiżjonijiet tal-għoti u l-kuntratti/ftehimiet. Hemm ukoll kumitat konsultattiv indipendenti (il-Grupp ta' Eżaminazzjoni

tal-Akkwisti) li jeżamina l-proċeduri kollha tal-akkwisti 'l fuq mil-limitu tal-pubblikazzjoni u li jagħti pariri lill-AOSDs dwar il-legalità u r-regolarità tal-proċeduri.

IV. METODI TA' KONTROLL TAL-KUMMISSJONI APPLIKABBLI GHALL-INFIQ KOLLU TAL-FEMS

It-tranzazzjonijiet finanzjarji kollha tad-Direttorat Ġenerali huma soġġetti għal verifika operattiva u finanzjarja *ex ante*.

Verifiki tal-Kummissjoni

Matul il-perjodu ta' implimentazzjoni, is-settur tal-verifiki *ex post* tad-DĠ MARE jwettaq verifiki tas-sistemi b'ittestjar sostantiv sabiex jikkonferma l-assigurazzjoni fuq il-funzjonament effettiv tas-sistemi u jitlob lill-Istati Membri biex jikkoreġu kwalunkwe nuqqas fis-sistema u nefqa irregolari misjuba. Il-Kummissjoni tuża r-riżultati tal-verifiki tagħha stess, kif ukoll ir-riżultati tal-Awtorità tal-Awditjar nazzjonali sabiex tikseb assicurazzjoni. Il-verifiki jintgħazlu fuq il-bażi ta' analizi tar-riskji.

V. L-ISPIŻA TAL-KONTROLLI U L-KOSTEFFETTIVITÀ

Id-DĠ MARE fittex informazzjoni diretta u aġġornata dwar din il-kwistjoni, billi kkuntattja 15-il Stat Membru li bejniethom huma responsabbli għal madwar 93 % tal-infiq tal-FES. L-Istati Membri ntalbu jikkalkolaw l-ispejjeż għall-kontroll tal-miżuri ffinanzjati mill-FES għall-2010. Il-mudell jinkludi illustrazzjoni tal-fond tal-kontrolli, kif sugġerit mid-DĠ BAĠIT.

Fiz-żmien ta' meta nkitbet, l-informazzjoni reċivuta sa issa qed tiġi analizzata, u xi Stati Membri għad iridu jwieġbu. Għadu kmieni wisq biex wiehed jgħid jekk l-ispejjeż tal-kontrolli tal-FES għall-Istati Membri humiex konformi mar-riżultati rrapportati mid-DĠ REGIO: "L-ispejjeż tal-kompiti relatati mal-kontroll (fil-livell nazzjonali u reġjonali, esklużi l-ispejjeż tal-Kummissjoni) huma stmati li jibqgħu f'madwar 2 % tal-finanzjament totali amministrat fil-perjodu 2007-2013⁴⁸."

Huwa probabbli li, b'mod ġenerali, ir-rati ta' żbalji u l-ispejjeż tal-kontroll ser jibqgħu ftit jew wisq simili fil-perjodu ta' programmar li jmiss għal dawk taħt il-FES. Dan li ġej jista' jżid l-ispejjeż tal-kontrolli:;

- Abolizzjoni tal-iskrappjar tal-bastiment u primja għal waqfien temporanju Pjuttost faċli biex tiġi amministrata u kkontrollata, u ftit imponiet piż fuq il-benefiċjarji. Ma hemm ebda ekwivalenti fil-perjodu ta' pprogrammar il-ġdid; l-ispejjeż tal-kontroll u r-rati ta' żball mehmużin ma' miżuri ġodda fil-bidu jistgħu jkunu oghla, minhabba li l-Istati Membri u l-benefiċjarji jkunu jridu jidraw ir-regoli l-ġodda.

Dawn li ġejjin huma mistennija li jnaqqsu l-ispejjeż tal-kontroll:

⁴⁸

L-istudju "Tmexxija reġjonali fil-kuntest tal-globalizzazzjoni: revizjoni tal-mekkaniżmi ta' tmexxija u l-ispejjeż amministrattivi. Il-piż tax-xogħol u l-ispejjeż amministrattivi għall-awtoritajiet pubbliċi tal-Istati Membri tal-implimentazzjoni tal-FE R u l-Fond ta' Koeżjoni", 2010

- Somom f'daqqa/spejjeż simplifikati: Ebda rekwiżit għal evidenza tad-dokument f'appoġġ tal-ispejjeż imgarrba, għaldaqstant:

- Inqas impenjattiv f'termini ta' kontrolli
- Problemi ta' prova ta' eleggibilità mneħħija, allura inqas rata ta' żball
- Ebda hteġa għal zamma fit-tul ta' dokument mill-benefiċjarji, allura inqas piż (possibbilment inqas verifiki);

- Rata ta' kofinanzjament simplifikata u sistemi ta' intensità tal-ghajnuna: dawn sejrjn ikunu iktar faċli biex jiġu applikati u vverifikati.

- Rata waħda ta' kofinanzjament ta' 75 % applikabbli għar-regġuni kollha⁴⁹; 3 użati fil-preżent;
- Intensità tal-ghajnuna waħda iffissata għal 50 % tal-infiq eleggibbli totali⁵⁰; 24 użati fil-preżent.

Barra minn hekk, f'każ li l-Istati Membri jagħzlu li jużaw Aġenziji tal-Pagamenti li huma diġà akkreditati biex jagħmlu pagamenti tal-FAEG u tal-FAEŻR skont il-PAK, u l-Korpi ta' Certifikazzjoni eżistenti, huma jistgħu jistennu li jibbenifikaw mill-ispejjeż amministrattivi mnaqqsa ta' sistema komuni.

5.3. *Miżuri għall-prevenzjoni tal-frodi u l-irregolaritajiet taht ġestjoni kongunta*

Speċifika l-miżuri ta' prevenzjoni u protezzjoni eżistenti jew previsti.

Is-servizzi tal-Fondi Strutturali flimkien mal-OLAF dahhlu fis-seħħ Strategija Kongunta ta' Prevenzjoni tal-Frodi li tipprevedi serje ta' azzjonijiet li għandhom jitwettqu kemm internament mill-Kummissjoni u jinvolvu lill-Istati Membri biex jipprevjenu l-frodi fl-azzjonijiet strutturali taht ġestjoni kongunta.

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-24.6.2011 dwar l-istrategija kontra l-frodi (COM(2011)376 finali) tilqa' l-istrategija eżistenti bħala inizjattiva tal-aqwa prattika u tipprevedi azzjonijiet komplimentari għaliha, bl-aktar importanti tkun li l-proposta tal-Kummissjoni għar-regolamenti tal-2014-2020 titlob lill-Istati Membri jdahhlu fis-seħħ strategiji ta' prevenzjoni tal-frodi li huma effettivi u proporzjonati għar-riskji ta' frodi identifikati.

Il-proposta attwali tal-Kummissjoni tinkludi hteġa esplicita li jiġu implimentati tali strategiji skont l-Artikolu 86(4)(c). Dan għandu jsaħħaħ l-għarfien dwar il-frodi fl-Istati Membri fost il-korpi kollha involuti fil-ġestjoni u l-kontroll tal-fondi u b'hekk inaqqas ir-riskju tal-frodi. Ir-regolament propost jitlob lill-Istati Membri biex jimplementaw miżuri effettivi u proporzjonati kontra l-frodi billi jieħdu kont tar-riskji identifikati.

⁴⁹ Bl-eċċezzjoni tal-ġbir tad-dejta u l-miżuri tal-kontroll

⁵⁰ Eċċezzjonijiet identifikati b'mod ċar u ġġustifikati f'termini tal-politika (sajd fuq skala żgħira, azzjonijiet kollettivi, gzejjer Griegi remoti, regġuni l-iktar imbiegħda).

6. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/INIZJATTIVA

6.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju multiannwali u l-linja/i baġitarja/i tal-infiq affettwata/i

- Linji baġitarji tal-infiq eżistenti

Skont l-ordni tal-intestaturi u tal-linji baġitarji tal-qafas finanzjarju multiannwali.

Taht ġestjoni kongunta

Intestatura tal-qafas finanzjarju multiannwali	Intestatura tal-baġit	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Għadd [Deskrizzjoni.....]	Diff./mhux diff ⁽⁵¹⁾	minn pajjiżi tal-EFTA ⁵²	Minn pajjiżi kandidati ⁵³	minn pajjiżi terzi	skont it-tifsira tal-Artikolu 18(1)(aa) tar-Regolament Finanzjarju
INTESTATURA 2 It-Tkabbir Sostenibbli – riżorsi naturali	11.02: Is-swieq tas-sajd 11.06: Il-Fond Ewropew għas-Sajd (FES) 11.07 01: Il-konservazzjoni, il-ġestjoni u l-isfruttar tar-riżorsi akkwatiċi hajjin 11.08: Il-kontroll u l-infurzar tal-politika komuni tas-sajd	Diff.	LE	LE	LE	LE

Taht ġestjoni diretta

Intestatura tal-qafas finanzjarju multiannwali	Intestatura tal-baġit	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Għadd [Deskrizzjoni.....]	Diff./mhux diff ⁽⁵⁴⁾	minn pajjiżi tal-EFTA ⁵⁵	Minn pajjiżi kandidati ⁵⁶	minn pajjiżi terzi	skont it-tifsira tal-Artikolu 18(1)(aa) tar-Regolament Finanzjarju
INTESTATURA 2 It-Tkabbir Sostenibbli –	11.01: L-infiq amministrattiv tal-qasam ta' politika dwar l-‘Affarijiet marittimi u s-sajd’ 11.02: Is-swieq tas-sajd 11.03 03: Hidma preparatorja għal organizzazzjonijiet tas-sajd internazzjonali ġodda u kontribuzzjonijiet mhux obbligatorji lil	Diff.	LE	LE	LE	LE

⁵¹ Diff. = Approprjazzjonijiet differenzjati/Mhux Diff= Approprjazzjonijiet mhux differenzjati
⁵² EFTA: L-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles.

⁵³ Pajjiżi kandidati u, fejn applikabbli, pajjiżi kandidati potenzjali mill-Balkani tal-Punent.

⁵⁴ Diff. = Approprjazzjonijiet differenzjati/Mhux Diff= Approprjazzjonijiet mhux differenzjati
⁵⁵ EFTA: L-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles.

⁵⁶ Pajjiżi kandidati u, fejn applikabbli, pajjiżi kandidati potenzjali mill-Balkani tal-Punent.

riżorsi naturali	<p>organizzazzjonijiet internazzjonali</p> <p>11.04: It-tmexxija tal-politika komuni tas-sajd</p> <p>11.06 11: Assistenza teknika taht il-Fond Ewropew ghas-Sajd (FES)</p> <p>11.07 02: Il-konservazzjoni, il-ġestjoni u l-isfruttar tar-riżorsi akkwatiċi haġġin</p> <p>11.08: Il-kontroll u l-infurzar tal-politika komuni tas-sajd</p> <p>11.09: Il-politika marittima</p>					
------------------	---	--	--	--	--	--

6.2. L-impatt stmat fuq in-nefqa

6.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq in-nefqa

EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt deċimali)

Intestatura tal-qafas finanzjarju multiannwali:	Numru 2	It-Tkabbir Sostenibbli – riżorsi naturali
--	---------	---

DG: MARE			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 jew aktar tard
• Approprijazzjonijiet operattivi												
Numru tal-intestatura tal-baġit	Impenji	(1)	732	748	768	787	812	828	845			
Ġestjoni kongunta	Pagamenti (indikattivi)	(2)	220.8	441.6	662.4	662.4	662.4	662.4	662.4	662.4	607.2	276
Numru tal-intestatura tal-baġit	Impenji	(1a)	115	129	140	142	145	149	155			
Ġestjoni Diretta	Pagamenti (indikattivi)	(2a)	28.75	89.75	128.25	137.75	142.25	145.25	149.5	114.75	38.75	
Approprijazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett għal programmi speċifiċi ⁵⁷ ASSISTENZA TEKNIKA												
Numru tal-intestatura tal-baġit 11 01 04 01 - 11 01 04 02 – 11 01 04 03 - 11 01 04 04 - 11 01 04 05 - 11 01 04 06 – 11 01 04 07 - 11 01 04 08 - 11 06 11		(3)	10	10	10	10	10	11	11			
Approprijazzjonijiet TOTALI	Impenji	=1+1a +3	857	887	918	939	967	988	1 011			

⁵⁷ L-ghajjnuna u n-nefqa teknika u/jew amministrattiva bhala appogg għall-implimentazzjoni tal-programmi tal-UE u/jew l-azzjonijiet (li qabel kienu l-linji "BA"), ir-riċerka indiretta, ir-riċerka diretta.

	Pagamenti (indikattivi)	=2+2a +3	259.55	541.35	800.65	810.15	814.65	818.65	822.9	777.15	645.95	276
--	----------------------------	-------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	--------	--------	------------

• Approprjazzjonijiet operattivi TOTALI	Impenji	(4)	847	877	908	929	957	977	1000			
	Pagamenti (indikattivi)	(5)	249.55	531.35	790.65	800.15	804.65	807.65	811.9	777.15	645.95	276
• Approprjazzjonijiet TOTALI ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett għal programmi speċifiċi		(6)	10	10	10	10	10	11	11			
Approprjazzjonijiet TOTALI għall-FEMS	Impenji	=4+ 6	857	887	918	939	967	988	1011			
	Pagamenti (indikattivi)	=5+ 6	259.99	541.35	800.65	810.15	814.65	818.65	822.9	777.15	645.95	276

Apparti l-ammont imbassar għall-FEMS, huwa mbassar ammont sabiex ikopri Ftehimiet tas-Sajd Sostenibbli u Shubija tal-UE f'Organizzazzjonijiet Internazzjonali u Organizzazzjonijiet Reġjonali ta' Ġestjoni tas-Sajd, li għandhom l-atti individwali bażiċi tagħhom. Il-pakkett għaž-żewġ azzjonijiet jammonta għal EUR 968 miljun li jitqassam kif ġej:

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTALI
146	141	136	136	136	137	136	968

Intestatura tal-qafas finanzjarju multiannwali:	5	" Nefqa amministrattiva "
--	----------	---------------------------

EUR miljuni (sa 3 cifri wara l-punt decimali)

		Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	Sena 2021	Sena 2022	2023 jew aktar tard
DĠ: MARE											
• Riżorsi umani		11.432	11.432	11.432	11.432	11.432	11.432	11.432			
• Infiq amministrattiv ieħor		3.260	3.260	3.260	3.260	3.260	3.260	3.260			
TOTAL tad-DĠ MARE	Approprijazzjonijiet	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692			

Approprijazzjonijiet TOTALI taħt I-INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju multiannwali	(Impenji totali = Pagamenti totali)	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692			
--	-------------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	--

EUR miljuni (sa 3 cifri wara l-punt decimali)

		Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	Sena 2021	Sena 2022	2023 jew aktar tard
Approprijazzjonijiet TOTALI taħt I-INTESTATURI 1 sa 5 tal-qafas finanzjarju multiannwali	Impenji	871,692	901,692	932,692	953,692	981,692	1,002,692	1,025,692			
	Pagamenti	274.242	556.042	815.342	824.842	829.342	833.342	837.592	777.15	645.95	276

6.2.2. *L-impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet operattivi*

- Il-proposta/inizjattiva ma teħtiegħ l-użu ta' approprjazzjonijiet operattivi
- Il-proposta/inizjattiva teħtiegħ l-użu ta' approprjazzjonijiet operattivi, kif spjegat hawn taħt:

Filwaqt li l-prijoritajiet strateġiċi huma stabbiliti fil-livell tal-UE, l-indikaturi tal-output komuni ser jiġu stabbiliti b'kooperazzjoni mal-SM. Il-miri kkwantifikati marbuta ma' dawn l-indikaturi jsiru magħrufa biss meta l-programmi operattivi sottomessi mill-SM jiġu adottati mill-Kummissjoni. Għalhekk, mhuwiex possibbli li jiġu indikati l-miri għall-outputs qabel l-2013/2014.

Għan speċifiku taħt ġestjoni kongunta

Approprjazzjonijiet ta' impenn f'EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt decimali)

Indika l-ghanijiet u l-outputs			Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	TOTALI										
	OUTPUTS																			
↓	Tip ta' output ⁵⁸	Spiza medja tal-output	Għadd Totali	Spiza	Għadd Totali	Spiza	Għadd ta' outputs	Spiza	Għadd ta' outputs	Spiza	Għadd ta' outputs	Spiza	Għadd ta' outputs	Spiza	Għadd Ta' outputs	Spiza	Għadd totali ta' outputs	Spiza totali		
GĦAN SPEĊIFIKU⁵⁹																				
<ul style="list-style-type: none"> • Appoġġ għall-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien • Tishih tal-kompetittività u l-vijabbiltà tas-sajd, b' mod partikolari s-sajd kostali fuq skala żgħira • L-iżvilupp ta' hiliet professjonali godda • Titjib fl-organizzazzjoni tas-suq għas-sajd • Appoġġ għall-innovazzjoni u t-trasferiment tal-għarfien 																				

⁵⁸ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-għadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-għadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).
⁵⁹ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Għan(ijiet) speċifiku/ċi..."

- Tishih tal-kompetittività u l-vijabbiltà tal-imprizi tal-akkwakultura, b' mod partikolari SMEs
- L-iżvilupp ta' hiliet professjonali godda
- Titjib fl-organizzazzjoni tas-suq għal prodotti tal-akkwakultura
- It-tnaqqis tal-impatt tas-sajd fuq l-ambjent tal-baħar
- Protezzjoni u restorazzjoni tal-bijodiversità u l-ekosistemi tal-baħar, fil-kuntest tas-sajd sostenibbli
- Żieda fil-provvista ta' għarfien xjentifiku u l-ġbir tad-dejta għall-ġestjoni tas-sajd sostenibbli
- Konformità akbar permezz tal-kontroll
- Tishih tal-ekosistemi dipendenti fuq l-akkwakultura u l-promozzjoni ta' akkwakultura effiċjenti fl-użu tar-riżorsi
- It-tnaqqis tal-impatt tal-akkwakultura fuq l-ambjent
- Il-promozzjoni tat-tkabbir ekonomiku, l-inkluzjoni soċjali u l-holqien tal-impjiegi f'komunitajiet kostali u interni li jiddependu fuq is-sajd u l-akkwakultura
- Diversifikazzjoni tal-attivitajiet tas-sajd f' setturi oħrajn tal-ekonomija marittima u t-tkabbir tal-ekonomija marittima

- Output			731		746		766		785		809		826		843		5 506
Ghandu jġi definit aktar tard																	
Is-subtotal għal għan speċifiku			731		746		766		785		809		826		843		5 506
SPIŻA TOTALI			731		746		766		785		809		826		843		5 506

Għanijiet speċifiċi taht ġestjoni diretta

Kontroll

Indika l-għanijiet u l-			Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	TOTALI

outputs ↓	OUTPUTS																			
	Tip ta' output ⁶⁰	Spiza medja tal-output	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Ghadd totali ta' outputs	Spiza totali	
GHAN SPECIFIKU ⁶¹			Konformità akbar permezz tal-kontroll																	
Il-promozzjoni ta' bastimenti ta' kontroll kongunti (jiġifieri multinazzjonali) f'żona ġeografika	L-ghadd ta' bastimenti mixtrija b'mod kongunt mill-SM	6.25 (80% tal-prezz totali ta' 7.812)	4	25	2	12.5	4	25	2	12.5	2	12.5	2	12.5	2	12.5	18	112.5		
Il-promozzjoni ta' bastimenti ta' kontroll kongunti (jiġifieri multinazzjonali) f'żona ġeografika	L-ghadd ta' elikopters mixtrija b'mod kongunt mill-SM	12.5 (80% tal-prezz totali ta' 15.625)			1	12.5			1	12.5	1	12.5					3	37.5		
Il-promozzjoni ta' bastimenti ta' kontroll kongunti (jiġifieri multinazzjonali) f'żona ġeografika	L-ghadd ta' inġenji tal-ajru mixtrija b'mod kongunt mill-SM	13.5 (80% tal-prezz totali ta' 16.875)											1	13.5	1	13.5	2	27		
- Output	L-ghadd ta' spezzjoniji	M/A																		

⁶⁰ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-ghadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-ghadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).
⁶¹ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Ghan(ijiet) speċifiku/ci..."

	et imwettqa b'mod kongunt mill-SM																	
Missjonijiet li jiżguraw l-implimentazzjoni tar-regoli tal-PKS	L-ghadd ta' spezzjonijiet, awditjar u verifiki mwettqa minn spetturi tal-Kummissjoni	6.667	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	150	1	1050	7
Laqgħat għal gruppi ta' esperti fil-qasam tas-sajd biex jiżguraw l-implimentazzjoni tar-regoli tal-PKS	L-ghadd ta' laqgħat għal gruppi ta' esperti fil-qasam tas-sajd	0.017	30	0.5	30	0.5	30	0.5	30	0.5	30	0.5	30	0.5	30	0.5	210	3.5
- Output	L-iżvilupp ta' applikazzjoni tal-IT biex tappoġġja l-ispezzjoni u l-kontroll	M/A		1.5		1.5		1.5		1.5		15		1.5		1.5		10.5
Total għal għan speċifiku				28		28		28		28		28		29		29		198

Is-Suq tas-Sajd

Approprijazzjonijiet ta' impenn f'EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt decimali)

Indika l-ghanijiet u l-outputs			Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	TOTALI									
	OUTPUTS																		
↓	Tip ta' output ⁶²	Spiza medja tal-output	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Ghadd totali ta' outputs	Spiza totali
GHAN SPECIFIKU																			
Ghajjnuna lill-partecipanti tal-industrija biex jizviluppaw ippjanar tal-produzzjoni u kummerċjalizzazzjoni aktar adegwati u lill-korpi pubbliċi biex jiksbu gharfien ahjar tas-sitwazzjoni tas-suq u jmexxu politika rilevanti permezz ta' informazzjoni kontinwa, affidabbli u faċilment aċċessibbli dwar is-swieq ⁶³																			
- Output	Informazzjoni ghal dawk li jfasslu l-politika	5		5		5		5		5		5		5		5		5	35
Is-subtotal ghal ghan speċifiku				5		5		5		5		5		5		5		5	35
SPIZA TOTALI				5		5		5		5		5		5		5		5	35

Pariri Xjentifiċi

Indika l-ghanijiet u l-outputs			Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	Totale
	OUTPUTS									

⁶² L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-ghadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-ghadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).
⁶³ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Ghan(ijiet) speċifiku/ċi..."

	Tip ta' output ⁶⁴	Spiza medja tal-output	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Spiza totali
GHAN SPECIFIKU																			
Il-ksib ta' pariri bbażati fix-xjenza u l-ekonomija bhala bazi għall-proposti għal regolament skont il-PKS u azzjonijiet relatati mill-Istati Membri																			
Studji relatati mal-PKS	Rapporti ta' riċerka u ta' konsul		*	1.688	*	1.739	*	1.791	*	1.845	*	1.9	*	1.957	*	2.016	*	12.936	
Appoġġ għall-qaqgħat tal-STEFC mill-IRC	appoġġ loġistiku		27	1.126	27	1.159	27	1.194	27	1.23	27	1.267	27	1.305	27	1.344	189	8.625	
Operazzjoni tal-STEFC	indennizzi għall-esperti		*	1.013	*	1.043	*	1.075	*	1.107	*	1.14	*	1.174	*	1.21	*	7.762	
Pariri għal hażniet ta' hut u l-ekosistemi	bażijiet ta' dejta u kompetenzi		*	1.688	*	1.739	*	1.791	*	1.845	*	1.9	*	1.957	*	2.016	*	12.936	
Shubiji Xjentifiċi	proġetti ta' studju		*	2.251	*	2.319	*	2.388	*	2.46	*	2.534	*	2.61	*	2.688	*	17.25	
Ekosistema u parir ekonomiku	rapporti ta' pariri		*	1.234	*	5.001	*	4.761	*	6.513	*	6.259	*	5.997	*	6.726	*	36.491	

⁶⁴ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-għadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-għadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).

Is-subtotal ghal ghan speċifiku		9		13		13		15		15		15		16		96
SPIŻA TOTALI		9		13		13		15		15		15		16		96

Ġbir tad-Dejta Reġjonali, Studji u Pariri Xjentifiċi

Indika l-ghanijiet u l-outputs	Tip ta' output ⁶⁵	Spiza medja tal-output	Sena 2014		Sena 2015		Sena 2016		Sena 2017		Sena 2018		Sena 2019		Sena 2020		TOTALI	
			Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza
GHAN SPEĊIFIKU ⁶⁶ Kooperazzjoni Reġjonali dwar il-Ġbir tad-Dejta																		
- Output	Baži ta' dejta reġjonali	0.5	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	14	7
- Output	Proġetti ta' Koordinazzjoni Reġjonali	0.5	2	1	6	3	6	3	6	3	4	2	4	2	8	4	36	18
Is-subtotal ghal ghan speċifiku			4	2	8	4	8	4	8	4	6	3	6	3	10	5	50	25
GHAN SPEĊIFIKU: Studji																		
- Output	Studji	0.5	10	5	10	5	10	5	10	5	12	6	12	6	14	7	78	39

⁶⁵ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-għadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-għadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).

⁶⁶ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Ghan(ijiet) speċifiku/ci..."

Is-subtotal ghal ghan speċifiku	10	5	10	5	10	5	10	5	12	6	12	6	14	7	78	39
SPIŻA TOTALI		7		9		9		9		9		9		12		64

Tmexxija

Indika l-ghanijiet u l-outputs			2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		TOTALI			
	OUTPUTS																			
	Tip ta' output ⁶⁷	Spiza medja tal-output	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd totali ta' outputs	Spiza totali
GHAN SPEĊIFIKU ⁶⁸ It-tmexxija tal-PKS																				
- Output: Kunsilli Konsultattivi	Servizi	0.33	9	3	9	3	9	3	9	3	9	3	9	3	9	3	9	3	9	21
- Output: informazzjoni, komunikazzjoni u laqghat tal-Kummissjoni ma' esperti / partijiet	Prodotti	0.1	40	4	40	4	50	5	50	5	50	5	60	6	60	6	350	6	350	35

⁶⁷ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-ghadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-ghadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).
⁶⁸ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Ghan(ijiet) speċifiku/ċi..."

Is-subtotal għal għan speċifiku	49	7	49	7	59	8	59	8	59	8	69	9	69	9	359	56
SPIŻA TOTALI	49	7	49	7	59	8	59	8	59	8	69	9	69	9	359	56

II-Politika Marittima Integrata

Indika l-għanijiet u l-outputs	Sena 2014		Sena 2015		Sena 2016		Sena 2017		Sena 2018		Sena 2019		Sena 2020		TOTALI	
	OUTPUTS															
Tip ta' output[1]	Għadd ta' outputs Spiza medja	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza	Għadd ta' outputs Spiza
GHAN SPEĊIFIKU Nru 1: Il-promozzjoni tat-tmexxija marittima integrata fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali, tal-baċin tal-baħar, tal-UE u internazzjonali																
Output: azzjonijiet li jappoġġjaw l-approċċi integrati tal-affarijiet marittimi fl-Istati Membri u fil-baċini tal-baħar Ewropej		3,01		3,33		3,93		3,93		4,06		4,06		4,25		26,57
Output: l-għadd ta' ftehimiet ta' qafas bilaterali u reġjonali, u laqgħat ma' msieħba ewlenin, it-titjib tal-kollaborazzjoni internazzjonali fuq l-affarijiet marittimi		0,16		0,17		0,21		0,21		0,21		0,21		0,22		1,39

Is-subtotal għall-ghan speċifiku Nru 1		3,17		3,50		4,14		4,14		4,27		4,27		4,47		27,96
GHAN SPEĊIFIKU Nru 2: L-iżvilupp ta' azzjonijiet transsettorjali li huma ta' benefiċċju reċiproku għas-setturi marittimi differenti u/jew il-politiki settorjali																
Output: L-azzjonijiet li jappoġġjaw l-implimentazzjoni tal-Ippjanar tal-Ispazju Marittimu fl-Istati Membri u fil-baċini tal-baħar Ewropej		1,76		2,50		3,99		3,99		4,28		4,28		4,73		25,53
Output: L-għadd ta' gruppi ta' dejta dwar is-sorveljanza skambjati bejn is-setturi		11,34		12,50		14,81		14,81		15,28		15,28		15,98		100,00
Output: L-għadd ta' tnizzil ta' dejta miġbura permezz tan-Netwerk Ewropew ta' Dejta u Osservazzjoni dwar il-Baħar		23,82		26,25		31,11		31,11		32,09		32,09		33,54		210,01
Is-subtotal għall-ghan speċifiku Nru 2		36,92		41,25		49,91		49,91		51,65		51,65		54,25		335,54
GHAN SPEĊIFIKU Nru 3: L-appoġġ għat-tkabbir sostenibbli, l-impjegi u l-innovazzjoni fis-setturi marittimi.																
Output: L-għadd ta' proġetti magħżula b'appoġġ dirett għall-innovazzjoni		2,27		2,51		2,96		2,96		3,05		3,05		3,20		20,00
Output: L-għadd ta' azzjonijiet ta' għarfien u tixrid fil-livell reġjonali, nazzjonali u tal-UE;		1,13		1,25		1,48		1,48		1,53		1,53		1,60		10,00
Is-subtotal għall-ghan speċifiku Nru 3		3,40		3,76		4,44		4,44		4,58		4,58		4,80		30,00
GHAN SPEĊIFIKU Nru 4: Protezzjoni tal-ambjent marin u użu sostenibbli tar-riżorsi marini u kostali.																

Output: Azzjonijiet li jappoggaw l-implimentazzjoni tad-Direttiva Qafas dwar l-Istrateġija Marina.		5,50		5,50		5,50		5,50		5,50		5,50		5,50		38,50
SPIŻA TOTALI		49		54		64		64		66		66		69		432

L-Organizzazzjoni Reġjonali tal-Ġestjoni tas-Sajd (RFMO) - volontarja

Indika l-ghanijiet u l-outputs	Tip ta' output ⁶⁹	Spiza medja tal-output	OUTPUTS																	
			Sena 2014		Sena 2015		Sena 2016		Sena 2017		Sena 2018		Sena 2019		Sena 2020		TOTALI			
↓			Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza	Ghadd ta' outputs	Spiza
GHAN SPEĊIFIKU ⁷⁰																				
- Output	Hidma preparatorja, organizzazzjonijiet sajd internazzjonali, godda, kontribuzzjonijiet m'obbligatorji, organizzazzjonijiet internazzjonali		18	10	18	13	18	13	18	13	18	14	18	16	18	15	126	94		
SPIŻA TOTALI			18	10	18	13	18	13	18	13	18	14	18	16	18	15	126	94		

⁶⁹ L-outputs huma prodotti u servizzi li għandhom jiġu pprovduti (eż.: l-ghadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-ghadd ta' km ta' toroq mibnija, eċċ.).
⁷⁰ Kif ġie deskritt fit-Taqsima 1.4.2. "Għan(ijiet) speċifiku/ċi..."

6.2.3. L-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva

6.2.3.1. Sommarju

- Il-proposta/inizjattiva ma teħtiegħ l-użu tal-appropriazzjonijiet amministrattivi
- Il-proposta/inizjattiva teħtiegħ l-użu tal-appropriazzjonijiet amministrattivi, kif spjegat hawn taħt:

EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt decimale)

	Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020	TOTALI
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------

INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju multiannwali								
Riżorsi umani	11.432	11.432	11.432	11.432	11.432	11.432	11.432	80.024
Infiq amministrattiv ieħor	3.260	3.260	3.260	3.260	3.260	3.260	3.260	22.820
Subtotal INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju multiannwali	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	14.692	102.844

'Il barra mill- INTESTATURA 5⁷¹ tal-qafas finanzjarju multiannwali								
Riżorsi umani	1.724	1.724	1.724	1.724	1.724	1.724	1.724	12.068
Nefqa oħra ta' natura amministrattiva	8.276	8.276	8.276	8.276	8.276	9.276	9.276	59.932
Subtotal 'il barra mill- INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju multiannwali	10	10	10	10	10	11	11	72

TOTALI	24.692	24.692	24.692	24.692	24.692	25.692	25.692	174.844
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

⁷¹ L-ghajjnuna u n-nefqa teknika u/jew amministrattiva bhala appogg għall-implimentazzjoni tal-programmi tal-UE u/jew l-azzjonijiet (li qabel kienu l-linji "BA"), ir-riċerka indiretta, ir-riċerka diretta.

Ir-reqwiżiti stmati tar-rizorsi umani

- Il-proposta/inizjattiva ma teħtiegħ l-użu tar-rizorsi umani
- Il-proposta/inizjattiva teħtiegħ l-użu tar-rizorsi umani, kif spjegat hawn taħt:

L-istima għandha tiġi espressa f'ammonti shaħ (jew l-iktar sa ċifra waħda wara l-punt decimali)

	Sena 2014	Sena 2015	Sena 2016	Sena 2017	Sena 2018	Sena 2019	Sena 2020
• Karigi fil-pjan ta' stabbiliment (uffiċjali u aġenti temporanji)							
11 01 01 01 (Il-Kwartieri Ġenerali u l-Uffiċċji tar-Rappreżentanza tal-Kummissjoni)	82	82	82	82	82	82	82
XX 01 01 02 (Delegazzjonijiet)	1	1	1	1	1	1	1
XX 01 05 01 (Riċerka indiretta)							
10 01 05 01 (Riċerka diretta)							
• Persunal estern (f' taqsima Ekwivalenti għal Full Time: FTE) ⁷²							
11 01 02 01 (CA, INT, ENS mill-"pakkett globali")	12	12	12	12	12	12	12
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA u ENS fid-delegazzjonijiet)							
11 01 04	- fil-Kwartieri Ġenerali ⁷³	16	16	16	16	16	16
	- fid-delegazzjonijiet	7	7	7	7	7	7
XX 01 05 02 (CA, INT, ENS – Riċerka indiretta)							
10 01 05 02 (CA, INT, ENS – Riċerka diretta)							
Linji baġitarji oħrajn (speċifika)							
TOTALI	118	118	118	118	118	118	118

XX huwa l-qasam tal-politika jew it-titolu tal-baġit ikkonċernat.

Ir-rizorsi umani meħtieġa ser jiġu ssodisfati mill-persunal mid-DĠ li diġà huma assenjati għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li ġew riallokati fid-DĠ, flimkien ma', jekk tkun meħtieġa, kwalunkwe allokkazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ amministrattiv skont il-proċedura ta' allokkazzjoni annwali u fid-dawl tar-restrizzjonijiet baġitarji.

⁷² CA= Aġent bil-Kuntratt; INT= persunal tal-aġenzija ("Intérimaire"); JED= "Jeune Expert en Délégation" (Esperti Żgħażaġh fid-Delegazzjonijiet); LA= Aġent Lokali; ENS= Espert Nazzjonali Sekondarj;

⁷³ Essenzjalment għall-Fondi Strutturali, Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u Fond Ewropew tas-Sajd (FES).

Deskrizzjoni tal-kompiti li għandhom jitwettqu:

Uffiċjali u aġenti temporanji	
Persunal estern	

6.2.4. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju multiannwali attwali*

- Il-proposta/inizjattiva hija kompatibbli mal-qafas finanzjarju multiannwali li **imiss**.
- Il-proposta/inizjattiva ser tinvolvi r-riprogrammazzjoni tal-intestatura rilevanti fil-qafas finanzjarju multiannwali.

Spjega x'riprogrammazzjoni hija mehtieġa, billi tispeċifika l-linji baġitarji kkonċernati u l-ammonti korrispondenti.

- Il-proposta/inizjattiva tesigi l-applikazzjoni tal-istrument tal-flessibbiltà jew ir-revizjoni tal-qafas finanzjarju multiannwali⁷⁴.

Spjega x'inhwa mehtieġ, billi tispeċifika l-intestaturi u l-linji baġitarji kkonċernati u l-ammonti korrispondenti.

6.2.5. *Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi taht ġestjoni kongunta*

- Il-proposta/inizjattiva ma tippovdix għal kofinanzjament minn partijiet terzi
- Il-proposta tistabbilixxi li l-finanzjament Ewropew jehtieġ li jkun kofinanzjat mill-Istati Membri. L-ammont eżatt ma jistax jiġi kkwantifikat sakemm jiġu adottati l-programmi operazzjonali:

Approprjazzjonijiet f'EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt deċimali)

	Sena N	Sena N+1	Sena N+2	Sena N+3	... dahhal kemm ikun hemm bżonn snin biex turi t-tul ta' zmien tal-impatt (ara l-punt 1.6)	Total
Speċifika l-korp tal-kofinanzjament						
TOTAL ta' approprjazzjonijiet kofinanzjati						

⁷⁴ Ara l-punti 19 u 24 tal-Ftehim Interistituzzjonali.

6.3. L-impatt stmat fuq id-dhul

- Il-proposta/inizjattiva ma għandhiex impatt finanzjarju fuq id-dhul.
- Il-proposta/inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:
  - fuq ir-rizorsi proprji
  - fuq id-dhul mixxellanju

EUR miljuni (sa 3 ċifri wara l-punt decimali)

Linja tad-dhul tal-baġit:	Approprijazzjon ijiet disponibbli ghas-sena baġitarja li ghaddejja	L-impatt tal-proposta/inizjattiva ⁷⁵					... dahhal il-kolonna li hemm bżonn biex turi t-tul ta' żmien tal-impatt (ara l-punt 1.6)		
		Sena N	Sena N+1	Sena N+2	Sena N+3				
Artikolu									

Ghad-dhul mixxellanju assenjat, speċifika l-linja/i baġitarja/i tal-infiq affetwata/i.

Speċifika l-metodu għall-kalkolu tal-impatt fuq id-dhul.

⁷⁵ Fir-rigward tar-rizorsi proprji tradizzjonali (dazji doganali, taxxi fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati għandhom ikunu ammonti netti, jiġifieri ammonti gross wara t-tnaqqis ta' 25 % għall-ispejjeż tal-ġbir.